

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΤΡΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα: ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2014. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ. ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΩΝ.

Σπουδαστές: Στέφου Ελένη του Κωνσταντίνου
Χαντζή Μαρία του Κωνσταντίνου
Ναζίρης Χρήστος του Νικολάου

Επιβλέπων: Παναγόπουλος Ιωάννης

Πάτρα 22 Οκτωβρίου 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	11
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	12
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (SUMMARY).....	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^Ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	
ΙΔΡΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ	
1.ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	20
1.2. ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ.....	22
1.3. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	22
1.3.1. ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ(1951).....	22
1.3.2. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ 1957.....	24
1.3.2.1. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΟΚ.....	24
1.3.2.2. ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΝ ΕΥΡΑΤΟΜ.....	25
1.3.2.3. Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΚΟΙΝΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.....	26
1.3.2.3.1. ΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΨΑΝ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ (1957).....	27
1.3.2.3.2. Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ.....	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^Ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	
ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΝΕΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ	
2. Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ (Ε.Ε.Π.).....	29
2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.....	29
2.1.1. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.....	29

2.1.2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.....	31
2.1.3. ΔΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.....	31
2.1.4. ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.-ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	32
2.1.5. ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.-ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	33
2.1.6. Η Ε.Ε.Π.: ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.....	34
2.1.7. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΗΛΘΑΝ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ.....	35
2.1.8. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.–Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	37
2.2. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΕΝΓΚΕΝ.....	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ ΕΩΣ ΤΗ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑ

3. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ.....	41
3.1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΥΝΘΗΚΗΣ.....	42
3.1.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ.....	43
3.1.2. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ.....	44
3.2. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ.....	45
3.3. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ.....	46
3.3.1. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ.....	47
3.3.2. ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ.....	48
3.4. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ.....	48
3.4.1. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ.....	48
3.4.2. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ: Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΘΗΚΗ.....	49

3.4.3. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ.....	50
3.4.4. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ.....	51
3.5.ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑ.....	51
3.6. ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.....	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^Ο ΑΘΗΝΑ - ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡΩΠΗ	
4. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ 1961.....	54
4.1. ΣΗΜΑΣΙΑ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.....	54
4.1.1. Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ.....	55
4.1.2. Η ΕΞΟΜΑΛΥΝΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΟΚ-ΤΟΥΡΚΙΑΣ.....	56
4.1.3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ.....	56
4.2. Η ΠΟΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ.....	56
4.3. ΤΕΛΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.....	58
4.4. ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣΣΤΗΝ ΕΟΚ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (1979).....	59
4.4.1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΟΚ.....	59
4.4.2. ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΤΕΛΕΤΗ ΣΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟ ΜΕΓΑΡΟ.....	60
4.4.3. Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ.....	62
4.4.4. ΖΙΣΚΑΡ ΝΤ' ΕΣΤΕΝ: «ΧΩΡΙΣ ΕΛΛΑΔΑ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΥΡΩΠΗ».....	62
4.4.5. ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ.....	63
4.4.6. 175 ΒΟΥΛΕΥΤΕΣΤΑΧΘΗΚΑΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ.....	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

5. ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ Ε.Ε.....	66
5.1. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ.....	67
5.2. ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ Ή ΑΠΛΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ.....	68
5.3. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	69
5.4. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ.....	71
5.5. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ.....	73
5.5.1. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.....	73
5.5.2. ΣΥΝΘΕΣΗ Ε.Ε.Σ.....	74
5.5.3. ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.....	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

6. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	78
6.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	79
6.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	80
6.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	82
6.3.1. Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	82
6.3.1.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ- ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	84
6.3.1.2. Η ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	85
6.3.2. ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	86
6.3.3. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	86
6.3.4. ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ.....	86

6.3.5. ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ.....	87
6.3.6. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ.....	87
6.3.6.1. Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ.....	87
6.3.6.2. ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ.....	88
6.3.6.3. ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΩΝ ΚΟΣΜΗΤΩΡΩΝ.....	89
6.3.6.4. Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ.....	89
6.3.6.5. Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ.....	90
6.3.7. ΟΙ ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	90
6.4. ΕΔΡΑ.....	91
6.4.1. ΟΙ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΔΡΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ.....	91
6.5. ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	93
6.5.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	94
6.5.2. ΑΡΧΕΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.....	94
6.6. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ.....	95
6.7. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	96
6.7.1. ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ.....	97
6.8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ.....	97
6.9. Ο ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ.....	98
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	
7. ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ.....	100
7.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ.....	100
7.2. ΚΟΙΝΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ.....	100
7.2.Α. ΑΡΧΕΣ.....	101

7.2.B. ΕΦΑΡΜΟΓΗ: ΚΟΙΝΕΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	101
7.2.B.1. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΙΝ ΚΑΙ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ ΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ.....	101
7.2.B.2. ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	102
7.2.B.3. ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΟ.....	102
7.3. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	102
7.3.1.α. ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΟΡΙΟ.....	103
7.3.1.β. ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ.....	103
7.3.1.γ. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ.....	103
7.3.1.γ.1. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ.....	104
7.3.1.γ.2. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥΣ.....	104
7.3.1.δ. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ.....	105
7.3.1.δ.1. ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ.....	105
7.3.1.ε. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ.....	105
7.4. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΨΗΦΟΦΟΡΟΥ ΝΑ ΜΕΤΑΒΑΛΕΙ ΤΗ ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΤΑ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ.....	105
7.5. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ.....	106
7.6. ΠΛΗΡΩΣΗ ΕΔΡΩΝ ΠΟΥ ΧΗΡΕΥΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.....	106
7.7. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	107
7.8. ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	108

7.9. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	110
7.9.1. ΑΝΑΛΟΓΙΚΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	110
7.9.2. ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΚΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	112
7.10. ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ....	113

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

8. ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	116
8.1. ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	117
8.2. ΙΣΧΥΟΝ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	118
8.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΡΙΣΜΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	119
8.4. ΟΙ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ.....	121
8.5.ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	126

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

9. ΟΙ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ.....	129
9.1. ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.....	129
9.2. ΚΟΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε. ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2014 (22-15 ΜΑΪΟΥ 2014).....	130
9.2.1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΡΟΥΝ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ-ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.....	130
9.3.i. ΜΕΓΕΘΟΣ ΑΠΟΧΗΣ.....	132
9.3.ii. ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΝΕΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΣΤΙΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ.....	133

9.3.iii. ΝΕΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΟΥΣ.....	134
9.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΩΝ 2014 ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	136
9.5. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΕΔΡΕΣ.....	137
9.6. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΔΡΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	140
9.7. ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	142
9.7.1. ΠΟΤΕ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΑΠΗΧΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΛΑΟ.....	142
9.7.2. ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	144
9.7.3. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΣΤΟ ΕΥΡΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ.....	145
9.8. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ.....	146
9.8.1. Η ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ.....	147
9.8.2. ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ.....	148
9.8.3. ΤΟ ΚΚΕ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ.....	148
9.8.4. Ο ΣΥΡΙΖΑ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ.....	149
9.8.5. Ο ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ.....	151
9.8.6. ΜΙΚΡΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ.....	153
9.9. ΔΙΠΛΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ.....	154
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10⁰ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2014 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	
10. ΠΟΣΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΚΟΜΜΑΤΟΣ.....	156
10.1. ΚΟΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ.....	156

10.2. Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ-ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΙΚΕΣ.....	158
10.3. Η ΧΩΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ-Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ «ΤΑΞΙΚΗΣ ΠΟΛΩΣΗΣ».....	161
10.4. ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ-Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ «ΤΑΞΙΚΗΣ ΠΟΛΩΣΗΣ».....	164
10.5. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΚΟΜΜΑΤΟΣ (ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΦΥΣΗ).....	167
10.6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΟΜΜΑΤΩΝ.....	170
10.7. ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ-ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ.....	171
10.7.1. ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.....	172
10.7.2. ΣΥΡΙΖΑ – ΕΝΩΤΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ.....	173
10.7.3. ΠΑΣΟΚ.....	176
10.7.4. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ.....	178
10.7.5. ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ.....	180
10.7.6. ΛΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ – ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ.....	183
10.7.7. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ.....	185
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2014. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.	
11. ΙΣΤΟΡΙΚΑ.....	193
11.1. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ.....	194
11.2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	194
11.3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	196

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12^Ο ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

12.1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ.....	199
--	-----

12.2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	202
--------------------------------	-----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΒΙΒΛΙΑ.....	205
----------------------------	-----

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ – ΔΙΑΔΥΚΤΙΟ.....	207
------------------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ.....	209
---	-----

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στα πλαίσια των σπουδών μας στο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας στο ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος εκπονήθηκε η παρούσα πτυχιακή εργασία με θέμα: Ευρωεκλογές 2014. Οι πολιτικές θέσεις και στόχοι των Ευρωπαϊκών κομμάτων και αντίστοιχα των Ελληνικών. Το εκλογικό σύστημα και συγκριτική μελέτη των θέσεων των προηγούμενων Ευρωεκλογών.

Οι ευρωεκλογές ενώ είναι τόσο σημαντικές για την ζωή των κατοίκων των χωρών της Ε.Ε.. Είναι εν τούτοις μακριά από την καθημερινότητα των λαών αυτών των χωρών και ιδίως της Ελλάδας. Για τους Έλληνες είναι σαν ένα φαινόμενο που αφορά άλλους εκτός από τους ίδιους. Από αυτή την άποψη το θέμα της πτυχιακής μας εργασίας αποκτά ιδιαίτερη σημασία γιατί διαπραγματεύεται αντικείμενα άγνωστα για τον μέσο Έλληνα.

Η εργασία αυτή πραγματεύεται τις πολιτικές θέσεις και τους στόχους των κομμάτων που έλαβαν μέρος στις Ευρωεκλογές του 2014, συγκρίνοντάς τες με αυτές παλαιότερων Ευρωεκλογών. Σκοπός της εργασίας είναι να αναλύσει τον τρόπο διεξαγωγής των Ευρωεκλογών σε Ελλάδα και Ευρώπη αντίστοιχα, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον εκλογικό σύστημα της κάθε χώρας. Η ανάλυση αυτή ξεκινά από μια ιστορική αναδρομή στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταλήγοντας στις Ευρωεκλογές του 2014.

Από τη θέση αυτή, θα θέλαμε ως σπουδαστές του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος, να ευχαριστήσουμε θερμά τις οικογένειές μας που μας στήριξαν και στους καθηγητές του τμήματος που μας δίδαξαν κατά τη διάρκεια των σπουδών μας. Ιδιαίτερα όμως θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον κ. Ιωάννη Παναγόπουλο, ο οποίος εκτός από σπουδαίος καθηγητής του τμήματος, είναι ο εισηγητής του θέματος της πτυχιακής αυτής εργασίας και ο οποίος στάθηκε δίπλα μας καθ' όλο το χρονικό διάστημα εκπόνησης της εργασίας και μας βοήθησε υλικά και ψυχολογικά ώστε να ολοκληρωθεί επιτυχώς η εργασία.

Με εκτίμηση οι σπουδαστές,

Στέφου Ελένη,

Χαντζή Μαρία,

Ναζίρης Χρήστος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αυτή έχει ως θέμα «Ευρωεκλογές 2014. Οι πολιτικές θέσεις και στόχοι των Ευρωπαϊκών κομμάτων και αντίστοιχα των Ελληνικών. Το εκλογικό σύστημα και συγκριτική μελέτη των θέσεων των προηγούμενων Ευρωεκλογών». Για να γίνει κατανοητός ο σκοπός του θέματος, η ανάλυση ξεκινά στο Κεφάλαιο 1^ο από τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το πώς προήλθε σαν ιδέα η δημιουργία της. Ακολουθεί μια ιστορική αναδρομή η οποία μέσω των Συνθηκών που υπογράφηκαν από το 1951 για τη δημιουργία της έως τις νεότερες Συνθήκες, μας εξηγεί την πορεία της Ένωσης και την ιδεολογία της. Στο κεφάλαιο αυτό αναλύονται οι ιδρυτικές Συνθήκες για τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο κεφάλαιο 2^ο συνεχίζει η ανάλυση Συνθηκών που υπογράφηκαν στην πορεία της Ένωσης, οι στόχοι αυτών και οι Συνθήκες που υπογράφηκαν και είχαν ως στόχο τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την προσχώρηση νέων κρατών-μελών σε αυτή.

Στο κεφάλαιο 3^ο αναλύονται οι Συνθήκες του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ, της Νίκαιας και της Λισσαβόνας. Στη συνέχεια εξηγούνται οι προϋποθέσεις της Ένωσης που αφορούν τα κράτη-μέλη που ανήκουν σε αυτή και είναι ανάπτυξη, σταθερότητα, κινητικότητα και ενιαίο νόμισμα. Η Ένωση προϋποθέτει επίσης ισότητα και μη καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες των κρατών-μελών της.

Στο κεφάλαιο 4^ο αναφέρονται και αναλύονται διεξοδικά οι Συνθήκες που αφορούν τις προσπάθειες της Ελλάδας για να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την Σύνδεση Ελλάδας και Τουρκίας με ΕΚΑΧ-ΕΟΚ και την τελική υπογραφή της Συνθήκης ένταξης της Ελλάδας στην Ε.Ε., η οποία υπογράφηκε στο Ζάππειο με τη Συνθήκη του Ζαπείου Αθηνών. Γίνεται αναφορά στην τελετή για την υπογραφή της Συνθήκης, στην ομιλία του τότε Πρωθυπουργού Κ. Καραμανλή καθώς και στον διεθνή αντίκτυπο που επικράτησε.

Στο κεφάλαιο 5^ο, γίνεται ανάλυση των βασικών θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αναφορά στα μέλη που τα αποτελούν και στις λειτουργίες που τα ίδια έχουν αναλάβει. Επίσης αναφέρονται και τα δευτερεύοντα θεσμικά και συμβουλευτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο Κεφάλαιο 6^ο αναλύεται περαιτέρω το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ο ρόλος που κατέχει ως βασικό θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναλύονται οι αρμοδιότητές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οργάνωση που το διακατέχει, η εκλογική διαδικασία που λαμβάνει χώρα σε αυτό για την ανάδειξη των μελών του καθώς και οι αρχές που θα πρέπει να διέπουν τα μέλη του. Επιπλέον, γίνεται αναφορά στις πολιτικές ομάδες – πολιτικά κόμματα που δραστηριοποιούνται στο Κοινοβούλιο καθώς και ο τρόπος κατανομής των εδρών. Προς το τέλος του κεφαλαίου υπάρχει σχετική αναφορά στον τρόπο διεξαγωγής των συνεδριάσεων, στη διαδικασία διαβούλευσης και στις αρμοδιότητες που έχει αναλάβει ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου, τη θέση του οποίου κατέχει ο Γερμανός Μάρτιν Σούλτς.

Στο Κεφάλαιο 7^ο γίνεται ανάλυση των εκλογικών συστημάτων που υπήρξαν έως σήμερα στην Ευρώπη και στις αλλαγές που έχουν γίνει με τα χρόνια και τις Συνθήκες που υπογράφηκαν στην πορεία της Ένωσης.

Στο κεφάλαιο 8^ο αναλύεται η ιστορία του εκλογικού συστήματος που ισχύει στην Ελλάδα, για να γίνει κατανοητός ο τρόπος εκλογής των Ευρωβουλευτών και στο τέλος του κεφαλαίου γίνεται σύγκριση ευρωπαϊκού και ελληνικού εκλογικού συστήματος.

Στο Κεφάλαιο 9^ο παρουσιάζονται παλαιότερες εκλογικές αναμετρήσεις στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ποια κόμματα συμμετείχαν τότε και με τι κριτήρια ψήφιζαν οι πολίτες. Αναλύονται επίσης το μέγεθος αποχής των λαών από τις κάλπες, οι νέοι πολιτικοί σχεδιασμοί και πως τους αντιμετώπισαν οι λαοί. Στη συνέχεια, αναφέρονται οι πολιτικές ομάδες που λαμβάνουν μέρος στο Ευρωκοινοβούλιο και ο τρόπος κατανομής των εδρών. Τέλος, παρουσιάζονται οι εκλογικές αναμετρήσεις για ανάδειξη Ευρωβουλευτών στην Ελλάδα, οι οποίες ξεκίνησαν το 1981. Επισημαίνεται η ελληνική πρεμιέρα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα αποτελέσματα ανά πολιτικό κόμμα έως και τις τελευταίες Ευρωεκλογές του 2014.

Στη συνέχεια στο κεφάλαιο 10^ο , αναλύονται οι τελευταίες Ευρωεκλογές του 2014, στην αυξημένη συμμετοχή των κομμάτων και ιδιαίτερα των νέων πολιτικών σχεδιασμών και στις πολιτικές θέσεις του κάθε κόμματος, δεδομένων των δύσκολων καταστάσεων που διανύει η χώρα τα τελευταία χρόνια.

Στο Κεφάλαιο 11^ο γίνεται μια σύγκριση των τελευταίων Ευρωεκλογών του 2014 με παλαιότερες Ευρωεκλογές, με βάση τους παράγοντες και τα γεγονότα που συνέβαλαν στην διαμόρφωση των τελικών αποτελεσμάτων.

Στο Κεφάλαιο 12^ο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα του ερωτηματολογίου που δημιουργήθηκε για να απαντηθεί από Ευρωβουλευτές και τα γενικά συμπεράσματα της πτυχιακής.

Τέλος, στο παράρτημα δημιουργήσαμε ένα ερωτηματολόγιο, αποτελούμενο από ερωτήσεις προς τους Έλληνες Ευρωβουλευτές, για να κατανοήσουμε τους στόχους, τον τρόπο σκέψης και δράσης των Ευρωβουλευτών που εκλέξαμε σαν λαός να μας αντιπροσωπεύσουν στην Ευρώπη και για το πόσο σημαντικό είναι για τους ίδιους και για τη χώρα μας, η σωστή εκπροσώπησή της. Ολοκληρώνοντας, τέθηκε ένα σημαντικό ερώτημα για το αν τελικά οι Ευρωεκλογές αποτελούν κομματική ή προσωπική υπόθεση για τους ίδιους τους Ευρωβουλευτές.

Εν τέλει, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπήρξε σημαντική και ουσιαστική σαν ιδέα, αφού σκοπός της δημιουργίας της ήταν η ένωση κάποιων κρατών έτσι ώστε να αποφευχθούν δυσμενείς καταστάσεις όπως ο πόλεμος, η διχόνοια, η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι δυσκολίες στο εμπόριο και τη μετακίνηση φυσικών προσώπων μεταξύ των χωρών αυτών.

Στην πορεία όμως προς την ολοκλήρωση της δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα πράγματα περιπλέχθηκαν καθώς πολιτικοί, οικονομικοί και άλλου είδους σκοποί από μέρους των κρατών, επικράτησαν των αρχικών σκοπών. Σήμερα, ορισμένες χώρες έχουν δημιουργήσει συμμαχίες προς όφελός τους και όχι προς όφελος ολόκληρης της Ένωσης.

Πλέον η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει χωριστεί στα δύο, στις ισχυρές οικονομικά χώρες και στις αδύναμες. Ο στόχος της πολιτικής ενοποίησης, αρχίζει να χάνεται, ιδίως υπό τις σημερινές συνθήκες βαθιάς οικονομικής κρίσης που έχει πλήξει, τη μια μετά την άλλη, τις «νότιες» χώρες της Ευρωζώνης: Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία και Κύπρο. Οι λαοί των περισσότερων από αυτές έχουν υποχρεωθεί σε δραματικές «μνημονιακές» μειώσεις των οικονομικών τους πόρων. Οι λαοί της Ένωσης, ζουν ήδη σε μια Ευρωζώνη δύο ταχυτήτων. Εκείνη των δανειστών και εκείνη των οφειλετών.

Θα πρέπει να αναρωτηθούν κάποιοι αν όλες αυτές οι συγκυρίες οδηγούν σε μια ενδεχόμενη αναθεώρηση των Συνθηκών. Ορισμένοι απαισιοδοξούν ότι το ευρώ δεν θα αντέξει. Η αλήθεια είναι ότι χωρίς πολιτική και τουλάχιστον οικονομική ενοποίηση, ένα κοινό νόμισμα είναι αμφίβολο αν μπορεί να επιβιώσει. Επομένως, οι λαοί είτε θα οδηγηθούν σταδιακά σε ένα νέο μέλλον, εμβαθύνοντας την Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, είτε θα πρέπει να προετοιμαστούν για ενδεχόμενα σοβαρά πισωγυρίσματα.

Θεωρούμε πως στην παρούσα εργασία ερευνήθηκαν και αναλύθηκαν διεξοδικά όλα τα θέματα και ότι η συγκεκριμένη εργασία αποτελεί σωστό οδηγό, για όποιον ενδιαφέρεται να ενημερωθεί για τη σημασία και τον τρόπο διεξαγωγής των Ευρωεκλογών, καθώς αποστασιοποιείται από κομματικούς σκοπούς.

SUMMARY

This work is entitled "European Elections 2014. Political positions and objectives of the European parties and the Greek respectively. The electoral system and comparative study of positions of the previous European elections". To understand the purpose of the issue, the analysis starts in Chapter first by the definition of the European Union and how it came as idea creation. Here is a throwback that through treaties signed since 1951 to create the conditions to newer, explains the state of the Union and its ideology. This chapter analyzes the Treaties setting up the European Union.

In the second chapter continues the analysis treaties signed in the course of the Union, the objectives of these and Treaties signed and were aimed at EU enlargement with the accession of new Member States in this.

Chapter third analyzes the Treaties of Maastricht, Amsterdam, Nice and Lisbon. Then explain the requirements of the Union concerning the Member States that belong to it and are growth, stability, mobility and a single currency. The Union also requires equality and non-violation of human rights for all European citizens of the Member States.

Chapter fourth out and thoroughly analyzed by the Treaties relating to Greece's efforts to join the European Union, the Log Greece and Turkey with ECSC-EEC and eventual signing of the Treaty of accession of Greece to the EU, signed in Zappeion by the Treaty of Athens Zappeion in 1979. Reference is made to the ceremony for the signing of the Treaty, in the speech of the then Prime Minister Mr. Karamanlis and the international impact that prevailed.

In the fifth chapter, an analysis of its key European Union institutions with reference to the members that constitute the functions they themselves have undertaken. Also referred and secondary institutions and advisory bodies of the European Union.

Chapter sixth further discussed by the European Parliament and the role it holds as a basic institution of the European Union. It analyzes the powers of the European Parliament, the organization that dominates the electoral process taking place in it for the election of its members and the principles that should govern its members.

Furthermore, reference is made to the political groups - political parties active in Parliament and the allocation of seats. Finally, there is a reference in the pattern of meetings in the consultation process and the responsibilities undertaken by the President of Parliament, whose position was held by the German Martin Schulz.

Chapter seventh an analysis of electoral systems that existed until now in Europe and the changes made over the years and the treaties signed in the course of the Union.

In the eighth chapter analyzes the history of the electoral system in force in Greece, to understand how the election of MEPs and at the end of chapter comparing European and Greek electoral system.

Chapter ninth presented earlier elections in the history of the European Union, which parties participated then and what criteria were voting citizens. Also analyzed the size of nations abstaining from the polls, new political designs and how experienced their peoples. Finally, the elections presented for election MEPs in Greece, which began in 1981 noted the Greek premier to the European Parliament and the results per political party until the last European elections in 2014.

Then in the tenth chapter analyzes the recent European elections in 2014, the increased participation of parties and especially the new political planning and political positions of any party, given the difficult situations traveled the country in recent years.

In the eleventh chapter is a comparison of the last European elections of 2014 with previous elections, based on factors and events that contributed to shaping the final results.

In Chapter twelfth presents the conclusions of the questionnaire created to be answered by MEPs and the general conclusions of the thesis.

Finally, in Annex created a questionnaire, consisting of questions to the Greek MEPs, to understand the objectives, the thinking and action of MEPs that we elected as a people to represent us in Europe and about how important it is for them and for the our country, proper representation. In conclusion, entered an important question about whether eventually the elections are partisan or personal matter for themselves MEPs.

Ultimately, we concluded that the European Union has important and significant as an idea, since the purpose of its creation was the union of some states in order to avoid adverse situations such as war, discord, the violation of human rights and difficulties marketing and the movement of individuals between these countries.

Along the way though to the completion of the creation of the European Union, things complicated as political, economic and other purposes by the Member, prevailed initial objectives. Today, some countries have established alliances for their benefit and not for the benefit of the entire Union.

Now the European Union has been divided in two, the economically strong countries and weak. The goal of political unification, begins to be lost, particularly in the current climate of deep economic crisis that has hit, one after another, the "southern" countries of the Eurozone: Greece, Ireland, Portugal, Spain, Italy and Cyprus. The peoples of most of these have been forced to dramatic "memorandum" reductions of their financial resources. The peoples of the Union, already live in a two-speed Eurozone. At the lenders and that of debtors.

Some people should ask themselves if all these circumstances lead to a possible revision of the Treaties. Some pessimists that the euro will not endure. The truth is that without political and least economic integration, a common currency is doubtful whether it can survive. Therefore, people either will gradually lead to a new future, deepening European integration, will either need to prepare for any serious setbacks.

We consider in this paper investigated and analyzed in detail all the issues and that this work is a correct guide for anyone interested to be informed about the importance and the conduct of Elections, as it distances itself from partisan purposes.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΙΔΡΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΙΔΡΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κεφάλαιο αυτό αναφέρεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ακριβή ορισμό της, πώς ξεκίνησε αρχικά σαν ιδέα καθώς και τα γεγονότα και τις Ιδρυτικές Συνθήκες που καθόρισαν την πορεία της. Οι Συνθήκες αυτές είναι: η Συνθήκη των Παρισίων 1951, η Συνθήκη της Ρώμης 1957 (Συνθήκη για την ίδρυση της ΕΟΚ και Συνθήκη για την ίδρυση της ΕΥΡΑΤΟΜ).

1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου διεθνές δικαίου. Είναι ένας διεθνής οικονομικός οργανισμός που αποτελείται από κράτη-μέλη. Επομένως η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί έναν μοναδικό σχηματισμό οικονομικής και πολιτικής συνεργασίας ανάμεσα σε 28(σήμερα) ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες όλες μαζί καλύπτουν ένα μεγάλο μέρος της ευρωπαϊκής ηπείρου. Ο όρος Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, αποτελεί κοινή πολιτική ονομασία τριών οργανισμών: ΕΚΑΧ, ΕΟΚ και ΕΚΑΕ. Δημιουργήθηκε για να τεθεί τέλος στους συχνούς και αιματηρούς πολέμους μεταξύ των γειτονικών χωρών που κατέληξαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ήδη από το 1950 με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα, αρχίζει η ένωση των ευρωπαϊκών χωρών σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο με στόχο τη διασφάλιση της ειρήνης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση με την αρχική μορφή της ΕΚΑΧ-ΕΟΚ-ΕΚΑΕ, δημιουργήθηκε μετά το Β' Παγκόσμιο

Πόλεμο. Αρχικός στόχος υπήρξε η ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας, με το σκεπτικό ότι οι χώρες αυτές που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές, δημιουργούν μεταξύ τους οικονομικές αλληλεξαρτήσεις, κάτι το οποίο ελαχιστοποιεί το ενδεχόμενο πιθανών συγκρούσεων μεταξύ τους. Έτσι το 1953 με την συνθήκη των Παρισίων δημιουργήθηκε η ΕΚΑΧ και το 1958 με την συνθήκη της Ρώμης, δημιουργήθηκε η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και η ΕΚΑΕ, που αρχικά στόχευε στην προώθηση μιας οικονομικής συνεργασίας ανάμεσα σε έξι (6) αρχικά χώρες: το Βέλγιο, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο και την Ολλανδία. Επακολούθησαν συμπληρωματικές Συνθήκες που αφορούν είτε την πρόοδο και τη βελτίωση του τρόπου λειτουργίας των θεσμών, είτε την στασιμότητα και την ύφεση αυτών. Στην συνέχεια το 1985 έχουμε την Ενιαία Ευρωπαϊκή πράξη και οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες υπογράφουν τις συνθήκες προσχώρησης με την Ισπανία και την Πορτογαλία. Την 1^η Ιανουαρίου 1986 η Ισπανία και η Πορτογαλία προσχωρούν στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες οι οποίες έχουν πλέον 12 κράτη-μέλη. Το 1992 με την συνθήκη του Μάαστριχτ, την δημιουργία της Ε.Ε., αφού διευρύνθηκαν σταδιακά τα 6 αρχικά Κράτη για να φθάσουν σήμερα τα 28. Στη συνέχεια το 1993, δημιουργήθηκε μια εσωτερική αγορά με ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, κεφαλαίων και υπηρεσιών, η οποία διαθέτει κοινή αλιευτική και αγροτική πολιτική και κοινή εμπορική πολιτική προς τις τρίτες χώρες. Επίσης, διακρίνουμε μια περιφερειακή πολιτική, η οποία αποσκοπεί στην υποστήριξη των φτωχότερων περιφερειών της Ε.Ε.. Επιδιώκει να αποτελέσει ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης για τον οποίο τα κράτη-μέλη της συνεργάζονται στενά με διάφορες πολιτικές σχετικά με ελέγχους στα σύνορα (εσωτερικά και εξωτερικά), με το άσυλο, τη μετανάστευση, τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις και την αστυνομική συνεργασία. Στις 24-25 Ιουνίου 1993 στην Κέρκυρα, κατά την σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, υπογράφονται οι Συνθήκες προσχώρησης με την Αυστρία, τη Φινλανδία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία. Επομένως, την 1^η Ιανουαρίου 1996, η Αυστρία, η Φινλανδία και η Σουηδία προσχωρούν στην Ε.Ε., τα κράτη-μέλη της οποίας αυξάνονται σε 15. Η Νορβηγία μένει εκτός, έπειτα από δημοψήφισμα στο οποίο η πλειοψηφία τάχθηκε κατά της ένταξής της στην Ε.Ε.. Την 1^η Μαΐου 2004 η Κύπρος, η Τσεχική Δημοκρατία, η Εσθονία, η Ουγγαρία, η Λετονία, η Λιθουανία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Σλοβακία και η Σλοβενία προσχωρούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος, το 2007 αποτελεί ημερομηνία που καθορίστηκε από τη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της

Κοπεργάγης το 2002, για την προσχώρηση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ε.Ε.. (Ευρωπαϊκή Ένωση, Σαχπεκίδου Ρ. Ευγενία, 2008)

1.2. ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η ιδέα της δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεκίνησε αρχικά σαν μια καθαρά οικονομική ένωση, η οποία μετεξελίχθηκε σε έναν διεθνή οικονομικό οργανισμό που δραστηριοποιείται σε ποικίλους τομείς, από την αναπτυξιακή βοήθεια μέχρι και το περιβάλλον. Η μετεξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζεται και στην αλλαγή της ονομασίας της από ΕΟΚ σε Ευρωπαϊκή Ένωση το 1993. Η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται στο κράτος δικαίου. Αυτό σημαίνει ότι όλες οι ενέργειές της βασίζονται στις Συνθήκες τις οποίες όλα τα κράτη-μέλη έχουν εγκρίνει εκούσια και δημοκρατικά. Στις δεσμευτικές αυτές συμφωνίες καθορίζονται οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διάφορους τομείς. (Ευρωπαϊκή Ένωση, Σαχπεκίδου Ρ. Ευγενία, 2008)

1.3. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε. - ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Παρακάτω θα αναφερθούν σημαντικές Συνθήκες στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ξεκινώντας από αυτές που όρισαν τη δημιουργία της ως Ένωση, αυτές που επισφράγισαν την ένταξη νέων κρατών-μελών σε αυτή, καταλήγοντας στις Συνθήκες που διασφάλισαν την ομαλή της πορεία και τα όσα ισχύουν έως σήμερα.

1.3.1. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ (1951)

Η Συνθήκη των Παρισίων το 1951 αφορά την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ). Υπεγράφη στις 18 Απριλίου 1951 μεταξύ έξι ευρωπαϊκών χωρών της Ιταλίας, της Ολλανδίας, της Δυτικής Γερμανίας, του Βελγίου, της Γαλλίας και του Λουξεμβούργου. Σύμφωνα με τη Συνθήκη αυτή τα συμβαλλόμενα κράτη αποφάσισαν να ιδρύσουν την ΕΚΑΧ, η οποία στο μέλλον αποτέλεσε μέρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Συνθήκη τέθηκε σε ισχύ στις 23 Ιουλίου 1952 και έληξε στις 23 Ιουλίου 2002, δηλαδή ακριβώς 50 χρόνια μετά. Ένας

από τους σκοπούς της Συνθήκης ήταν η παγίωση της ειρήνης ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, με πρωταρχικό στόχο τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς για τις κύριες πρώτες ύλες της πολεμικής βιομηχανίας, τον άνθρακα και το χάλυβα. Έτσι χώρες οι οποίες κατά τη διάρκεια του πολέμου ήταν αντίπαλες τώρα μοιράζονταν και συνδιαχειρίζονταν την παραγωγή άνθρακα και χάλυβα.

Τα όργανα της ΕΚΑΧ ήταν:

- Η Ανωτάτη Αρχή η οποία επικουρούνταν από μία Συμβουλευτική Επιτροπή.
- Η Κοινή Συνέλευση
- Το Ειδικό Συμβούλιο Υπουργών και
- Το Δικαστήριο.

Η Κοινότητα λειτουργούσε υπό όρους προωθημένης υπερεθνικότητας με ευρύτατες εξουσίες παραχωρημένες στην Ανωτάτη Αρχή. Αυτή η δομή αποφεύχθηκε στις επόμενες δύο Κοινότητες το 1957.

Έπειτα από την υπογραφή της Συνθήκης των Παρισίων, η διαδικασία συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, είχε γνωρίσει δύο μεγάλες αποτυχίες. Αρχικά ναυάγησαν οι διαπραγματεύσεις για την Ευρωπαϊκή Αμυντική Κοινότητα (ΕΑΚ). Το σχέδιο των ευρωπαϊστών για δημιουργία κοινού ευρωπαϊκού στρατού, που θα λειτουργούσε ως αντίβαρο του σοβιετικού στρατού, απορρίφθηκε από τη Γαλλική Εθνοσυνέλευση το 1954. Η αποτυχία αυτή ανέτρεψε τα σχέδια για την Ευρωπαϊκή Πολιτική Κοινότητα (ΕΠΚ), η οποία αποσκοπούσε στη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας με διπλό κοινοβούλιο. Εν τέλει η αποτυχία των υπερβολικά φιλόδοξων σχεδίων των ευρωπαϊστών για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, τους οδήγησε στην αναζήτηση πιο πρακτικών πεδίων, καταλήγοντας έτσι στην απόφαση για οικονομική συνεργασία. (<https://el.wikipedia.org/wiki>)

1.3.2.ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ 1957

Οι Συνθήκες της Ρώμης του 1957 είναι οι δύο διεθνείς συνθήκες με τις οποίες ιδρύθηκαν η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ), από τις οποίες προήλθε η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι Συνθήκες αυτές υπεγράφησαν από εκπροσώπους του Βελγίου, της Γαλλίας, της Δυτικής Γερμανίας, της Ιταλίας, του Λουξεμβούργου και της Ολλανδίας στις 25 Μαρτίου 1957. Η ημερομηνία υπογραφής τους θεωρείται η επίσημη ημερομηνία γέννησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.3.2.1. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΟΚ

Η συνθήκη αυτή αποτελεί συνέχεια της Συνθήκης των Παρισίων και προέβλεπε τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς βασισμένη στην τελωνειακή ένωση των: Βελγίου, Λουξεμβούργου, Ολλανδίας, Δυτικής Γερμανίας, Γαλλίας και Ιταλίας. Τα θέματα αυτά είχαν τεθεί ήδη από τη διάσκεψη της Μασσαλίας, τον Ιούνιο του 1955. Με τη συνθήκη αυτή αποφασίστηκε η συγκρότηση ειδικού συμβουλευτικού οργάνου, της Συνέλευσης, με έδρα το Στρασβούργο. Η Συνέλευση η οποία αποτελείτο από 142 μέλη διοριζόμενα από τα κοινοβούλια των έξι κρατών, το 1962 ονομάστηκε Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η συνθήκη τέθηκε επισήμως σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 1958.

Με τη συνθήκη αυτή προβλέπονταν:

- Η συγκρότηση μονίμων οργάνων για τη συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών (Συνέλευση, Συμβούλιο, Επιτροπή και Δικαστήριο). Το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα είχαν την εξουσία να θεσπίζουν κανόνες με δεσμευτικές πράξεις (κανονισμούς, οδηγίες και αποφάσεις, το λεγόμενο παράγωγο δίκαιο) για την επίτευξη των στόχων της συνθήκης και τη δημιουργία μιας νέας υπερεθνικής έννομης τάξης, της κοινοτικής, στην καθιέρωση της οποίας θα συντελούσε καταλυτικά το Δικαστήριο.
- Η δημιουργία μιας Κοινής Αγοράς εντός δώδεκα ετών, σε τρεις διαδοχικές φάσεις διάρκειας τεσσάρων ετών η κάθε μια. Η Αγορά αυτή θα θεμελιωνόταν σε τέσσερις ελευθερίες: α) ελευθερία κυκλοφορίας εμπορευμάτων στο πλαίσιο μιας τελωνειακής ένωσης, στην οποία θα καταργούνταν οι δασμοί και

οι ποσοτικοί περιορισμοί και θα υιοθετούνταν ένα κοινό εξωτερικό δασμολόγιο. Το 1968 σε εφαρμογή των αποφάσεων αυτών της Συνθήκης, καταργήθηκαν μεταξύ των έξι κρατών-μελών οι δασμοί που αφορούσαν μια σειρά από προϊόντα, β) ελευθερία κυκλοφορίας προσώπων και ειδικότερα μισθωτών εργαζομένων και μη μισθωτών επαγγελματιών (δικαίωμα εγκατάστασης), γ) ελευθερία κυκλοφορίας υπηρεσιών, δ) ελευθερία κυκλοφορίας κεφαλαίων.

Κοινός πολιτικός στόχος – οικονομική ολοκλήρωση (ενιαία αγορά):

- Η υιοθέτηση μιας κοινής αγροτικής πολιτικής και εφαρμογή εναρμονισμένου συστήματος για την υποστήριξη αυτής. Με την εφαρμογή του όρου αυτού προβλεπόταν η ίδρυση κοινού γεωργικού ταμείου. Η εφαρμογή αυτή υπήρξε από τους πρώτους στόχους των κρατών-μελών και ήδη από το 1962 εγκρίνεται η κοινή τιμολογιακή πολιτική για μια σειρά προϊόντων.
- Η υιοθέτηση μιας κοινής πολιτικής στον τομέα των μεταφορών.
- Η θέσπιση κοινών κανόνων προστασίας του ανταγωνισμού από καρτέλ, μονοπώλια και αθέμιτες κρατικές ενισχύσεις (προστατευτισμό).
- Η υιοθέτηση μιας κοινής εμπορικής πολιτικής έναντι των τρίτων χωρών.
- Μια απόπειρα κοινωνικής πολιτικής με την ίδρυση ενός Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και
- η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Θεμελιώδης υπήρξε και η πρόβλεψη για την απαγόρευση των διακρίσεων κατά φυσικών και νομικών προσώπων λόγω εθνικότητας, από τις αρχές κάθε κράτους. (<https://el.wikipedia.org/wiki>)

1.3.2.2. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΑΤΟΜ

Η συνθήκη αυτή υπεγράφη την ίδια μέρα με την Συνθήκη για την ίδρυση της ΕΟΚ και προέβλεπε την συνεργασία στον τομέα της εκμετάλλευσης της ατομικής ενέργειας. Με βάση τη λογική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, ετίθεντο υπό κοινή εποπτεία η παραγωγή ατομικής ενέργειας, η οποία ατομική ενέργεια αποτελούσε το ισχυρότερο όπλο εκείνη την εποχή. Η Συνθήκη για την

ίδρυση της ΕΚΑΧ είχε όριο 50 έτη, δηλαδή είχε λήξη στις 23 Ιουλίου 2002. Σύμφωνα με την συνθήκη αυτή προβλεπόταν η συνδιαχείριση στην παραγωγή ατομικής ενέργειας για την κάλυψη των αναγκών των μελών και η πώληση των πλεονασμάτων σε κράτη που δεν ήταν μέλη.

1.3.2.3. Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΚΟΙΝΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ – ΣΥΝΘΗΚΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

Η Σύμβαση σχετικά με ορισμένα κοινά όργανα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αποτέλεσε το τρίτο και τελευταίο διεθνές κείμενο που υπογράφηκε την ίδια ημέρα στη Ρώμη. Η Σύμβαση αυτή προέβλεπε την συγχώνευση ορισμένων οργάνων των τριών Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που καλούνταν να εκπληρώσουν ανάλογες αποστολές, εφόσον θα ετίθεντο σε ισχύ και οι δύο νέες Συνθήκες και δεδομένου ότι τα όργανα της ΕΚΑΧ βρίσκονταν σε λειτουργία από το 1952. Οι τρεις Συνελεύσεις, τα τρία Δικαστήρια και οι δύο Οικονομικές και Κοινωνικές Επιτροπές (όργανα τα οποία δε διέθετε η ΕΚΑΧ), θα αντικαθιστούνταν αντίστοιχα από μια ενιαία Συνέλευση, ένα ενιαίο Δικαστήριο και μια ενιαία Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Η Συνθήκη Συγχώνευσης είναι μια συνθήκη που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 8 Απριλίου 1965. Τέθηκε σε ισχύ την 1 Ιουλίου 1967 και με τη συνθήκη αυτή συγχωνεύτηκαν ορισμένα όργανα των τότε τριών Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα, ΕΟΚ και Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας).

Ιδρύθηκε λοιπόν μια κοινή Επιτροπή (γνωστή ως Κομισιόν) και για τις τρεις Κοινοότητες και ένα κοινό Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με κοινό προϋπολογισμό. Η ονομασία Ευρωπαϊκές Κοινοότητες θεωρείται ότι έχει ως αφετηρία αυτή τη συνθήκη, της οποίας η επίσημη ονομασία ήταν “Συνθήκη που ιδρύει ένα κοινό Συμβούλιο και μια κοινή Επιτροπή για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες”. Ωστόσο, θα εξακολουθήσουν να δρουν σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την κάθε μία από αυτές τις Κοινοότητες. Η Συνθήκη αυτή καταργήθηκε από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, η οποία και την αντικατέστησε.

1.3.2.3.1. ΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΨΑΝ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ (1957)

Τα κράτη που υπέγραψαν τη συνθήκη αυτή εκπροσωπούνταν ως εξής:

- Το Βέλγιο από τους Paul-Henri Spaak και J. Ch. Snoy et d'Oppuers.
- Η Γερμανία από τους Konrad Adenauer και Walter Hallstein.
- Η Γαλλία από τους Christian Pineau και Maurice Faure.
- Η Ιταλία από τους Antonio Segni και Gaetano Martino.
- Το Λουξεμβούργο από τους Joseph Bech και Lambert Schaus.
- Η Ολλανδία από τους Joseph Luns και J. Linthorst Homan.

1.3.2.3.2. Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Οι ρυθμίσεις των Συνθηκών της Ρώμης κατά βάση αφορούσαν θέματα οικονομικής συνεργασίας και είναι αυτές που κυρίως οδήγησαν στην προώθηση της ιδέας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης μέσα από την Ε.Ε.. Το κείμενό, ιδίως της Συνθήκης της Ρώμης, θεωρείται από τα βασικά συνταγματικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο πρώτος Καταστατικός Χάρτης). Η επέτειος των 50 ετών από την υπογραφή τους, εορτάστηκε με λαμπρές εκδηλώσεις από όλα τα κράτη-μέλη (και τα 28 κράτη-μέλη) και με ειδική σύνοδο Κορυφής στο Βερολίνο, υπό την προεδρία της Γερμανίδας καγκελαρίου Άνγκελα Μέρκελ και με την υπογραφή Διακήρυξης των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ανάγκης για περαιτέρω συνεργασία. Αντίστοιχες εκδηλώσεις έγιναν επίσης στη Ρώμη, όπου και υπογράφηκε η εν λόγω Συνθήκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^Ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΝΕΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλύσουμε Συνθήκες στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη που υπογράφηκε στις 17 Φεβρουαρίου 1986 καθώς και οι τροποποιήσεις που επήλθαν από μεταγενέστερες Συνθήκες όπως: η Συνθήκη του Μάαστριχτ 1992, η Συνθήκη του Άμστερνταμ 1997, η Συνθήκη της Νίκαιας 2001, η Συνθήκη της Αθήνας 2004 για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και η Συνθήκη της Λισσαβόνας 2007. Επίσης, αναφέρονται και οι Συνθήκες που αφορούν την προσχώρηση νέων κρατών-μελών στην Ένωση, για να φτάσουν τα σημερινά 28 κράτη-μέλη. Στο τέλος του κεφαλαίου, αναλύεται η Συμφωνία Σένγκεν η οποία υπογράφηκε στις 14 Ιουνίου 1985.

2. Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ (Ε.Ε.Π.)

2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.

2.1.1. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (Ε.Ε.Π.) αναθεωρεί τη συνθήκη της Ρώμης για να προωθήσει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και να υλοποιήσει την εσωτερική αγορά. Τροποποιεί τους κανόνες λειτουργίας των ευρωπαϊκών οργάνων και διευρύνει τις κοινοτικές αρμοδιότητες, ιδίως στους τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης, του περιβάλλοντος και της κοινής εξωτερικής πολιτικής.

Η Ε.Ε.Π. που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 17 Φεβρουαρίου 1986 από εννέα κράτη μέλη και στις 28 Φεβρουαρίου 1986 από τη Δανία, την Ιταλία και την Ελλάδα, είναι η πρώτη μεγάλης σημασίας τροποποίηση της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ). Άρχισε να ισχύει την 1η Ιουλίου 1987. Τα κυριότερα στάδια που οδήγησαν στην υπογραφή της Ε.Ε.Π. είναι τα ακόλουθα:

- Η επίσημη δήλωση της Στουτγάρδης στις 19 Ιουνίου 1983
Το κείμενο αυτό, που καταρτίστηκε βάσει του σχεδίου του Hans Dietrich

Genscher, του γερμανού υπουργού Εξωτερικών και του Ιταλού ομολόγου του, Emilio Colombo, συνοδεύεται από δηλώσεις των κρατών μελών για τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν όσον αφορά τις μεταξύ των οργάνων σχέσεις, τις κοινοτικές αρμοδιότητες και την πολιτική συνεργασία. Οι αρχηγοί των κρατών και των κυβερνήσεων δεσμεύονται να επανεξετάσουν την πρόοδο που πραγματοποιήθηκε στους τομείς αυτούς και να αποφασίσουν εάν πρέπει να ενσωματωθούν στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Το σχέδιο συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υπό την ώθηση του Ιταλού βουλευτή Altiero Spinelli δημιουργείται κοινοβουλευτική επιτροπή θεσμικών υποθέσεων με σκοπό τη σύνταξη συνθήκης που θα αντικαθιστά τις υφιστάμενες Κοινότητες από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει το σχέδιο συνθήκης στις 14 Φεβρουαρίου 1984.
- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Fontainebleau στις 25 και 26 Ιουνίου 1984 Με βάση το σχέδιο συνθήκης του Κοινοβουλίου, μια *ad hoc* (Ο όρος **Ad hoc** είναι ένας διεθνής σήμερα προσδιορισμός προερχόμενος από τη Λατινική γλώσσα, ο οποίος υποδηλώνει τον σκοπό -τελικό αίτιο. Στις Διεθνείς σχέσεις, χρησιμοποιείται για να δηλώσει όλες οι συνομολογούμενες συνθήκες ή διασκέψεις ή συναντήσεις κορυφής, καθώς επίσης και τα θέματα συζήτησης σε αυτές).
- επιτροπή εκπροσώπων των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων, υπό την προεδρία του Ιρλανδού γερουσιαστή Dooge εξετάζει τα θεσμικά θέματα. Η έκθεση της επιτροπής M. Dooge καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να συγκαλέσει διακυβερνητική διάσκεψη για τη διαπραγμάτευση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Η Λευκή Βίβλος για την εσωτερική αγορά του 1985 Η Επιτροπή, μετά από ώθηση του προέδρου της Jacques Delors, δημοσιεύει μια λευκή βίβλο που προσδιορίζει τα 279 νομοθετικά μέτρα που είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Η Επιτροπή προτείνει χρονοδιάγραμμα και προθεσμία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992 για την εν λόγω ολοκλήρωση.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μιλάνου της 28ης και 29 ης Ιουνίου 1985 προτείνει τελικώς τη σύγκληση διακυβερνητικής διάσκεψης που αρχίζει υπό την προεδρία του

Λουξεμβούργου στις 9 Σεπτεμβρίου 1985 και λήγει στη Χάγη στις 28 Φεβρουαρίου 1986. (<https://el.wikipedia.org/wiki>)

2.1.2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.

Ο πρώτος στόχος της Ε.Ε.Π. είναι η προώθηση της διαδικασίας της ευρωπαϊκής οικοδόμησης για να ολοκληρωθεί η ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς. Ωστόσο, ο στόχος αυτός ήταν δύσκολα πραγματοποιήσιμος με βάση τις υφιστάμενες συνθήκες, ιδίως λόγω της διαδικασίας λήψης αποφάσεων εντός του Συμβουλίου όπου απαιτούνταν η προσφυγή στην ομοφωνία για την εναρμόνιση των νομοθεσιών.

Για το λόγο αυτό η διακυβερνητική διάσκεψη που κατέληξε στην Ε.Ε.Π. είχε διπλή εντολή. Ήταν απαραίτητο να συναφθεί, αφενός συνθήκη στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας και αφετέρου, πράξη για την τροποποίηση της Συνθήκης ΕΟΚ, ιδίως σε επίπεδο:

- των διαδικασιών λήψης αποφάσεων εντός του Συμβουλίου·
- των εξουσιών της Επιτροπής·
- των εξουσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
- της επέκτασης των αρμοδιοτήτων των Κοινοτήτων.

2.1.3. ΔΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.

Η Πράξη αποτελείται από ένα προοίμιο, τέσσερις τίτλους και περιέχει μια σειρά δηλώσεων που εγκρίθηκαν από την διάσκεψη.

Στο προοίμιο περιγράφονται οι θεμελιώδεις στόχοι της Συνθήκης και εκφράζεται η θέληση των κρατών μελών να μεταβάλουν το σύνολο των σχέσεών τους με σκοπό τη δημιουργία Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο προοίμιο επιβεβαιώνεται, επίσης, ο ενιαίος χαρακτήρας της Πράξης, που συγκεντρώνει τις κοινές διατάξεις για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες και για την συνεργασία στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής. Τέλος, τονίζονται οι δύο στόχοι της αναθεώρησης των συνθηκών, δηλαδή, «βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης με την εις βάθος ανάπτυξη των κοινών

πολιτικών και την αναζήτηση νέων στόχων» και «διασφάλιση καλύτερης λειτουργίας των Κοινοτήτων».

Ο τίτλος I περιέχει τις κοινές διατάξεις για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και για την πολιτική συνεργασία. Ο τίτλος II αφορά τις τροποποιήσεις των συνθηκών για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ο τίτλος III την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής. Ο τίτλος IV αφορά τις γενικές και τελικές διατάξεις.

2.1.4. ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ Ε.Ε.Π. - ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Για να διευκολυνθεί η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, η Πράξη προβλέπει αύξηση του αριθμού των περιπτώσεων όπου το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία αντί της ομοφωνίας. Κατ' αυτό τον τρόπο διευκολύνεται η έκδοση των αποφάσεων και αποφεύγονται οι εμπλοκές που οφείλονται στην επιζήτηση ομόφωνης απόφασης από τα 12 κράτη-μέλη. Η ομοφωνία δεν απαιτείται για τα μέτρα που προορίζονται για την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς εκτός από τα μέτρα σχετικά με τη φορολογία, την ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων και τα δικαιώματα και συμφέροντα των μισθωτών.

Η Ε.Ε.Π. θεσπίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που επισημοποιεί τις διασκέψεις ή τις συνόδους κορυφής των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων. Ωστόσο, οι αρμοδιότητες του οργάνου αυτού δεν είναι καθορισμένες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν έχει εξουσίες λήψης αποφάσεων ούτε εξουσίες καταναγκασμού έναντι των άλλων θεσμικών οργάνων.

Οι εξουσίες του Κοινοβουλίου ενισχύθηκαν διότι απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Κοινοβουλίου για τη σύναψη συμφωνίας σύνδεσης. Επιπλέον, η Πράξη θεσπίζει τη διαδικασία συνεργασίας που ενισχύει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο διοργανικό διάλογο παρέχοντας τη δυνατότητα διπλής ανάγνωσης της προτεινόμενης νομοθεσίας. Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας αυτής παραμένει περιορισμένο στις περιπτώσεις όπου το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, εκτός από τον τομέα του περιβάλλοντος.

Η Πράξη διευκρινίζει τις υφιστάμενες διατάξεις σχετικά με τις εκτελεστικές εξουσίες. Το άρθρο 10 τροποποιεί το άρθρο 145 της συνθήκης ΕΟΚ προβλέποντας ότι το Συμβούλιο αναθέτει στην Επιτροπή τις αρμοδιότητες εκτέλεσης των πράξεων, ως γενικό κανόνα. Το Συμβούλιο διατηρεί την αρμοδιότητα εκτέλεσης μόνο σε ειδικές περιπτώσεις. Η Ε.Ε.Π. θεσπίζει τις βάσεις που καθιστούν δυνατή τη δημιουργία του Πρωτοδικείου. Όλες οι υποθέσεις μπορούν να μεταφερθούν στο δικαστήριο αυτό εκτός από τις προδικαστικές υποθέσεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη ή τα όργανα καθώς και τα προδικαστικά ερωτήματα.

2.1.5. ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ Ε.Ε.Π.- ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Το άρθρο 8Α καθορίζει σαφώς ότι σκοπός της Πράξης είναι να εγκαθιδρυθεί σταδιακά η εσωτερική αγορά μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992. Η εσωτερική αγορά ορίζεται ως «χώρος χωρίς εσωτερικά σύνορα στον οποίο διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των ατόμων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συνθήκης».

Όσον αφορά τη νομισματική ικανότητα, η Πράξη δεν επιτρέπει την εφαρμογή νέας πολιτικής, αλλά προβαίνει στην ενσωμάτωση των διατάξεων για τη νομισματική ικανότητα. Η σύγκλιση των οικονομικών και νομισματικών πολιτικών εντάσσεται ήδη στο πλαίσιο των υφιστάμενων αρμοδιοτήτων.

Η κοινωνική πολιτική διέπεται ήδη από τη συνθήκη ΕΟΚ, αλλά η Πράξη εισάγει δύο νέα άρθρα στον τομέα αυτό. Το άρθρο 118Α της συνθήκης ΕΟΚ επιτρέπει στο Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας, να λαμβάνει ελάχιστες απαιτήσεις για την προώθηση « της βελτίωσης» του εργασιακού περιβάλλοντος, της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων». Το άρθρο 118Β της συνθήκης ΕΟΚ αναθέτει στην Επιτροπή το καθήκον ανάπτυξης του κοινωνικού διαλόγου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η Πράξη θέτει σε εφαρμογή μια κοινωνική πολιτική οικονομικής και κοινωνικής συνοχής για να αντισταθμίσει τις επιπτώσεις από την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς στα λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη μέλη και για να μειώσει τις αποκλίσεις του επιπέδου ανάπτυξης μεταξύ των περιφερειών. Η κοινοτική παρέμβαση πραγματοποιείται μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και

Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Όσον αφορά την έρευνα και την τεχνική ανάπτυξη, το άρθρο 130ΣΤ της συνθήκης ΕΟΚ θεσπίζει ως στόχο την «ενίσχυση των επιστημονικών και τεχνολογικών βάσεων της ευρωπαϊκής βιομηχανίας για την ανάπτυξη της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς της». Για να επιτευχθεί αυτό, η Πράξη προβλέπει την εφαρμογή πολυετών προγραμμάτων - πλαισίων που θα εγκριθούν ομόφωνα από το Συμβούλιο.

Η ανησυχία σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος σε κοινοτικό επίπεδο σημειώνεται ήδη στη συνθήκη της Ρώμης. Η Πράξη προσθέτει τρία νέα άρθρα (άρθρο 130Π, 130Ρ και 130Σ της Συνθήκης Ε.Κ.) που επιτρέπουν στην Κοινότητα να «διατηρεί, να προστατεύει και να βελτιώνει την ποιότητα του περιβάλλοντος, να συμβάλλει στην προστασία της υγείας των ατόμων και να διασφαλίζει συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων». Διευκρινίζει ότι η Κοινότητα παρεμβαίνει σε θέματα περιβάλλοντος μόνο όταν η παρέμβαση αυτή μπορεί να υλοποιηθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο από ό,τι σε επίπεδο κρατών μελών (επικουρικότητα).

Το άρθρο 30 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για να χαράξουν και να θέσουν σε εφαρμογή μια κοινή εξωτερική ευρωπαϊκή πολιτική. Για το λόγο αυτό, δεσμεύονται να προβούν σε διαβουλεύσεις για θέματα εξωτερικής πολιτικής που θα μπορούσαν να έχουν σχέση με την ασφάλεια των κρατών μελών. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου είναι υπεύθυνος για την πρωτοβουλία, το συντονισμό και την εκπροσώπηση των κρατών μελών έναντι των τρίτων χωρών στον τομέα αυτόν.

2.1.6. Η ΕΕΠ: ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η Ε.Ε.Π. επέτρεψε την μετατροπή, την 1η Ιανουαρίου 1993, της κοινής αγοράς σε ενιαία αγορά. Δημιουργώντας νέες κοινοτικές αρμοδιότητες και με την μεταρρύθμιση των θεσμικών οργάνων, η Ε.Ε.Π. άνοιξε το δρόμο της πολιτικής ολοκλήρωσης και της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, που θα κατοχυρωθούν από τη συνθήκη του Μάαστριχ για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.1.7. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΗΛΘΑΝ ΣΤΗΝ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Π.

Οι τροποποιήσεις αυτές επήλθαν στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη από μεταγενέστερες Συνθήκες οι οποίες θα αναλυθούν εκτενέστερα στο επόμενο κεφάλαιο.

- **Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι γνωστή ως «Συνθήκη του Μάαστριχτ»(1992)**

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ ένωσε τις τρεις Κοινότητες (ΕΥΡΑΤΟΜ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ) και την θεσμοθετημένη συνεργασία στους τομείς της εξωτερικής πολιτικής, της άμυνας, της αστυνομίας και της δικαιοσύνης σε ένα ενιαίο σύνολο, την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ΕΟΚ μετονομάστηκε σε ΕΟΚ και επιπλέον η συνθήκη αυτή δημιουργεί την οικονομική και νομισματική ένωση, θέτει σε εφαρμογή νέες κοινοτικές πολιτικές (εκπαίδευση, πολιτισμός, συνεργασία και ανάπτυξη, συνοχή) και αυξάνει τις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (διαδικασίες συναπόφασης).

- **Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997)**

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ επέτρεψε την αύξηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης με τη δημιουργία κοινοτικής πολιτικής για την απασχόληση, με τη κοινοτικοποίηση ορισμένων θεμάτων που ανήκαν προηγουμένως στην διακυβερνητική συνεργασία στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, με την εισαγωγή μέτρων που στοχεύουν στο να φέρουν πιο κοντά την Ένωση στους πολίτες της και με την δυνατότητα στενότερης συνεργασίας μεταξύ ορισμένων κρατών μελών (ενισχυμένη συνεργασία). Επέκτεινε, επίσης, τη διαδικασία συναπόφασης καθώς και την ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία και προέβη σε απλοποίηση και νέα αρίθμηση των άρθρων των συνθηκών.

- **Συνθήκη της Νίκαιας (2001)**

Η Συνθήκη της Νίκαιας αφορά κυρίως τα «υπόλοιπα» του Άμστερνταμ, δηλ. θεσμικά προβλήματα που αφορούν την διεύρυνση και τα οποία είχαν εν μέρει διευθετηθεί το 1997. Πρόκειται για τη σύνθεση της Επιτροπής, τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο και τη δυνατότητα επέκτασης των περιπτώσεων όπου το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Απλοποιεί τους κανόνες για την προσφυγή στην διαδικασία ενισχυμένης συνεργασίας και καθιστά το δικαιοδοτικό σύστημα πιο αποτελεσματικό.

- **Συνθήκη Αθήνας (2004) για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα-περαιτέρω διεύρυνση της Ε.Ε.**

Στις 16 Απριλίου 2003 υπογραφόταν στην Αθήνα η Συνθήκη Προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση δέκα κρατών: Τσεχία, Εσθονία, Κύπρος, Λεττονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβενία, Σλοβακία. Επρόκειτο για τη μεγαλύτερη διεύρυνση της Ε.Ε., ανεβάζοντας τα μέλη της από 15 σε 25, περιλαμβάνοντας μάλιστα οκτώ χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, συνασπισμένα άλλοτε στη Σοβιετικής ηγεμονίας, αλήστου μνήμης Σύμφωνο της Βαρσοβίας. Η Συνθήκη των Αθηνών, πέρασε στην ιστορία ως η πράξη που έθεσε τυπικό τέλος στο διαχωρισμό Δύσης και Ανατολής στην πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση. Για την Ελλάδα, που το πρώτο εξάμηνο του 2003 ασκούσε την Προεδρία του Συμβουλίου Υπουργών της τότε Ευρωπαϊκής Κοινότητας, πρόσθετη προστιθέμενη αξία είχε η προσχώρηση της Κύπρου, αποτέλεσμα μιας επίπονης διαπραγμάτευσης της ομάδας Σημίτη-Πάγκαλου-Κρασιδάκη. Το ζήτημα για μια ευρωπαϊκή λύση του Κυπριακού υπό καλύτερους από τους προβλεπόμενους όρους στο σχέδιο Ανάν (που οι ελληνοκύπριοι απέρριψαν με μεγάλη πλειοψηφία) δεν επικράτησε, καθώς η Κυπριακή Δημοκρατία πέρασε τη χειρότερη οικονομική κρίση της ιστορίας της. Η μεγάλη διεύρυνση συμπληρώθηκε λίγο αργότερα με την προσχώρηση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, για να φτάσει ο αριθμός των κρατών-μελών της Ε.Ε. στα 27, ενώ πολύ σύντομα ενεργοποιείται η προσχώρηση της Κροατίας ως 28ου μέλους. Στη σειρά περιμένουν η Τουρκία (που η υποψηφιότητά της δημιουργεί τις περισσότερες επιφυλάξεις λόγω, μεταξύ άλλων, του μεγέθους του πληθυσμού της, των θρησκευτικών και πολιτισμικών διαφορών με τον κύριο όγκο των κρατών-μελών, αλλά και της εκκρεμότητας του Κυπριακού). Η ΠΓΔΜ αναμένει επίσης την προσχώρησή της στην Ε.Ε. με προϋπόθεση την επίλυση της διαφοράς της με την Ελλάδα ως προς το όνομα, η Αλβανία μετά την εξομάλυνση των σχέσεων της με το Κόσσοβο και η Σερβία.

- **Συνθήκη της Λισσαβόνας (2007)**

Η συνθήκη της Λισσαβόνας προβαίνει σε εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις. Θέτει τέλος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, καταργεί την παλαιά αρχιτεκτονική της Ε.Ε. και προβαίνει σε νέα κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Ε.Ε. και κρατών μελών. Ο τρόπος λειτουργίας των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και η διαδικασία λήψης αποφάσεων έχουν επίσης υποστεί τροποποιήσεις. Στόχος είναι να βελτιωθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων σε μία διευρυμένη Ένωση των 27 κρατών μελών. Επίσης, η συνθήκη της Λισσαβόνας μεταρρυθμίζει πολλές εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της Ε.Ε.. Πιο συγκεκριμένα, επιτρέπει στα θεσμικά όργανα να νομοθετούν και να εγκρίνουν μέτρα σε νέους τομείς πολιτικών. (ΠΗΓΗ: <https://el.wikipedia.org/wiki> ΚΑΙ <http://eur-lex.europa.eu>)

2.1.8. Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ – ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΜΕΛΩΝ

Οι ακόλουθες Συνθήκες είναι αυτές που αποδεικνύουν τη διεύρυνση της Ε.Ε. με την προσχώρηση νέων κρατών-μελών:

- **Συνθήκη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας (1994),**

Η συνθήκη αυτή αυξάνει τον αριθμό των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας από δώδεκα σε δεκαπέντε.

- **Συνθήκη προσχώρησης της Κύπρου, της Εσθονίας, της Ουγγαρίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Σλοβακίας και της Σλοβενίας (2003).**

Η συνθήκη αυτή αυξάνει τον αριθμό των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας από δεκαπέντε σε εικοσιπέντε.

- **Συνθήκη ένταξης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας (2005).** Με τη συνθήκη αυτή τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνονται είκοσι επτά.

- **Συνθήκη ένταξης της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1 Ιουλίου 2013).** Τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. γίνονται πλέον είκοσι οκτώ.

2.2. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΕΝΓΚΕΝ

Συμφωνία του Σένγκεν ονομάζεται η συμφωνία που υπεγράφη στις 14 Ιουνίου 1985 στην κωμόπολη Σένγκεν του Λουξεμβούργου ανάμεσα σε πέντε κράτη-μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Βέλγιο, Γερμανία, Γαλλία, Λουξεμβούργο και Ολλανδία) και είχε ως στόχο την προοδευτική κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, την καθιέρωση της ελεύθερης κυκλοφορίας για όλα τα πρόσωπα, υπηκόους των κρατών που υπέγραψαν τη Συμφωνία, καθώς και την αστυνομική και δικαστική συνεργασία. Αργότερα στις 19 Ιουνίου 1990 υπεγράφη εκ νέου στο Σένγκεν η Σύμβαση Εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν, η οποία εξειδίκευε και συμπλήρωνε την αρχική Συμφωνία.

Η εν λόγω συνεργασία κινούνταν σε καθαρά διακυβερνητικό επίπεδο και εκτός του θεσμικού πλαισίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, μέχρι τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης του Άμστερνταμ. Άλλα κράτη-μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέγραψαν μεταγενέστερα Πρωτόκολλα και Συμφωνίες προσχώρησης στα δύο κείμενα που προαναφέρθηκαν, ήταν η Ιταλία το 1990, η Ισπανία και η Πορτογαλία το 1991, η Ελλάδα το 1992, η Αυστρία το 1995 και η Δανία, η Φινλανδία και η Σουηδία το 1996. Παράλληλα με τις τελευταίες, δύο κράτη τα οποία δεν ήταν μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η Ισλανδία και η Νορβηγία υπέγραψαν ειδική Συμφωνία με τα υπόλοιπα δεκατρία κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμμετείχαν στο κεκτημένο του Σένγκεν προκειμένου να συνδεθούν με τη ζώνη του Σένγκεν. Στην Ελλάδα η Συνθήκη του Σένγκεν, η Σύμβαση Εφαρμογής της Συνθήκης του Σένγκεν και τα Πρωτόκολλα και οι Συμφωνίες προσχώρησης των νέων κρατών κυρώθηκαν από τη Βουλή των Ελλήνων με το Νόμο 2514/1997 (μεταξύ 1990 και 1996).

Η Συμφωνία του Σένγκεν τέθηκε σε ισχύ στις 26 Μαρτίου 1995 δημιουργώντας τη Ζώνη του Σένγκεν, που ενσωματώθηκε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ την 1 Μαΐου 1999, με εξαίρεση την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Έκτοτε το κεκτημένο του Σένγκεν εφαρμόζεται και αναπτύσσεται περαιτέρω εντός του θεσμικού και νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2003, η Τσεχία, η Εσθονία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Σλοβενία και η Σλοβακία προσχώρησαν

παράλληλα και στο κεκτημένο του Σένγκεν. Τέλος, με την Συνθήκη Προσχώρησης της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1^η Ιουλίου του 2013, η Κροατία ανέλαβε την υποχρέωση να εφαρμόσει και αυτή πλήρως το κεκτημένο του Σένγκεν. (ΠΗΓΗ: <https://el.wikipedia.org/wiki>)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ
ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ ΕΩΣ ΤΗ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑ

Συνθήκη με τόσο πλούσιο οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιεχόμενο, που να διατηρούσε και ταυτόχρονα την ισότητα των συμμετεχόντων κρατών. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, έλαβε το όνομά της από την πόλη Μάαστριχτ της Ολλανδίας, στην οποία και υπεγράφη στις 7 Φεβρουαρίου 1992 και αποτελεί την τρίτη κατά σειρά θεμελιώδη συνθήκη (ύστερα από τη Συνθήκη της Ρώμης και την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη 1986) με την οποία ολοκληρώθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση ως σύγχρονος θεσμός. Στην εξέλιξη του θεσμού αυτού υπήρξαν και πολλές άλλες συνθήκες, που αν και δεν ήταν θεμελιώδεις, συνέβαλλαν ωστόσο ουσιαστικά στην πορεία και την εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκ μέρους της Ελλάδας υπεγράφη από τον τότε Υπουργό Εξωτερικών Αντώνη Σαμαρά και τον τότε Υπουργό Εθνικής Οικονομίας Ευθύμιο Χριστοδούλου. Η Συνθήκη αυτή τέθηκε σε ισχύ την 1 Νοεμβρίου 1993 και τροποποιήθηκε από μεταγενέστερες συνθήκες. (ΠΗΓΗ: https://el.wikipedia.org/wiki/ΚΑΙ_ΕΙΔΙΚΗ_ΕΚΔΟΣΗ_«Η_ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»_24_ΜΑΡΤΙΟΥ_2009)

3.1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ στο σύνολό της περιλαμβάνει το Προοίμιο και 7 Τίτλους:

Ο **Τίτλος I** αφορά κοινές διατάξεις (ίδρυση Ευρωπαϊκής Ένωσης, θέση στόχων και σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου).

Ο **Τίτλος II** αφορά διατάξεις για την τροποποίηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ε.Ο.Κ. ενόψει της ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (πρακτικά μετονομάστηκε η Ε.Ο.Κ. σε Ε.Κ. και προστέθηκαν οι σημαντικότερες διατάξεις περί Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης).

Ο **Τίτλος III** αφορά διατάξεις για την τροποποίηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ε.Κ.Α.Χ..

Ο **Τίτλος IV** αφορά διατάξεις για την τροποποίηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ε.Κ.Α.Ε. (ΕΥΡΑΤΟΜ).

Ο **Τίτλος V** αφορά διατάξεις σχετικά με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (πρόκειται για το δεύτερο πυλώνα του νέου συστήματος).

Ο **Τίτλος VI** αφορά διατάξεις σχετικά με τη συνεργασία στους τομείς της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων (πρόκειται για τον τρίτο πυλώνα του νέου συστήματος).

Ο **Τίτλος VII** περιλαμβάνει τις τελικές διατάξεις.

Τους παραπάνω τίτλους ακολουθούν 17 Πρωτόκολλα, τα περισσότερα από τα οποία προσαρτήθηκαν στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και 33 Δηλώσεις. Η εν λόγω διάρθρωση έγινε προκειμένου να παρέχεται η ευχέρεια, όταν απαιτηθούν αλλαγές ή τροποποιήσεις, να μην απαιτείται κάθε φορά και μετατροπή ολόκληρης της Συνθήκης. (<https://el.wikipedia.org/wiki>)

3.1.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Κάθε χώρα που επιθυμούσε να υιοθετήσει το νέο νόμισμα έπρεπε να πληρεί τα λεγόμενα “Κριτήρια Σύγκλισης” που προέβλεπε η Συνθήκη του Μάαστριχτ. Τα κριτήρια αυτά συμπεριλάμβαναν τέσσερις προϋποθέσεις:

1. Οι ισοτιμίες του νομίσματος της κάθε χώρας πρέπει να παραμείνουν μέσα στη ζώνη που ορίζει ο Μηχανισμός Συναλλαγματικών Ισοτιμιών (ΜΣΙ) για δύο τουλάχιστον χρόνια.
2. Τα μακροπρόθεσμα επιτόκια δεν μπορούν να ξεπερνάνε κατά περισσότερες από δύο ποσοστιαίες μονάδες τα επιτόκια των τριών πιο αποδοτικών κρατών μελών.
3. Ο πληθωρισμός πρέπει να είναι κάτω από μια τιμή αναφοράς (μέσα σε 3 χρόνια οι τιμές δεν πρέπει να ξεπερνάνε κατά περισσότερο από 1,5% τις αντίστοιχες του πιο αποδοτικού κράτους μέλους).
4. Το δημόσιο χρέος πρέπει να είναι μικρότερο από το 60% του ΑΕΠ ή να βαίνει προς αυτόν το στόχο (δηλαδή μπορεί να είναι μεγαλύτερο το ποσοστό, αλλά να έχει πτωτική τάση και να τείνει προς αυτό) και τα ελλείμματα του προϋπολογισμού μικρότερα από 3% του ΑΕΠ.

Τα κριτήρια αυτά τέθηκαν με απώτερο σκοπό την ομαλή ενοποίηση των κρατών μελών. Πριν τη συνθήκη είναι λογικό η κάθε χώρα να είχε τη δική της ανεξάρτητη

οικονομία, ανάλογα με το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ), το Μέσο Εισόδημα και το καταναλωτικό προφίλ. Έτσι κρίθηκε απαραίτητο να τεθούν ορισμένα κριτήρια τα οποία θα εξασφάλιζαν την ομοιογένεια των χωρών.

3.1.2. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ

Η συνθήκη του Μάαστριχτ επικυρώθηκε στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα κοινοβούλια των κρατών, με εξαίρεση την Ιρλανδία, τη Γαλλία και τη Δανία, στις οποίες η συνθήκη τέθηκε σε δημοψήφισμα. Ύστερα από τη συμφωνία του Εδιμβούργου, η οποία εξαιρούσε τη Δανία από τέσσερα σημεία της συνθήκης του Μάαστριχτ, ακολούθησε νέο δημοψήφισμα το οποίο υπήρξε θετικό. Στην Ελλάδα η συνθήκη επικυρώθηκε από τη βουλή. Υπέρ της συνθήκης τάχτηκαν τα κόμματα ΠΑΣΟΚ, ΝΔ, Συνασπισμός και ΠΟΛΑΝ ενώ κατά της συνθήκης τάχθηκε μόνο το ΚΚΕ.

3.2. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ είναι αποτέλεσμα της Διακυβερνητικής Διάσκεψης που ξεκίνησε στις 29 Μαρτίου 1996 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τορίνο. Η Συνθήκη εγκρίθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ στις 16 και 17 Ιουνίου 1997 και υπεγράφη στη συνέχεια στις 2 Οκτωβρίου 1997 από τους υπουργούς Εξωτερικών των τότε 15 κρατών-μελών. Η Συνθήκη τέθηκε σε ισχύ την 1 Μαΐου 1999. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ τροποποίησε ορισμένες διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διατάξεις για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς πράξεις. Στόχος αυτών των τροποποιήσεων ήταν η ενίσχυση των οικονομικών δικαιωμάτων των πολιτών, η ανάπτυξη Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) και η βελτίωση της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω αυτής της Συνθήκης έβαλε στόχο τη δημιουργία αρχών και ευθυνών στα πεδία της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, ενώ έδινε μεγαλύτερη βαρύτητα στην παρουσίαση των αξιών της Ένωσης ως προς τον έξω κόσμο για τη διασφάλιση των συμφερόντων της και στο πώς να μεταρρυθμίζει τις πράξεις της. Η Συνθήκη όριζε για την Ευρωπαϊκή Ένωση έναν ύπατο εκπρόσωπο για εξωτερικά θέματα, ο οποίος μαζί με τους προέδρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, έδωσαν ένα “καινούργιο πρόσωπο” στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα σε ότι αφορούσε εξωτερικά θέματα. Με την υπογραφή της Συνθήκης του Άμστερνταμ αυξάνονται οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες των κοινοτικών οργάνων. Παράλληλα κατοχυρώνεται και η Συμφωνία Σένγκεν και εντάσσεται στο νομικό σύστημα της Ένωσης (η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο παρέμειναν εκτός συμφωνίας). Με αυτή τη Συνθήκη η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να χειρίζεται τη μετανάστευση και να τροποποιεί πολλές νομοθεσίες. Σημαντικό πλεονέκτημα της Συνθήκης η περαιτέρω συνεργασία των κρατών-μελών σε θέματα

αστυνομικά και δικαστικά. Εν αντιθέσει με όσα προαναφέρθηκαν, η Συνθήκη άφησε σε εκκρεμότητα θέματα όπως η προσαρμογή των θεσμικών οργάνων, η διεύρυνση και ορισμένες πτυχές της εξωτερικής πολιτικής. (ΠΗΓΗ: https://el.wikipedia.org/wiki/ΚΑΙ_ΕΙΔΙΚΗ_ΕΚΔΟΣΗ_«Η_ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»_24_ΜΑΡΤΙΟΥ_2009)

3.3. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ

Η Συνθήκη της Νίκαιας υπογράφηκε από τους Ευρωπαίους ηγέτες στις 26 Φεβρουαρίου 2001 και τέθηκε σε ισχύ την 1 Φεβρουαρίου 2003. Τροποποίησε τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και τη Συνθήκη της Ρώμης. Επίσης μεταρρύθμισε την θεσμική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να προσαρμοσθεί προς ανατολική διεύρυνση, ένα έργο που αρχικά επρόκειτο να γίνει από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, αλλά απέτυχε η διευθέτησή του εκείνη την εποχή. Η θέση σε ισχύ της Συνθήκης υπήρξε υπό αμφισβήτηση για μια περίοδο, έπειτα από την αρχική της απόρριψη από τον Ιρλανδικό λαό στο δημοψήφισμα του 2001. Το αρνητικό όμως αποτέλεσμα αυτού του δημοψηφίσματος ανατράπηκε σε επόμενο δημοψήφισμα, ένα χρόνο μετά.

3.3.1. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ

Η Συνθήκη της Νίκαιας δέχθηκε επίθεση από πολλούς ανθρώπους χαρακτηριζόμενη ως ελαττωματικός συμβιβασμός. Η Γερμανία είχε απαιτήσει το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της να αντικατοπτρισθεί με μεγάλο βάρος ψήφων στο Συμβούλιο, πράγμα στο οποίο τάχθηκε ενάντια η Γαλλία, η οποία επέμενε να διατηρηθεί η συμβολική ισοτιμία μεταξύ αυτής και της Γερμανίας. Μια πρόταση (Πρότυπο: Who) που έγινε από πολλούς και θα είχε ευρέως απλοποιήσει το τρέχον σύστημα, ήταν να εισαχθεί διπλή πλειοψηφία μεταξύ των κρατών-μελών και του πληθυσμού, για να αντικατασταθεί το τρέχον σύστημα Qualified Majority Voting(QMV). Αυτό επίσης απορρίφθηκε από τη Γαλλία για τους ίδιους λόγους. Επιτεύχθηκε όμως ένας συμβιβασμός ο οποίος προέβλεπε διπλή πλειοψηφία των κρατών-μελών και των ψήφων τους, στην οποία ένα κράτος-μέλος μπορεί, εφόσον το θέλει, να απαιτήσει επαλήθευση ότι οι χώρες που ψηφίζουν υπέρ εκπροσωπούν ένα επαρκές τμήμα του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης.

Η Συνθήκη προέβλεπε έπειτα της διεύρυνσης, αύξηση του αριθμού των εδρών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε 732, πράγμα που υπερέβαινε το όριο που έθετε η Συνθήκη του Άμστερνταμ. Προέβλεπε επίσης τη δημιουργία επικουρικών δικαστηρίων υπαγόμενων στο European Court of Justice και το Court of First Instance για την εκδίκαση υποθέσεων σε ειδικούς τομείς δικαίου, όπως οι ευρεσιτεχνίες. Νέοι κανόνες για τη στενότερη συνεργασία και διατάξεις σχετικά με τις χρηματοοικονομικές επιπτώσεις της λήξης της European Coal and Steel Community (ECSC) περιλαμβάνονταν επίσης στη Συνθήκη.

Έπειτα από αποτυχημένες κυρώσεις που επιβλήθηκαν κατά καιρούς στην Αυστρία λόγω της δημιουργίας κυβερνητικού συνασπισμού με τη συμμετοχή του κόμματος του Jorg Haider και την ανησυχία για ενδεχόμενη απειλή στη σταθερότητα της Ένωσης, στο πλαίσιο της διεύρυνσής της, από την ένταξη νέων κρατών-μελών σε αυτή, η Συνθήκη της Νίκαιας θέσπισε για πρώτη φορά τυπικούς κανόνες για την επιβολή κυρώσεων κατά των κρατών-μελών.

(ΠΗΓΗ: <https://el.wikipedia.org/wiki>)

3.3.2. ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ

3.4. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ

3.4.1. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ

Η Συνθήκη της Λισσαβόνας, γνωστή και ως Μεταρρυθμιστική Συνθήκη, είναι διεθνής συνθήκη που τροποποιεί τις ιδρυτικές συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπογράφηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2007 στη σύνοδο κορυφής της Λισσαβόνας, στην οποία συμμετείχαν οι πολιτικοί αρχηγοί και οι υπουργοί εξωτερικών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Συνθήκη αυτή υποκαθιστά το εγκαταλειφθέν Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, τροποποιώντας τις ήδη υπάρχουσες: Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

3.4.2. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ: Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΘΗΚΗ

Εκδόσεις του Ευρωπαϊκού Συντάγματος

Η ανάγκη για αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έπειτα από την ένταξη των δέκα νέων κρατών-μελών το 2004, αναδείχθηκε σε μια δήλωση στη Συνθήκη της Νίκαιας το 2001. Οι συμφωνίες που είχαν γίνει στη Νίκαια, είχαν ήδη ανοίξει το δρόμο για την περαιτέρω διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μεταρρύθμιση κάποιων εκλογικών διαδικασιών, παρόλο που η Συνθήκη θεωρήθηκε πως δεν ήταν επαρκής για τις συγκεκριμένες παρεμβάσεις. Η Ευρωπαϊκή Συνέλευση συγκλήθηκε υπό την προεδρία του Γάλλου πρώην Προέδρου Βαλερί Ζισκάρ Ντ' Εστέν και του δόθηκε η αποστολή δημιουργίας ενός προσχέδιου του Συντάγματος. Στη σύνοδο κορυφής της 18-19 Ιουνίου 2004 υπό την προεδρία της Ιρλανδίας, αποφασίσθηκε το τελικό κείμενο του Συντάγματος. Το Σύνταγμα συμφωνήθηκε και από τις 25 κυβερνήσεις των κρατών-μελών και υπογράφηκε σε μια τελετή στη Ρώμη στις 29 Οκτωβρίου 2004. Πριν την εφαρμογή του, έπρεπε να επικυρωθεί από όλα τα κράτη-μέλη. Το 2005, παρόλο που η πλειοψηφία των Ευρωπαϊκών κρατών είχαν επικυρώσει το Σύνταγμα, οι Ολλανδοί και οι Γάλλοι ψηφοφόροι το απέρριψαν σε δημοψηφίσματα, έγινε έτσι ξεκάθαρο ότι δεν μπορούσε να εφαρμοσθεί. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε μια «περίοδο περισυλλογής» και στο πολιτικό τέλος του Συντάγματος. Το 2007 η Γερμανία αναλαμβάνει την κυλιόμενη προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δηλώνοντας ότι η «περίοδος περισυλλογής» τελείωσε. (ΠΗΓΗ: <http://www.europedia.moussis.eu/books>)

Υπογραφή της συνθήκης, 13 Δεκεμβρίου 2007

3.4.3. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ

Στη Διακήρυξη του Βερολίνου οι Ευρωπαίοι ηγέτες έθεσαν ένα ανεπίσημο χρονοδιάγραμμα για την καινούργια Συνθήκη, το οποίο τροποποιήθηκε, καθώς δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία επικύρωσης.

- 21–23 Ιουνίου 2007 Συνάντηση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.
- 23 Ιουλίου 2007 Εκκίνηση Διακυβερνητικής Συνέλευσης στη Λισαβόνα, κείμενο Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης
- 7–8 Σεπτεμβρίου 2007 Συνάντηση Υπουργών Εξωτερικών.
- 18–19 Οκτωβρίου 2007 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Λισαβόνα και τελική έγκριση της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης.
- 13 Δεκεμβρίου 2007 Υπογραφή της Συνθήκης στη Λισαβόνα.
- 1 Ιανουαρίου 2009 Αρχική ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης.
- 1 Δεκεμβρίου 2009 Έναρξη ισχύος της Συνθήκης.

3.4.4. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ

Η συνθήκη χωρίζεται στα εξής τμήματα:

1. Προοίμιο
2. Τροποποιήσεις οι οποίες επιφέρονται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση
3. Τροποποιήσεις οι οποίες επιφέρονται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
4. Τελικές διατάξεις
5. Πρωτόκολλα
6. Διακηρύξεις

Η τελετή υπογραφής της Συνθήκης, έλαβε χώρα στο Μοναστήρι των Ιερουμιτών.

3.5. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Η Ε.Ε. συνέβαλε στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου των Ευρωπαίων και θέσπισε ένα ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα, το ευρώ. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε παράγοντα ειρήνης, σταθερότητας και ευημερίας στην περιοχή για μισό περίπου αιώνα. Χάρη στην κατάργηση των συνοριακών ελέγχων ανάμεσα στα κράτη-μέλη της, μπορούμε σήμερα να κυκλοφορούμε ελεύθερα σε όλη σχεδόν την ήπειρο. Επιπλέον είναι πολύ πιο εύκολο να ζήσουμε και να εργαστούμε σε μια άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Η ενιαία «εσωτερική» αγορά η οποία έχει δημιουργηθεί και επιτρέπει την ελεύθερη κυκλοφορία ανθρώπων, αγαθών, κεφαλαίων και υπηρεσιών, αποτελεί τον κύριο μοχλό της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ένας από τους βασικούς στόχους της Ε.Ε. είναι η ανάπτυξη αυτού του τεράστιου πλουτοπαραγωγικού πόρου, ώστε οι Ευρωπαίοι να μπορούν να αντλούν τα περισσότερα δυνατά οφέλη.

3.6. ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Ένας από τους βασικούς στόχους της Ε.Ε. είναι η προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τόσο στο εσωτερικό της όσο και στον υπόλοιπο κόσμο. Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η ελευθερία, η δημοκρατία, η ισότητα, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν θεμελιώδεις αξίες της Ε.Ε. Έπειτα από τη υπογραφή της Συνθήκης της Λισαβόνας, όλα αυτά τα δικαιώματα περιλαμβάνονται σε ένα ενιαίο έγγραφο, τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε.. Τα θεσμικά της όργανα αλλά και τα κράτη-μέλη της έχουν την νομική υποχρέωση να σέβονται τα δικαιώματα, κατά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Ανθρώπινα δικαιώματα

Ισότητα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΑΘΗΝΑ – ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΑΘΗΝΑ – ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό αναλύονται όλες οι προσπάθειες της Ελλάδας να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναλύεται η Συνθήκη των Αθηνών 1961 που είναι και η Συνθήκη σύνδεσης Ελλάδας και Τουρκίας με την ΕΚΑΧ-ΕΟΚ. Στη συνέχεια αναλύονται τα γεγονότα μέχρι την υπογραφή της Συνθήκης ένταξης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία υπογράφηκε στις 28 Μαΐου 1979 στην Αθήνα, στο Ζάππειο Μέγαρο. Επίσης, αναφέρονται η πανηγυρική τελετή μετά την υπογραφή της Συνθήκης και ο διεθνής αντίκτυπος.

4. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ 1961

4.1. ΣΗΜΑΣΙΑ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ- ΣΥΜΦΩΝΙΑ «ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ» ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΜΕ ΕΚΑΧ-ΕΟΚ

Η υπογραφή της Συνθήκης των Αθηνών από τους εκπροσώπους της ΕΟΚ και της Ελλάδας σήμανε την έναρξη της πορείας της Ελλάδας προς τον εκσυγχρονισμό. Περιλάμβανε τα μέτρα που έπρεπε να λάβει το Κράτος, για να μας δεχθούν τα προηγμένα οικονομικά κράτη της ΕΟΚ ως ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Οικογένειας. Πώς δηλαδή θα αναγνωριζόμασταν ως Ευρωπαίοι πολίτες. Ο Ευρωπαϊκός πολιτισμός μπορεί να θεωρούνταν από κάποιους επιφανειακός, όμως ήταν αυτός που οδήγησε τους Ευρωπαίους στο να αποκτήσουν πλούτο, ευημερία και Εθνική Κυριαρχία.

Δεν έλειψαν τότε, όπως και τώρα οι ευρωσκεπτικιστές. Ακόμη και ο Πρωθυπουργός είχε επιφυλάξεις για τις κινήσεις του Υπουργού Συντονισμού Αριστείδη Πρωτοπαπαδάκη προς την ένταξή μας στην ΕΟΚ. Ο Αριστείδης Πρωτοπαπαδάκης δεν είδε τους καρπούς του έργου του, επειδή απεβίωσε το 1966. Η πρόοδος του εκσυγχρονισμού διακόπηκε στην διάρκεια της Δικτατορίας και εκκινήθηκε πάλι το 1974 με την επιστροφή του Κωνσταντίνου Καραμανλή, ο οποίος θιασώτης τότε της Ευρωπαϊκής Πορείας της χώρας, έθεσε ως σκοπό της ζωής του την ολοκλήρωση του έργου αυτού, πράγμα όμως που επέτυχε. (<http://www.andro.gr/apopsi>)

4.1.1. Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Οι υφιστάμενες επίσημες σχέσεις μεταξύ της Ε.Ε. και της Τουρκίας βασίζονται στη συμφωνία σύνδεσης του 1963, της οποίας διακηρυγμένοι στόχοι είναι:

- η σταδιακή καθιέρωση τελωνειακής ένωσης
- η ευθυγράμμιση σε τρία στάδια, της οικονομικής και της κοινωνικής πολιτικής των δύο μερών.

Η συμφωνία αναφέρει επίσης ρητώς (προοίμιο και άρθρο 28) τη δυνατότητα μακροπρόθεσμης προσχώρησης της Τουρκίας στην ΕΕ.

Η συμφωνία συμπληρώθηκε με το πρόσθετο πρωτόκολλο του 1973, το οποίο καθορίζει τους κανόνες που εφαρμόζονται για:

- την καθιέρωση της τελωνειακής ένωσης σε περίοδο 22 ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του πρωτοκόλλου
- την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων
- την οικονομική συνεργασία

Με την απόφαση αριθ. 1/80, που εξέδωσε το Συμβούλιο Σύνδεσης τον Σεπτέμβριο του 1980, με σκοπό την αναζωογόνηση της σύνδεσης. Αυτή η απόφαση:

- καθόριζε το χρονοδιάγραμμα και τους άλλους όρους της κατάργησης εκ μέρους της Ε.Ε., την 1η Ιανουαρίου 1987, των δασμών που επιβάλλονταν στα πρωτογενή γεωργικά προϊόντα
- θέσπιζε τις κατευθύνσεις στον τομέα της απασχόλησης, της ελεύθερης κυκλοφορίας και των κοινωνικών δικαιωμάτων των Τούρκων εργαζομένων και των οικογενειών τους και
- διευκρίνιζε τους στόχους της οικονομικής, τεχνικής και χρηματοδοτικής συνεργασίας.

4.1.2. ΕΞΟΜΑΛΥΝΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΟΚ-ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Μετά την ανάληψη της εξουσίας από τους στρατιωτικούς και τις κατηγορίες για σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου, οι σχέσεις Ε.Ε.-Τουρκίας εισήλθαν σε στάδιο σφαιρακτικής ψυχρότητας. Η Ε.Ε. εξακολούθησε να εφαρμόζει τις εμπορικές και άλλες διατάξεις της συμφωνίας, αλλά ανέστειλε τη χορήγηση κάθε χρηματοδοτικής συνδρομής. Ωστόσο, η επιστροφή των στρατιωτικών στους στρατώνες τους και η σταδιακή αποκατάσταση της πολιτικής διακυβέρνησης και των περισσότερων πολιτικών ελευθεριών κατέστησαν δυνατή την επανέναρξη, από το 1986, της διαδικασίας βαθμιαίας αναθέρμανσης των σχέσεων.

Το Συμβούλιο υπέγραψε, τον Ιούλιο του 1987, πρωτόκολλα προσαρμογής της συμφωνίας σύνδεσης, με σκοπό να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, τα οποία έλαβαν τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Ιανουάριο του 1988.

Κατά τον ίδιο τρόπο, το 1988, συμφωνήθηκε η σύναψη πρωτοκόλλου προσαρμογής της συμφωνίας σύνδεσης, με σκοπό να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση της Ελλάδος στην Ε.Ε..

4.1.3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Για την προώθηση της οικονομικής και της κοινωνικής ανάπτυξης της Τουρκίας, η ΕΟΚ συμπεριέλαβε στη συμφωνία της Άγκυρας και στα χρηματοδοτικά πρωτόκολλα που συνήψε στη συνέχεια τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής.

4.2. ΠΟΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Η διαδικασία για την σύνδεση της Ελλάδας με την ΕΟΚ είχε ξεκινήσει με πυρετώδεις ρυθμούς από το 1958 με πρωταγωνιστές από την Ελληνική πλευρά τους Παναγή Παπαληγούρα, Ευάγγελο Αβέρωφ, Παναγιώτη Κανελλόπουλο και τον Αριστείδη Πρωτοπαπαδάκη. Η κύρια κατεύθυνση είχε δοθεί από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή που έβλεπε τη σύνδεση Ελλάδας - ΕΟΚ ως λύση των προβλημάτων με τους γείτονες

αλλά και τη Μόσχα. Στις 30 Μαρτίου 1961 εξαγγέλθηκε, με κοινό ανακοινωθέν, η επίτευξη οριστικής συμφωνίας για τη Σύνδεση της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα υπό τη μορφή τελωνειακής ένωσης, σε συνδυασμό με την ειδική πρόβλεψη μεταβατικής περιόδου. Η συμφωνία συνοδευόταν από αριθμό συνημμένων πρωτοκόλλων, με αντικείμενο την αντιμετώπιση των ιδιαιτέρων προβλημάτων της ελληνικής οικονομίας. Παράλληλα, προβλεπόταν η χρηματοδοτική βοήθεια με σκοπό την επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης και την ταχύτερη δυνατή εξυπηρέτηση του βιοτικού επιπέδου του ελληνικού λαού. Τέλος, οι όροι της σύνδεσης είχαν διαμορφωθεί ώστε η Ελλάδα με προϋπόθεση την επίτευξη ικανοποιητικής προόδου, να ενταχθεί μελλοντικά στους κόλπους της Κοινότητας ως πλήρες και ισότιμο μέλος.

Ειδικότερα οριζόταν μεταβατική περίοδος συνολικής διάρκειας είκοσι δύο ετών, στο διάστημα των οποίων προβλεπόταν η κατάργηση στην Ελλάδα των εισαγωγικών δασμών και όλων των περιοριστικών μέτρων σε βάρος της ελεύθερης κυκλοφορίας βιομηχανικών προϊόντων των Κοινοτικών χωρών. Αντίστοιχα, τα μέλη της Κοινότητας θα καταργούσαν δασμούς και περιοριστικά μέτρα σε βάρος των ελληνικών προϊόντων σε διάστημα δώδεκα ετών ενδεχομένως και νωρίτερα. Η Ελλάδα επιφορτιζόταν με την υποχρέωση να υιοθετήσει σταδιακά το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο της ΕΟΚ σχετικά με εισαγόμενα βιομηχανικά αγαθά από τρίτες χώρες και να αποδεχθεί, υπό έκτακτες περιστάσεις, ρήτρες διασφάλισης για τη μεταβατική περίοδο. Στον τομέα της γεωργίας, η Κοινότητα καταργούσε αυτόματα τους δασμούς στα κύρια εξαγώγιμα ελληνικά προϊόντα.

Παράλληλα, καθοριζόταν η διαδικασία για την εναρμόνιση της αγροτικής πολιτικής της Ελλάδας με την Κοινή Αγροτική Πολιτική της Κοινότητας κατά την επικείμενη εφαρμογή της κατά προϊόν, ώστε να εξασφαλισθεί η ισότητα στη μεταχείριση των προϊόντων των κρατών μελών και των παρεμφερών ελληνικών προϊόντων στις αγορές των συμβαλλομένων μερών. Το ποσό της οικονομικής χορηγίας προς την Ελλάδα, υπό μορφής δανείου από την Ευρωπαϊκή τράπεζα Επενδύσεων, ανερχόταν σε 125 εκατομμύρια δολάρια για περίοδο πέντε ετών.

Η Συμφωνία συνδέσεως υπογράφηκε στην Αθήνα στις 9 Ιουλίου 1961, κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων στις 28 Φεβρουαρίου 1962 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου του ίδιου έτους. Η συνομολόγησή της έγινε θετικά δεκτή από τις

πολιτικές δυνάμεις στο σύνολό τους, με την εξαίρεση της Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά (ΕΔΑ), ριζικά αντίθετης τόσο στον γενικό προσανατολισμό όσο και στο περιεχόμενο της συμφωνίας. Πέραν της αριστεράς και της ακροδεξιάς, μεμονωμένες ήταν οι αντιδράσεις από άλλες προσωπικότητες - όπως του Ευάγγελου Παπανούτσου (που την αποκάλεσε «νέα αποικιοκρατία»), στον οποίο ανταπάντησαν οι Γεώργιος Θεοτοκάς, Κωνσταντίνος Τσάτσος και Γιάγκος Πεσμαζόγλου. Αντίθετα, ζωηρή υπήρξε η αίσθηση ότι με την προσχώρηση στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες διανοιγόταν μια νέα προοπτική, πηγή ελπίδων και πρόκληση ταυτόχρονα. Χαρακτηριστικός υπήρξε ο λόγος του Έλληνα Πρωθυπουργού, Κωνσταντίνου Καραμανλή, ο οποίος έμελλε 17 χρόνια μετά, το 1979, να υπογράψει και τη Συνθήκη Προσχώρησης της Ελλάδας στην ΕΟΚ: «Εις την συνείδησιν των Ελλήνων, η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότης δεν συνιστά απλώς μίαν οικονομικήν κοινοπραξίαν, αλλά αποτελεί οντότητα με ευρύτεραν πολιτικήν αποστολήν και σημασίαν. Εάν πρώτοι επεδιώξαμεν την μετά της Κοινότητος Σύνδεσιν, ας επράξαμεν τούτο εμπνεόμενοι από την πίστιν ότι η οικονομική ενοποίηση της Ευρώπης θα οδηγήσει εις την ουσιαστικήν ευρωπαϊκήν ενότητα και δι' αυτής εις την ενίσχυσιν της δημοκρατίας και της ειρήνης εις ολόκληρον τον κόσμον». (<http://www.academia.edu>)

4.3. ΤΕΛΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Πράγματι, μέχρι το 1967, εφαρμόστηκαν οι διατάξεις που αφορούσαν ρυθμίσεις δασμολογικού και εμπορικού χαρακτήρα σχετικά με τα βιομηχανικά και αγροτικά προϊόντα και οργανώθηκε η απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων του χρηματοδοτικού πρωτοκόλλου. Ωστόσο, η πορεία της Ελλάδας προς την συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, βάσει των αρχών των κυβερνήσεων Καραμανλή, θα ανασταλεί με την επιβολή της δικτατορίας (1967-1974), όπου και επισήμως σταμάτησε η λειτουργία των κυρίων μηχανισμών της Συμφωνίας Σύνδεσης, εφόσον το απολυταρχικό καθεστώς ήταν ασύμβατο με τις αρχές της ΕΟΚ. (<http://olympia.gr/2015/05/28/28>)

4.4. ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΟΚ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (1979)

4.4.1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΟΚ

Η πολιτική σύνδεση της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποτέλεσε έναν από τους τρεις άξονες της πολιτικής στρατηγικής που ακολούθησε ο Κ. Καραμανλής στις εκλογές του 1958. Η Ευρώπη ήταν εκείνη την εποχή υπό ανοικοδόμηση, και χάρη στη μεγάλη προσωπικότητα του Γάλλου προέδρου Ντε Γκώλ, απέπνεε ένα αίσθημα αισιοδοξίας για το μέλλον.

Ο Καραμανλής είχε προβλέψει ότι έπρεπε να προχωρήσει σε διαπραγματεύσεις με την Ευρώπη και όχι με τις ΗΠΑ. Ο λόγος που επέμεινε στην ένταξη στην ΕΟΚ ήταν η προοπτική πολιτικής και οικονομικής ισορροπίας για τη χώρα, καθώς και ασφάλεια των συνόρων απέναντι στην Τουρκία. Άλλωστε, η «φτωχή» Ελλάδα είχε ανάγκη εισαγωγής επενδυτικών κεφαλαίων και μόνο με την σύνδεση με την κοινή «αγορά των έξι» θα μπορούσε να επιτευχθεί ο στόχος αυτός.

Η πρώτη προσπάθεια σύνδεσης της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα πραγματοποιήθηκε με την υποβολή της αίτησης για Σύνδεση στις 8 Ιουνίου 1959, ενώ η Ελλάδα αποτέλεσε το πρώτο κράτος που υπέγραψε Συμφωνία Σύνδεσης με την Ε.Ο.Κ. στις 9 Ιουλίου του 1961, η οποία προβλέπει την πλήρη ένταξη της χώρας το 1984. Η εγκαθίδρυση της δικτατορίας στην Ελλάδα, τον Απρίλιο του 1967 ανάγκασε την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να διακόψει τις διαδικασίες της ένταξης. Μάλιστα, στις 30 Σεπτεμβρίου 1969. Ο υπουργός Εξωτερικών Π. Πιπινέλης αναγγέλλει την αποχώρηση της χώρας από την Ε.Ε., λίγες μέρες πριν από τη σύγκληση του Συμβουλίου Υπουργών, ενώ στις 12 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους το Συμβούλιο της Ευρώπης αποπέμπει, με ομόφωνη απόφασή του, την Ελλάδα. Η ΕΟΚ διακόπτει τις διαπραγματεύσεις με την Ελλάδα έως ότου αποκατασταθεί η δημοκρατία στη χώρα. Μετά την πτώση της Χούντας, ο Κ. Καραμανλής υπέβαλλε επισήμως αίτηση ένταξης της Ελλάδας στην ΕΟΚ στις 12 Ιουνίου 1975.

Η αίτηση για πλήρη ένταξη έγινε δεκτή από το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΟΚ, ένα χρόνο μετά, στις 9 Φεβρουαρίου 1976. Το δημοσίευμα της εφημερίδας «ΤΑ ΝΕΑ»

αναφέρει στις 13 Ιουνίου 1975: «Το μεγαλύτερο βήμα για την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ έγινε χθες βράδυ στις Βρυξέλλες. Η Επιτροπή της ΕΟΚ που συστήθηκε για να εξετάσει την αίτηση της Ελλάδας, ολοκλήρωσε τη μελέτη της εισδοχής μας στην Κοινή Αγορά. Και ενώ η μελέτη θα δοθεί επισήμως στη δημοσιότητα στα μέσα Δεκεμβρίου, σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες, το γενικό συμπέρασμα που προκύπτει είναι θετικό για την Ελλάδα. Έστω και αν οι εμπειρογνώμονες δεν παραλείπουν να υπογραμμίσουν και τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν».

Στις 28 Μαΐου 1979 υπογράφεται στην Αθήνα, στο Ζάππειο Μέγαρο, η Συνθήκη Ένταξης, ενώ την 1η Ιανουαρίου 1981 επιτεύχθηκε τελικά η επίσημη ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Η τότε ΕΟΚ εξέφρασε το δισταγμό της απέναντι στην ένταξη της Ελλάδας επικαλούμενη μια σειρά από προβλήματα, όπως η σχέση της χώρας με την Τουρκία, η κακή οικονομική κατάσταση και η παράλληλη υποβολή αίτησης ένταξης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, αλλά ύστερα από σκληρές διαπραγματεύσεις τελικά δέχτηκε την πλήρη ένταξη της Ελλάδας.

4.4.2. Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΤΕΛΕΤΗ ΣΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟ ΜΕΓΑΡΟ

Η υπογραφή της συνθήκης προσχωρήσεως της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα έγινε στο Μέγαρο του Ζαππείου στις 28 Μαΐου 1979. Στην επίσημη τελετή παρέστη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κ. Τσάτσος, αρχηγοί κρατών και ξένων αντιπροσωπειών, τα μέλη της Ελληνικής Κυβερνήσεως, οι Βουλευτές, οι εκπρόσωποι των Αρχών και πλήθος εκπροσώπων του ελληνικού και ξένου Τύπου. Παρόντες ήταν, εκ μέρους των εννέα κρατών-μελών, ο Πρόεδρος της Γαλλίας Βαλερί Ζισκάρ Ντ' Εστέν, ο Πρωθυπουργός της Ιταλίας Τζούλιο Αντρεότι, του Βελγίου Βίλφριντ Μαρτένς, της Ολλανδίας Βαν Αγκτ, της Ιρλανδίας Τζακ Λιντς, του Λουξεμβούργου Γκαστόν Τορν, ο Αντικαγκελάριος και Υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας Χανς-Ντίντριχ Γκένσερ και οι Υπουργοί Εξωτερικών των χωρών-μελών της Ε.Ο.Κ. Επίσης, παρών ήταν και ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ρόι Τζένκινς. Από τη μεγάλη και ιστορική τελετή της υπογραφής απουσίασαν η ηγεσία και οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ και του ΚΚΕ.

Στην επίσημη αυτή τελετή πρώτος μίλησε ο Γάλλος Υπουργός Εξωτερικών Φρανσουά Πονσέ, Πρόεδρος της εξ Υπουργών Επιτροπής της Ε.Ο.Κ., ο οποίος προήδρευσε τυπικά της συνεδρίασεως και εξήρε τη σημασία της υπογραφής της συνθήκης εντάξεως της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Μετά τον κ. Πονσέ τον λόγο πήρε ο Έλληνας Πρωθυπουργός, ο οποίος ευχαρίστησε τις αντιπροσωπείες για τη συμβολή τους στην πραγματοποίηση μιας βασικής εθνικής επιδιώξεως, ώστε να ενταχθεί η Ελλάδα οργανικά στην ευρωπαϊκή οικογένεια.

Στη συνέχεια ο Κ. Καραμανλής, αφού τόνισε ότι «η Ελλάς δεν μπορούσε να απουσιάσει από αυτή την ιστορική για το μέλλον της Ευρώπης συλλογική προσπάθεια», κατέληξε ως εξής: «Με τη συμμετοχή της στη διαμορφωμένη Ευρώπη, η Ελλάς χαράσσει κατά τρόπον σταθερόν τον εθνικό της προσανατολισμό και τη μελλοντική της πορεία. Ενώ παράλληλα συστρατεύεται μαζί σας στον αγώνα για τη δημιουργία της Νέας Ευρώπης, που θα αλλάξει την μοίρα της Ηπείρου μας και ίσως και του κόσμου».

Τον Πρωθυπουργό της Ελλάδος διαδέχθηκαν στο βήμα ο Πρόεδρος της εξ Υπουργών Επιτροπής Φρ. Πονσέ και εν συνεχεία ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινοτήτων Ρ. Τζένκινς. Αμφότεροι τόνισαν τη σημασία της διευρύνσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ανεγνώρισαν τους αγώνες του Κ. Καραμανλή για την ένταξη της Ελλάδος σ' αυτήν.

Μετά τις τυπικές ομιλίες ακολούθησε η διαδικασία της υπογραφής των τεσσάρων κειμένων για την ένταξη της χώρας μας στην Ε.Ο.Κ. Εκ μέρους της Ελλάδος τα κείμενα υπέγραψαν ο Πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής, ο Υπουργός Εξωτερικών Γ. Ράλλης και ο Υπουργός για θέματα Ε.Ο.Κ. Γεώργιος Κοντογεώργης. Από την πλευρά της ΕΟΚ τα κείμενα υπέγραψαν οι εκπρόσωποι των εννέα κρατών-μελών.

4.4.3. Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Τη διαδικασία της υπογραφής ακολούθησε ο λόγος του Πρωθυπουργού Κ. Καραμανλή, ο οποίος αφού αναφέρθηκε στους λόγους που επέβαλαν την ένταξη της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα κατέληξε ως εξής: «Η Ελλάς από σήμερα αποδέχεται οριστικά την ιστορική πρόκληση και την ευρωπαϊκή της μοίρα, διατηρώντας την εθνική της ταυτότητα. Έχουμε εμπιστοσύνη και στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Έχουμε την απόφαση να είμαστε όλοι Ευρωπαίοι, όπως θα έλεγε ο Τσόρτσιλ, και όλοι Έλληνες, όπως θα έλεγε ο Σέλει. Γιατί, όπως έγραψε ο Ισοκράτης, Έλληνες δεν είναι εκείνοι που γεννήθηκαν στην Ελλάδα, αλλά εκείνοι που υιοθέτησαν το πνεύμα το κλασικό».

Μετά την υπογραφή της συνθήκης και τη λήξη της τελετής, οι αντιπρόσωποι των κρατών-μελών της Ε.Ο.Κ. επισκέφθηκαν και συνεχάρησαν για το μεγάλο γεγονός τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κ. Τσάτσο. Στη συνέχεια ο Κ. Τσάτσος παρέθεσε επίσημο δείπνο προς τιμή των ξένων αντιπροσώπων, όπου μιλώντας τόνισε τα εξής: «Είναι σωστό και κατά τη βραδινή αυτή συγκέντρωση να ακουστούν δυο λόγια για την ιστορική σημασία που έχει η υπογραφή της συνθήκης προσχώρησης της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Αλλά τα λόγια αυτά δεν θα τα ειπώ εγώ. Η τιμή αυτή δεν ανήκει σ' εμέ. Ανήκει σ' εκείνον που από το 1961 υπήρξε πρωταγωνιστής του έργου το οποίο συνετελέσθει σήμερα».

4.4.4. ΖΙΣΚΑΡ ΝΤ' ΕΣΤΕΝ: «ΧΩΡΙΣ ΕΛΛΑΔΑ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΥΡΩΠΗ»

Μετά και τη σύντομη ομιλία του Κ. Καραμανλή, εκ μέρους των ξένων αντιπροσώπων μίλησε στα Ελληνικά ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας Β. Ζισκάρ ντ' Εστέν, ο οποίος είπε: «Η Ευρώπη χωρίς την Ελλάδα δεν θα ήταν Ευρώπη. Είμαι πεπεισμένος ότι ο Ελληνικός λαός θα βρει μέσα στην Κοινότητα τις προϋποθέσεις για την πρόοδο και την ευημερία του. Θα μπορεί να βασίζεται στην ενεργό αλληλεγγύη των κατοίκων του. Είμαστε όλοι, στη γλώσσα μας και στους μηχανισμούς της σκέψέας μας, παιδιά του Ελληνικού πολιτισμού. Η Ευρώπη ξαναβρίσκει την Ευρώπη».

Ανάλογες δηλώσεις με αυτές του Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας έκαναν όλοι οι εκπρόσωποι των μελών-κρατών της Ε.Ο.Κ. που παρευρέθησαν στην Αθήνα για την υπογραφή της συνθήκης προσχώρησης. Όλοι τους γνώριζαν την προσωπικότητα του Κ. Καραμανλή και όλοι βρήκαν να πουν ωραία λόγια για τη σύγχρονη Ελλάδα και τον αρχαίο Ελληνικό πολιτισμό.

Επίσης, την ικανοποίηση τους για την ένταξη της χώρας μας στην Ε.Ο.Κ. εξέφρασαν με δηλώσεις τους οι εκπρόσωποι σχεδόν όλων των παραγωγικών τάξεων, ανεξάρτητα από την πολιτική τους τοποθέτηση.

4.4.5. ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Το θέμα της εντάξεως της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ. απασχόλησε και τον Τύπο, τόσο τον Ελληνικό όσο και το διεθνή. Όλες σχεδόν οι Ελληνικές εφημερίδες δημοσίευσαν κολακευτικά σχόλια για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Τέλος, όλες οι μεγάλες εφημερίδες της Ευρώπης και της Αμερικής ασχολήθηκαν με το θέμα αυτό και έγραψαν κολακευτικά σχόλια, τόσο για την Ελλάδα όσο και για τον Πρωθυπουργό της Κ. Καραμανλή.

4.4.6. 175 ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΤΑΧΘΗΚΑΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Τα κόμματα του ΠΑΣΟΚ και του ΚΚΕ, κατηγορήθηκαν για φυγομαχία και για έλλειψη επιχειρημάτων.

Ιδιαίτερη σημασία είχαν οι ομιλίες του Βουλευτού Επικρατείας Π. Κανελλόπουλου, του Προέδρου της ΕΔΑ Ηλ. Ηλιού, του Προέδρου της ΕΔΗΚ Ι. Ζίγδη, του Προέδρου του ΚΟΔΗΣΟ Γ. Πεσματζόγλου, του εκπροσώπου του ΚΚΕ εσωτερικού Λεωνίδα Κύρκου, του εκπροσώπου της Εθνικής Παρατάξεως Σπ. Θεοτόκη, του Γ. Μαύρου και πολλών Βουλευτών και Υπουργών της ΝΔ. Μετά την τετραήμερη συζήτηση επακολούθησε ψηφοφορία και υπέρ της συνθήκης εντάξεως ψήφισαν 175 Βουλευτές, ενώ τρεις (Ι. Ζίγδης, Νικήτας Βενιζέλος, Κώστας Μπαντουβάς) είπαν «παρών».

Μετά την ψηφοφορία ο Πρωθυπουργός σε δηλώσεις του τόνισε ότι «η Ελληνική Βουλή με την ψήφο της έθεσε τα θεμέλια ενός λαμπρού οικοδομήματος και δημιούργησε τις προϋποθέσεις για ένα καλύτερο και ασφαλέστερο μέλλον για το λαό μας». Και κατέληξε ως εξής: «Στην προσπάθεια αυτή θα πρέπει να συ-στρατευθούμε όλοι οι Έλληνες και συνεπώς και εκείνοι που μέχρι σήμερα ήταν αντίθετοι προς την ένταξη. Γιατί πιστεύω ότι και αυτοί θέλουν το καλό του τόπου».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλυθούν τα κύρια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία είναι: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο των Υπουργών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που με βάση το θέμα αυτής της εργασίας αποτελεί και το σημαντικότερο θεσμικό όργανο της Ε.Ε., θα αναλυθεί εκτενέστερα στο επόμενο κεφάλαιο. Γίνεται επίσης αναφορά και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο ανήκει στα λοιπά θεσμικά και συμβουλευτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5.ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (για το οποίο θα μιλήσουμε αναλυτικά στο επόμενο κεφάλαιο), το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (αυτόνομο θεσμικό όργανο), το Συμβούλιο των Υπουργών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών, ανήκουν στα “ άλλα θεσμικά και συμβουλευτικά όργανα“ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5.1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι το κατεξοχήν διακυβερνητικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποτελεί διάδοχο των συνόδων κορυφής και αποτελείται από τους αρχηγούς των κρατών και των κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Δεκέμβριο του 1974 στη σύνοδο κορυφής του Παρισιού, συμφωνήθηκε μεταξύ των αρχηγών των κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, η καθιέρωση του Συμβουλίου έπειτα από πρόταση του Προέδρου της Γαλλίας Βαλερί Ζισκάρ Ντ' Ενσταίν. Αρχικά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεωρούνταν ένα άτυπο όργανο ενώ τώρα προβλέπεται ρητά από το άρθρο 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Συνθήκη της Νίκαιας). Σύμφωνα με το άρθρο αυτό το Συμβούλιο συνέρχεται τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο, υπό την προεδρία του Αρχηγού Κράτους ή Κυβέρνησης του κράτους-μέλους

που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης αρχικά συμφώνησε να συνέρχεται τέσσερις φορές το χρόνο, δηλαδή δύο φορές το εξάμηνο και σε εξαιρετικές περιπτώσεις να συγκαλεί έκτακτη σύνοδο. Οι σύνοδοι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προετοιμάζονται από το Συμβούλιο Υπουργών «Γενικών υποθέσεων και εξωτερικών σχέσεων», το οποίο συντονίζει το σύνολο των προπαρασκευαστικών εργασιών και καταρτίζει την ημερήσια διάταξη. Σε αυτές τις συνόδους οι αρχηγοί Κρατών ή Κυβερνήσεων και ο Πρόεδρος της Επιτροπής επικουρούνται στο έργο τους από τους Υπουργούς Εξωτερικών των κρατών-μελών και από ένα μέλος της Επιτροπής.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όμως κατοχυρώθηκε συμβατικά ως όργανο από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, η οποία το θεσπίζει ως όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Συνθήκη προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δίνει στην Ένωση την αναγκαία ώθηση για την ανάπτυξή της και καθορίζει τους γενικούς και πολιτικούς προσανατολισμούς της. Η εναρκτήρια σύνοδος έγινε στο Δουβλίνο στις 10 έως 11 Μαρτίου 1975, κατά τη διάρκεια της πρώτης Ιρλανδικής προεδρίας του Συμβουλίου. Κατά προσέγγιση λάμβαναν χώρα τρεις ετήσιες συνόδους σε αντίθεση με τις σημερινές τέσσερις και άνω συνόδους. Ο θεσμός αυτός διαφέρει από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης γνωστό και ως Συμβούλιο Υπουργών. Επιπλέον, δεν πρέπει να συγχέεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης, το οποίο είναι ένας διεθνής διακυβερνητικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 1949 με έδρα το Στρασβούργο και το οποίο δεν αποτελεί όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι ο αρχιτέκτονας του κοινοτικού οικοδομήματος διότι:

- Δίνει την αναγκαία ώθηση για την ανάπτυξη της Ένωσης.
- Καθορίζει τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και
- Λύνει τα πιο σημαντικά προβλήματα της ευρωπαϊκής οικοδόμησης.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας μολονότι αναβαθμίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σε βασικό θεσμικό όργανο, δεν του προσδίδει νέες εξουσίες. Καθιερώνει όμως ένα μόνιμο Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο οποίος θα αναλάβει τις εργασίες που εκτελούν τώρα οι εκ περιτροπής Προεδρίες. Ο Πρόεδρος θα εκλέγεται από τα

μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με ειδική πλειοψηφία και θα εκτελεί θητεία δύομιση ετών, άπαξ ανανεώσιμη (άρθρο 9β, Λισαβόνας = άρθρο I-22 Συντάγματος). Αυτή η θεσμική καινοτομία αποβλέπει στο να προσδώσει ορατότητα και σταθερότητα στην Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Ο μόνιμος Πρόεδρος θα έχει κατ' ανάγκη την ίδια εθνικότητα με ένα από τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, αλλά δεν θα συμμετέχει στις διαδικασίες ψηφοφορίας. Δεδομένου ότι δεν ασκεί εθνικό αξίωμα, ο Πρόεδρος θα έχει την άνεση του χρόνου και την ελευθερία του πνεύματος για να διεξάγει τις απαραίτητες συζητήσεις και διαπραγματεύσεις με είκοσι επτά αρχηγούς κυβερνήσεων, συχνά στις πρωτεύουσές τους.

Έτσι ο Πρόεδρος:

- Θα μπορεί να εργάζεται για τη διευκόλυνση της συνοχής και της συναίνεσης και να προωθεί τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.
- Θα εξασφαλίζει την εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης.

5.2. Το Συμβούλιο των Υπουργών ή απλά Συμβούλιο, απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους-μέλους σε υπουργικό επίπεδο, εξουσιοδοτημένο να δεσμεύει την κυβέρνηση του κράτους-μέλους που αντιπροσωπεύει (άρθρο 203 ΣΕΚ). Παρόλο που μιλάμε γενικά για το Συμβούλιο των Υπουργών, στην πραγματικότητα πρόκειται για εννέα συνθέσεις του Συμβουλίου που συνδυάζουν διάφορους τομείς: εξωτερικές σχέσεις και γενικές υποθέσεις, οικονομικά και δημοσιονομικά θέματα και πολλά άλλα θέματα. Κάθε σύνθεση του Συμβουλίου απαρτίζεται από τους αρμόδιους για το θέμα υπουργούς αλλά διάφοροι υπουργοί μπορούν να συμμετέχουν ως καθ' ύλην αρμόδιοι στην ίδια σύνθεση του Συμβουλίου. Η Συνθήκη της Λισαβόνας διαχωρίζει το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων το οποίο διαμορφώνει την εξωτερική δράση της Ένωσης, από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων το οποίο εξασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου (άρθρο 9 Γ Λισαβόνας = άρθρα I-24 και III-295 Συντάγματος). Βάσει των αρχικών

Συνθηκών, το Συμβούλιο ήταν η μόνη νομοθετική εξουσία στην Κοινότητα και αυτός ήταν και ο κύριος λόγος για το τότε υπάρχον δημοκρατικό έλλειμμα της Κοινότητας. Η Συνθήκη όμως της Λισαβόνας, ακολουθώντας το σχέδιο Συνταγματικής Συνθήκης, προσδιορίζει ότι το Συμβούλιο ασκεί από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα (άρθρο 9Γ Λισαβόνας = άρθρο I-23 Συντάγματος). Επομένως, οι νομοθετικές λειτουργίες του Συμβουλίου προσομοιάζουν πλέον με εκείνες μιας Άνω Βουλής ή Συγκλήτου, που εκπροσωπεί τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών και μοιράζεται αυτές τις λειτουργίες με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που εκπροσωπεί άμεσα τους λαούς της Ένωσης. Η προεδρία του Συμβουλίου περνάει κάθε έξι μήνες σε άλλο κράτος σύμφωνα με μια αλφαβητική σειρά. Το Συμβούλιο λοιπόν προεδρεύεται από τον υπουργό της χώρας που έχει την σειρά της στην προεδρία. Η εναλλαγή της προεδρίας έχει το πλεονέκτημα ότι δίνει σε κάθε χώρα μια ευκαιρία να αποδείξει την ικανότητά της για προώθηση κοινών πολιτικών με βάση τις προτάσεις της Επιτροπής, καλώντας έτσι μια άμιλλα μεταξύ των κρατών-μελών για την προώθηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Το Συμβούλιο επικουρείται από μια Γενική Γραμματεία, αποτελούμενη από “Ευρωκράτες” όλων των εθνικοτήτων της Ένωσης, διάφορους από εκείνους της Επιτροπής, αλλά οργανωμένους κατά παρόμοιο τρόπο. Επικουρείται επίσης από πολυάριθμες ομάδες εργασίας εθνικών εμπειρογνομώνων, οι οποίες επεξεργάζονται τις προτάσεις της Επιτροπής και κάνουν έκθεση στην Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων των κρατών-μελών στους Ευρωπαϊκούς θεσμούς, γνωστή ως COREPER, η οποία έχει ως έργο την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου και την εκτέλεση των εντολών που της ανατίθενται από αυτό.

5.3. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απαρτίζεται από 27 μέλη (Επιτρόπους), οι οποίοι προτείνονται από την Κυβέρνηση κάθε κράτους-μέλους και ορίζονται για περίοδο πέντε ετών από το Συμβούλιο, που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία και σε συμφωνία με τον ορισθέντα πρόεδρο. Τα μέλη της δεν δύναται κατά τη διάρκεια της θητείας τους να ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη. Κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους δεν ζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από καμία Κυβέρνηση. Όλες οι Κυβερνήσεις υποχρεούνται να σέβονται την αρχή αυτή και να μην επιδιώκουν να επηρεάζουν τα μέλη της

Επιτροπής κατά τη εκτέλεση του έργου τους. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο διορισμός του εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το οποίο υποβάλλει σε εξέταση κάθε Επίτροπο ως προς το πρόγραμμα και τις ιδέες του. Μπορεί να προβάλλει τυχόν ενστάσεις ως προς την καταλληλότητά του για την αρμοδιότητά του μέσα στην Επιτροπή, αλλά δεν μπορεί να απορρίψει τον διορισμό του. Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, ο Πρόεδρος της Επιτροπής θα πρέπει να προτείνεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που θα αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Η πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σεβόμενη επομένως τη θέληση της πλειοψηφίας των πολιτών της Ένωσης. Ο υποψήφιος αυτός θα εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την πλειοψηφία όλου του αριθμού των μελών του. Εάν δεν συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία θα προτείνει εντός ενός μήνα νέο υποψήφιο, ο οποίος θα εκλεγεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την ίδια διαδικασία. Η Επιτροπή είναι η κινητήρια δύναμη της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Σύμφωνα με την κοινοτική διαδικασία λήψης αποφάσεων την οποία προβλέπει η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η Επιτροπή έχει το ρόλο της πρωτοβουλίας για τη λήψη κοινοτικών αποφάσεων. Αυτή η αρμοδιότητα πρωτοβουλίας την οποία κατέχει η Επιτροπή, είναι ιδιαίτερα σημαντική για την ανάπτυξη των κοινών πολιτικών και επομένως για την πρόοδο της πολυεθνικής ολοκλήρωσης. Στις προτάσεις της είναι επιφορτισμένη με το καθήκον να καθορίζει το κοινό συμφέρον σχετικά με κάθε πολιτική ενέργεια ή νομοθετική πράξη και οι εκπρόσωποι των κρατών-μελών στο Συμβούλιο μπορούν να την υποκαταστήσουν σε αυτό το έργο μόνο κατ' ομοφωνία, δηλαδή εάν συμφωνούν απόλυτα μεταξύ τους. Η Επιτροπή μόνο προτείνει νόμους ή δράσεις. Τις αποφάσεις τις παίρνουν, συνήθως από κοινού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η Επιτροπή δεν νομοθετεί. Αφ' ενός προτείνει νομοθετικά ή διοικητικά μέσα. Αφ' ετέρου εφαρμόζει ή εκτελεί τους νόμους που έχουν θεσπίσει και τις αποφάσεις που έχουν πάρει τα ίδια τα κράτη-μέλη μέσω των εκπροσώπων τους στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η Επιτροπή είναι επίσης φύλακας των Συνθηκών και του κοινοτικού κεκτημένου, δηλαδή της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας. Μία από τις ουσιώδεις αποστολές της είναι να επαγρυπνεί για τον σεβασμό από τα κράτη-μέλη των υποχρεώσεων τους και για τη σωστή εφαρμογή από αυτά των διατάξεων των Συνθηκών και του απορρέοντος από αυτές δικαίου. Εάν έπειτα από έρευνά της η Επιτροπή εκτιμήσει ότι υπάρχει παράβαση του κοινοτικού

δικαίου, καλεί το ενεχόμενο κράτος-μέλος να του υποβάλει παρατηρήσεις σε τακτή προθεσμία. Εάν το κράτος-μέλος δεν συμμορφωθεί με τις κοινοτικές διατάξεις ή αν οι εξηγήσεις του δεν πείσουν την Επιτροπή, το καλεί να συμμορφωθεί με μια ορισμένη γνώμη σε μία ορισμένη προθεσμία. Εάν πάλι δεν το κάνει, η Επιτροπή υποβάλλει την υπόθεση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, το οποίο συνήθως τάσσεται με τη γνώμη της Επιτροπής. Τέλος, η Επιτροπή παίζει έναν αντιπροσωπευτικό ρόλο εξασφαλίζοντας την εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε τρίτα κράτη και διεθνείς οργανισμούς. Ο ρόλος της Επιτροπής είναι ιδιαίτερα σημαντικός στην άσκηση της κοινής εμπορικής πολιτικής και της πολιτικής ενίσχυσης στην ανάπτυξη. Ενεργώντας στο όνομα της Κοινότητας, κατ' εντολή του Συμβουλίου, η Επιτροπή διαπραγματεύεται τις τελωνειακές συμφωνίες στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), τις εμπορικές και εταιρικές συμφωνίες με τρίτα κράτη, τις συμφωνίες σύνδεσης και ακόμα τις συμφωνίες ένταξης νέων κρατών-μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

5.4. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο είναι ένα όργανο το οποίο τροποποιεί το δίκαιο σύμφωνα με τη νομολογία του. Στην πραγματικότητα αποτελείται από δύο σώματα που έχουν την έδρα τους στο Λουξεμβούργο: το κάθε αυτό Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο. Το Δικαστήριο, συχνά αποκαλούμενο “Ευρωπαϊκό Δικαστήριο“, αποτελείται από έναν δικαστή ανά κράτος-μέλος. Συνέρχεται σε τμήματα ή σε τμήματα μείζονος συνθέσεως, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται από τον οργανισμό του για το σκοπό αυτό. Επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς, οι οποίοι έχουν ως αποστολή να διατυπώνουν δημόσια, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις που αφορούν τις υποθέσεις που απαιτούν την παρέμβασή τους. Το Πρωτοδικείο περιλαμβάνει έναν τουλάχιστον δικαστή ανά κράτος-μέλος, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι μπορεί να περιλαμβάνει δικαστές με την ίδια εθνικότητα. Ο αριθμός των δικαστών καθορίζεται από τον οργανισμό του Δικαστηρίου, ο οποίος είναι δυνατόν να προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς. Γενική αποστολή του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου είναι η ομοιόμορφη τήρηση του κοινοτικού δικαίου, κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή της Συνθήκης και των νομικών πράξεων που θεσπίζονται από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή την Επιτροπή. Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου εδραιώνουν το κύρος του ευρωπαϊκού δικαίου, στο οποίο υπόκεινται οι

κυβερνήσεις, τα εθνικά δικαστήρια, τα εθνικά κοινοβούλια και οι ίδιοι οι πολίτες των κρατών-μελών. Το Πρωτοδικείο είναι ο δικαστής του κοινού δικαίου για όλες τις απευθείας προσφυγές (δηλαδή προσφυγές ακύρωσης, παράλειψης και ευθύνης) εκτός εκείνων που ανατίθενται στο Δικαστήριο ή σε ένα δικαιοδοτικό τμήμα αυτού. Το Πρωτοδικείο εκδικάζει όλες τις προσφυγές των ιδιωτών και των εταιρειών, καθώς και υποθέσεις που αφορούν τη γεωργία, την αλιεία, τα διαρθρωτικά ταμεία (περιφερειακό και κοινωνικό ταμείο), τις μεταφορές και τις εθνικές ενισχύσεις. Οι αποφάσεις του Πρωτοδικείου μπορούν να αναιρεθούν, μόνο για θέματα τύπου, από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Ως ανώτατη δικαστική εξουσία της Κοινότητας, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ερμηνεύει με συνέπεια και ομοιομορφία το ευρωπαϊκό δίκαιο και επιβάλλει τον σεβασμό του από όλα τα κράτη-μέλη και τους υπηκόους αυτών. Οι εθνικοί δικαστές, που είναι πρωτοβάθμιοι κριτές των κανόνων και των συμπεριφορών ως προς το ευρωπαϊκό δίκαιο, μπορούν να στρέφονται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο με προδικαστικές προσφυγές για να ζητήσουν μία εκτίμηση ή ερμηνεία της ισχύος των διατάξεων του ευρωπαϊκού δικαίου. Με τις προδικαστικές αποφάσεις το Δικαστήριο αναλαμβάνει το ρόλο του νομικού συμβούλου, η γνώμη του οποίου δεσμεύει τους ενδιαφερόμενους.

Τέλος, το Δικαστήριο έχει πλήρη δικαιοδοσία για την εκδίκαση των υποθέσεων που σχετίζονται με το σεβασμό των κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού. Οι επιχειρήσεις στις οποίες επιβάλλεται ποινή από την Επιτροπή για παράβαση αυτών των κανόνων, μπορούν προσβάλουν την απόφαση της Επιτροπής ενώπιον του Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο εκδικάζει επίσης τις υποθέσεις που αφορούν την αστική ευθύνη της Κοινότητας για βλάβες που έχουν προκληθεί από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων ή των εντεταλμένων από την ίδια ατόμων, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. (<https://el.wikipedia.org>)

5.5. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Ε.Σ.)

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ιδρύθηκε το 1977 και εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Ρόλος του είναι να ελέγχει εάν τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης συλλέγονται και χρησιμοποιούνται σωστά, συμβάλλοντας έτσι στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης της Ε.Ε.. Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. είναι ο Vítor Manuel da Silva Caldeira και τα μέλη του είναι όσα και τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού μόνο ένας εκπρόσωπος από κάθε χώρα μπορεί να γίνει μέλος του Ε.Ε.Σ..

Ως «ανεξάρτητη εξωτερική ελεγκτική αρχή» της Ε.Ε., το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Ε.Σ.) μεριμνά για τα συμφέροντα των Ευρωπαίων φορολογουμένων. Παρόλο που δεν διαθέτει νομικές εξουσίες, έχει ως αποστολή τη βελτίωση της διαχείρισης του προϋπολογισμού της Ε.Ε. από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την κατάρτιση εκθέσεων για τα οικονομικά της Ε.Ε..

5.5.1. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

- Ελέγχει τα έσοδα και τις δαπάνες της Ε.Ε. για να εξακριβώσει αν οι πόροι της Ε.Ε. συλλέγονται και δαπανώνται σωστά, και αν αξιοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και με την απαιτούμενη λογοδοσία.
- Ελέγχει κάθε πρόσωπο ή φορέα που διαχειρίζεται ευρωπαϊκά κονδύλια – π.χ. με επιτόπιους ελέγχους στα όργανα της Ε.Ε. (ιδίως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή), στις χώρες της Ε.Ε. και τις χώρες που λαμβάνουν βοήθεια από την Ε.Ε..
- Στο πλαίσιο των εκθέσεων ελέγχου, διατυπώνει πορίσματα και συστάσεις που απευθύνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.
- Αναφέρει κάθε υπόνοια σχετική με απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).
- Συντάσσει ετήσια έκθεση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ε.Ε., την οποία το ΕΚ εξετάζει προτού αποφασίσει αν θα εγκρίνει τη διαχείριση του προϋπολογισμού της Ε.Ε. από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- Διαβιβάζει τις γνωμοδοτήσεις των εμπειρογνομόνων του στους πολιτικούς ιθύνοντες της Ε.Ε., ώστε να τους βοηθά να διαχειρίζονται καλύτερα τα κονδύλια της Ε.Ε. και να λογοδοτούν στους πολίτες της.

Δημοσιεύει επίσης γνώμες για τις προπαρασκευαστικές νομοθετικές πράξεις που έχουν αντίκτυπο στη δημοσιονομική διαχείριση της Ε.Ε., καθώς και έγγραφα θέσεων, αναλύσεις και άλλες δημοσιεύσεις για τα δημόσια οικονομικά της Ε.Ε..

Για να είναι αποτελεσματικό, το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να είναι ανεξάρτητο από τα όργανα και τους οργανισμούς που ελέγχει. Συνεπώς, είναι ελεύθερο να αποφασίζει:

- τι θα ελέγξει
- πώς θα το ελέγξει
- πώς και πότε θα υποβάλει τα πορίσματά του

Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου στοχεύουν κυρίως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή - το κύριο όργανο που είναι αρμόδιο για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ε.Ε.. Παράλληλα όμως συνεργάζεται στενά με τις εθνικές αρχές, δεδομένου ότι η Επιτροπή διαχειρίζεται τα περισσότερα κονδύλια της Ε.Ε. (περίπου το 80%) από κοινού με τις αρχές αυτές.

5.5.2. ΣΥΝΘΕΣΗ Ε.Ε.Σ.

Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, διορίζονται από το Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το Κοινοβούλιο, για εξαετή θητεία η οποία είναι ανανεώσιμη. Από τα μέλη αυτά επιλέγεται ο πρόεδρος για τριετή θητεία, η οποία επίσης είναι ανανεώσιμη.

5.5.3. ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Το Ε.Ε.Σ. διενεργεί τρία είδη ελέγχου:

- **Δημοσιονομικό έλεγχο** - ελέγχει κατά πόσον οι λογαριασμοί δείχνουν επακριβώς τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα και την ταμειακή ροή του οικονομικού έτους.
- **Έλεγχο συμμόρφωσης** - ελέγχει κατά πόσον οι οικονομικές συναλλαγές γίνονται σύμφωνα με τους κανόνες.
- **Έλεγχο απόδοσης** - ελέγχει κατά πόσον τα ευρωπαϊκά ταμεία επιτυγχάνουν τους στόχους τους με τους λιγότερους δυνατούς πόρους και τον πιο οικονομικό τρόπο.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο περιλαμβάνει ομάδες ελέγχου, τα λεγόμενα «τμήματα». Οι ομάδες αυτές προετοιμάζουν τις εκθέσεις και τις γνωμοδοτήσεις, τις οποίες εγκρίνουν τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ώστε να γίνουν επίσημες.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το μόνο θεσμικό όργανο που εκλέγεται απ' ευθείας από το λαό για να εκπροσωπήσει 500 εκατομμύρια πολίτες της Ένωσης. Διαδραματίζει ρόλο-κλειδί στην εκλογή του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχει συναρμοδιότητα με το Συμβούλιο Υπουργών για τον προϋπολογισμό της Ένωσης και την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

751
ευρωβουλευτές

Σήμερα, μετά την προσχώρηση και της Κροατίας, το ΕΚ έχει 766 έδρες. Όπως προβλέπει η Συνθήκη της Λισαβόνας, το ΕΚ θα έχει μετά τις ευρωεκλογές του 2014 751 έδρες.

Έδρες ανά χώρα το 2014

21	17	21	13	96	6	11	21	54	74	11	73	6	8	11	6	21	6	26	18	51	21	32	8	13	13	20	73
ΒΕΛΓΙΟ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΤΣΕΧΙΑ	ΔΑΝΙΑ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΕΣΘΟΝΙΑ	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΙΣΠΑΝΙΑ	ΓΑΛΛΙΑ	ΚΡΟΑΤΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΕΤΟΝΙΑ	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	ΜΑΛΤΑ	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	ΑΥΣΤΡΙΑ	ΠΟΛΩΝΙΑ	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	ΣΛΟΒΑΚΙΑ	ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	ΣΟΥΗΔΙΑ	ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η εκτελεστική εξουσία της Ένωσης: η Επιτροπή προτείνει τη νομοθεσία και, εφ' όσον η πρόταση εγκριθεί από το ΕΚ και τις κυβερνήσεις, επιτηρεί την εφαρμογή της. Επιτηρεί επίσης την ορθή εφαρμογή των Συνθηκών της Ένωσης και γενικά την εύρυθμη λειτουργία της ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^Ο ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό αναλύεται το πιο σημαντικό για την παρούσα εργασία, θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Εφόσον το θέμα της εργασίας είναι οι Ευρωεκλογές, είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον και απαραίτητο να μάθουμε τον τρόπο εκλογής των Ευρωβουλευτών στο Κοινοβούλιο, τις αρχές και τους κανόνες που πρέπει να διέπουν τους Ευρωβουλευτές, τις πολιτικές ομάδες στις οποίες μπορούν να ενταχθούν οι ίδιοι, τον τρόπο που συνεδριάζει και λειτουργεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη σύνθεση του Προεδρείου και φυσικά το ρόλο του Προέδρου μέσα σε αυτό.

6. ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελεί το εκλεγμένο κοινοβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκλέγεται κάθε πέντε χρόνια με άμεσες, γενικές εκλογές που διεξάγονται την ίδια περίοδο σε όλα τα κράτη-μέλη. Τον Αύγουστο του 2014 επανεξελέγη από τα μέλη του Κοινοβουλίου, νέος Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ο Γερμανός Μάρτιν Σούλτς (προερχόμενος από το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας). Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περιλαμβάνει:

- Τη συμμετοχή στη νομοθετική διαδικασία (νομοθετική παραγωγή)

- Κατάρτιση και έγκριση του κοινοτικού προϋπολογισμού και
- Άσκηση δημοκρατικού ελέγχου στη δράση των κοινοτικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. (ΠΗΓΗ: <http://www.europarl.europa.eu>)

6.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Πρόδρομος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπήρξε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ), που ιδρύθηκε το 1951 μεταξύ Ιταλίας, Γαλλίας, Βελγίου, Δυτικής Γερμανίας, Λουξεμβούργου και Ολλανδίας. Για πρώτη φορά συνεδρίασε το Σεπτέμβριο του 1952 σχετικά με θέματα που αφορούσαν αποκλειστικά τον τομέα άνθρακα και χάλυβα. Με δεδομένη την επιτυχία της ΕΚΑΧ, οι ίδιες χώρες ενοποίησαν περισσότερους τομείς της οικονομίας τους και το 1957, με τη Συνθήκη της Ρώμης. Ιδρύθηκε έτσι η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ). Το 1967 τα όργανα των τριών κοινοτήτων συγχωνεύτηκαν και από τότε υπάρχει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το οποίο εκλέγεται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα αποκτήσει με τη Συνθήκη της Λισσαβόνας, νέες σημαντικές εξουσίες όσον αφορά τη νομοθεσία και τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και διεθνείς συμφωνίες. Η Συνθήκη ενισχύει τις νομοθετικές και δημοσιονομικές αρμοδιότητές του, ακόμα και σε ζητήματα που απαιτούν έγκριση για διεθνείς συμφωνίες. Επιπλέον επεκτείνεται και η διαδικασία της συναπόφασης που μετονομάζεται σε συνήθη Νομοθετική Διαδικασία, σε μεγάλο αριθμό πεδίων. Επομένως το Κοινοβούλιο θα έχει εξουσίες μιας Βουλής που θα εκπροσωπεί τους πολίτες της Ένωσης. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας κατήργησε την διαφοροποίηση μεταξύ υποχρεωτικών και μη υποχρεωτικών δαπανών και έτσι το Κοινοβούλιο ασκεί τα ίδια δημοσιονομικά καθήκοντα με το Συμβούλιο. Οι αιτήσεις για ένταξη νέων κρατών-μελών θα υπόκεινται για έγκριση του Κοινοβουλίου το οποίο θα μπορεί να αρνηθεί την ένταξη ακόμα και αν αυτή έχει εγκριθεί από όλες τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών. (βιβλ. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Το Κοινοβουλευτικό Όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αθήνα 1999)

6.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει τρεις κύριες αρμοδιότητες:

Νομοθετικές

- Εγκρίνει νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μαζί με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Αποφασίζει για διεθνείς συμφωνίες.
- Αποφασίζει για θέματα διεύρυνσης.
- Εξετάζει το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής και της ζητά να υποβάλλει νομοθετικές προτάσεις.

Εποπτικές

- Ασκεί δημοκρατικό έλεγχο σε όλα τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Εκλέγει τον πρόεδρο της Επιτροπής και εγκρίνει την Επιτροπή ως σώμα. Έχει τη δυνατότητα να καταθέσει «πρόταση μομφής», υποχρεώνοντας την Επιτροπή σε παραίτηση.
- Χορηγεί απαλλαγή, δηλαδή τελική έγκριση για τον τρόπο με τον οποίο εκτελέστηκε ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Εξετάζει αναφορές πολιτών και συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές.
- Συζητά τη νομισματική πολιτική με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
- Υποβάλλει ερωτήσεις στην Επιτροπή και το Συμβούλιο.
- Εκτελεί χρέη παρατηρητή σε εκλογικές διαδικασίες.

Δημοσιονομικές

- Καταρτίζει τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μαζί με το Συμβούλιο.
- Εγκρίνει τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή το «Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο».

Αναλυτικότερα:

Νομοθετικές

Η Νομοθετική εξουσία του Κοινοβουλίου βελτιώθηκε σημαντικά με τις συνθήκες του Άμστερνταμ και της Νίκαιας. Σύμφωνα με το άρθρο 192(ΣΕΚ) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετέχει στη διαδικασία θέσπισης κοινοτικών πράξεων ασκώντας εξουσίες που καθορίζονται στα άρθρα 251 και 252 (συναπόφαση και συνεργασία) . Επιπλέον το Κοινοβούλιο έχει το δικαίωμα της Σύμφωνης Γνώμης, να εγκρίνει δηλαδή ή να απορρίπτει πράξεις που αφορούν την σύναψη διεθνών συμφωνιών, εντάξεις νέων κρατών μελών και τα διαρθρωτικά ταμεία. Με άλλα λόγια το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετέχει στον ορισμό, την διαχείριση και τον έλεγχο της Κοινοτικής Εξωτερικής Πολιτικής .

Εποπτικές

Η πολιτική λειτουργία του Κοινοβουλίου είναι και αυτή εξίσου σημαντική. Ως εκπρόσωπος εκατομμυρίων πολιτών το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ο φυσικός εντολέας της φυσικής οικοδόμησης. Μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να τροποποιήσουν τις κοινές πολιτικές και να αναπτύξουν νέες. Σε περιπτώσεις παράλειψης του Συμβουλίου ή της Επιτροπής το Κοινοβούλιο μπορεί να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έναντι αυτών. (Άρθρο 232 ΣΕΚ) Η επιτροπή και το Συμβούλιο πρέπει να δίνουν αναφορά στο Κοινοβούλιο για τις ενέργειες τους. Από την πλευρά της Επιτροπής αυτό επιτυγχάνεται με την υποβολή ετήσιας «Γενικής Έκθεσης επί της δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» στο Κοινοβούλιο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του παρουσιάζει μία έκθεση μετά από κάθε συνεδρίαση του και μια γραπτή έκθεση ετήσια για την πρόοδο της Ένωσης.

Δημοσιονομικές

Η ελεγκτική εξουσία του Κοινοβουλίου ασκείται στην Επιτροπή . Ο Πρόεδρος και τα μέλη της υπόκεινται ως σώμα σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (άρθρο 214 ΣΕΚ) Η θητεία της Επιτροπής είναι 5 χρόνια όσο και του Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή είναι υπόλογη μονάχα στο Κοινοβούλιο για να μην υποκλίνεται σε άλλες Κυβερνήσεις. Λογοδοτεί στο Κοινοβούλιο, και υποστηρίζει τις

προτάσεις της μπροστά στους Κοινοβουλευτικούς επιτρόπους της ολομέλειας. Το Κοινοβούλιο μπορεί αφού γίνει αίτημα από το ¼ των μελών του, να προβεί σε σύσταση προσωρινής εξεταστικής επιτροπής για εξετάσεις καταγγελίας παραβάσεων ή κακής διοίκησης στην εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. (Άρθρο 193 ΣΕΚ) Για σοβαρές παραβάσεις το Κοινοβούλιο μπορεί με την πλειοψηφία των 2/3 των μελών να υιοθετήσει πρόταση μομφής εναντίον της Επιτροπής και να την εξαναγκάσει σε παραίτηση (άρθρο 201 ΣΕΚ) όπως απείλησε να κάνει τον Μάρτιο του 1999. (ΠΗΓΗ: <http://europa.eu>)

6.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

6.3.1. Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

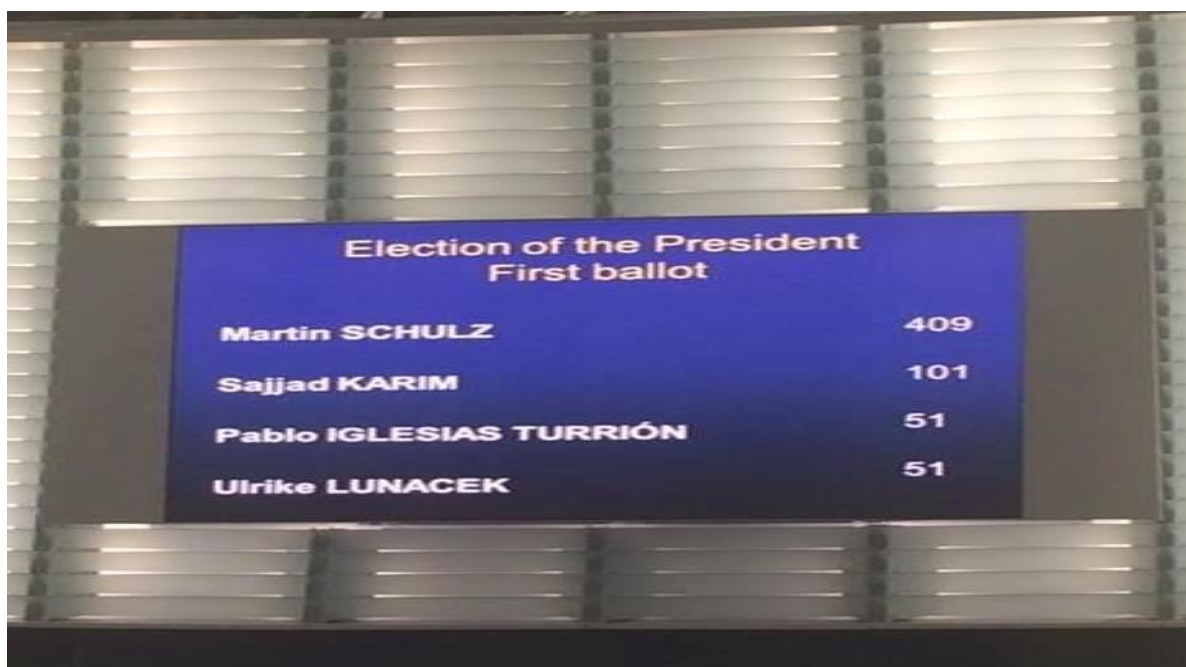
Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγεται για δύομιση χρόνια, για μισή δηλαδή νομοθετική περίοδο με δυνατότητα όμως ανανέωσης. Εκπροσωπεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς τα έξω και στις σχέσεις του με τα άλλα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Πρόεδρος διευθύνει τις εργασίες του Κοινοβουλίου και των οργάνων του καθώς και τις συζητήσεις στην ολομέλεια και διασφαλίζει την τήρηση του Κανονισμού του Κοινοβουλίου.

Κατά την έναρξη κάθε συνεδρίασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου εκφράζει την άποψη και τις ανησυχίες του Κοινοβουλίου για τα σημεία της ημερήσιας διάταξης και άλλα θέματα. Μετά την έγκριση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το Κοινοβούλιο, ο Πρόεδρος τον υπογράφει, καθιστώντας τον εκτελεστό. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, από κοινού με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου, υπογράφει όλες τις νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

Ο ρόλος του Προέδρου στο Κοινοβούλιο προϋποθέτει:

- Την διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των κοινοβουλευτικών διαδικασιών.
- Εποπτεία των διαφόρων δραστηριοτήτων αλλά και των επιτροπών του Κοινοβουλίου.
- Εκπροσώπηση του Κοινοβουλίου σε όλες τις νομικές υποθέσεις και στις διεθνείς σχέσεις του.
- Την τελική έγκριση για τον προϋπολογισμό της Ε.Ε.. (Μετά την έγκριση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το Κοινοβούλιο, ο Πρόεδρος τον υπογράφει, καθιστώντας τον εκτελεστό.)

Επιπλέον, ο Πρόεδρος είναι το πρόσωπο που διευθύνει τις εργασίες του Κοινοβουλίου και των οργάνων του, όπως επίσης και της συζητήσεων στην ολομέλεια και διασφαλίζει την τήρηση του Κανονισμού του Κοινοβουλίου. Τέλος, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, από κοινού πάντα με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου, υπογράφει όλες τις νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται με τη καθιερωμένη νομοθετική διαδικασία. (βιβλ. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Το Κοινοβουλευτικό Όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αθήνα 1999)

Election of the President First ballot	
Martin SCHULZ	409
Sajjad KARIM	101
Pablo IGLESIAS TURRIÓN	51
Ulrike LUNACEK	51

(ΠΗΓΗ: <http://www.crashonline.gr/πρόεδρος-του-ευρωκοινοβουλίου-ο-σουλτζ/>)

6.3.1.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Ο Μάρτιν Σούλτς, είναι γεννημένος στις 20 Δεκεμβρίου 1955 στο Χέλρατ (*Hehlrath*) μια κωμόπολη στα σύνορα της Γερμανίας με το Βέλγιο και την Ολλανδία. Τελειώνοντας το σχολείο το πάθος του για τα βιβλία το μετέτρεψε σε επάγγελμα εργαζόμενος ως βιβλιοπώλης και από το 1982 με δικό του βιβλιοπωλείο στο Wurselen της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, που λειτούργησε με επιτυχία μέχρι το 1994. Το άλλο πάθος του για την πολιτική, τον οδήγησε στα 19 του στο Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα και σε ηλικία 33 ετών, στη δημαρχία του Wurselen για 11 χρόνια. Ο Μάρτιν Σούλτς είναι Γερμανός πολιτικός και μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας, από το 2004 αρχηγός των Σοσιαλιστών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (παλαιότερα ονομαζόταν ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος και από το 2009 ονομάζεται Προοδευτική Συμμαχία των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών). Από το 1994 εκλέγεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από το 2000 είναι πρόεδρος της γερμανικής πτέρυγας των Σοσιαλιστών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπηρετώντας και ως αντιπρόεδρος της σοσιαλιστικής ομάδας. Το 2004 εξελέγη πρόεδρος της ομάδας των Σοσιαλιστών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μέχρι σήμερα που εκλέχτηκε ως πρόεδρος του ίδιου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Ιούλιος 2014). (Wikipedia <https://el.wikipedia.org/wiki>.)

Επίσης ο Σούλτς, είναι εκπρόσωπος του γερμανικού Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος για τα Ευρωπαϊκά Θέματα από το 2009 και τον Νοέμβριο του 2013 οι Ευρωπαίοι Σοσιαλιστές τον επέλεξαν ως υποψήφιο για τη θέση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Κομισιόν).

MARTIN ΣΟΥΛΤΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

6.3.1.2. Η ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Στις 17 Ιανουαρίου 2012, ο Μάρτιν Σούλτς εξελέγη πρόεδρος της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με 387 ψήφους υπέρ επί 699 ψηφισάντων. Ο Σούλτς διαδέχθηκε τον πρώην πρωθυπουργό της Πολωνίας, Γιέρζι Μπούζεκ, και είναι επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μετά τις ευρωπαϊκές εκλογές του Ιουνίου του 2014. Στις 15 Σεπτεμβρίου 2011 τα μέλη της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρότειναν ομόφωνα τον Σούλτς ως υποψήφιο για Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Άλλοι συνυποψήφιοι για την προεδρία του Ευρωκοινοβουλίου ήταν η Ντάνα Γουάλις και ο Νίργι Ντέβα, οι οποίοι έλαβαν αντιστοίχως 141 και 142 ψήφους.

6.3.2. ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαθέτει 751 βουλευτές εκλεγμένους στα 28 κράτη μέλη της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από το 1979, οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται με άμεση και καθολική ψηφοφορία για περίοδο πέντε ετών. Αν και κάθε χώρα καθορίζει το εκλογικό της σύστημα, πρέπει να διασφαλίζονται η ισότητα ανδρών και γυναικών και η μυστικότητα της ψήφου. Στις ευρωπαϊκές εκλογές εφαρμόζεται η αναλογική εκπροσώπηση. Οι έδρες κατανέμονται αναλογικά προς τον πληθυσμό κάθε κράτους μέλους.

Λίγο πάνω από το 1/3 του βουλευτών είναι γυναίκες. Οι βουλευτές συγκροτούν ομάδες με βάση την πολιτική τους τοποθέτηση και όχι την εθνικότητά τους.

6.3.3. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Στις πολιτικές ομάδες θα αναφερθούμε αναλυτικότερα παρακάτω.(6.6 κεφ.)

6.3.4. ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Για την προετοιμασία των εργασιών της ολομέλειας του Κοινοβουλίου, οι βουλευτές κατανέμονται σε μόνιμες επιτροπές, καθεμία από τις οποίες εξειδικεύεται σε συγκεκριμένους τομείς. Υπάρχουν 20 κοινοβουλευτικές επιτροπές. Διαθέτουν από 25 ως 71 βουλευτές η καθεμία, καθώς και πρόεδρο, προεδρείο και γραμματεία. Η πολιτική τους σύνθεση αντικατοπτρίζει εκείνη της ολομέλειας.

Οι επιτροπές καταρτίζουν, τροποποιούν και εγκρίνουν νομοθετικές προτάσεις και εκθέσεις πρωτοβουλίας. Εξετάζουν προτάσεις της Επιτροπής και του Συμβουλίου και, αν χρειαστεί, συντάσσουν εκθέσεις και τις υποβάλλουν στην ολομέλεια. Το Κοινοβούλιο μπορεί επίσης να συστήνει προσωρινές επιτροπές για ειδικά ζητήματα και εξεταστικές επιτροπές για τη διερεύνηση παραβάσεων ή περιπτώσεων κακής εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου.

6.3.5. ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ

Οι αντιπροσωπείες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διατηρούν σχέσεις και ανταλλάσσουν πληροφορίες με κοινοβούλια τρίτων χωρών. Μέσω των αντιπροσωπειών του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμβάλλει στην εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο εξωτερικό και στην προώθηση σε τρίτες χώρες των αξιών επί των οποίων εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή των αρχών της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και του κράτους δικαίου.

Υπάρχουν αρκετά είδη αντιπροσωπειών: μικτές κοινοβουλευτικές επιτροπές, κοινοβουλευτικές επιτροπές συνεργασίας, άλλες διακοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες και αντιπροσωπείες σε πολυμερείς κοινοβουλευτικές συνελεύσεις.

6.3.6. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Υπάρχουν διάφορα πολιτικά όργανα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα οποία είναι αρμόδια για την οργάνωση των εργασιών του Κοινοβουλίου και τον προγραμματισμό του νομοθετικού έργου ή για τον κανονισμό του Κοινοβουλίου, καθώς και για διοικητικά, οικονομικά και οργανωτικά θέματα και θέματα προσωπικού.

Αυτά είναι:

6.3.6.1. Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ

Η Διάσκεψη των Προέδρων είναι το πολιτικό όργανο του Κοινοβουλίου αρμόδιο για:

- την οργάνωση των εργασιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον προγραμματισμό του νομοθετικού έργου
- τον ορισμό των αρμοδιοτήτων των επιτροπών και αντιπροσωπειών και τη σύνθεσή τους
- τις σχέσεις με τα λοιπά θεσμικά και άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα εθνικά κοινοβούλια και τις τρίτες χώρες.

Η Διάσκεψη των Προέδρων προετοιμάζει το χρονοδιάγραμμα των εργασιών του Κοινοβουλίου και την ημερήσια διάταξη των περιόδων Συνόδου και κατανέμει τις

θέσεις των βουλευτών στην αίθουσα. Απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου και τους προέδρους των πολιτικών ομάδων.

Συμμετέχει επίσης ένας εκπρόσωπος των μη εγγεγραμμένων βουλευτών, αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου. Η Διάσκεψη των Προέδρων λαμβάνει τις αποφάσεις της με συναίνεση, ή με σταθμισμένη ψηφοφορία στη βάση του αριθμού των βουλευτών κάθε πολιτικής ομάδας. Ασκεί τα καθήκοντα που της αναθέτει ο Κανονισμός. Αποφασίζει σχετικά με την οργάνωση των εργασιών του Κοινοβουλίου και των οργάνων του. Ζητείται η γνώμη της για όλα τα ζητήματα που αφορούν τον προγραμματισμό του νομοθετικού έργου και τις σχέσεις με τα λοιπά θεσμικά και άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους βουλευτές να ανταλλάσσουν απόψεις, μεταξύ δύο περιόδων συνόδου, με μια προσκεκλημένη προσωπικότητα, ή να λαμβάνουν γνώση, κατά προτεραιότητα, των προτάσεων που παρουσιάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

6.3.6.2. ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ

Το Προεδρείο είναι, βάσει του Κανονισμού, το διευθυντικό όργανο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Είναι αρμόδιο για την κατάρτιση του προσχεδίου της κατάστασης προβλεπομένων δαπανών και εσόδων του Κοινοβουλίου και για τη ρύθμιση όλων των ζητημάτων που αφορούν τη διοίκηση, το προσωπικό και την οργάνωση του Κοινοβουλίου.

Απαρτίζεται από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τους 14 αντιπροέδρους του και από τους 5 κοσμήτορες, που εκλέγονται από την Ολομέλεια για ανανεώσιμη θητεία δύομισι ετών. Κατά τις συνεδριάσεις του Προεδρείου, σε περίπτωση ισοψηφίας, η ψήφος του προέδρου κάνει τη διαφορά. Οι κοσμήτορες συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Προεδρείου, αλλά έχουν συμβουλευτικό ρόλο. Το Προεδρείο είναι επιφορτισμένο με πολυάριθμα ενδοκοινοβουλευτικά διοικητικά και οικονομικά καθήκοντα.

Είναι αρμόδιο για όλα τα ζητήματα που αφορούν την εσωτερική λειτουργία του Κοινοβουλίου.

Ρυθμίζει τα ζητήματα που αφορούν τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων, είναι αρμόδιο για την έγκριση της διεξαγωγής συνεδριάσεων των επιτροπών και των αντιπροσωπειών εκτός των συνήθων τόπων εργασίας τους και για την κατάρτιση του

προσχεδίου της κατάστασης προβλέψεων των εσόδων και δαπανών του Κοινοβουλίου. Διορίζει τον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου, ο οποίος εξασφαλίζει τη διεύθυνση των διοικητικών υπηρεσιών του Κοινοβουλίου, και καθορίζει τη σύνθεση και την οργάνωση της Γενικής Γραμματείας. Οι βουλευτές μπορούν να καταθέτουν ερωτήσεις σχετικά με τις δραστηριότητες του Προεδρείου.

6.3.6.3. ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΩΝ ΚΟΣΜΗΤΟΡΩΝ

Το Σώμα των Κοσμητόρων είναι το αρμόδιο όργανο του Κοινοβουλίου για τα διοικητικά και οικονομικά θέματα που αφορούν άμεσα τους βουλευτές, καθώς και τις συνθήκες εργασίας τους. Οι κοσμήτορες είναι 5 και συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Προεδρείου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προβαίνει στην εκλογή των κοσμητόρων μετά από την εκλογή του προέδρου και των 14 αντιπροέδρων. Οι κοσμήτορες εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία, σε 3 γύρους: στους δύο πρώτους γύρους απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων, ενώ στον τελευταίο γύρο αρκεί η απλή πλειοψηφία. Η θητεία τους έχει διάρκεια δύομισι ετών, ενώ η συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Προεδρείου έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Οι κοσμήτορες είναι επιφορτισμένοι με τη διαχείριση των διοικητικών και οικονομικών ζητημάτων που αφορούν άμεσα τους βουλευτές. Θέτουν, για παράδειγμα, στη διάθεσή των τελευταίων εγκαταστάσεις και διάφορες υπηρεσίες. Μπορούν να υποβάλλουν προτάσεις τροποποίησης ή αναδιατύπωσης κειμένων τα οποία αφορούν τις ρυθμίσεις που εγκρίνει το Προεδρείο. Οι κοσμήτορες συνεδριάζουν, κατά γενικό κανόνα, μια φορά τον μήνα. Όλοι οι βουλευτές μπορούν να υποβάλλουν ερωτήσεις σχετικά με τις δραστηριότητες του Σώματος των Κοσμητόρων.

6.3.6.4. Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Η Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών είναι το πολιτικό όργανο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που επιτρέπει την εξασφάλιση μιας καλύτερης συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων κοινοβουλευτικών επιτροπών. Απαρτίζεται από τους προέδρους όλων των μονίμων και προσωρινών επιτροπών. Η Διάσκεψη εκλέγει έναν πρόεδρο. Συνεδριάζει, κατά γενικό κανόνα, μία φορά τον μήνα στο Στρασβούργο, στη διάρκεια των περιόδων συνόδου.

Η Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών μπορεί να προβαίνει σε συστάσεις προς τη Διάσκεψη των Προέδρων σχετικά με τις εργασίες των επιτροπών και την κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης των περιόδων συνόδου. Μπορεί επίσης να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στη Διάσκεψη των Προέδρων, σε περίπτωση αντιδικίας περί αρμοδιοτήτων μεταξύ δύο επιτροπών. Το Προεδρείο και η Διάσκεψη των Προέδρων μπορούν να αναθέτουν ορισμένα καθήκοντα στη Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών.

6.3.6.5. Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ

Η Διάσκεψη των Προέδρων των Αντιπροσωπειών είναι το πολιτικό όργανο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εξετάζει ανά τακτά χρονικά διαστήματα όλα τα θέματα που αφορούν την καλή λειτουργία των διακοινοβουλευτικών αντιπροσωπειών και των μικτών κοινοβουλευτικών επιτροπών. Απαρτίζεται από τους προέδρους όλων των μόνιμων διακοινοβουλευτικών αντιπροσωπειών και εκλέγει τον πρόεδρό της. Η Διάσκεψη των Προέδρων των Αντιπροσωπειών μπορεί να προβαίνει σε συστάσεις προς τη Διάσκεψη των Προέδρων σχετικά με τις εργασίες των αντιπροσωπειών. Καταρτίζει σχέδιο ετήσιου χρονοδιαγράμματος των διακοινοβουλευτικών συναντήσεων και των συνεδριάσεων των μικτών κοινοβουλευτικών επιτροπών. Το Προεδρείο και η Διάσκεψη των Προέδρων μπορούν να αναθέτουν ορισμένα καθήκοντα στη Διάσκεψη των Προέδρων των Αντιπροσωπειών.

6.3.7. ΟΙ ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Διακομματικές ομάδες είναι δυνατό να δημιουργηθούν από βουλευτές οποιασδήποτε πολιτικής ομάδας και επιτροπής, με σκοπό την άτυπη ανταλλαγή απόψεων επί συγκεκριμένων θεμάτων και την προώθηση των επαφών μεταξύ βουλευτών και κοινωνίας των πολιτών.

Οι διακομματικές ομάδες δεν είναι κοινοβουλευτικά όργανα και, επομένως, μπορεί να μην εκφράζουν τη γνώμη του Κοινοβουλίου.

Οι διακομματικές ομάδες διέπονται από εσωτερικούς κανόνες, οι οποίοι εγκρίθηκαν από τη Διάσκεψη των Προέδρων στις 16 Δεκεμβρίου 1999 (τελευταία επικαιροποίηση στις 11 Σεπτεμβρίου 2014) και ορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις

οποίες οι διακομματικές ομάδες δύνανται να συσταθούν στην αρχή κάθε κοινοβουλευτικής περιόδου, καθώς και τους κανόνες λειτουργίας τους.

Οι πρόεδροι των διακομματικών ομάδων απαιτείται να δηλώνουν οποιαδήποτε στήριξη λαμβάνουν σε χρήματα ή σε είδος, σύμφωνα με τα ίδια κριτήρια που ισχύουν και για τους βουλευτές ως άτομα. Οι δηλώσεις πρέπει να επικαιροποιούνται κάθε χρόνο και καταχωρίζονται σε δημόσιο μητρώο που τηρείται από τους Κοσμήτορες. (ΠΗΓΗ: <http://europa.eu>)

6.4. ΕΔΡΑ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει μια έδρα στο Στρασβούργο (Μέγαρο της Ευρώπης- Palais De L'Europe) και τρεις έδρες εργασίας: Βρυξέλλες (Βέλγιο), Λουξεμβούργο και Στρασβούργο (Γαλλία). Στο Λουξεμβούργο φιλοξενούνται οι διοικητικές υπηρεσίες (η Γενική Γραμματεία). Οι συνεδριάσεις του συνόλου των ευρωβουλευτών, γνωστές ως Σύνοδοι Ολομέλειας, γίνονται στο Στρασβούργο και στις Βρυξέλλες. Οι συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών γίνονται επίσης στις Βρυξέλλες.

6.4.1. ΟΙ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΔΡΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

Στις Ευρωπαϊκές εκλογές εφαρμόζεται η αναλογική εκπροσώπηση. Η κατανομή των εδρών στα κράτη-μέλη, στηρίζεται εν μέρει στην πληθυσμιακή κατάσταση των χωρών, έτσι ώστε μικρότερα σε πληθυσμό κράτη να εκπροσωπούνται από λιγότερους βουλευτές. Ωστόσο, δεν τηρείται η αναλογική κατανομή με μοναδικό κριτήριο τον πληθυσμό, καθώς προκειμένου να ενισχυθούν και οι μικρότερες χώρες-μέλη, εκπροσωπούνται με περισσότερους βουλευτές σε σχέση με τον αριθμό που αντιστοιχεί στην πληθυσμιακή τους κατάσταση. Κατάλληλο παράδειγμα αποτελεί το Λουξεμβούργο το οποίο κατέχει έξι έδρες ,ενώ σύμφωνα με τον πληθυσμό του θα έπρεπε να κατέχει μόλις μια. Η προσκύρωση των εδρών διενεργείται από το Γενικό Έφορο Εκλογών και η θητεία των εκλεγέντων ως μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι πενταετής. (βιβλ. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Το Κοινοβουλευτικό Όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αθήνα 1999).

Ο αριθμός των Ευρωβουλευτών έχει αυξηθεί με τις διευρύνσεις της Ένωσης. Κυρίως με τις διευρύνσεις του 2004 και του 2007 και μετά την προσχώρηση της Κροατίας

στην Ε.Ε. τον Ιούλιο του 2013, ο αριθμός των εδρών του Κοινοβουλίου έφτασε τις 751 με κατανομή :

Κατανομή εδρών από το 2014					
Χώρα μέλος	Έδρες	Ποσοστό	Χώρα μέλος	Έδρες	Ποσοστό
Γερμανία	96	12.8%	Αυστρία	18	2.4%
Γαλλία	74	9.9%	Βουλγαρία	17	2.3%
Ηνωμένο Βασίλειο	73	9.7%	Δανία	13	1.7%
Ιταλία	73	9.7%	Φινλανδία	13	1.7%
Ισπανία	54	7.2%	Σλοβακία	13	1.7%
Πολωνία	51	6.8%	Κροατία	11	1.5%
Ρουμανία	32	4.3%	Ιρλανδία	11	1.5%
Ολλανδία	26	3.5%	Λιθουανία	11	1.5%
Βέλγιο	21	2.8%	Λετονία	8	1.1%
Τσεχία	21	2.8%	Σλοβενία	8	1.1%
Ελλάδα	21	2.8%	Κύπρος	6	0.8%
Ουγγαρία	21	2.8%	Εσθονία	6	0.8%
Πορτογαλία	21	2.8%	Λουξεμβούργο	6	0.8%
Σουηδία	20	2.7%	Μάλτα	6	0.8%

Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την Συνθήκη της Λισσαβόνας που αναφέρει ότι στο μέλλον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα μέλη δε θα ξεπερνούν τους 750 συν τον πρόεδρο. Η εκπροσώπηση των βουλευτών θα είναι αναλογική κατά φθίνουσα τάξη, ελάχιστο όριο έξι (6) βουλευτών ανά κράτος για να δοθεί η δυνατότητα έτσι και σε άλλα κράτη μικρότερου μεγέθους να εκπροσωπηθούν στο Κοινοβούλιο. Οι έδρες δεν θα υπερβαίνουν τις 96 στο σύνολο. Η απόφαση αυτή έχει εγκριθεί στην απόφαση του Συμβουλίου για τον καθορισμό σύνθεσης του Κοινοβουλίου (Άρθρο 9 Α, Λισαβόνας – άρθρο I-20 , Συντάγματος) .

6.5. ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Οι διαδικασίες για την εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διέπονται τόσο από την ευρωπαϊκή νομοθεσία που ορίζει κοινούς κανόνες για όλα τα κράτη μέλη, όσο και από ειδικές εθνικές διατάξεις που ποικίλουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Οι κοινοί κανόνες θεσπίζουν την αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης και καθορίζουν ορισμένες περιπτώσεις ασυμβιβάστου με την εντολή του βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αντιπροσωπεύει 450 εκατομμύρια πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σήμερα, διαθέτει 751 βουλευτές (ο μέγιστος αριθμός ευρωβουλευτών που προβλέπεται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας και εφαρμόστηκε πρώτη φορά το 2014), εκλεγμένους στα 28 κράτη-μέλη της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο αριθμός των ευρωβουλευτών για κάθε χώρα είναι ανάλογος του πληθυσμού της, αλλά ισχύει η αρχή της φθίνουσας αναλογικότητας, δηλαδή, καμία χώρα δεν μπορεί να έχει λιγότερους από 6 ή περισσότερους από 96 βουλευτές, ενώ ο συνολικός αριθμός τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 751 (750 συν τον πρόεδρο).

Από το 1979 οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία για περίοδο πέντε ετών. Παρόλο που κάθε χώρα καθορίζει το εκλογικό της σύστημα, πρέπει να διασφαλίζονται η ισότητα ανδρών και γυναικών και η μυστικότητα της ψήφου. Δικαίωμα του εκλέγειν στις εν λόγω εκλογές έχουν οι πολίτες της Δημοκρατίας και ο κάθε πολίτης άλλου κράτους-μέλους στο οποίο επικρατεί η Δημοκρατία και ο οποίος έχει εκδηλώσει τη βούλησή του να

ασκήσει το δικαίωμα του εκλέγειν για την ανάδειξη των έξι εκπροσώπων της Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

6.5.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Οι εκλογείς περιλαμβάνονται σε δύο ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Στον ένα εξ' αυτών περιλαμβάνονται οι πολίτες της Δημοκρατίας και στον άλλον περιλαμβάνονται οι πολίτες άλλων κρατών-μελών. Δικαίωμα του εκλέγεσθαι στις εκλογές για την ανάδειξη των Μελών Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχουν οι πολίτες της Δημοκρατίας και οι υπήκοοι άλλων κρατών μελών, οι οποίοι όμως είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους και οι οποίοι:

- Έχουν συμπληρώσει το 21^ο έτος της ηλικίας τους.
- Δεν έχουν καταδικαστεί για κάποιο αδίκημα, ηθική αισχύροτητα ή δεν έχουν στερηθεί το δικαίωμα του εκλέγεσθαι κατόπιν απόφασης του αρμόδιου Δικαστηρίου λόγω κάποιου εκλογικού αδικήματος.
- Δεν πάσχουν από διανοητική νόσο η οποία τους καθιστά ανίκανους να ασκήσουν τα καθήκοντά τους ως μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

6.5.2. ΑΡΧΕΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Οι εκλογές για την ανάδειξη των ευρωβουλευτών, όπως προαναφέρθηκε, λαμβάνουν χώρα κάθε πέντε χρόνια με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία που διεξάγεται την ίδια χρονική στιγμή σε όλες τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρόλο που μέχρι σήμερα, δεν υπάρχει κάποιο ενιαίο εκλογικό σύστημα, έχουν προταθεί από το κοινοβούλιο κοινές αρχές για την εκλογή των ευρωβουλευτών. Σύμφωνα με τις κυριότερες αυτές αρχές εφαρμόζεται:

- Η αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης.
- Διαίρεση της επικράτειας σε εκλογικές περιφέρειες (για χώρες που ο πληθυσμός τους υπερβαίνει τα 20 εκατομμύρια).
- Θέσπιση ασυμβίβαστου και αδυναμία ταυτόχρονης συμμετοχής ενός ευρωβουλευτή σε εθνικό κοινοβούλιο.
- Θέσπιση ελάχιστου ορίου ψήφων 5%.

6.6. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Λίγο πάνω από το 1/3 του βουλευτών αποτελείται από γυναίκες. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οργανώνονται σε πολιτικές ομάδες πολυεθνικού χαρακτήρα και δεν ανήκουν σε εθνικούς συνασπισμούς ή εθνικές αντιπροσωπείες. Δηλαδή, οι βουλευτές συγκροτούν ομάδες με βάση την πολιτική τους τοποθέτηση, και όχι την εθνικότητά τους. Σήμερα υπάρχουν συνολικά επτά (7) ομάδες, οι οποίες χαρακτηρίζονται από συγκεκριμένες πολιτικές και ιδεολογικές τοποθετήσεις, αν και κανένας βουλευτής δεν δεσμεύεται να ακολουθήσει αυστηρά μία πολιτική γραμμή. Για το σχηματισμό μιας πολιτικής ομάδας, απαιτούνται τουλάχιστον 25 βουλευτές οι οποίοι πρέπει να εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα τέταρτο του συνόλου των κρατών μελών. Απαγορεύεται η ένταξη ενός βουλευτή σε περισσότερες από μία πολιτικές ομάδες.

Μια μειοψηφία μη εγγεγραμμένων βουλευτών, δεν ανήκει σε καμία πολιτική ομάδα. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπάρχουν διάφορα πολιτικά όργανα τα οποία είναι αρμόδια για την οργάνωση των διαφόρων εργασιών του Κοινοβουλίου, τον προγραμματισμό του νομοθετικού έργου ή για τον κανονισμό του Κοινοβουλίου, όπως επίσης και θέματα προσωπικού, για διοικητικά, οργανωτικά και οικονομικά θέματα.

Οι πολιτικές ομάδες που υπάρχουν στο Κοινοβούλιο σήμερα είναι:

- Κοινοβουλευτική ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες).
- Ομάδα Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- Ομάδα Ευρωπαίων Συντηρητικών και Μεταρρυθμιστών.
- Ομάδα Συμμαχίας Φιλελεύθερων και Δημοκρατών για την Ευρώπη.
- Συνομοσπονδιακή ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών.
- Ομάδα των Πρασίνων/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία.
- Ομάδα για την Ευρώπη της Ελευθερίας και της Άμεσης Δημοκρατίας.

- Η Ευρώπη των Εθνών και της Ελευθερίας.
- Μη εγγεγραμμένοι.

(ΠΗΓΗ: <http://www.europarl.europa.eu>)

6.7. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Οι εργασίες του Κοινοβουλίου διεξάγονται σε δύο στάδια:

- **Επιτροπές** για την προετοιμασία της νομοθεσίας. Το Κοινοβούλιο αριθμεί 20 επιτροπές και δύο υποεπιτροπές, κάθε μια από τις οποίες ασχολείται με συγκεκριμένο τομέα πολιτικής. Οι επιτροπές εξετάζουν νομοθετικές προτάσεις, ενώ οι βουλευτές και οι πολιτικές ομάδες μπορούν να προτείνουν τροποποιήσεις ή να απορρίψουν το νομοσχέδιο. Τα θέματα αυτά συζητούνται επίσης στο πλαίσιο των πολιτικών ομάδων.
- **Σύνοδοι ολομέλειας** για την έγκριση της νομοθεσίας. Πρόκειται για συνεδρίαση του συνόλου των βουλευτών με σκοπό την τελική ψηφοφορία για το προταθέν νομοσχέδιο και τις προταθείσες τροποποιήσεις. Συνήθως η σύνοδος ολομέλειας πραγματοποιείται στο Στρασβούργο για τέσσερις ημέρες κάθε μήνα, αλλά μερικές φορές πραγματοποιούνται συμπληρωματικές σύνοδοι στις Βρυξέλλες. (ΠΗΓΗ: <http://www.europarl.europa.eu>)

6.7.1. ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ

Η ολομέλεια του κοινοβουλίου συνέρχεται για μια εβδομάδα κάθε μήνα στο Στρασβούργο. Παράλληλα οι συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών και οι έκτακτες σύνοδοι, πραγματοποιούνται στις Βρυξέλες. Έδρα της Γενικής Γραμματείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι το Λουξεμβούργο.

Για τις συνεδριάσεις Ολομέλειας οι 751 βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συνεδριάζουν στην αίθουσα Ολομέλειας του Στρασβούργου και των Βρυξελλών.

6.8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να εγκρίνει ή να απορρίψει μια νομοθετική πρόταση και να ζητήσει τροποποιήσεις. Το Συμβούλιο δεν δεσμεύεται νομικά να λάβει υπόψη τη γνώμη του Κοινοβουλίου αλλά, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, δεν μπορεί να αποφασίσει χωρίς να έχει λάβει τη γνώμη αυτή. Αρχικά, η Συνθήκη της Ρώμης, του 1957, ανέθετε στο Κοινοβούλιο συμβουλευτικό ρόλο στη νομοθετική διαδικασία. Η Επιτροπή πρότεινε και το Συμβούλιο ενέκρινε τις νομοθετικές πράξεις. Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986) και, στη συνέχεια, οι Συνθήκες του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ, της Νίκαιας και της Λισαβόνας διεύρυναν διαδοχικά τις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το

Κοινοβούλιο μπορεί τώρα να συν-νομοθετεί ισότιμα με το Συμβούλιο στη μεγάλη πλειονότητα των τομέων, ενώ η διαβούλευση έγινε ειδική νομοθετική (ή και μη νομοθετική) που χρησιμοποιείται σε περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται τώρα σε περιορισμένο αριθμό νομοθετικών τομέων, όπως οι εξαιρέσεις της εσωτερικής αγοράς και το δίκαιο του ανταγωνισμού. Η διαβούλευση με το Κοινοβούλιο είναι επίσης απαραίτητη ως μια μη νομοθετική διαδικασία σε περίπτωση που εγκρίνονται διεθνείς συμβάσεις στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ). (ΠΗΓΗ: <http://www.europarl.europa.eu>)

6.9. Ο ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ

Το Κοινοβούλιο ορίζει έναν Διαμεσολαβητή ο οποίος έχει εξουσιοδοτηθεί να παραλαμβάνει τις καταγγελίες των πολιτών την Ένωσης, ή των φυσικών και νομικών προσώπων που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος σχετικά με τις περιπτώσεις κακής διοίκησης των κοινοτικών οργάνων ή οργανισμών συμπεριλαμβανομένου του συμβουλίου ακόμα και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σε περίπτωση που ο διαμεσολαβητής διαπιστώσει κακή διοίκηση υποβάλλει το θέμα στο οικείο όργανο το οποίο έχει προθεσμία τριών μηνών να εκθέσει την γνώμη του στον διαμεσολαβητή ο οποίος οφείλει να διαβιβάσει μετέπειτα έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και προς το αρμόδιο όργανο και να πληροφορήσει τον καταγγέλλοντα για τις έρευνες. Όλες αυτές οι διαδικασίες αποβλέπουν στο να φέρουν κοντά τον πολίτη με την ευρωπαϊκή οικοδόμηση .

Το Κοινοβούλιο επίσης πρέπει να συμφωνήσει για κάθε σημαντική απόφαση που αφορά τις δαπάνες σχετικά με τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Μετά την διαδικασία συνδιάλεξης με το Συμβούλιο υιοθετεί ή απορρίπτει τον προϋπολογισμό που προτείνει η επιτροπή ασκώντας έτσι έναν δημοκρατικό έλεγχο στους πόρους της Κοινότητας. Το Κοινοβούλιο ελέγχει και τις κοινοτικές δαπάνες αφού έχει την εξουσία απαλλαγής της Επιτροπής ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού (άρθρο 272 και 276 ΣΕΚ). Οι εξουσίες αυτές δίνουν στο Κοινοβούλιο έναν ρόλο σχετικό με εκείνο των Εθνικών Κοινοβουλίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζονται διεξοδικά τα ευρωπαϊκά εκλογικά συστήματα που ίσχυαν από το παρελθόν έως και σήμερα στην Ευρώπη και ο γενικός ορισμός του εκλογικού συστήματος. Επίσης εξετάζονται και παράγοντες που συνέβαλαν στη διαμόρφωση των ισχυόντων ευρωπαϊκών εκλογικών συστημάτων, οι αρχές που τα διέπουν και παρατίθενται σχετικά κείμενα που αναφέρουν ποιοι έχουν δικαίωμα ψήφου, ποιες είναι οι προϋποθέσεις υποψηφιότητας και ποιες είναι οι κατηγορίες εκλογικών συστημάτων. (Αναλογικό, πλειοψηφικό και υποκατηγορίες αυτών.)

7. ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Οι διαδικασίες για την εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διέπονται τόσο από την ευρωπαϊκή νομοθεσία που ορίζει κοινούς κανόνες για όλα τα κράτη μέλη, όσο και από ειδικές εθνικές διατάξεις που ποικίλλουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Οι κοινοί κανόνες θεσπίζουν την αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης και καθορίζουν ορισμένες περιπτώσεις ασυμβιβάστου με την εντολή του βουλευτή του ΕΚ. Πολλά άλλα σημαντικά θέματα, όπως το εκλογικό σύστημα και ο αριθμός των εκλογικών περιφερειών, διέπονται από τις εθνικές νομοθεσίες.

7.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Για να μπορέσει να λειτουργήσει το ευρωπαϊκό καθεστώς έπρεπε να θεσμοθετηθούν κάποιοι νόμοι οι οποίοι ορίζονται στο ευρωπαϊκό σύνταγμα και ορίζονται από τα ακόλουθα άρθρα: Άρθρα 20, 22 και 223 της Συνθήκης που αφορά τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

7.2. ΚΟΙΝΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Σήμερα η ευρωπαϊκή ένωση αποτελεί ένωση 28 κρατών-μελών, τα οποία για να μπορούν να λειτουργήσουν στο Ευρωκοινοβούλιο σαν ενιαία κοινότητα χρειάζονται κάποιους κανόνες οι οποίοι πρέπει να είναι κοινοί για όλα τα κράτη μέλη της. Για το λόγο αυτό, θεσμοθετήθηκαν οι παρακάτω αρχές και κανόνες τις οποίες οφείλουν όλα τα κράτη μέλη να ακολουθούν και να εντάξουν στο εσωτερικό της χώρας τους.

7.2.A. ΑΡΧΕΣ

Σύμφωνα λοιπόν με τις αρχές προβλέπεται ότι οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου(ΒΕΚ) θα ορίζονταν αρχικά από τα εθνικά κοινοβούλια, αλλά περιελάμβανε μια διάταξη η οποία προέβλεπε εκλογές με άμεση και καθολική ψηφοφορία. Το Συμβούλιο εφάρμοσε την εν λόγω διάταξη με την Πράξη της 20ής Σεπτεμβρίου 1976.

Το 1992, η Συνθήκη του Μάαστριχτ προέβλεψε ότι οι εκλογές πρέπει να πραγματοποιούνται κατά ενιαία διαδικασία και ότι το Κοινοβούλιο καταρτίζει πρόταση για τον σκοπό αυτόν και την υποβάλλει στο Συμβούλιο προς ομόφωνη έγκριση. Ωστόσο, επειδή το Συμβούλιο δεν ήταν σε θέση να συμφωνήσει με καμία από τις προτάσεις, η Συνθήκη του Άμστερνταμ εισήγαγε τη δυνατότητα να εγκρίνονται «κοινές αρχές». Η απόφαση του Συμβουλίου 2002/772/ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ τροποποίησε αναλόγως την Πράξη του 1976, θεσπίζοντας τις αρχές της αναλογικής εκπροσώπησης και του ασυμβίβαστου της εθνικής με την ευρωπαϊκή εντολή.

Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι αποκτά ισχύ θεμελιώδους δικαιώματος (άρθρο 39 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

7.2.B. ΕΦΑΡΜΟΓΗ: ΚΟΙΝΕΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

7.2.B.1. Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι των αλλοδαπών

Σύμφωνα με το άρθρο 22(2) της ΣΛΕΕ, «κάθε πολίτης της Ένωσης που κατοικεί σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοος, έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο κράτος μέλος όπου διαμένει». Οι λεπτομερείς διατάξεις για την άσκηση αυτού του δικαιώματος εγκρίθηκαν με την οδηγία 93/109/ΕΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 93/109/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2013/1/EU, «οι πολίτες της Ένωσης, οι οποίοι κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι και οι οποίοι κατόπιν απόφασης δικαστικής ή διοικητικής αρχής υπό την προϋπόθεση ότι η τελευταία αυτή απόφαση μπορεί να προσβληθεί με

ένδικο μέσο, έχουν στερηθεί του δικαιώματος του εκλέγεσθαι δυνάμει είτε της νομοθεσίας του κράτους μέλους κατοικίας είτε της νομοθεσίας του κράτους μέλους καταγωγής, αποκλείονται από την άσκηση του δικαιώματος αυτού στο κράτος μέλος κατοικίας κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».

7.2.B.2. Εκλογικό σύστημα

Οι εκλογές πρέπει να βασίζονται στο σύστημα αναλογικής εκπροσώπησης και τη χρήση ψηφοδελτίων συνδυασμών ή ενιαίου ψηφοδελτίου με έκφραση προτιμήσεων (απόφαση 2002/772/ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ του Συμβουλίου).

7.2.B.3. Ασυμβίβαστο

Το αξίωμα του βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του μέλους κυβερνήσεως κράτους μέλους, του μέλους της Επιτροπής, του δικαστή, του γενικού εισαγγελέα ή του γραμματέα του Δικαστηρίου, του μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του μέλους της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, του μέλους επιτροπών ή άλλων φορέων που έχουν συσταθεί δυνάμει των Συνθηκών με σκοπό τη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων ή την εκτέλεση μόνιμων άμεσων διοικητικών καθηκόντων, με την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, της Επιτροπής Διαχείρισης ή του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, καθώς και με την ιδιότητα του εν ενεργεία αξιωματούχου ή υπαλλήλου των θεσμικών οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των εξειδικευμένων οργανισμών που συνδέονται με αυτά. Νέα ασυμβίβαστα προστέθηκαν το 1997 (μέλος της Επιτροπής των Περιφερειών) και το 2002 (μέλος του Γενικού Δικαστηρίου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, του Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, το σημαντικότερο, μέλος εθνικού κοινοβουλίου).

7.3. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Πέραν των κοινών αυτών κανόνων, οι εκλογικές ρυθμίσεις διέπονται από εθνικές διατάξεις που ενδέχεται να παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές.

7.3.1 α. Εκλογικό σύστημα και ελάχιστο όριο

Δυνάμει της απόφασης του Συμβουλίου του 2002, όλα τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν ένα σύστημα αναλογικής εκπροσώπησης.

Ένα κράτος μέλος δύναται να ορίσει ελάχιστο όριο για την κατανομή των εδρών, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το 5%. Αρκετά κράτη μέλη εφαρμόζουν ένα ελάχιστο όριο: αυτό ορίζεται στο 5% στη Γαλλία (ανάλογα με την εκλογική περιφέρεια), τη Λιθουανία, την Πολωνία, τη Σλοβακία, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Ρουμανία και την Ουγγαρία· στο 4% στην Αυστρία, την Ιταλία και τη Σουηδία· στο 3% στην Ελλάδα· και στο 1,8% στην Κύπρο.

Σε δύο αποφάσεις που ελήφθησαν το 2011 και το 2014, το γερμανικό συνταγματικό δικαστήριο έκρινε τα μέχρι τώρα υπάρχοντα όρια της χώρας για τις ευρωπαϊκές εκλογές (5%, τότε 3%) αντισυνταγματικά.

7.3.1. β. Εκλογικές περιφέρειες

Στις ευρωπαϊκές εκλογές, τα περισσότερα κράτη μέλη λειτουργούν ως ενιαία εκλογική περιφέρεια. Ωστόσο, πέντε κράτη μέλη (Βέλγιο, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο) έχουν διαιρέσει την εθνική επικράτειά τους σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες.

Υπάρχουν εκλογικές περιφέρειες καθαρά διοικητικού ενδιαφέροντος ή που χρησιμεύουν αποκλειστικά για την κατανομή στο πλαίσιο των ψηφοδελτίων των κομμάτων στη Γερμανία (16, μόνο για το CDU/CSU), στην Ολλανδία (19) και στην Πολωνία (13).

7.3.1. γ. Δικαίωμα ψήφου

Σε όλα τα κράτη μέλη το ελάχιστο όριο ηλικίας για την άσκηση των εκλογικών δικαιωμάτων είναι τα 18 έτη, με εξαίρεση την Αυστρία, όπου το όριο αυτό είναι τα 16 έτη.

Η ψηφοφορία είναι υποχρεωτική σε τέσσερα κράτη μέλη (Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Κύπρο και Ελλάδα): η υποχρέωση ψήφου ισχύει για τους υπηκόους καθώς και για τους εγγεγραμμένους αλλοδαπούς πολίτες της ΕΕ.

7.3.1.γ.1. Δικαίωμα ψήφου για τους αλλοδαπούς στη χώρα υποδοχής

Οι πολίτες της Ένωσης που διαμένουν σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι έχουν δικαίωμα ψήφου (άρθρο 22 της ΣΛΕΕ) στις εκλογές για την ανάδειξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος διαμονής τους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους ημεδαπούς. Ωστόσο, η ερμηνεία της έννοιας της διαμονής εξακολουθεί να ποικίλλει από το ένα κράτος στο άλλο. Ορισμένες χώρες απαιτούν η κατοικία ή ο συνήθης τόπος διαμονής του ψηφοφόρου να βρίσκεται στην εκλογική τους επικράτεια (Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβενία), ή ο ψηφοφόρος να διαμένει στην επικράτειά τους κατά τρόπο μόνιμο (Κύπρος, Δανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Σλοβακία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο) ή να είναι εγγεγραμμένος στα δημοτολόγια (Βέλγιο και Τσεχική Δημοκρατία). Για να έχουν δικαίωμα ψήφου στο Λουξεμβούργο, την Κύπρο και την Τσεχική Δημοκρατία, οι πολίτες της ΕΕ πρέπει επίσης να πληρούν μια ελάχιστη περίοδο διαμονής.

7.3.1.γ.2. Δικαίωμα ψήφου των κατοίκων εξωτερικού στην χώρα προέλευσής τους

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, το δικαίωμα ψήφου των πολιτών που διαμένουν στο εξωτερικό περιορίζεται σε ορισμένες κατηγορίες. Το Βέλγιο και η Ελλάδα χορηγεί το δικαίωμα του εκλέγειν μόνο σε εκείνους των μη διαμενόντων υπηκόων τους που ζουν σε άλλο κράτος μέλος, ενώ η Δανία και η Ιταλία περιορίζουν το δικαίωμα ψήφου των μη διαμενόντων υπηκόων που ζουν σε τρίτη χώρα, σε ορισμένες ειδικές κατηγορίες. Η Γερμανία αναγνωρίζει το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στους πολίτες που ζουν σε άλλη χώρα, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένοι στους γερμανικούς εκλογικούς καταλόγους. Στη Βουλγαρία, Ιρλανδία και Σλοβακία δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο οι πολίτες της Ένωσης που κατοικούν εντός της εθνικής επικράτειας.

7.3.1. δ. Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι

Εκτός από την κοινή σε όλα τα κράτη μέλη προϋπόθεση του να έχει κανείς την ιθαγένεια ενός από τα κράτη μέλη, (με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου ορισμένοι πολίτες της Βρετανικής Κοινοπολιτείας έχουν επίσης το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στις εκλογές για την ανάδειξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου), οι όροι εκλογιμότητας ποικίλλουν από τη μία χώρα στην άλλη.

7.3.1.δ.1. Ελάχιστο όριο ηλικίας

Το ελάχιστο όριο ηλικίας του εκλέγεσθαι είναι για τα περισσότερα κράτη μέλη το 18ο έτος, με εξαίρεση το Βέλγιο, τη Βουλγαρία, την Κύπρο, την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ιρλανδία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Πολωνία, και τη Σλοβακία (21), τη Ρουμανία (23), και την Ιταλία και την Ελλάδα (25).

7.3.1. ε. Προϋποθέσεις υποψηφιότητας

Σε ορισμένα κράτη μέλη (Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, Ελλάδα, Ολλανδία και Σουηδία), μόνο τα πολιτικά κόμματα και οι πολιτικοί σχηματισμοί μπορούν να υποβάλουν υποψηφιότητες. Σε όλα τα άλλα κράτη μέλη είναι δυνατόν να κατατεθούν υποψηφιότητες με την προϋπόθεση ότι συγκεντρώνουν τον απαιτούμενο αριθμό υπογραφών ή εφόσον υποστηρίζονται από τον απαιτούμενο αριθμό ψηφοφόρων ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, απαιτείται επίσης καταβολή εγγύησης.

7.4. Ελευθερία του ψηφοφόρου να μεταβάλει τη σειρά των υποψηφίων στα ψηφοδέλτια

Στα περισσότερα κράτη μέλη, οι ψηφοφόροι μπορούν με προτιμησιακή ψήφο να αλλάξουν τη σειρά των ονομάτων στη λίστα. Ωστόσο, σε εννέα κράτη μέλη (Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ελλάδα, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Εσθονία, Ουγγαρία και Ρουμανία) οι κατάλογοι είναι κλειστοί (ουδεμία προτιμησιακή ψήφος). Στο Λουξεμβούργο, μπορεί κανείς να ψηφίσει ακόμη και υποψήφιους που ανήκουν σε διαφορετικούς συνδυασμούς, ενώ στη Σουηδία, οι ψηφοφόροι μπορούν επίσης να προσθέσουν ή να διαγράψουν ονόματα από την εκλογική λίστα. Στη Μάλτα, την

Ιρλανδία και τη Βόρεια Ιρλανδία οι εκλογείς παραθέτουν τους υποψηφίους κατά σειρά προτίμησης (ενιαίο ψηφοδέλτιο με έκφραση προτιμήσεων).

7.5. Επικύρωση των αποτελεσμάτων των εκλογών και κανόνες της προεκλογικής εκστρατείας

Στη Δανία και στο Λουξεμβούργο, το εθνικό κοινοβούλιο επικυρώνει τα αποτελέσματα των εκλογών· στη Σλοβενία η Εθνοσυνέλευση επιβεβαιώνει την εκλογή των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στη Γερμανία, τα τελικά αποτελέσματα δημοσιεύονται από τον υπεύθυνο για τις ομοσπονδιακές εκλογές μία ημέρα μετά την ψηφοφορία. Στην Αυστρία, στο Βέλγιο, στη Τσεχική Δημοκρατία, στην Εσθονία, στη Φινλανδία, στην Ιταλία, στην Ιρλανδία, στη Σλοβενία, και στο Ηνωμένο Βασίλειο την αρμοδιότητα αυτή έχουν τα δικαστήρια, και το ίδιο ισχύει και στη Γερμανία αν η κοινοβουλευτική απόφαση αμφισβητείται. Στην Ισπανία, το αποτέλεσμα επικυρώνεται από τη «Junta Electoral Central» (Κεντρικό Εκλογικό Συμβούλιο)· Στην Ολλανδία, την Πορτογαλία και τη Σουηδία, το καθήκον αυτό ανατίθεται σε επιτροπή επαλήθευσης. Στη Γαλλία, το Συμβούλιο της Επικρατείας είναι αρμόδιο να εκδικάζει διαφορές που αφορούν τις εκλογές, αλλά το ίδιο δικαίωμα έχει και ο/η Υπουργός των Εσωτερικών εφόσον κρίνει ότι δεν έχουν τηρηθεί οι τύποι και οι προϋποθέσεις που έχουν καθοριστεί νομικά.

Στα περισσότερα κράτη μέλη, οι κανόνες που διέπουν τις προεκλογικές εκστρατείες (επιτρεπόμενη χρηματοδότηση, χρόνος ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων, δημοσίευση αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων) είναι οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για τις εθνικές εκλογές.

7.6. Πλήρωση εδρών που χηρεύουν στη διάρκεια της κοινοβουλευτικής περιόδου

Σε ορισμένα κράτη μέλη (Αυστρία, Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πορτογαλία και Ηνωμένο Βασίλειο), οι έδρες που χηρεύουν λόγω παραίτησης καταλαμβάνονται από τους επιλαχόντες του ίδιου ψηφοδελτίου (ενδεχομένως ύστερα από προσαρμογή που αντικατοπτρίζει τις ψήφους που έλαβαν οι διάφοροι υποψήφιοι). Στο Βέλγιο, την Ιρλανδία, τη Γερμανία και τη Σουηδία, οι έδρες που χηρεύουν καταλαμβάνονται από αναπληρωματικούς. Στην

Ισπανία και τη Γερμανία, εν απουσία αναπληρωματικού, λαμβάνεται υπόψη η σειρά των υποψηφίων στα ψηφοδέλτια. Στην Ελλάδα οι χηρεύουσες έδρες καταλαμβάνονται από τους επιλαχόντες του ιδίου ψηφοδέλιου. Εάν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός επιλαχόντων στο ψηφοδέλτιο, τότε πραγματοποιούνται επαναληπτικές εκλογές. Σε ορισμένα κράτη μέλη (π.χ. Αυστρία), οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν το δικαίωμα να επιστρέψουν στο Κοινοβούλιο μόλις ο λόγος της αποχώρησής τους παύει να ισχύει.

7.7. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Από τη δεκαετία του '60 το Κοινοβούλιο έχει εκφράσει επανειλημμένως τις απόψεις του σχετικά με ζητήματα που αφορούν την εκλογική νομοθεσία ενώ επίσης έχει καταθέσει προτάσεις σύμφωνα με το άρθρο 138 της Συνθήκης ΕΚ. Η μόνιμη έλλειψη μιας πραγματικά ενιαίας εκλογικής διαδικασίας για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποδεικνύει τη δυσκολία εναρμόνισης των διαφορετικών εθνικών παραδόσεων. Η δυνατότητα που δημιουργήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ για έγκριση κοινών αρχών έχει επιτρέψει, αλλά μόνο μερικώς, τον υπερκερασμό αυτών των δυσκολιών. Η Συνθήκη της Λισαβόνας (άρθρο 223 της ΣΛΕΕ) παρέχει ωστόσο, μια νομική βάση για την έγκριση μιας ενιαίας διαδικασίας, απαιτώντας την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το 1997 το Κοινοβούλιο υπέβαλε πρόταση για ενιαία εκλογική διαδικασία: τα ουσιαστικά της σημεία ενσωματώθηκαν στην απόφαση του Συμβουλίου του 2002, με εξαίρεση τον προτεινόμενο καθορισμό μιας ενιαίας ευρωπαϊκής εκλογικής περιφέρειας για την πλήρωση του 10% των εδρών. Προς το παρόν, η ευρωπαϊκή εκλογική περιφέρεια εξακολουθεί να αποτελεί αντικείμενο συζητήσεων.

Στις 22 Νοεμβρίου 2012, το Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα με το οποίο προτρέπει τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα να προτείνουν υποψηφίους για την προεδρία της Επιτροπής για να ενισχυθεί η πολιτική νομιμότητα τόσο του Κοινοβουλίου όσο και της Επιτροπής. Στη συνέχεια, η Επιτροπή ενέκρινε σχετική σύσταση και κάλεσε τα εθνικά πολιτικά κόμματα να καταδείξουν τους δεσμούς τους με τα ευρωπαϊκά

πολιτικά κόμματα στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας. Στο ίδιο ψήφισμα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κατάλληλα και αναλογικά ελάχιστα όρια για την κατανομή των εδρών, προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία του Κοινοβουλίου.

Το 2003, καθιερώθηκε σύστημα για τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων (κανονισμός ΕΚ 2004/2003), το οποίο, αφού τροποποιήθηκε το 2007, επέτρεψε επίσης τη σύσταση πολιτικών ιδρυμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Επειδή η χρηματοδότηση των προεκλογικών εκστρατειών παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, και εξακολουθεί να υπόκειται σε εθνικές ρυθμίσεις, το Κοινοβούλιο επιδιώκει την αναθεώρηση του κανονισμού αυτού.

7.8. ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Προκειμένου να προβούμε στον ορισμό του εκλογικού συστήματος, αναγκαίο είναι να αναφερθούμε στα επιμέρους στοιχεία αυτού, τα οποία αναφέρονται σε ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων, διαφορετικής βαρύτητας και σημασίας ανάλογα με την συγκεκριμένη ιστορική στιγμή και τη μορφή του πολιτικού και κομματικού συστήματος.

Συγκεκριμένα, το εκλογικό σύστημα αναφέρεται καταρχάς στους κανόνες και τους μηχανισμούς κατανομής. Αυτοί βρίσκονται σε συσχετισμό με το μέγεθος, τον αριθμό και τη μορφή των εκλογικών περιφερειών, που αποτελούν και αυτές στοιχεία του εκλογικού συστήματος. Επιπλέον, στοιχεία του εκλογικού συστήματος αποτελούν οι υποψηφιότητες, τόσο ως προς τη δομή και τη μορφή τους, όσο και ως προς τις ρυθμίσεις που αφορούν τα κόμματα και τους υποψηφίους. Τέλος, το εκλογικό σύστημα αναφέρεται σε ρυθμίσεις σχετικές με τους ψηφοφόρους και τις προϋποθέσεις ένταξης στο εκλογικό σώμα, σχετικά με τη διεξαγωγή του προεκλογικού αγώνα και σχετικά με συνταγματικά κατοχυρωμένες ρυθμίσεις σχετικά με τη γενικότερη διαδικασία της ψηφοφορίας, όπως την προστασία της μυστικότητας της ψήφου και την τυπική ισότητα των μελών του εκλογικού σώματος.

Συνεπώς, το εκλογικό σύστημα είναι η καθοριζόμενη από κανόνες δικαίου μέθοδος κατανομής των βουλευτικών εδρών στα πολιτικά κόμματα και τους υποψηφίους που έλαβαν μέρος στις εκλογές, η οποία βασίζεται στον αριθμό των ψήφων που (τα

κόμματα και οι υποψήφιοι) έλαβαν. Γενικότερα με τον όρο εκλογικό σύστημα εννοούμε όλη εκείνη τη διαδικασία, μαθηματικής τεχνικής και νομικής μορφής, με βάση την οποία καθορίζεται η ανάδειξη αιρετών αντιπροσώπων μέσα από τις διαδικασίες της ψηφοφορίας. Δηλαδή τον τρόπο και τους όρους μετατροπής των ψήφων σε εκλεγμένους αντιπροσώπους, κατά κανόνα πολιτικούς άρχοντες.

Σύμφωνα με τον ορισμό που προτείνει ο Giovanni Schepis, ως «εκλογικό σύστημα θεωρούμε γενικά το οργανικό σύνολο των διαφόρων νομικών κανόνων, των τεχνικών και των ρυθμίσεων που διέπουν τη διαδικασία από την αρχή της προεκλογικής περιόδου έως την ανακήρυξη των εκλεγμένων υποψηφίων. Με την στενή έννοια ως εκλογικό σύστημα θεωρούμε την τεχνική διαδικασία που καθορίζει την κατανομή των εδρών».

Ο συγκεκριμένος τρόπος υπολογισμού που αποκαλείται «εκλογικό σύστημα», καθιερώνεται μέσα από κανόνες δικαίου, από τους οποίους άλλοι περιέχονται στο Σύνταγμα και άλλοι στην κοινή εκλογική νομοθεσία. Ειδικότερα δε στην Ελλάδα, το εκάστοτε εκλογικό σύστημα καθορίζεται πάντοτε από τον αντίστοιχο εκλογικό νόμο, καθώς δεν υπάρχει συνταγματικά κατοχυρωμένη ρύθμιση.

Σύμφωνα με μια άποψη, ο όρος «εκλογικό σύστημα» μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο με μια στενή έννοια που αναφέρεται αποκλειστικά ή κυρίως στο φιλοσοφικό υπόβαθρο του συγκεκριμένου τρόπου αντιπροσώπευσης, όσο και με τη ευρύτερη έννοια του «εκλογικού καθεστώτος» που περιλαμβάνει τους γενικότερους κανόνες ανάδειξης αιρετών αρχόντων. Επίσης, σύμφωνα με την ίδια άποψη, το εκλογικό σύστημα δεν αποτελεί αποκλειστικά έναν «παθητικό» παράγοντα της εκλογικής διαδικασίας και πραγματικότητας, ο οποίος περιορίζεται στην μετατροπή των ψήφων σε έδρες, αλλά και ένα ενεργητικό παράγοντα «πρωτογενούς προσανατολισμού και διαμόρφωσης της λαϊκής βούλησης», με την έννοια πως συνιστά ένα από τα δεδομένα που επηρεάζουν το εκλογικό σώμα στη διαμόρφωση των επιλογών του.

Το εκλογικό σύστημα, ορίζεται με ειδικό κανονισμό ή νόμο, ο οποίος ονομάζεται εκλογικός. Με βάση τις διατάξεις αυτού για την εκπροσώπηση των πολιτικών συνδυασμών, διακρίνεται σε τρεις βασικές κατηγορίες: αναλογικό, πλειοψηφικό και σύνθετο ή μικτό. (ΠΗΓΗ: eur-lex.europa.eu και <http://www.kalpes.gr/wiki-vote/eklogika-systimata>)

7.9. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

7.9.1. ΑΝΑΛΟΓΙΚΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ:

Απλή αναλογική: Στο σύστημα τις απλής αναλογικής ο αριθμός εδρών που λαμβάνουν οι συνδυασμοί εξαρτάται μόνο από το εθνικό ποσοστό τους, ανεξαρτήτως του αποτελέσματός τους ανά εκλογική περιφέρεια. Θεωρείται το μοναδικό δίκαιο εκλογικό σύστημα, διότι αποτυπώνει ακριβώς τη λαϊκή βούληση. Υποστηρίζεται όμως ότι αυτό το σύστημα δεν παράγει ισχυρές πλειοψηφίες, αφού στις δυτικές κοινωνίες σπάνια κάποιος συνδυασμός λαμβάνει το απαραίτητο 50% για να καταφέρει να σχηματίσει αυτοδύναμη κυβέρνηση. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιείται σε πολύ λίγα κράτη για εθνικές εκλογές, ενώ αντίθετα είναι πιο σύνηθες σε εκλογές τοπικού ή συνδικαλιστικού χαρακτήρα. Για παράδειγμα ένας συνδυασμός στην Ελλάδα που λάμβανε το 15% θα είχε $15/100 \cdot 300 = 45$ βουλευτές.

Απλή αναλογική με όριο: αποτελεί μια παραλλαγή της απλής αναλογικής και ορίζει ελάχιστο όριο για τη συμμετοχή στην κατανομή εδρών. Στην περίπτωση αυτή, όσοι συνδυασμοί δεν ξεπεράσουν το όριο δε μπορούν να λάβουν έδρες ακόμη και εάν δικαιούνται με βάση το παραπάνω γινόμενο. Παράδειγμα απλής αναλογικής με όριο είναι το σύστημα εκλογής ευρωβουλευτών στην Ελλάδα, το οποίο κατανέμει απόλυτα αναλογικά τις έδρες αλλά μόνο σε όσους συνδυασμούς ξεπεράσουν το 3%.

Απλή αναλογική ανά περιφέρεια: αποτελεί ακόμη μια παραλλαγή της απλής αναλογικής, κατά την οποία οι έδρες διανέμονται πρωτογενώς αναλογικά βάσει της δύναμης κάθε συνδυασμού ανά εκλογική περιφέρεια. Αυτό μπορεί να ακούγεται ίδιο με την καθαρά απλή αναλογική απλά λειτουργεί εις βάρος των μικρών συνδυασμών. Συνήθως οι εκλογικές περιφέρειες έχουν μικρό αριθμό εδρών (άρα μεγάλο εκλογικό μέτρο), συνεπώς ενδέχεται κάποιος συνδυασμός με ομοιόμορφα κατανεμημένο εθνικό ποσοστό 5% να μην πιάνει σε καμία περιφέρεια το απαιτούμενο μέτρο. Για το λόγο αυτό η παραλλαγή αυτή θεωρείται να κυμαίνεται μεταξύ απλής κ ενισχυμένης αναλογικής.

Αναλογική με ενιαία εκλογική περιφέρεια (για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο):

Είναι το εκλογικό σύστημα για την εκλογή των Ελλήνων αντιπροσώπων στη Συνέλευση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο εφαρμόστηκε το 1981 και το 1984. Προβλέπει ότι ολόκληρη η επικράτεια αποτελεί μια ενιαία εκλογική περιφέρεια

και ότι η κατανομή των εδρών γίνεται σε δύο φάσεις. (Οι Έλληνες αντιπρόσωποι στο Κοινοβούλιο είναι 24.)

Στην περίπτωση της διαίρεσης της επικράτειας σε εκλογικές περιφέρειες υπάρχει το ενιαίο και το διαφοροποιημένο εκλογικό μέτρο. Το ενιαίο εκλογικό μέτρο είναι το ίδιο για όλες τις εκλογικές περιφέρειες. Το σύνολο, λοιπόν, των ψήφων του κάθε συνδυασμού διαιρείται με αυτό το οριζόμενο εκλογικό μέτρο ώστε να κατανεμηθούν οι έδρες στο κάθε κόμμα. Το διαφοροποιημένο εκλογικό μέτρο όπως προκύπτει από το όνομά του, διαφέρει από περιφέρεια σε περιφέρεια. Σε κάθε εκλογική περιφέρεια προκειμένου να υπολογιστεί το εκλογικό μέτρο διαιρείται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων με τον αριθμό των εδρών της περιφέρειας. Το πηλίκο αυτό, που είναι το εκλογικό μέτρο αποτελεί το διαιρέτη

του συνόλου των ψήφων του κάθε κόμματος. Το πηλίκο αντιστοιχεί στον αριθμό των εδρών που λαμβάνει κάθε συνδυασμός στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια. Οι αδιάθετες έδρες στο επίπεδο της περιφέρειας δίνονται είτε κατά σειρά στα κόμματα με το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο είτε ακολουθείται η διαδικασία του ισχυρότερου μέσου όρου. Κατά τη μέθοδο αυτή, ο αριθμός των ψήφων κάθε κόμματος διαιρείται με τις έδρες που έχει κερδίσει αυξανόμενες κατά μία μονάδα. Το μεγαλύτερο πηλίκο καταλαμβάνει ανά μια τις αδιάθετες έδρες. Δηλαδή, οι πράξεις επαναλαμβάνονται μέχρι να εξαντληθεί ο αριθμός των εδρών. Όμως, οι αδιάθετες έδρες μπορούν να κατανεμηθούν και σε επίπεδο δευτεροβάθμιας περιφέρειας ακολουθώντας τις κλασσικές εκλογικές πράξεις. Εφόσον, παραμείνουν και πάλι αδιάθετες έδρες η επικράτεια αποτελεί τριτοβάθμια περιφέρεια.

Ενισχυμένη αναλογική: Ενισχυμένα αναλογικά συστήματα ονομάζονται αυτά που δεν ανήκουν σε καμία από τις προηγούμενες κατηγορίες. Υπάρχουν πάρα πολλά είδη τα οποία είτε αποτελούν συνδυασμούς πλειοψηφικής και απλής (μικτά), είτε είναι πρωτότυπα. Παρόλο που η ενισχυμένη αναλογική θεωρητικά εξασφαλίζει ευκολότερα αυτοδυναμίες οι οποίες οδηγούν σε σταθερές κυβερνήσεις, σημαντικό μειονέκτημα αυτής της κατηγορίας εκλογικού συστήματος, είναι η δυσανάλογα μεγάλη εκπροσώπηση του πρώτου συνδυασμού στη Βουλή εις βάρος των υπολοίπων, αλλοιώνοντας τη βασική δημοκρατική αρχή ότι κάθε ψήφος μετράει το ίδιο. Ο όρος ενισχυμένη αναλογική θεωρείται ψευδεπίγραφος, αφού στην πραγματικότητα αυτό το

σύστημα είναι αποδυναμωμένη αναλογική. Εν τέλει ονομάζεται έτσι επειδή ενισχύει το πρώτο σε ψήφους κόμμα.

Κλιμακωτή αναλογική: Το σύστημα της κλιμακωτής αναλογικής, λαμβάνει σε φθίνουσα κλίμακα υπόψη τον πληθυσμό στην κατανομή των εδρών κατά χώρα. Η πολιτική σκοπιμότητα είναι να ενισχυθεί η παρουσία μικρών χωρών. Αυτό το σύστημα αποτελεί πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που υιοθέτησε το Συμβούλιο Υπουργών το 1993. Πρόθεση του Κοινοβουλίου ήταν να καθιερωθεί ένα αντικειμενικό και μόνιμο σύστημα κατανομής των εδρών μεταξύ των κρατών-μελών. Το σύστημα κλιμακωτής αναλογικής προβλέπει:

- Έως ένα εκατομμύριο κατοίκους αντιστοιχούν 6 έδρες.
- Από ένα έως είκοσι πέντε εκατομμύρια κατοίκους, αναλογεί μία έδρα για κάθε μισό εκατομμύριο.
- Από είκοσι έξι έως εξήντα εκατομμύρια, αναλογεί μία έδρα για κάθε εκατομμύριο.
- Από εξήντα εκατομμύρια και πάνω, αναλογεί μία έδρα για κάθε δύο εκατομμύρια.

Το σύστημα αυτό εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στις ευρωπαϊκές εκλογές του 1994. Με το ίδιο σύστημα καθορίστηκε ο αριθμός των ευρωβουλευτών των τριών νέων κρατών-μελών: Αυστρίας, Φινλανδίας και Σουηδίας.

7.9.2. ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΚΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Στο πλειοψηφικό σύστημα η επικράτεια χωρίζεται σε εκλογικές περιφέρειες και δεν θεωρείται ενιαίος εκλογικός χώρος. Ο συνδυασμός που έρχεται πρώτος στις εκλογικές αναμετρήσεις της περιφέρειας κερδίζει όλες τις έδρες ενώ οι υπόλοιποι συνδυασμοί δεν παίρνουν καμία έδρα. Μειονέκτημα του συγκεκριμένου συστήματος είναι η έλλειψη αναλογικότητας, αφού ένας συνδυασμός μπορεί να κερδίσει τις μισές περιφέρειες ακόμη κ με διαφορά μιας ψήφου, έστω και αν στις υπόλοιπες έδρες δεν λάβει καμία ψήφο.

Πλειοψηφικό με μονοεδρικές: θεωρείται μια πιο αναλογική μορφή του πλειοψηφικού. Σε αυτό το σύστημα η επικράτεια χωρίζεται σε πολύ μικρές περιφέρειες και κάθε μια εκλέγει μόνο έναν βουλευτή. Με βάση την απαιτούμενη πλειοψηφία διακρίνεται σε:

- Ενός γύρου, όπου εκλέγεται ο συνδυασμός που θα βγει πρώτος.
- Δύο γύρων, όπου απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία δηλαδή 50% συν μία ψήφο. Εάν αυτό δεν επιτευχθεί με την πρώτη, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ανάμεσα στους δύο πρώτους συνδυασμούς. (β' γύρος)

(ΠΗΓΗ: <http://www.kalpes.gr/wiki-vote/eklogika-systimata>)

7.10. ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται διάφορα εκλογικά συστήματα. Αναλογικό σύστημα αντιπροσώπευσης, εφαρμόζουν 14 κράτη-μέλη με κάποιες όμως παραλλαγές. Η Μ. Βρετανία είναι μέχρι στιγμής το μόνο κράτος-μέλος στο οποίο εφαρμόζεται το μονοεδρικό πλειοψηφικό σύστημα, το οποίο κατά κανόνα, οδηγεί σε δυσαναλογία μεταξύ ψήφων και εδρών. Γενικά και στα εφαρμοζόμενα αναλογικά συστήματα και των 14 άλλων χωρών μελών, υπάρχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά το ελάχιστο όριο και την εφαρμοζόμενη μέθοδο για την κατανομή των εδρών. Όπως επίσης και στη διαίρεση των εκλογικών περιφερειών, υπάρχουν στοιχεία που επηρεάζουν τον βαθμό της αναλογικότητάς τους. Σημαντικές διαφορές ωστόσο, παρατηρούνται και στις επιμέρους διατάξεις των εκλογικών νόμων των κρατών-μελών. Στη Βουλή των Κοινοτήτων του Ην. Βασιλείου είχε κατατεθεί από την Κυβέρνηση Blair, ένα σχέδιο νόμου για τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών που προβλέπει ένα περιφερειακό αναλογικό εκλογικό σύστημα.

Η Συνθήκη της Ρώμης(1957) ανέθετε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να καταρτίσει σχέδια διεξαγωγής των ευρωεκλογών κατά ενιαία διαδικασία σε όλα τα κράτη-μέλη. Η επιταγή αυτή ερμηνεύθηκε ως εντολή δημιουργίας ενιαίου εκλογικού συστήματος για όλα τα κράτη-μέλη. Αρκετές προσπάθειες έγιναν για αυτό το σκοπό, με τελευταία την Θεσμική Επιτροπή, η οποία υπέβαλε ένα κατευθυντήριο σχέδιο για τις σχετικές ρυθμίσεις μιας ενιαίας εκλογικής διαδικασίας, το οποίο δεν απαιτούσε την απόλυτη

ομοιομορφία, αλλά την εναρμόνιση των ουσιαστικών στοιχείων της εκλογικής διαδικασίας. Η αντίληψη αυτή επικράτησε κατά την τροποποίηση της Συνθήκης στο Άμστερνταμ και υπήρξε κατά κάποιο τρόπο προπομπός της έννοιας των κοινών αρχών που συμπεριλήφθηκε στη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Με την προϋπόθεση να μην παραβιάζονται δυο βασικές αρχές: η αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης και η αρχή της εγγύτητας, το Σχέδιο Πράξεως για την εκλογή των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εγκρίθηκε με συντριπτική πλειοψηφία από την Ολομέλεια τον Ιούλιο του 1998. Πολλά σημαντικά θέματα, όπως το εκλογικό σύστημα και ο αριθμός των εκλογικών περιφερειών, διέπονται από τις εθνικές νομοθεσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλυθεί συγκεκριμένα το εκλογικό σύστημα που εφαρμόζεται σήμερα στην Ελλάδα σε εκλογές και ευρωεκλογές, καθώς και τα προγενέστερα ελληνικά εκλογικά συστήματα. Στόχος του συγκεκριμένου κεφαλαίου είναι να γίνει κατανοητός ο τρόπος διεξαγωγής των Ευρωεκλογών στην Ελλάδα, συνεπώς και ο τρόπος εκλογής των Ελλήνων εκπροσώπων για το Ευρωκοινοβούλιο.

8. ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ιστορικά στην Ελλάδα έχουν εφαρμοστεί συνολικά 14 διαφορετικά εκλογικά συστήματα. Η ποικιλία αυτή που παρουσιάζει η Ελλάδα οφείλεται στη σημασία που αποδίδεται στη μορφή του εκλογικού συστήματος. Στην πλειονότητα των χωρών του κόσμου το εκλογικό σύστημα προβλέπεται από το ίδιο το σύνταγμα, παραμένοντας ενιαίο για όλες τις πολιτικές αναμετρήσεις. Αντιθέτως στην Ελλάδα εκτός από τις επαναληπτικές αναμετρήσεις, πολύ σπάνια ακολουθήθηκε το ίδιο εκλογικό σύστημα σε συνεχόμενες εκλογές. Αυτό συμβαίνει διότι ο καθορισμός του εκλογικού συστήματος επαφίεται κάθε φορά στο κυβερνητικό έργο της κυβέρνησης που θα κηρύξει τις εκλογές, εκδίδοντας σχετικό νομοθέτημα, χωρίς να παρέχεται η ευχέρεια στον ‘κυρίαρχο’ ελληνικό λαό η απευθείας έγκριση ή απόρριψη αυτού πριν οδηγηθεί στις κάλπες. Γίνεται έτσι καταφανής έτσι η εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Το 1844 είναι η χρονιά που καθιερώθηκε συνταγματικά η ψηφοφορία στην Ελλάδα. Μέχρι το 1923, οι βουλευτικές εκλογές γίνονταν με πλειοψηφικό σύστημα. Από το 1926 υπήρξε εναλλαγή πλειοψηφικού και αναλογικού, έως το 1956 οπότε κ καθιερώθηκε το αναλογικό. Οι εκλογές του 1956 ακολούθησαν ένα μικτό πλειοψηφικό εκλογικό σύστημα με διαφοροποίηση των εκλογικών περιφερειών ανάλογα με τον αριθμό των βουλευτών τους. Το σύστημα αυτό ονομάστηκε από την αντιπολίτευση τριφασικό. Στην μεταπολίτευση οι εκάστοτε εκλογικοί νόμοι εισήγαγαν διαφορετικά εκλογικά συστήματα ενισχυμένης αναλογικής. Το ισχύον Σύνταγμα της Ελλάδας δεν περιέχει συγκεκριμένες ρυθμίσεις για το σύστημα που πρέπει να ακολουθηθεί για την ανάδειξη των εδρών στο Κοινοβούλιο. Η εισαγωγή

της απλής αναλογικής σαν πάγιο εκλογικό σύστημα με συνταγματική πρόβλεψη ήταν απόφαση της Αριστεράς.

Γενικότερα το εκλογικό σύστημα είναι κάτι σαν χημικός καταλύτης που, κατά τις περιστάσεις, μετατρέπει τις λαϊκές ψήφους σε αιρετούς αντιπροσώπους, την κοινωνική βούληση σε πολιτική βάση εξουσίας, το «ρεύμα» και την απήχηση των κομμάτων σε τετραετή συνήθως κοινοβουλευτική παρουσία και οντότητα και ανήκει στους ελάχιστους εύκαμπτους και ελεγχόμενους από το πολιτικό σύστημα παράγοντες της αυτό-διαμόρφωσής του. Έστω και αν καμία τεχνική κατανομής εδρών δε δεσμεύει απόλυτα την πολιτική δυναμική μιας κοινωνίας.

Κατά πάγια ελληνική συνταγματική παράδοση, ο καθορισμός του συστήματος των βουλευτικών εκλογών ανατίθεται καταρχήν στον κοινό νομοθέτη. Από τα προηγούμενα Συντάγματα, μόνο το Σύνταγμα του 1925 (άρθρο 35§1) κατοχύρωσε το αναλογικό εκλογικό σύστημα. Η Συνταγματική Επιτροπή και η Ολομέλεια της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής αρνήθηκε την συνταγματική καθιέρωση ενός πάγιου εκλογικού συστήματος ή περιορισμών του κοινού νομοθέτη κατά τη θέσπισή του. Και μετά την αναθεώρηση του 1986, δεν υπήρξε πάλι συνταγματικός καθορισμός του εκλογικού συστήματος. (ΠΗΓΗ: Τα ελληνικά εκλογικά συστήματα και οι εκλογές 1926-1985, Αντώνης Παντελής)

8.1. ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Από την ίδρυση του ελληνικού κράτους, ένα από τα πρώτα θέματα που απασχόλησε τα ελληνικά συντάγματα ήταν αυτό του τρόπου και των μεθόδων ανάδειξης των «Παραστατών» αρχικά και των βουλευτών αργότερα από το Λαό, δηλαδή το εκλογικό σύστημα που θα εφαρμοζόταν.

Γενικότερα, η ελληνική εκλογική ιστορία μπορεί να διαιρεθεί σε τρεις φάσεις, ανάλογα με τη μορφή του εκλογικού συστήματος που εφαρμοζόταν την εκάστοτε περίοδο. Συγκεκριμένα, αρχικά και για μια περίοδο εκατό περίπου χρόνων η ελληνική εκλογική ιστορία χαρακτηρίζεται από την αδιατάρακτη επικράτηση πλειοψηφικών συστημάτων .

Ακολουθως, υπήρξε μία περίοδος, από το 1926 έως το 1956, όπου υπήρξαν συνεχείς εναλλαγές μεταξύ των συστημάτων της απλής αναλογικής και του πλειοψηφικού, σε διάφορες μορφές. Ειδικότερα, το 1926, κατόπιν πρωτοβουλίας του Αλέξανδρου Παπαναστασίου εισήχθη το σύστημα της απλής αναλογικής. Το 1951 καθιερώθηκε για πρώτη φορά σε βουλευτικές εκλογές ένα εκλογικό σύστημα το οποίο δε μπορούσε να χαρακτηριστεί ούτε πλειοψηφικό ούτε αναλογικό, ήταν η ενισχυμένη αναλογική. Το 1956 εφαρμόστηκε με τον Ν.3457/1955 το λεγόμενο «τριφασικό» σύστημα, το οποίο πήρε την ονομασία του από τους τρεις διαφορετικούς τρόπους που προέβλεπε για την κατανομή των βουλευτικών εδρών. (ΠΗΓΗ: Τα ελληνικά εκλογικά συστήματα και οι εκλογές 1926-1985, Αντώνης Παντελής)

8.2. ΙΣΧΥΟΝ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τέλος, από το 1958 και σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις έως και αυτή του 2014 με εξαίρεση την αναμέτρηση του 1989-1990, εφαρμόστηκαν συστήματα κινούμενα στα πλαίσια της μορφής της «ενισχυμένης αναλογικής».

Ωστόσο, το ελληνικό Σύνταγμα, μετά την αναθεώρηση του 2001, περιορίζει τη σχετική ελευθερία του κοινού νομοθέτη, τουλάχιστον ως προς το χρόνο ψήφισης του εκλογικού νόμου. Και επιπλέον, το άρθρο 54§1 του Συντάγματος δεν απονέμει στο νομοθετικό όργανο αρμοδιότητα που δε θα είχε χωρίς αυτή. Ούτε του παρέχει βέβαια «συνταγματική» απαλλαγή του καθήκοντος να τηρεί τις αρχές του Συντάγματος, όταν κινείται στο χώρο του εκλογικού δικαίου, καθώς η ανάθεση του καθορισμού του εκλογικού συστήματος από το Σύνταγμα στο νομοθέτη, δεν είναι «εν λευκώ» αλλά πάντοτε στα πλαίσια της συνταγματικής οριοθέτησης. (ΠΗΓΗ: Συνταγματικό Δίκαιο, Αθανάσιος Ράικος, 1984)

8.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΡΙΣΜΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Προκειμένου να προβούμε στον ορισμό του εκλογικού συστήματος, αναγκαίο είναι να αναφερθούμε στα επιμέρους στοιχεία αυτού, τα οποία αναφέρονται σε ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων, διαφορετικής βαρύτητας και σημασίας ανάλογα με την συγκεκριμένη ιστορική στιγμή και τη μορφή του πολιτικού και κομματικού συστήματος.

Συγκεκριμένα, το εκλογικό σύστημα αναφέρεται καταρχάς στους κανόνες και τους μηχανισμούς κατανομής. Αυτοί βρίσκονται σε συσχετισμό με το μέγεθος, τον αριθμό και τη μορφή των εκλογικών περιφερειών, που αποτελούν και αυτές στοιχεία του εκλογικού συστήματος. Επιπλέον, στοιχεία του εκλογικού συστήματος αποτελούν οι υποψηφιότητες, τόσο ως προς τη δομή και τη μορφή τους, όσο και ως προς τις ρυθμίσεις που αφορούν τα κόμματα και τους υποψηφίους. Τέλος, το εκλογικό σύστημα αναφέρεται σε ρυθμίσεις σχετικές με τους ψηφοφόρους και τις προϋποθέσεις ένταξης στο εκλογικό σώμα, σχετικά με τη διεξαγωγή του προεκλογικού αγώνα και σχετικά με συνταγματικά κατοχυρωμένες ρυθμίσεις σχετικά με τη γενικότερη διαδικασία της ψηφοφορίας, όπως την προστασία της μυστικότητας της ψήφου και την τυπική ισότητα των μελών του εκλογικού σώματος.

Συνεπώς, εκλογικό σύστημα είναι η καθοριζόμενη από κανόνες δικαίου μέθοδος κατανομής των βουλευτικών εδρών στα πολιτικά κόμματα και τους υποψηφίους που έλαβαν μέρος στις εκλογές, η οποία βασίζεται στον αριθμό των ψήφων που (τα κόμματα και οι υποψήφιοι) έλαβαν .

Γενικότερα με τον όρο εκλογικό σύστημα εννοούμε όλη εκείνη τη διαδικασία, μαθηματικής, τεχνικής και νομικής μορφής, με βάση την οποία καθορίζεται η ανάδειξη αιρετών αντιπροσώπων μέσα από τις διαδικασίες της ψηφοφορίας. Δηλαδή τον τρόπο και τους όρους μετατροπής των ψήφων σε εκλεγμένους αντιπροσώπους, κατά κανόνα πολιτικούς άρχοντες .

Σύμφωνα με τον ορισμό που προτείνει ο Giovanni Schepis, ως «εκλογικό σύστημα θεωρούμε γενικά το οργανικό σύνολο των διαφόρων νομικών κανόνων, των τεχνικών και των ρυθμίσεων που διέπουν τη διαδικασία από την αρχή της προεκλογικής περιόδου έως την ανακήρυξη των εκλεγμένων υποψηφίων. Με την στενή έννοια ως

εκλογικό σύστημα θεωρούμε την τεχνική διαδικασία που καθορίζει την κατανομή των εδρών»

Αυτός ο τρόπος υπολογισμού που αποκαλείται «εκλογικό σύστημα», καθιερώνεται μέσα από κανόνες δικαίου, από τους οποίους άλλοι περιέχονται στο Σύνταγμα και άλλοι στην κοινή εκλογική νομοθεσία . Ειδικότερα δε στην Ελλάδα, το εκάστοτε εκλογικό σύστημα καθορίζεται πάντοτε από τον αντίστοιχο εκλογικό νόμο, καθώς δεν υπάρχει συνταγματικά κατοχυρωμένη ρύθμιση.

Σύμφωνα με μια άποψη, ο όρος «εκλογικό σύστημα» μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο με μια στενή έννοια που αναφέρεται αποκλειστικά ή κυρίως στο φιλοσοφικό υπόβαθρο του συγκεκριμένου τρόπου αντιπροσώπευσης, όσο και με τη ευρύτερη έννοια του «εκλογικού καθεστώτος» που περιλαμβάνει τους γενικότερους κανόνες ανάδειξης αιρετών αρχόντων. Επίσης, σύμφωνα με την ίδια άποψη, το εκλογικό σύστημα δεν αποτελεί αποκλειστικά έναν «παθητικό» παράγοντα της εκλογικής διαδικασίας και πραγματικότητας, ο οποίος περιορίζεται στην μετατροπή των ψήφων σε έδρες, αλλά και ένα ενεργητικό παράγοντα «πρωτογενούς προσανατολισμού και διαμόρφωσης της λαϊκής βούλησης», με την έννοια πως συνιστά ένα από τα δεδομένα που επηρεάζουν το εκλογικό σώμα στη διαμόρφωση των επιλογών του.

Από την ίδρυση του ελληνικού κράτους, ένα από τα πρώτα θέματα που απασχόλησε τα ελληνικά συντάγματα ήταν αυτό του τρόπου και των μεθόδων ανάδειξης των «Παραστατών» αρχικά και των βουλευτών αργότερα από το Λαό, δηλαδή το εκλογικό σύστημα που θα εφαρμοζόταν.

Γενικότερα, η ελληνική εκλογική ιστορία μπορεί να διαιρεθεί σε τρεις φάσεις, ανάλογα με τη μορφή του εκλογικού συστήματος που εφαρμοζόταν την εκάστοτε περίοδο. Συγκεκριμένα, αρχικά και για μια περίοδο εκατό περίπου χρόνων η ελληνική εκλογική ιστορία χαρακτηρίζεται από την αδιατάρακτη επικράτηση πλειοψηφικών συστημάτων .

Ακολούθως, υπήρξε μία περίοδος, από το 1926 έως το 1956, όπου υπήρξαν συνεχείς εναλλαγές μεταξύ των συστημάτων της απλής αναλογικής και του πλειοψηφικού, σε διάφορες μορφές. Ειδικότερα , το 1926, κατόπιν πρωτοβουλίας του Αλέξανδρου Παπαναστασίου εισήχθη το σύστημα της απλής αναλογικής . Το 1951 καθιερώθηκε

για πρώτη φορά σε βουλευτικές εκλογές ένα εκλογικό σύστημα το οποίο δε μπορούσε να χαρακτηριστεί ούτε πλειοψηφικό ούτε αναλογικό, ήταν η ενισχυμένη αναλογική. Το 1956 εφαρμόστηκε με τον Ν.3457/1955 το λεγόμενο «τριφασικό» σύστημα, το οποίο πήρε την ονομασία του από τους τρεις διαφορετικούς τρόπους που προέβλεπε για την κατανομή των βουλευτικών εδρών .

Τέλος, από το 1958 και σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις έως και αυτή του 2015 με εξαίρεση την αναμέτρηση του 1989-1990 , εφαρμόστηκαν συστήματα κινούμενα στα πλαίσια της μορφής της «ενισχυμένης αναλογικής».

8.4. ΟΙ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Οι εκλογικές περιφέρειες είναι οι περιφέρειες της χώρας στις οποίες κατανέμονται οι βουλευτικές έδρες και από τις οποίες ή σε συνάρτηση προς τις οποίες κατανέμονται οι βουλευτές που εκλέγονται από τα κόμματα και τους συνδυασμούς τους σε κάθε μία από αυτές .

Σταθερό στοιχείο της ελληνικής εκλογικής νομοθεσίας είναι η διαίρεση της χώρας σε εκλογικές περιφέρειες και η διαμόρφωση μιας εκλογικής χωρογραφίας που να μην αποκλίνει πολύ από τη διοικητική διαίρεση της χώρας.

Γενικότερα, η εκλογική περιφέρεια ταυτίζεται με το νομό, με εξαίρεση το νομό Αττικής και το νομό Θεσσαλονίκης, οι οποίοι, βάσει του άρθρου 1§2 του Ν.3231/2004, διαιρούνται, ο μεν νομός Αττικής σε 3 εκλογικές περιφέρειες (Α, Β και υπολοίπου Αττικής), ο δε νομός Θεσσαλονίκης σε 2 εκλογικές περιφέρειες. Οι εκλογικές περιφέρειες νοούνται με τα διοικητικά όριά τους που ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 1985, βάσει του άρθρου 1§3 του Ν. 3231/2004, κάτι που σημαίνει πως η Ελλάδα διαιρείται σε 56 πρωτοβάθμιες και 13 δευτεροβάθμιες εκλογικές περιφέρειες, από τις οποίες εκλέγονται 288 βουλευτές και οι υπόλοιποι 12 είναι οι βουλευτές επικρατείας .

Όπως παρατηρούμε, σταθερή είναι η διάκριση σε επίπεδο εκλογικών περιφερειών σε πρωτοβάθμιες ή ελάσσονες και σε μείζονες ή δευτεροβάθμιες, στο επίπεδο των οποίων διεξάγεται η δεύτερη κατανομή των εδρών. Ο καθορισμός του συνολικού αριθμού των εκλογικών περιφερειών και του μεγέθους της κάθε μίας από αυτές

ανήκει στον κοινό νομοθέτη.

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο άρθρο 54§2, «ο αριθμός των βουλευτών κάθε εκλογικής περιφέρειας ορίζεται με προεδρικό διάταγμα, με βάση τον νόμιμο πληθυσμό της περιφέρειας, που προκύπτει, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, από τους εγγεγραμμένους στα οικεία δημοτολόγια, όπως νόμος ορίζει». Η εν λόγω διάταξη ρυθμίζει δύο ζητήματα: πρώτον, τον πληθυσμό επί τη βάση του οποίου κατανέμονται οι έδρες σε κάθε εκλογική περιφέρεια και δεύτερον, το χρόνο από τον οποίο και μετά λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού που είναι κρίσιμος για την κατανομή των εδρών στις οριζόμενες διά νόμου εκλογικές περιφέρειες .

Ο κανόνας αυτός επιβάλλει με αυστηρό και απόλυτο τρόπο τη γεωγραφική διάσταση της ισότητας της ψήφου, καθώς σε κάθε περιφέρεια ανήκουν τόσες έδρες όσες αναλογούν στον νόμιμο πληθυσμό της σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εδρών και το σύνολο του νομίμου πληθυσμού της Επικράτειας . Επομένως ο αριθμός των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας καθορίζεται με βάση τον υπολογισμό που προκύπτει από το Σύνταγμα, βασικό στοιχείο του οποίου αποτελεί ο νόμιμος πληθυσμός κάθε περιφέρειας.

Ως νόμιμος πληθυσμός χαρακτηρίζεται το σύνολο των Ελλήνων πολιτών που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα αρρένων και τα δημοτολόγια κάθε εκλογικής περιφέρειας και αθροιστικά της επικράτειας, όπως προκύπτει από την τελευταία απογραφή. Ο νόμιμος πληθυσμός διαφοροποιείται από τον πραγματικό πληθυσμό, δηλαδή από το σύνολο των Ελλήνων πολιτών που κατοικούν σε μια εκλογική περιφέρεια, αλλά και από τον εκλογικό πληθυσμό, δηλαδή το σύνολο των εκλογέων που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους μιας εκλογικής περιφέρειας .

Ιδιαίτερος σημαντική για το ζήτημα του νομίμου πληθυσμού μιας εκλογικής περιφέρειας είναι η απόφαση 21/1994 του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που τιτλοφορείται «Νόμιμος πληθυσμός». Συγκεκριμένα, εξετάζοντας το Α.Ε.Δ. την αντισυνταγματικότητα του προεδρικού διατάγματος 381/1993 με το οποίο καθορίστηκαν οι βουλευτικές έδρες των εκλογικών περιφερειών της χώρας για τις βουλευτικές εκλογές του 1993, έκρινε στη σκέψη 11 ότι με το άρθρο 54§2 ο συντακτικός νομοθέτης ανήγαγε στη σφαίρα των συνταγματικών ρυθμίσεων την

έννοια του πληθυσμού που τίθεται ως βάση του καθορισμού των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας και τον τρόπο εξακριβώσεώς του. Βάσει της ίδιας σκέψης, το Σύνταγμα έχει επιλέξει το κριτήριο του νόμιμου πληθυσμού και την απογραφή σαν μέθοδο εξακριβώσεώς του. Επιπλέον, το Α.Ε.Δ. θεωρεί πως με την εν λόγω ρύθμιση ο συντακτικός νομοθέτης εξειδίκευσε τις αρχές της ισοδυναμίας της ψήφου, της καθολικότητας και του υποχρεωτικού της χαρακτήρα καθώς επίσης και της λαϊκής εξουσίας ως πηγής όλων των εξουσιών. Επίσης στην σκέψη 11, το Α.Ε.Δ. έκρινε ότι η πράξη της κύρωσης και της δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της απογραφής είναι πράξη δέσμιας αρμοδιότητας και όχι διακριτικής ευχέρειας, κάτι που προκύπτει και από την §2 εδάφιο β' του αναθεωρημένου άρθρου 54, όπου ορίζεται ότι «τα αποτελέσματα της απογραφής θεωρείται ότι έχουν δημοσιευθεί με βάση τα στοιχεία της αρμόδιας υπηρεσίας, μετά την πάροδο ενός έτους από την τελευταία ημέρα διεξαγωγής της». Βάσει αυτού του εδαφίου η διοίκηση πλέον δε μπορεί να καταστρατηγήσει τον προκείμενο κανόνα και τόσο η αρμόδια υπηρεσία όσο και ο Υπουργός Εσωτερικών είναι υποχρεωμένοι, ο μὲν Υπουργός να προωθήσει το σχετικό προεδρικό διάταγμα, η δε αρμόδια υπηρεσία να θέσει στη διάθεση του κάθε ενδιαφερομένου πολίτη τα στοιχεία που διαθέτει.

Η εκλογική νομοθεσία έχει εισάγει τη λεγόμενη ρήτρα του 3% για την συμμετοχή των κομματικών συνδυασμών στην κατανομή των εδρών. Συγκεκριμένα, το άρθρο 3 του Ν. 1907/1990 ορίζει ότι «κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων ή ανεξάρτητος συνδυασμός ή μεμονωμένος υποψήφιος, που δεν συγκέντρωσε ποσοστό εγκύρων ψηφοδελτίων τουλάχιστον ίσο με τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, που έλαβαν σε ολόκληρη την επικράτεια τα κόμματα, οι συνασπισμοί, οι ανεξάρτητοι συνδυασμοί και οι μεμονωμένοι υποψήφιοι, δεν δικαιούνται βουλευτική έδρα σε καμία εκλογική περιφέρεια από οποιαδήποτε κατανομή ούτε από την προβλεπόμενη εξομάλυνση». Την ίδια ρύθμιση περιλαμβάνει και ο πρόσφατος εκλογικός νόμος Ν.3231/2004, ο οποίος στο άρθρο 5 ορίζει ότι «Στην κατανομή των εδρών των εκλογικών περιφερειών, καθώς και των εδρών επικρατείας συμμετέχουν οι συνδυασμοί κομμάτων, οι συνδυασμοί συνασπισμών κομμάτων, οι συνδυασμοί ανεξαρτήτων, καθώς και οι μεμονωμένοι υποψήφιοι που συγκεντρώνουν στην επικράτεια ποσοστό εγκύρων ψηφοδελτίων τουλάχιστον ίσο με το τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στην επικράτεια όλοι οι εκλογικοί σχηματισμοί».

Παρατηρούμε πως η αποκλειστική ρήτρα ισχύει για την απόκτηση έδρας από την πρώτη κατανομή. Έτσι αποκλείεται καταρχήν από τη διάταξη αυτή η εκλογή υποψηφίου ανεξαρτήτου συνδυασμού ή μεμονωμένου υποψηφίου, ενώ σύμφωνα με την άποψη του Κώστα Χρυσόγονου, «ο α ριγοί αποκλεισμός των ανεξάρτητων υποψηφίων παραβιάζει την (αρνητική) ελευθερία τους να μη συμμετέχουν σε κόμματα, που συνάγεται από το άρθρο 29§1 του Συντάγματος, δεδομένου ότι μόνο μέσω ενός κόμματος με συνδυασμούς σε πλειάδα περιφερειών μπορεί πλέον κανείς να έχει έστω μαθηματικές μόνο πιθανότητες να εκλεγεί βουλευτής».

Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο έχει κρίνει, μέσω της νομολογίας του, ότι η συγκεκριμένη αποκλειστική ρήτρα δε αντίκειται στο Σύνταγμα. Συγκεκριμένα, οι αποφάσεις 11-13/1994 ασχολήθηκαν με ενστάσεις, οι οποίες προέβαλαν την αντισυνταγματικότητα της διάταξης του άρθρου 88§10 του Εκλογικού Κώδικα (άρθρο 3 του Ν.1907/1990).

Ειδικότερα, οι αποφάσεις καταρχάς νομολόγησαν, με την 4η Σκέψη τους, πως η αποκλειστική ρήτρα ισχύει για όλες τις κατανομές των εδρών, συμπεριλαμβανομένης και της πρώτης. Εν συνεχεία, οι αποφάσεις με την 5η Σκέψη τους, θεώρησαν κατά πλειοψηφία την αποκλειστική ρήτρα αυτή του 3% συνταγματική, με την αιτιολογία ότι το Σύνταγμα δε καθιερώνει συγκεκριμένο εκλογικό σύστημα αλλά αναθέτει στον κοινό νομοθέτη να επιλέξει κάθε φορά το πλέον ενδεδειγμένο, με βάση τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες, εκλογικό σύστημα, με την ανάθεση αυτή να μην είναι «εν λευκώ», αλλά υπό την επιφύλαξη της τήρησης της καθιερωμένης από το Σύνταγμα αρχής της ισότητας της του εκλογικού δικαιώματος, ως ειδικότερης μορφής της γενικής αρχής της ισότητας των Ελλήνων πολιτών ενώπιον του νόμου. Επιπλέον, σύμφωνα με την ίδια Σκέψη, η αποκλειστική ρήτρα του 3% δεν αντίκειται στην αρχή της ισοδυναμίας της ψήφου ή σε άλλες συνταγματικές αρχές, καθώς το όριο αυτό τίθεται αντικειμενικά και απρόσωπα, αποβλέπει στην αποφυγή κατακερματισμού των πολιτικών δυνάμεων και συνδέεται με τη δυνατότητα σχηματισμού βιώσιμων κυβερνήσεων. Τέλος, βάσει των αποφάσεων αυτών του Α.Ε.Δ, δεν αντίκειται στο Σύνταγμα η εξάρτηση της δυνατότητας εκλογής βουλευτή από το σύνολο των ψήφων στην επικράτεια, ανεξάρτητα από την εκλογική δύναμη του κόμματος στην ελάσσονα περιφέρεια και ανεξάρτητα από τις ψήφους που έλαβε προσωπικώς ο υποψήφιος σε ορισμένη περιφέρεια, σε σχέση με τον αριθμό των ψήφων που έλαβαν άλλοι

υποψήφιοι εκλεγέντες σε άλλες περιφέρειες.

Ο νέος εκλογικός νόμος 3231/2004, η ισχύς του οποίου αρχίζει μετά το πέρας των επομένων του 2004 εκλογών, στο άρθρο του 8 καθορίζει το σύστημα κατανομής των 248 εδρών στις εκλογικές περιφέρειες και στο άρθρο 7 την κατανομή των εδρών Επικρατείας. Ως προς την κατανομή των εδρών, ο Ν.3231/2004 δεν διαχωρίζει την κατανομή σε τρία «στάδια», αλλά αναφέρεται συνολικά για τις τυχόν αδιάθετες έδρες.

Αναλυτικότερα, στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 του νόμου, ορίζεται το εκλογικό μέτρο που θα ισχύει στις μεθεπόμενες εκλογές. Συγκεκριμένα, «ως εκλογικό μέτρο λαμβάνεται το ακέραιο μέρος του πηλίκου που προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν μέρος στις εκλογές, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους στην κατανομή του άρθρου 5, διά του αριθμού των εδρών της». Παρατηρούμε εδώ πως δεν περιλαμβάνεται στο νέο νόμο ή «ρήτρα του +1» για τον καθορισμό του εκλογικού μέτρου. Επιπλέον, βάσει του άρθρου 8§1 εδάφιο β', «για τον καθορισμό των εδρών που δικαιούται κάθε εκλογικός σχηματισμός σε κάθε εκλογική περιφέρεια διαιρείται το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων, που έλαβε στην περιφέρεια ο εν λόγω σχηματισμός, διά του εκλογικού μέτρου. Οι έδρες του στην εκλογική περιφέρεια είναι το ακέραιο μέρος του πηλίκου της παραπάνω διαίρεσης». Για τις τυχόν αδιάθετες έδρες, ο Ν. 3231/2004 ορίζει τα σχετικά με την κατανομή τους στο άρθρο 8§§3, 4 και 5.

Όσον αφορά τις μονοεδρικές εκλογικές περιφέρειες, ο Ν. 3231/2004 ορίζει στο άρθρο 8§2 εδάφιο β' ότι ««Η έδρα των μονοεδρικών εκλογικών περιφερειών καταλαμβάνεται από τον εκλογικό σχηματισμό που συμμετέχει στην κατανομή των βουλευτικών εδρών σύμφωνα με το άρθρο 5 και έχει λάβει τα περισσότερα έγκυρα ψηφοδέλτια στην εκλογική αυτή περιφέρεια», προβλέπει δηλαδή το σύστημα της σχετικής πλειοψηφίας.

Τέλος, ως προς την κατανομή των εδρών Επικρατείας, ο Ν. 3231/2004 ορίζει στο άρθρο 7 τα εξής:

- Για την κατανομή των εδρών επικρατείας, ως εκλογικό μέτρο λαμβάνεται το ακέραιο μέρος του πηλίκου που προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στην επικράτεια όλοι οι εκλογικοί σχηματισμοί, που συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών σύμφωνα με το άρθρο 5 , διά του αριθμού των βουλευτών επικρατείας.
- Ο αριθμός των βουλευτών επικρατείας που αναδεικνύουν όσοι συμμετέχουν στην κατανομή εδρών, προκύπτει από το ακέραιο μέρος του πηλίκου της διαίρεσης του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, που έλαβαν στην επικράτεια, διά του εκλογικού μέτρου».

8.5. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται διάφορα εκλογικά συστήματα. Αναλογικό σύστημα αντιπροσώπευσης, εφαρμόζουν 14 κράτη-μέλη με αρκετές όμως παραλλαγές. Υπάρχουν βέβαια εκλογικές αρχές κοινές σε όλα τα κράτη μέλη που τίθενται από την Ε.Ε. και προβλέπουν ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται με άμεση, καθολική, ελεύθερη και μυστική ψηφοφορία σύμφωνα με την αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης. Ωστόσο, τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν εκλογικό σύστημα βάσει ψηφοδελτίων συνδυασμών ή ενιαίου ψηφοδελτίου με έκφραση προτιμήσεων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με τη Συνθήκη της Ρώμης (1957), υποχρεούταν να καταρτίσει σχέδια διεξαγωγής των ευρωεκλογών κατά ενιαία διαδικασία σε όλα τα κράτη-μέλη. Η επιταγή αυτή ερμηνεύθηκε ως εντολή δημιουργίας ενιαίου εκλογικού συστήματος για όλα τα κράτη-μέλη. Αρκετές υπήρξαν οι προσπάθειες για το σκοπό αυτό, με τελευταία την Θεσμική Επιτροπή, η οποία υπέβαλε ένα κατευθυντήριο σχέδιο για τις σχετικές ρυθμίσεις μιας ενιαίας εκλογικής διαδικασίας, το οποίο δεν απαιτούσε την απόλυτη ομοιομορφία, αλλά την εναρμόνιση των ουσιαστικών στοιχείων της εκλογικής διαδικασίας. Με την προϋπόθεση να μην παραβιάζονται δυο βασικές αρχές: η αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης και η αρχή

της εγγύτητας. Από το 1958 και σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις έως και αυτή του 2014 με εξαίρεση την αναμέτρηση του 1989-1990, εφαρμόστηκαν συστήματα κινούμενα στα πλαίσια της μορφής της ενισχυμένης αναλογικής.

Στην Ελλάδα ισχύει ένα αμιγώς αναλογικό εκλογικό σύστημα με λίστες. Οι έδρες κατανέμονται μεταξύ όλων των κομμάτων ή τον συνασπισμό κομμάτων ανάλογα με το συνολικό αριθμό των ψήφων που θα λάβουν στο σύνολο της επικράτειας. Οι έδρες κατανέμονται μόνο μεταξύ των συνδυασμών που θα ξεπεράσουν το 3% των εγκύρων ψήφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο
ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ
ΣΕ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα γίνει ανάλυση των ποσοστών που έλαβαν τα κόμματα σε Ευρώπη και Ελλάδα σε παλαιότερες Ευρωεκλογές, μέχρι και τις τελευταίες του 2014. Θα αναφερθούν οι νέοι πολιτικοί σχεδιασμοί που πήραν μέρος, οι πολιτικές ομάδες και οι έδρες που έλαβαν. Τέλος, θα γίνει αναφορά στην ελληνική πρεμιέρα στο Ευρωκοινοβούλιο, στα αποτελέσματα των τελευταίων Ευρωεκλογών και στην ιστορία των κομμάτων.

9. ΟΙ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

9.1. ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

Πρόδρομος της διαδικασίας των Ευρωπαϊκών Εκλογών για την ανάδειξη των ευρωβουλευτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήταν το 1945 όταν ο Winston Churchill χαρακτήρισε την Ευρώπη ως ένα χώρο ερειπίων και σε ομιλία του στη Ζυρίχη στις 19 Σεπτεμβρίου 1946 πρότεινε ως λύση την αναδιαμόρφωση της Ευρώπης για την εξασφάλιση της ειρήνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας.

Στα τότε κράτη-μέλη της τότε ΕΟΚ οι πρώτες Ευρωεκλογές είχαν διεξαχθεί το 1979, σε αντίθεση με την Ελλάδα που προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1^η Ιανουαρίου 1981.

9.2. ΚΟΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε. ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2014 (22-15 ΜΑΪΟΥ 2014)

9.2.1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΡΟΥΝ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ - ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Κάθε πολιτικό κόμμα που συμμετέχει στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχει ένα πολιτικό πρόγραμμα, αποτελείται από εθνικά κόμματα και από μεμονωμένα πρόσωπα ως μέλη και εκπροσωπείται σε αρκετά κράτη-μέλη. Τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα δεν εκπροσωπούνται όλα στην Ελλάδα από κάποιο κόμμα που έχει δηλώσει την υποστήριξή του.

Παρακάτω αναφέρονται τα ευρωπαϊκά κόμματα στα οποία προσφέρεται στήριξη από ελληνικά κόμματα και ποιους υποψηφίους για την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ανακοίνωσαν:

Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (EPP): Αποτελεί το ευρωπαϊκό κεντροδεξιό κόμμα με τη μεγαλύτερη ομάδα στο Ε.Κ, τους περισσότερους αρχηγούς Κρατών όπως η καγκελάρια Μέρκελ. Εξέλεξε ως υποψήφιο Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τον Ζαν Κλοντ Γιούνκερ. Στην Ελλάδα υποστηρίζεται από τη ΝΔ.

Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα (PES): Είναι το δεύτερο μεγαλύτερο κόμμα σε δύναμη ευρωβουλευτών στο απερχόμενο ευρωκοινοβούλιο και εναλλάσσεται στην ηγεσία της Ε.Ε, με το ΕΛΚ. Απαρτίζεται από σοσιαλιστικά, σοσιαλδημοκρατικά και εργατικά κόμματα της Ε.Ε. Εξέλεξε ως υποψήφιο για τη Γκι Φερχόφσταντ. θέση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τον μέχρι τώρα πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Μάρτιν Σουλτς. Στην Ελλάδα υποστηρίζεται από την ΕΛΙΑ και τη ΔΗΜΑΡ.

Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς (Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς / Βόρειας Πράσινης Αριστεράς - GUE/NGL): Εκπροσωπεί ευρωπαϊκά σοσιαλιστικά και κομμουνιστικά κόμματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με στόχο τη δημοκρατική αναδιοργάνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον τερματισμό της λιτότητας και της κρίσης στην Ε.Ε. Εξέλεξε ως υποψήφιο Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τον Έλληνα πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ, Αλέξη Τσίπρα. Φυσικά, υποστηρίζεται από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Συμμαχία Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη (ALDE): Στο Ευρωπαϊκό Κόμμα συμμετέχουν τα φιλελεύθερα δημοκρατικά κόμματα της Ευρώπης που δεν είναι ενταγμένα στο ΕΛΚ. Στις επικείμενες εκλογές, ανέδειξε ως υποψήφιο πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τον πρώην πρωθυπουργό του Βελγίου, Στην Ελλάδα, υποστηρίζεται από τα κόμματα Ανεξάρτητοι Έλληνες και Δράση.

Κόμμα Ευρωπαίων Πρασίνων στο οποίο συμμετέχουν οκτώ οικολογικά και περιβαλλοντικά κόμματα που είχαν εκλέξει ευρωβουλευτές στο απερχόμενο ευρωκοινοβούλιο. Κυρίαρχη πολιτική τους είναι η εναλλακτική, φιλική προς το περιβάλλον ανάπτυξη της Ε.Ε. και ο πλήρης εκδημοκρατισμός των οργάνων της Ευρώπης. Στην Ελλάδα υποστηρίζονται από τα κόμματα Οικολόγοι Πράσινοι και «ΠΡΑΣΙΝΟΙ - Αλληλεγγύη, Δημιουργία, Οικολογία» με τον Νίκο Χρυσόγελο.

Ευρωπαϊκό Πειρατικό Κόμμα (PPEU), στο οποίο συμμετέχουν τα Πειρατικά κόμματα χωρών της Ευρώπης, με έμφαση στην Ψηφιακή Επανάσταση και την υπεράσπιση του διαδικτύου ως Κοινό και Δημόσιο αγαθό. Εξέλεξε και υποστηρίζει ως υποψήφια για τη θέση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την μέχρι τώρα πρόεδρο του Amelia Andersdotter. Στην Ελλάδα, υποστηρίζεται από το Κόμμα Πειρατών Ελλάδας.

Κίνηση για μία Ευρώπη των Ελευθεριών και της Δημοκρατίας (MELD):

Τάσσεται ενάντια στην πλήρη γραφειοκρατικοποίηση της Ευρώπης και την περαιτέρω ευρωπαϊκή ολοκλήρωση με νέες συνθήκες. Στην Ελλάδα, είχε την στήριξη των ευρωβουλευτών του ΛΑΟΣ.

Άλλα κόμματα της Ε.Ε στα οποία δεν έχει ανακοινωθεί επί του παρόντος στήριξη από ελληνικά κόμματα είναι:

- Alliance of European Conservatives and Reformists
- Ευρωπαϊκό Δημοκρατικό Κόμμα
- Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία
- Ευρωπαϊκή Συμμαχία για την Ελευθερία
- Συμμαχία Ευρωπαϊκών Εθνικών Κινήματων
- Ευρωπαϊκό Χριστιανικό Πολιτικό Κίνημα
- Δημοκράτες της ΕΕ

9.3. i) ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΧΗΣ

Το μέγεθος της αποχής αποκτά ποιοτικά πολιτικά χαρακτηριστικά. Σε 21 από τις 28 χώρες η αποχή κυμαίνεται από 51%-80%. Η αποχή αυτή επιβεβαιώνει, εκτός των άλλων, τη πολιτική φθορά αυτής καθ' αυτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκδηλώνεται με την αποστροφή και την αδιαφορία. Η συμμετοχή είναι κάτω του 50% σε 21 από τις 28 χώρες της Ε.Ε. ανάμεσα στις οποίες είναι η Γερμανία, η Γαλλία, η Μεγάλη Βρετανία και η Ισπανία.

Το φαινόμενο εμφανίζεται με ιδιαίτερη ένταση στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Εκεί η Αποχή διαμορφώθηκε: Σλοβακία (87%!!!!), Τσεχία (81,5%), Σλοβενία 79,04%, Πολωνία 77,3%, Κροατία 74,9%, Ουγγαρία 71,08%, Λετονία 69,6%, Ρουμανία (67,84%).

Στο Λουξεμβούργο και το Βέλγιο παρατηρείται μεγάλη συμμετοχή (στο τελευταίο γίνονταν και βουλευτικές και τοπικές εκλογές) με την αποχή μόλις 10%.

9.3. ii) ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΝΕΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΣΤΙΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

Σε μεγάλες καπιταλιστικές χώρες (Γαλλία, Βρετανία, Γερμανία) εμφανίζονται δεξιά, ξενοφοβικά, αστικά κόμματα (τα λεγόμενα ευρώ-σκεπτικιστικά) που προβάλλουν πολιτικές θέσεις ενάντια στην τρέχουσα πολιτική και τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις της Ε.Ε. από δεξιά και αναζητούν ευρύτερες καπιταλιστικές συμμαχίες-ολοκληρώσεις με ενίσχυση του ρόλου του κράτους-έθνους. Τα κόμματα αυτά φαίνεται να ενισχύονται από μερίδες του κεφαλαίου (π.χ. το UKIP στη Βρετανία χρηματοδοτείται από τη «Pillbox 38 Ltd», φίρμα ηλεκτρονικού τσιγάρου την «Heartland Institute», που χρηματοδοτείται από πετρελαϊκές πολυεθνικές («ExxonMobil»).

Στη Βρετανία, το Κόμμα Ανεξαρτησίας του Ηνωμένου Βασιλείου (UKIP) του Φάραντζ, ήρθε πρώτο με ποσοστό 27,5% (σημαντική αύξηση σε σχέση με το 16,09% στις ευρωεκλογές του 2009 και το 3% των εθνικών εκλογών του 2010). Το UKIP ανεβάζει τους τόνους για την «ανάγκη εξόδου της Βρετανίας από το ευρώ και την ΕΕ» (Brexit) και προβάλλει την ιδέα της «Κοινοπολιτείας» (δηλαδή της ενίσχυσης των δεσμών με πρώην αποικίες της Βρετανίας) ως την πιο συμφέρουσα συμμαχία για το βρετανικό κεφάλαιο, με μια χαλαρή σχέση με την ΕΕ. Αντίστοιχα, στη Γερμανία το κόμμα AfD, με 7% και εκλογή 7 ευρωβουλευτών, κόμμα επιχειρηματιών και αστικών κύκλων με σύνθημα την επάνοδο του μάρκου για νόμισμα και την εναντίωση στην Ε.Ε. για να μην πληρώνουν οι Γερμανοί τα λάθη των άλλων οικονομιών, κυρίως του νότου. Στην Ιταλία το «Κίνημα 5 αστερών» του Μπέπε Γκρίλο με 21,13%, ήρθε 2ο κόμμα.

Στη Γαλλία το «Εθνικό Μέτωπο» της Λεπέν, πρώτο κόμμα με 24,95%, προβάλλει από εθνικιστικές θέσεις το ζήτημα της εξόδου από το ευρώ και την Ε.Ε. και προκρίνει μια πιο χαλαρή σχέση σε αυτό που ονομάζει «Ευρώπη των κρατών εθνών», με ταυτόχρονα ξενοφοβικά, αντιμεταναστευτικά και πατριωτικά πολιτικά συνθήματα.

Η ακροδεξιά ενισχύεται επίσης σε αρκετές ακόμα χώρες: στην Ολλανδία, το ακροδεξιό - αντιμεταναστευτικό Κόμμα για την Ελευθερία (PVV) πήρε 12,2%. Στην Αυστρία, το εθνικιστικό ακροδεξιό Κόμμα των Ελευθέρων ανεβαίνει στο 19,5% από 12,7%, ενώ στην Ιταλία, η ακροδεξιά ξενοφοβική «Λέγκα του Βορρά» με 6,2%. Στη Φινλανδία, οι "Αληθινοί Φινλανδοί" 13,2%, αυξάνοντας τη δύναμή τους κατά 3,4 μονάδες σε σύγκριση με τις εκλογές του 2009.

Τα κόμματα αυτά δεν είναι αμιγώς νεοφασιστικά ή νεοναζιστικά. Είναι ακροδεξιά κόμματα που περικλείουν κοινωνικές δυνάμεις του «ακροδεξιού ριζοσπαστισμού» αλλά και νεοναζί, όπου οι τελευταίοι δεν εμφανίζονται αυτοτελώς.

Καθαρά νεοναζί ή νεοφασιστικά κόμματα εμφανίζονται με μικρά ποσοστά: Στη Γερμανία το ναζιστικό NPD πήρε 1% και εκλέγει ευρωβουλευτή, Στην Αγγλία το «Εθνικό Μέτωπο» παίρνει 1,14%. Ειδικό φαινόμενο εμφανίζεται στην Ουγγαρία όπου το νεοναζιστικό κόμμα Jobbik με 14.88%, είναι δεύτερο κόμμα και στην Ελλάδα όπου υπάρχουν 4 ακροδεξιά κόμματα με ενσωματωμένα νεοναζί χαρακτηριστικά και τη "Χρυσή Αυγή" στο 9,3%. (ΠΗΓΗ: <http://www.eklogika.gr/page/europarliament/europaika-politika-kommata-ypopsifioi-gia-proedria-ee>)

9.3. iii) ΝΕΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΟΥΣ

Σχεδόν σε όλες τις χώρες, εμφανίζονται διάφοροι καινούριοι πολιτικοί σχηματισμοί ("θεματικά κόμματα", κόμματα προσωπικοτήτων, κ.α.). Η εμφάνιση αυτών των σχηματισμών δεν εντάσσεται κυρίως στο σχεδιασμό μιας «παντοδύναμης αστικής τάξης» η οποία σχεδιάζει και ελέγχει τα πάντα. Είναι έκφραση της αδυναμίας της λόγω της κρίσης και της ύφεσης που τη συνοδεύει, η οποία θρυμματίζει το προηγούμενο κομματικό σύστημα. Από τη στιγμή όμως της εμφάνισης τους γίνεται προσπάθεια από τα αστικά επιτελεία για την ένταξη τους στο γενικότερο σχεδιασμό τους.

Τα κόμματα αριστερής αναφοράς και η επίσημη ρεφορμιστική αριστερά: στη νότια Ευρώπη, με εξαίρεση την Ιταλία (όπου η «λίστα Τσίπρα» πήρε μόλις 4% και με δυσκολία εξέλεξε ευρωβουλευτές, ενώ δεν υπήρξε άλλη αριστερή καταγραφή στις εκλογές), εμφανίζονται πιο ισχυρά από ότι στο Βορρά και την Κεντρική Ευρώπη. Στην Ισπανία, δίπλα στην "Ενωμένη Αριστερά" (ανήκει στο Κόμμα Ευρωπαϊκής Αριστεράς-ΚΕΑ, όπως ο ΣΥΡΙΖΑ), που λαμβάνει 9,9%, συμμετείχε και το νέο κόμμα «Podemos», φιλοευρωπαϊκό κόμμα προερχόμενο από το κίνημα των αγανακτισμένων, που πήρε 7,93%. Το κόμμα αυτό δήλωσε ότι τελικά θα ενταχθεί στην ευρώ-ομάδα της Αριστεράς παρόλο που δεν δηλώνει αριστερό, και ότι θα στηρίξει τον Α. Τσίπρα για πρόεδρο της Κομισιόν. Στην Πορτογαλία, η Ενωτική Δημοκρατική Συμμαχία, δηλαδή η συμμαχία Πορτογαλικού ΚΚ – Πράσινων πήρε 12,69%, ενώ το «Μπλόκο της Αριστεράς» 4,5%. Στην Κύπρο το ΑΚΕΛ 26,87% με πτώση 25% της δύναμης του (λόγω της κυβερνητικής διαχείρισης), και βέβαια στην Ελλάδα ο ΣΥΡΙΖΑ πρώτο κόμμα με 26,5% και το ΚΚΕ με 6,11%.

Αδύναμα έως ανύπαρκτα εμφανίζονται τα αριστερά κόμματα στις πρώην «σοσιαλιστικές» χώρες, με εξαίρεση την Τσεχία, όπου το Κομμουνιστικό Κόμμα Τσεχίας-Μοραβίας (KSCM) συγκεντρώνει 10,98%. Στην Πολωνία κάποια αριστερίζοντα κόμματα συγκεντρώνουν γύρω στο 3%. Σε Σλοβενία, Σλοβακία, Κροατία, Λετονία, Λιθουανία και Εσθονία οι καταγραφές ακόμα και της επίσημης αριστεράς είναι από μηδενικές έως εξαιρετικά ασθενικές.

Η επίσημη αριστερά δεν δείχνει αξιόλογη μεταβολή στις χώρες του πυρήνα της Ε.Ε., στις μεγάλες καπιταλιστικές χώρες. Έτσι:

Στη Γερμανία, το Die Linke (ανήκει στο ΚΕΑ) εμφανίζεται με ένα ποσοστό 7,4% (μικρή πτώση), ενώ το Κ.Κ. Γερμανίας (DKP) 0,1% και το MLPD επίσης 0,1%. Στη Γαλλία, το Μέτωπο της Αριστεράς (συνεργασία Κ.Κ. Γαλλίας με το Κόμμα της Αριστεράς - Μελανσόν και άλλους) συγκεντρώνει το 6,3% (σημειώνοντας πτώση). Στην Ολλανδία το «Σοσιαλιστικό Κόμμα» (ανήκει στο ΚΕΑ) παίρνει 9,65%, ενώ στο Βέλγιο το «Κόμμα Εργατών» (PDVA) (συμμετέχει στην πρωτοβουλία των Κομμουνιστικών Κομμάτων μαζί με το ΚΚΕ) 1,47% και η Λίγκα Κομμουνιστών (PTB-GO!) 2,02%. Στην Ιρλανδία το Σιν Φέιν πήρε 17%. Στις πιο μικρές χώρες του Βορρά και της Κεντρικής Ευρώπης: Στη Δανία το "Κίνημα κατά της Ε.Ε." πήρε 8%, στο Λουξεμβούργο το "Κόμμα της Αριστεράς" 5,7%, ενώ στην

Αυστρία η συμμαχική λίστα "Άλλη Ευρώπη" (κοινή κάθοδος Κ.Κ. Αυστρίας, Κόμμα Πειρατών και μικρές αριστερές ομάδες) 2,1%.

Τα κόμματα αυτά ανήκουν κυρίως στο Κόμμα Ευρωπαϊκής Αριστεράς (όπως ο ΣΥΡΙΖΑ), και κάποια στην «πρωτοβουλία» των 29 ευρωπαϊκών ΚΚ και εργατικών κομμάτων, τη συσπείρωση στην οποία συμμετέχει και το ΚΚΕ στην Ευρώπη.

Η αντικαπιταλιστική αριστερά έχει ασθενική και πολύ αδύνατη καταγραφή και επίδοση: Στη Γαλλία η «Εργατική Πάλη» (Λαγκιγιέ) στο 1% και το ΝΡΑ στο 0,3%. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο 0,72%, ενώ σε Ιταλία, Πορτογαλία και Ισπανία δεν κατέβηκαν αυτοτελώς ψηφοδέλτια της αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής αριστεράς.

9.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΩΝ 2014 ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Συμπερασματικά *οι ευρωεκλογές σε πανευρωπαϊκό επίπεδο*, στο φόντο μιας γενικευμένης αποχής που αποτυπώνει τη φθορά της Ε.Ε., αποτύπωσαν ως γενικές τάσεις τα εξής:

Τα κυρίαρχα μαζικά αστικά κόμματα (παραδοσιακή δεξιά και παραδοσιακή σοσιαλδημοκρατία) παρουσίασαν εμφανή πτώση. Ένα αστικό-δεξιάς κατεύθυνσης ρεύμα μιας πιο «χαλαρής Ε.Ε.», με αποφασιστικό το ρόλο του εθνικού κράτους και των αστικών τάξεων κάθε χώρας, ο λεγόμενος («ευρωσκεπτικισμός»), εμφανίζει ισχυρή άνοδο. Σε πολλές χώρες εμφανίζονται πολλά νέα μικρά κόμματα διάφορων αποχρώσεων, φιλοευρωπαϊκά και εντός αστικού πολιτικού συστήματος. Τα ακροδεξιά, ρατσιστικά, εθνικιστικά κόμματα ενισχύθηκαν. Εμφανίσθηκαν και αμιγώς νεοναζιστικά κόμματα. Η αντικαπιταλιστική αριστερά έχει πολύ ασθενική καταγραφή. Αδύναμα εμφανίζονται τα αριστερά κόμματα στις πρώην «σοσιαλιστικές» χώρες με εξαίρεση την Ουγγαρία. Τα κόμματα της επίσημης και ρεφορμιστικής αριστεράς στη νότια Ευρώπη εμφανίζονται ισχυρά, αδύναμα στην κεντρική και βόρεια Ευρώπη.

9.5. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΕΔΡΕΣ

- **Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (European People's Party)** Είναι το κεντροδεξιό ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα, που υποστηρίζει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και διέπεται από τις ιδεολογικές αρχές του συντηρητισμού και του κοινωνικού φιλελευθερισμού. Στις τάξεις του ανήκει η Νέα Δημοκρατία από την Ελλάδα και ο ΔΗΣΥ της Κύπρου.
- **Προοδευτική Συμμαχία Σοσιαλιστών και Δημοκρατών (Progressive Alliance of Socialists and Democrats)** Εκπροσωπεί τα σοσιαλιστικά και σοσιαλδημοκρατικά κόμματα και στοχεύει στην ενίσχυση του σοσιαλιστικού και σοσιαλδημοκρατικού κινήματος, στην ανάπτυξη κοινών δεσμών και κοινών πολιτικών για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στις τάξεις της ανήκουν το ΠΑΣΟΚ, η ΔΗΜΑΡ και η ΕΔΕΚ από την Κύπρο.
- **Συμμαχία Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη (Alliance of Liberals and Democrats for Europe)** Εκπροσωπεί κόμματα με κοινές φιλελεύθερες, δημοκρατικές και μεταρρυθμιστικές αρχές και τοποθετείται πολιτικά στο χώρο του Κέντρου. Στις τάξεις του ανήκουν η Δράση και το ΔΗΚΟ της Κύπρου.
- **Οι Πράσινοι - Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία (The Greens – European Free Alliance)** Αποτελεί συνασπισμό δύο κομμάτων, του Ευρωπαϊκού Πράσινου Κόμματος και της Ευρωπαϊκής Ελεύθερης Συμμαχίας, που εκπροσωπεί κόμματα περιφερειακά και μειονοτικά. Στους στόχους του περιλαμβάνεται η δημιουργία μιας κοινωνίας, όπου θα γίνονται σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα και θα προστατεύεται το περιβάλλον, η μεγαλύτερη ελευθερία στο χώρο της εργασίας, η εμβάθυνση της δημοκρατίας και ο επανακαθορισμός της Ε.Ε με μεγαλύτερη έμφαση στις κοινωνικές, πολιτιστικές και οι οικολογικές αξίες. Στις τάξεις του ανήκουν οι Οικολόγοι Πράσινοι.
- **Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές (European Conservatives and Reformists)** Είναι η δεξιά - κεντροδεξιά συντηρητική, αντιφεντεραλιστική και ευρωσκεπτικιστική πολιτική ομάδα του Ευρωκοινοβουλίου.

- **Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά-Βόρεια Πράσινη Αριστερά (European United Left–Nordic Green Left)** Είναι η σοσιαλιστική και κομμουνιστική ομάδα στο Ευρωκοινοβούλιο. Αποτελείται από δύο υποομάδες, την Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά και τη Βόρεια Πράσινη Αριστερά. Στις τάξεις του ανήκουν ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΚΕ και το ΑΚΕΛ.
- **Ευρώπη της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας (Europe of Freedom and Democracy)** Δεξιό και ευρωσκεπτικιστικό κόμμα. Στις τάξεις του ανήκει ο ΛΑΟΣ.

Κατανομή Εδρών

Χώρα - Μέλος	Έδρες
Γερμανία	96
Γαλλία	74
Μ. Βρετανία	73
Ιταλία	73
Ισπανία	54
Πολωνία	51
Ρουμανία	32
Ολλανδία	26
Βέλγιο	21
Τσεχία	21
Ελλάδα	21
Ουγγαρία	21
Πορτογαλία	21
Σουηδία	20
Αυστρία	18
Βουλγαρία	17
Δανία	13
Φιλανδία	13
Σλοβακία	13

Χώρα - Μέλος	Έδρες
Λιθουανία	11
Ιρλανδία	11
Κροατία	11
Λετονία	8
Σλοβενία	8
Λουξεμβούργο	6
Εσθονία	6
Κύπρος	6
Μάλτα	6

Πολιτική ομάδα

	Έδρες
Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (ΕΛΚ)	265
Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα (ΕΣΚ)	184
Συμμαχία Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη (ΣΦΔ)	84
Ομάδα των Πρασίνων/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία (Π-ΕΕΣ)	55
Ομάδα των Συντηρητικών και Μεταρρυθμιστών (ΟΣΜ)	55
Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών	35
Ευρώπη της Ελευθερίας και Δημοκρατίας (EFD)	30
Μη εγγεγραμμένοι	28

(ΠΗΓΗ: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-95-26_el)

9.6. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΔΡΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Σε όλες ανεξαιρέτα τις χώρες τα κυβερνώντα κόμματα υφίστανται μεγάλη φθορά ως αποτέλεσμα της αντιλαϊκής πολιτικής που προωθούν. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, η εικόνα κατανομής των εδρών στις ευρώ ομάδες της Ευρωβουλής, που βοηθά στην εξαγωγή συμπερασμάτων και τις πολιτικές τάσεις σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, ήταν η εξής:

Το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (CDU της Μέρκελ, ΝΔ, κλπ) παραμένει πρώτη πολιτική δύναμη με ποσοστό 28,23% και 212 έδρες έναντι 274 το 2009. Η πρωτιά

δηλαδή του ΕΛΚ συνοδεύεται από μείωση της δύναμης του και διαρροές προς ευρωσκεπτικιστές και ακροδεξιούς νεοκλεγγέντες και ανεξάρτητους.

Οι Σοσιαλιστές και Δημοκράτες (σοσιαλδημοκρατία, γερμανικό SPD, ΠΑΣΟΚ, Ελιά, κλπ) αποσπών 24,77% και 186 έδρες έναντι 196 στις προηγούμενες ευρωεκλογές.

Η Συμμαχία Φιλελεύθερων και Δημοκρατών στην Ευρώπη (ALDE) συγκεντρώνει ποσοστό 9,32% και 70 έδρες (έναντι 83 το 2009).

Οι Πράσινοι/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία συγκεντρώνει ποσοστό 7,32% και 55 έδρες (έναντι 57 το 2009).

Η Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά/Βόρεια Πράσινη Αριστερά (συμμετέχουν τα κόμματα του ΚΕΑ μαζί με τα περισσότερα ευρωπαϊκά ΚΚ και άλλα αριστερά κόμματα. Έχουν ενιαία ομάδα, με συν ομόσπονδο χαρακτήρα) συγκεντρώνει 5,73% και 41 έδρες (ενώ με την ένταξη του "Μπορούμε" – Podemos από την Ισπανία έφτασε τις 48 έδρες). Σημειώνεται ότι το ΚΚΕ, μετά τις πρόσφατες ευρωεκλογές με ανακοίνωσή του αποχωρεί από την ευρω-ομάδα αυτή (συμμετείχε από το 1994), τονίζοντας ότι ουσιαστικά έχει γίνει εργαλείο του ΚΕΑ, με κυρίαρχη γραμμή τον εξωραϊσμό της Ε.Ε. Οι ευρωβουλευτές του ΚΚΕ στο εξής δεν θα συμμετέχουν σε καμία ευρω-ομάδα.

Οι μη Εγγεγραμμένοι βουλευτές (βουλευτές που δεν συγγενεύουν με καμία πολιτική ομάδα) αποσπών 38 έδρες (ποσοστό 5,06%). Στο απερχόμενο Ευρωκοινοβούλιο ήταν 33.

Οι Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές συγκεντρώνουν ποσοστό 5,86% και 44 έδρες (έναντι 57 το 2009). (Είναι κομμάτι της δεξιάς, στο αστικό ρεύμα για την Ευρωπαϊκή Μεταρρύθμιση. Τα μεγαλύτερα κόμματα που απαρτίζουν την ομάδα είναι το *Συντηρητικό Κόμμα* του Ηνωμένου Βασιλείου, τα κόμματα *Νόμος και Δικαιοσύνη* και *Η Πολωνία Έρχεται Πρώτη* της Πολωνίας και το *Πολιτικό Δημοκρατικό Κόμμα* της Τσεχίας.)

Η Ευρώπη Ελευθερίας και Δημοκρατίας (ομάδα εθνικιστών) αποσπά 4,79% και 36 έδρες (έναντι 31 το 2009).

Τους 67 -ποσοστό 8,92%- φτάνουν οι νεοεκλεγέντες που δεν ανήκουν σε πολιτική ομάδα του απερχόμενου Κοινοβουλίου. Μεγάλος είναι ο αριθμός των βουλευτών με "ευρωσκεπτικιστική" έως αντίθετη στάση προς την ΕΕ, μεταξύ των οποίων μέλη του βρετανικού UKIP, του Εθνικού Μετώπου της Μαρίν Λεπέν, του Λαϊκού Κόμματος της Δανίας, του Κόμματος των Ελευθέρων στην Αυστρία, του νεοναζιστικού κόμματος Jobbik της Ουγγαρίας. Ήδη γίνονται διεργασίες για την ίδρυση δυο νέων ομάδων στο ευρωκοινοβούλιο: Η πρώτη με ηγετικές δυνάμεις τον Φάρατζ του Βρετανικού UKIP, το Ιταλικό κόμμα του Μπέπε Γκρίλο και άλλους. Η δεύτερη, μια ακροδεξιά-εθνικιστική ομάδα, με ηγετικές δυνάμεις την Λεπέν, τους Ολλανδούς και Αυστριακούς εθνικιστές-ακροδεξιούς. (ΠΗΓΗ: www.TNS/Scyt.com)

9.7. ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

9.7.1. ΠΟΤΕ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΑΠΗΧΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΛΑΟ

Η Ελλάδα προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1^η Ιανουαρίου 1981. Για τον λόγο αυτό η θητεία των 24 Ελλήνων Ευρωβουλευτών διήρκεσε 2 1/2 χρόνια και όχι 5, έως τις Ευρωεκλογές του 1984. Οι πρώτες εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων βουλευτών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έγιναν μαζί με τις βουλευτικές εκλογές στις 17 Οκτωβρίου 1981. Δύο και περισσότερα χρόνια μετά τις πρώτες ευρωεκλογές στην ΕΟΚ των εννιά (Ιούνιος 1979) και πριν συμπληρωθεί χρόνος από την επίσημη ένταξη της Ελλάδας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες (Ιανουάριος 1981).

Εκείνες οι ευρωεκλογές πέρασαν σχεδόν απαρατήρητες. Ολα τότε τα επισκίασε το μεγάλο ζητούμενο, που ήταν να «φύγει η Δεξιά». Το σαρωτικό αποτέλεσμα υπέρ του ΠΑΣΟΚ του Α. Παπανδρέου και της πολιτικής αλλαγής δεν άφησε περιθώρια για να αξιολογηθούν ως μια ιδιαίτερη διαδικασία, με ξεχωριστά μηνύματα και σημασία. Παρόλα αυτά είχαν ένα μοναδικό χαρακτηριστικό. Η μεγάλη πλειονότητα των πολιτών ψήφισε τα κόμματα που τάσσονταν κατά της ένταξης στην ΕΟΚ, υπέρ της αποδέσμευσης, της ειδικής σχέσης κ.λπ. Αν αθροιστούν οι ψήφοι ΠΑΣΟΚ, ΚΚΕ αλλά και άλλων μικρών ομάδων, αυτό το ποσοστό φτάνει στο 60%! Δεν ήταν ούτε

πλασματικό ούτε συγκυριακό. Στο ευρωβαρόμετρο της επόμενης χρονιάς το 67% των Ελλήνων τάσσεται κατά της ένταξης.

Ενα δεύτερο ουσιώδες γνώρισμα των Ευρωεκλογών του 1981 ήταν πως ο προεκλογικός αγώνας κινήθηκε μεταξύ «άσπρου» και «μαύρου». Η κυβερνητική προπαγάνδα όλη την ευρύτερη περίοδο εμφάνιζε την ένταξη ως πανάκεια για τη δημοκρατία, την ασφάλεια, την οικονομία. (Δρεττάκης Μανώλης- Απλή αναφορά Εκλογές 1981 για τη Βουλή και το Ευρωκοινοβούλιο)

9.7.2. ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Λογισμικό Αποτελέσματα Ευρωεκλογών 1999-2009										
Κόμμα	Αποτελέσματα 2009			Αποτελέσματα 2004			Αποτελέσματα 1999			
	Ποσοστό	Ψήφοι	Έδρες	Ποσοστό	Ψήφοι	Έδρες	Ποσοστό	Ψήφοι	Έδρες	
 ΠΑΣΟΚ	36.64 %	1,878,899	8	34.63 %	2,083,327	8	33.91 %	2,115,644	9	
 Νέα Δημοκρατία	32.28 %	1,655,636	8	43.01 %	2,633,574	11	35.00 %	2,314,371	9	
 Κ.Κ.Ε.	8.35 %	428,283	2	9.48 %	580,396	3	8.67 %	557,365	3	
 ΛΑ.Ο.Σ	7.15 %	366,615	2	4.12 %	252,429	1				
 ΣΥ.ΡΙΖ.Α	4.70 %	240,898	1	4.16 %	254,447	1	5.16 %	331,928	2	
 ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ	3.49 %	178,994	1	0.67 %	40,873					
 Πανόληνο Κομμουνικό Μέτωπο	1.27 %	65,177								
 Κόμμα Ελλήνων Κυριών (Ψήφοι-Κυρία-Ψήφοι-Παρίθεση)	1.26 %	64,702					1.00 %	64,194		
 Δράση	0.76 %	38,895								
 Οικολόγοι Ελλάδας	0.65 %	33,236								
 Δημ. Βασίλει ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ	0.61 %	31,188		0.54 %	32,956		0.48 %	30,684		
 Λαός, Σύνθετος - Χρυσή Αυγή	0.46 %	23,566								
 Δημοκρατική Αριστερά Συνασπισμός (ΔΗ.ΑΡ.ΣΥ.Α.)	0.43 %	21,951								
 Ένωση Κεντρώου	0.38 %	19,660		0.36 %	34,511		0.82 %	52,512		
 ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΟ-ΛΕΝΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΚΕ	0.26 %	13,142		0.35 %	21,220		0.26 %	16,782		
 ΑΝΕΚΑ Κ.Σ.Ο.Κ.Ω	0.21 %	10,572					0.22 %	14,266		
 Κοινωνία	0.16 %	7,964								
 Ελληνικό Κίνημα Ανεξαρτησίας	0.15 %	7,916								
 Κόμμα Φιλελευθέρων	0.13 %	6,485								
 Κόμμα Νέων	0.12 %	6,224								
 Εργατικό Ενωσιακό Κόμμα (ΕΕΚ Τροσκιστική)	0.12 %	6,048								
 Α.Σ.Κ.Ε.	0.11 %	5,624		0.19 %	11,598		0.15 %	9,840		
 Ευρωπαϊκή Ελευθέρη Συνασπισία - Ουράνο Τόξο	0.09 %	4,530		0.10 %	6,176		0.08 %	4,951		
 Φιλελεύθερη συμμετοχή	0.08 %	4,348								
 ΕΛΕΝ	0.06 %	3,109								
 Ελληνικό Ένδοξο	0.05 %	2,807								
 Σ.Α.Ρ.Κ.Ε. Ουδέποτε με την Αναστροφή του ΚΚΕ	0.05 %	2,807		0.08 %	5,040		0.07 %	4,600		
 Πατριωτικό Ανταρσιαστικό Κόμμα (ΠΑ.ΑΝ.Κ)	0.01 %	762								
 ΔΗ.Κ.ΚΙ.							6.85 %	440,191	2	
 Πολ.Ανεξέλι							2.28 %	146,512		
 Φιλελεύθεροι							1.62 %	103,962		

(ΠΗΓΗ: <http://dynati-ellada.gr/index.php/politiki>)

9.7.3. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΣΤΟ ΕΥΡΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Η επιλογή των πρώτων Ελλήνων ευρωβουλευτών από τα κόμματα του Κοινοβουλίου του 1981 σφραγίστηκε και από μια αυθαιρεσία της νεοδημοκρατικής κυβέρνησης υπό τον Γ. Ράλλη. Κανονικά και όπως συνηθιζόταν στις χώρες-μέλη μέχρι το 1979, πριν δηλαδή υπάρξουν ευρω-κάλπες, η κατανομή των ευρω-εδρών στα πολιτικά κόμματα, γινόταν ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Η Αθήνα πρωτοτύπησε κατανέμοντας τις 24 έδρες με βάση την κοινοβουλευτική δύναμη των κομμάτων. Το αποτέλεσμα ήταν ο ληστρικός εκλογικός νόμος, που ίσχυε το 1977, να ενισχύσει με νέα λάφυρα τη ΝΔ.

Έτσι η ίδια έδωσε στον εαυτό της 14 έδρες, το ΠΑΣΟΚ πήρε 7 και από 1 το ΚΚΕ, το ΚΟΔΗΣΟ (Κόμμα Δημοκρατικού Σοσιαλισμού που προήλθε από τη διάσπαση της ΕΔΗΚ) και η ΕΔΗΚ (Ένωση Δημοκρατικού Κέντρου). Η ΝΔ με το 41% των ψήφων στις βουλευτικές εκλογές πήρε το 60% των ευρωβουλευτών. Ο μεγάλος χαμένος ήταν η ΕΔΗΚ (υπό τον Γ. Ζίγδη), η οποία μετά τις ανακατατάξεις στο πολιτικό σκηνικό, που είχε επιφέρει η ένταξη του Κ. Καραμανλή στην Προεδρία της Δημοκρατίας, αλλά και οι αποχωρήσεις από τις τάξεις της, κινδύνευε να μην εκπροσωπηθεί (ως ενιαία είχε πάρει το 12% των ψήφων στις εκλογές και 15 έδρες, αλλά είχε απομείνει με 4).

Δύο έδρες έπρεπε να μοιραστούν ανάμεσα στα μικρότερα κόμματα (ΕΔΗΚ, ΚΟΔΗΣΟ, ΕΔΑ, ΚΚΕ, Εθνική Παράταξη και ανεξάρτητοι) ύστερα από συμφωνία μεταξύ τους.

Οι επικεφαλής των ευρωβουλευτών της ΝΔ τοποθετήθηκε ο Λεωνίδας Μπουρνιάς, Α' αντιπρόεδρος της Βουλής. Οι άλλοι δεκατρείς ήταν οι Βαρδάκας Μιχαήλ, Βλαχόπουλος Δημήτριος, Βογιατζής Γεώργιος, Βύζας Θεμιστοκλής, Γόντικας Κωνσταντίνος, Δαλακούρας Γεώργιος, Δημόπουλος Ιωάννης, Ζαρντινίδης Νικόλαος, Κατσαφάδος Ιωάννης, Μαρκοζάνης Σπυρίδων, Παπαευστρατίου Ευστράτιος, Σουσουρογιάννης Ευάγγελος και Φράγκος Δημήτριος.

Ο Γιάννης Χαραλαμπόπουλος, μέλος του Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματος, τέθηκε επικεφαλής της ομάδας ευρωβουλευτών του ΠΑΣΟΚ. Τη συγκροτούσαν οι Γεωργιάδης Αντώνιος, Κουτσοχέρας Ιωάννης, Νικολάου Κωνσταντίνος, Πεπονής Αναστάσιος, Πλασκοβίτης Σπυρίδων και Φωτήλας Ασημάκης.

Την ΕΔΗΚ εκπροσώπησε ο πρόεδρος της Ιωάννης Ζίγδης, το ΚΚΕ ο Κώστας Λουλές (τον Φεβρουάριο του 1981 τον διαδέχτηκε ο Κώστας Κάππος) και το ΚΟΔΗΣΟ ο πρόεδρος του Γιάγκος Πεσμαζόγλου. Οι Έλληνες ευρωβουλευτές βρέθηκαν για πρώτη φορά στο Στρασβούργο τον Νοέμβριο του 1980 στην έναρξη της συνόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Συμμετείχαν ως παρατηρητές και προσκλήθηκαν από την πρόεδρο Σιμόν Βέλ να παρακολουθούν τις εργασίες του Κοινοβουλίου και των επιτροπών του, ώστε να είναι ενημερωμένοι και έτοιμοι όταν θα ενταχθούν κανονικά στις τάξεις του.

9.8. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Οι ευρωεκλογές πραγματοποιούνται με άμεση καθολική ψηφοφορία κάθε πέντε χρόνια. Οι περασμένη εκλογική αναμέτρηση πραγματοποιήθηκε στα 27 κράτη μέλη της Ε.Ε. μεταξύ της 4ης και 7ης Ιουνίου 2009 για την εκλογή 736 ευρωβουλευτών. Περίπου 375 εκατομμύρια πολίτες ήταν εγγεγραμμένοι. Οι ευρωεκλογές του 2009 ήταν οι μεγαλύτερες διεθνικές εκλογές στην ιστορία. Η αναμέτρηση του 2014 για την εκπροσώπηση της Ελλάδας στο Ευρωκοινοβούλιο ήταν μόλις η 8η στην εκλογική ιστορία της χώρας.

9.8.1. Η ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Στις πρώτες Ευρωεκλογές που διεξήχθησαν στην Ελλάδα το 1981, η Νέα Δημοκρατία ήταν άτυχη καθώς έπεσε πάνω στο τότε ισχυρό ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου και της «Αλλαγής». Με πρόεδρο τον Γεώργιο Ράλλη, κατέλαβε την 2η θέση συγκεντρώνοντας μόλις το 31,34% των ψήφων και βλέπει το ΠΑΣΟΚ να την ξεπερνά κατά 9 ολόκληρες μονάδες. Στις Ευρωεκλογές του 1984 τα πράγματα είναι αρκετά διαφορετικά για τη Νέα Δημοκρατία, στο τιμόνι της οποίας βρίσκεται πλέον ο Ευάγγελος Αβέρωφ. Καταλαμβάνει και πάλι τη 2η θέση αλλά καταφέρνει να αυξήσει σημαντικά τις δυνάμεις φτάνοντας το 38,05% και κλείνοντας την ψαλίδα από το ΠΑΣΟΚ στις 3 μονάδες.

Η πρώτη νίκη της Ν.Δ στο θεσμό των Ευρωεκλογών θα έρθει κατά τη διάρκεια του «μαύρου 1989».

Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης θα συγκεντρώσει το 40,41%, αφήνοντας τον Ανδρέα Παπανδρέου και το ΠΑΣΟΚ 4,5 μονάδες πίσω. Στις Ευρωεκλογές του 1994 η Νέα Δημοκρατία επιστρέφει στα ποσοστά του 1981 καταλαμβάνοντας και πάλι την 2η θέση μόλις με 32,66%. Την ίδια ώρα η Πολιτική Άνοιξη του «αποστάτη» Σαμαρά αγγίζει το 8,65% προκαλώντας «έμφραγμα» στον τότε αρχηγό της Ν.Δ Μιλτιάδη Έβερτ. Οι Ευρωεκλογές του 1999 θα βρουν στο τιμόνι της Νέας Δημοκρατίας τον Κώστα Καραμανλή ο οποίος και θα σημειώσει την πρώτη του εκλογική νίκη. Η Νέα Δημοκρατία συγκεντρώνει το 36% των ψήφων και προηγείται του ΠΑΣΟΚ με 3 μονάδες αλλά περίπου 10 μήνες αργότερα θα ηττηθεί στο νήμα από το ΠΑΣΟΚ του Κώστα Σημίτη, δημιουργώντας ένα εκλογικό παράδοξο. Στις Ευρωεκλογές του 2004, ο Κώστας Καραμανλής είναι πια πρωθυπουργός και με κεκτημένη ταχύτητα από τις Εθνικές Εκλογές σαρώνει το ΠΑΣΟΚ εξασφαλίζοντας το 43,01% των ψήφων και η διαφορά αγγίζει τις 9 μονάδες. Στις Ευρωεκλογές του 2009 η Νέα Δημοκρατία, με ένα «κουρασμένο» αρχηγό, συγκεντρώνει το 32,29% είναι δεύτερο κόμμα πίσω από το ΠΑΣΟΚ κατά 4,35%. Το 2014 καταλαμβάνει τη 2^η θέση ηττημένη από ένα κόμμα το οποίο είχε καταφέρει να λάβει το 2009 μόλις 1 έδρα και την 5^η θέση. Το 2014 η ΝΔ χάνει από το ΣΥΡΙΖΑ με 3,9 ποσοστιαίες μονάδες. (ΠΗΓΗ: <https://el.wikipedia.org>)

9.8.2. ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Η πρώτη εγχώρια εκλογική αναμέτρηση για το Ευρωκοινοβούλιο βρίσκει το ΠΑΣΟΚ στη μεγαλύτερη ακμή της ιστορίας του. Ο Ανδρέας Παπανδρέου την 18η Οκτωβρίου του 1981 εκλέγεται για πρώτη φορά πρωθυπουργός ενώ παράλληλα συγκεντρώνει και το 40,12% των ψήφων αφήνοντας τη Νέα Δημοκρατία 9 μονάδες πίσω. Τα πράγματα δεν ήταν εξίσου εύκολα όμως τα πράγματα το 1984 καθώς το ΠΑΣΟΚ συγκεντρώνει μεν το 41,58% των ψήφων αλλά η Νέα Δημοκρατία ανακάμπτει σημαντικά και η διαφορά μειώνεται στις 3,5 μονάδες. Οι Ευρωεκλογές του 1989 θα βρουν για πρώτη φορά το ΠΑΣΟΚ στη 2η θέση καθώς το σκάνδαλο Κοσκωτά επικρατεί στην επικαιρότητα. Το ΠΑΣΟΚ συγκεντρώνει μόλις το 35,96% των ψήφων μένοντας 4,5 μονάδες πίσω από τη Νέα Δημοκρατία. Στις Ευρωεκλογές του 1994 όμως το ΠΑΣΟΚ θα καταφέρει να κερδίσει για 3η φορά συγκεντρώνοντας το 37,64% με τον Ανδρέα Παπανδρέου να κερδίζει κατά κράτος τον Μιλτιάδη Έβερτ και η διαφορά να αγγίζει τις 5 μονάδες. Το 1999 ο νεαρός Καραμανλής θα κερδίσει τον Κώστα Σημίτη με 3 μονάδες διαφορά καθώς το ΠΑΣΟΚ συγκεντρώνει μόλις του 32,91% που μέχρι και σήμερα αποτελεί το χαμηλότερο εκλογικό του ποσοστό στις Ευρωεκλογές. Το 2004 το ΠΑΣΟΚ υπό την ηγεσία του Γιώργου Παπανδρέου δέχεται τη μεγαλύτερη ήττα της ιστορίας του μένοντας 9 μονάδες πίσω από τη ΝΔ, καθηλωμένο στο 34,03%. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς, 700.000 ψηφοφόροι του ΠΑΣΟΚ δεν προσήλθαν καν στην κάλπη το 2004. Το 2009 το ΠΑΣΟΚ μετά από απανωτές ήττες από το 1994 καταλαμβάνει και πάλι την πρώτη θέση με ποσοστό 36,64%. Το 2014 το ΠΑΣΟΚ δεν αντιπροσωπεύεται ως κόμμα όπως το γνωρίζαμε αλλά διαιρεμένο σε ΕΛΙΑ και ΠΟΤΑΜΙ. (ΠΗΓΗ: <https://el.wikipedia.org>)

9.8.3. ΤΟ ΚΚΕ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Στις Ευρωεκλογές του 1981 το ΚΚΕ δεν κατεβαίνει στις εκλογές ενιαίο αλλά χωρισμένο «Εσωτερικού» και «Εξωτερικού». Το ΚΚΕ με Γ.Γ. τον Χαρίλαο Φλωράκη συγκεντρώνει το 12,84% ενώ το ΚΚΕ Εσωτερικού με τον Λεωνίδα Κύρκο συγκέντρωσε το 5,30% ολοκληρώνοντας μια συνολικά πολύ καλή επίδοση για την Αριστερά. Παρόμοιο το σκηνικό και στις Ευρωεκλογές του 1984 με το ΚΚΕ του Χαρίλαου Φλωράκη να συγκεντρώνει το 11,64% ενώ το ΚΚΕ Εσωτερικού του Λεωνίδα Κύρκου βλέπει τις δυνάμεις του να περιορίζονται στο 3,42%. Το «μαύρο '89» θα βρει το ΚΚΕ ενωμένο στη μορφή του Συνασπισμού και με Γ.Γ. τον Χαρίλαο

Φλωράκη θα συγκεντρώσει το 14,31% σε μια ταραγμένη περίοδο για τα πολιτικά πράγματα της χώρας. Στις Ευρωεκλογές του 1994, το ΚΚΕ συμμετέχει με τη σημερινή του μορφή και με Γ.Γ. την Αλέκα Παπαρήγα περιορίζεται στο 6,29% ενώ στην αντίστοιχη εκλογική αναμέτρηση του 1999 θα δει τις δυνάμεις του να αυξάνονται σημαντικά στο 8,67%. Στις Ευρωεκλογές του 2004 το ΚΚΕ θα συνεχίσει την καλή του πορεία στις κάλπες για το Ευρωκοινοβούλιο φλερτάροντας με το διψήφιο ποσοστό (9,48%) και στέλνοντας στις Βρυξέλλες 3 ευρωβουλευτές. Το 2009 το Κομμουνιστικό Κόμμα αποσπά το 8,35% των ψήφων ένα ακόμη ικανοποιητικό ποσοστό.

9.8.4. Ο ΣΥΡΙΖΑ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς συμμετέχει για πρώτη φορά σε Ευρωεκλογές το 2004. Η βασική του συνιστώσα όμως, δηλαδή ο Συνασπισμός έχει διαγράψει μια μακρά πορεία. Στις Ευρωεκλογές του 1981 θα κατέβει στις εκλογές με τη μορφή του ΚΚΕ Εσωτερικού και με Γ.Γ. το Λεωνίδα Κύρκο θα συγκεντρώσει το 5,30%. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας Εσωτερικού (ΚΚΕ εσωτ.), υπήρξε ελληνικό πολιτικό κόμμα της Αριστεράς, που προήλθε από τη διάσπαση του ενιαίου ΚΚΕ μετά το Φεβρουάριο του 1968. Η ιδεολογική του ταυτότητα υπήρξε η ελληνική εκδοχή του Ευρωκομμουνισμού, η ανανέωση της Αριστεράς και η επαγγελία ενός «σοσιαλισμού με ανθρώπινο πρόσωπο». Στη διάρκεια της δικτατορίας συμμετείχε ενεργά στον αντιδικτατορικό αγώνα μέσα από το Πανελλήνιο Αντιδικτατορικό Μέτωπο - Π.Α.Μ. και την οργάνωση νεολαίας "Ρήγας Φεραίος".

Με τη Μεταπολίτευση συμμετείχε στο πολιτικό σκηνικό άλλοτε συμμαχώντας με άλλες δυνάμεις της Αριστεράς (Ενωμένη Αριστερά, Συμμαχία Προοδευτικών και Αριστερών Δυνάμεων) και άλλοτε επιλέγοντας την αυτόνομη κάθοδο στις εκλογές. Στις πρώτες εκλογές μετά την Μεταπολίτευση το ΚΚΕ Εσωτερικού συνεργάστηκε με την ΕΔΑ και το ΚΚΕ στην δημιουργία του συνασπισμού της Ενωμένης Αριστεράς. Η Ενωμένη Αριστερά απέσπασε 464.787 ψήφους και εξέλεξε 8 βουλευτές. Η συνεργασία με το ΚΚΕ δεν συνεχίστηκε και στις επόμενες εκλογές το ΚΚΕ Εσωτερικού σύναψε την "Συμμαχία Προοδευτικών και Αριστερών Δυνάμεων", με την οποία και απέσπασε 139.356 ψήφους και εξέλεξε δύο βουλευτές, τον Ηλία Ηλίου

και το Λεωνίδα Κύρκο, ο οποίος αργότερα δέχτηκε και σκληρή κριτική για τη συνεργασία αυτή. Το 1985 με την ίδια ακριβώς μορφή θα δει τα ποσοστά του να συρρικνώνονται στο 3,42%.

Στον εσωκομματικό διάλογο που προηγήθηκε του 4ου συνεδρίου διατυπώθηκαν τέσσερις προτάσεις σχετικά με το μέλλον του κόμματος. Η πρώτη άποψη, με ηγετική φυσιογνωμία το Λεωνίδα Κύρκο, ζητούσε τη "μετεξέλιξη" του κόμματος σε ένα νέο, μη κομμουνιστικό, κόμμα της Αριστεράς, που θα ήταν ανοιχτό σε ευρύτερες συμμαχίες. Η δεύτερη άποψη, που υποστηρίχτηκε από το γραμματέα του κόμματος Γιάννη Μπανιά και τον πρώην γραμματέα Μπάμπη Δρακόπουλο, επεδίωκε την "αναβάθμιση" του κόμματος, τη διατήρηση του κομμουνιστικού χαρακτήρα του και παράλληλα τη ριζοσπαστικοποίησή του. Η λεγόμενη "τρίτη άποψη" ήταν και αυτή υπέρ ενός νέου φορέα της Αριστεράς, έκανε όμως κριτική στην παλαιότερη πορεία του κόμματος από τα αριστερά, και τόνιζε την ανάγκη της σύνδεσής του με τα νέα κοινωνικά κινήματα. Τέλος, η λεγόμενη "τέταρτη άποψη" θεωρούσε ότι οι συνθήκες δεν ήταν ακόμη ώριμες για ριζικές αλλαγές στη φυσιογνωμία του κόμματος. Στο 4^ο συνέδριο το Μάιο του 1986, υπερίσχυσαν οι προτάσεις για τη δημιουργία ενός νέου, μη κομμουνιστικού φορέα. Τον Ιανουάριο του 1987, 29 μέλη της Κεντρικής Επιτροπής από την τάση της αναβάθμισης, δήλωσαν ότι δεν πρόκειται να συμμετάσχουν στις διεργασίες για την ίδρυση του νέου φορέα και συγκρότησαν το ΚΚΕ Εσωτερικού - Ανανεωτική Αριστερά, κίνηση στην οποία συμμετείχε και η πλειοψηφία της ΕΚΟΝ Ρήγας Φεραίος. Τον Απρίλιο του 1987 έγινε το ιδρυτικό συνέδριο του νέου κόμματος που ονομάστηκε Ελληνική Αριστερά (Ε.ΑΡ.) με γραμματέα το Λεωνίδα Κύρκο. Το 1989 θα κατέλθει στις εκλογές μαζί με το ΚΚΕ και με Γ.Γ. τον Χαρίλαο Φλωράκη θα συγκεντρώσει στο 14,31%. Το 1994 θα σημειωθεί η πρώτη επίσημη συμμετοχή του κόμματος με το όνομα «Συνασπισμός» και με πρόεδρο το Νίκο Κωνσταντόπουλο συγκεντρώνει το ιδιαίτερα αξιόλογο ποσοστό του 6,25%.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Το 1999 με την ίδια μορφή ο Συνασπισμός δεν καταφέρνει να σημειώσει ανάλογη επιτυχία με το 1994 και θα περιοριστεί στο 5,16%. Το 2004 ο Συνασπισμός θα σημειώσει το χαμηλότερο ποσοστό της ιστορίας του με 4,16%, ένα ποσοστό που θα σημάνει ραγδαίες εξελίξεις στο δεύτερο κόμμα της Ελληνικής Αριστεράς. Στις ευρωεκλογές του 2009, ο ΣΥΡΙΖΑ έλαβε την πέμπτη θέση με 4,70%. Το αποτέλεσμα αυτό θεωρήθηκε ως αποτυχία, ιδιαίτερα σε σύγκριση με τα διψήφια δημοσκοπικά ποσοστά της άνοιξης του 2008. (ΠΗΓΗ: <https://el.wikipedia.org>)

9.8.5. Ο ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η Εθνική Πολιτική Ένωση (γνωστή ως ΕΠΕΝ), ήταν ένα ελληνικό εθνικιστικό πολιτικό κόμμα που ιδεολογικά υπεράσπιζε το καθεστώς της χούντας των Συνταγματαρχών. Η ΕΠΕΝ ιδρύθηκε στις 30 Ιανουαρίου 1984 με ιδρυτή και "πνευματικό" ηγέτη τον έγκλειστο στις φυλακές Κορυδαλλού, Γεώργιο Παπαδόπουλο. Στις 4 Απριλίου 1984, ο Παπαδόπουλος παραιτήθηκε της αρχηγίας της Ε.Π.ΕΝ., διότι διαφώνησε με την συμμετοχή της στις επικείμενες ευρωεκλογές.

Πρωτοεμφανίστηκε στις Ευρωεκλογές του 1984 και λαμβάνοντας το 2,3% των ψήφων, της έδωσε μία από τις 24 έδρες που κατείχε η Ελλάδα με τον νόμιμα δηλωμένο ως αρχηγό της Χρύσανθο Δημητριάδη (1933-2008). Η συνέχεια δεν υπήρξε ανάλογη. Το κόμμα δεν κατάφερε να εκπροσωπηθεί στο Ευρωκοινοβούλιο στις Ευρωεκλογές του 1989 και 1994.

Αν και τη δεκαετία του 1980 αυξήθηκε η υποστήριξη σε ακροδεξιά πολιτικά κόμματα στην Ευρώπη, η ΕΠΕΝ απέτυχε να διατηρήσει το 2,29%, γεγονός που αποδίδεται και στην ανάληψη της αρχηγίας της από το δικτάτορα. Μετά την απόσυρση της υποστηρίξεως του μέχρι τότε ηγέτη της Γεωργίου Παπαδοπούλου και των υπολοίπων εγκλειστών Απριλιανών προς το κόμμα η ΕΠΕΝ μετονομάστηκε. Στις εθνικές εκλογές του 1990, υπό την ηγεσία πλέον του μέχρι τότε γραμματέα της Χρύσανθου Δημητριάδη, κατήλθε με την ονομασία "Εθνικό Κόμμα". Σε επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις θα εμφανιστεί ως "Εθνικό Κόμμα - ΕΠΕΝ". Στην οργανωτική του δομή, το κόμμα είχε ακόμα δημιουργήσει τη Νεολαία ΕΠΕΝ.

Στην ταυτότητα της οργάνωσης η Νεολαία ΕΠΕΝ δήλωσε πως είναι μία πατριωτική-εθνικιστική οργάνωση νεολαίας. Ιδρύθηκε το 1984 και πρόεδρος της νεολαίας διορίστηκε από τον Γεώργιο Παπαδόπουλο ο Νίκος Μιχαλολιάκος (σήμερα Γενικός Γραμματέας της Χρυσής Αυγής) και μετά την παραίτησή του, ο Μάκης Βορίδης (μετέπειτα ιδρυτής και πρόεδρος του Ελληνικού Μετώπου, αργότερα στέλεχος του ΛΑΟΣ και σήμερα της ΝΔ). Η νεολαία συρρικνώθηκε σημαντικά το 1989 και στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Η νεολαία διαλύθηκε τελικώς με τη διάλυση της ΕΠΕΝ, το 1996.

Ήταν προπομπός του μετέπειτα εθνικιστικού κόμματος με το όνομα Ελληνικό Μέτωπο που ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 1994 και ανέστειλε την πολιτική του δράση τον Μάιο του 2005. Το ιδρυτικό του Συνέδριο, όπου συμμετείχαν μέλη της Εθνικής Πολιτικής Ένωσης (Ε.Π.ΕΝ.) και του Ενιαίου Εθνικιστικού Κινήματος (ΕΝ.Ε.Κ.), καθόριζε ως επίσημη ιδεολογία του τον ελληνικό εθνικισμό. Πρόεδρος υπήρξε ο Μάκης Βορίδης (πρώην βουλευτής του ΛΑ.Ο.Σ. και νυν της Ν.Δ.).

Στις 15 Μαΐου 2005, μετά από συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής, το Ελληνικό Μέτωπο ανακοίνωσε την αναστολή της λειτουργίας του και κάλεσε, με σκεπτικό την ανάπτυξη "εθνικής αντιπολίτευσης για την εθνική επιβίωση", τα μέλη του να ενταχθούν στο ΛΑΟΣ. Την απόφαση αυτή τήρησαν τα περισσότερα στελέχη του κόμματος. Το Σεπτέμβριο του 2012, παλιά μέλη της Χρυσής Αυγής (διαγραφέντες και μη), πρώην στελέχη του ΛΑ.Ο.Σ. και της Ε.Π.ΕΝ. επανίδρυσαν το Εθνικό Μέτωπο. (ΠΗΓΗ: <http://epengr.weebly.com>)

ΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Η πρώτη συμμετοχή του ΛΑ.Ο.Σ στο θεσμό των Ευρωεκλογών αλλά και η πρώτη εκλογική του επιτυχία σημειώνεται στην αναμέτρηση του 2004. Ο Γιώργος Καρατζαφέρης πετυχαίνει να εκπροσωπήσει ο ίδιος τον ΛΑΟΣ στις Βρυξέλλες καθώς το κόμμα του συγκεντρώνει το 4,12%. Στις Ευρωεκλογές του 2009 ο ΛΑΟΣ αυξάνει κατά 100.000 και πλέον τους ψηφοφόρους τους και αποσπά το 7,15%. Και οι Οικολόγοι Πράσινοι εμφανίζονται για πρώτη φορά στο πολιτικό σκηνικό στις Ευρωεκλογές του 2004. Συγκεντρώνουν μόλις το 0,67%. Οι Ευρωεκλογές του 2009 για τους Οικολόγους Πράσινους ισοδυναμεί με μία αξιοπρόσεκτη είσοδο στο πολιτικό σκηνικό αφού συγκεντρώνουν το 3,49%.

9.8.6. ΜΙΚΡΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Υπάρχουν όμως και μερικά ακόμα κόμματα τα οποία κατάφεραν να στείλουν εκπροσώπους στην Ευρωβουλή αλλά δεν άντεξαν μέχρι τις μέρες...

Το 1981 η ΚΟΔΗΣΟ - ΚΑΕ του Γιάγκου Πεσμαζόγλου συγκεντρώνουν το 4,26% και κερδίζουν μια έδρα στο Ευρωκοινοβούλιο την οποία και καταλαμβάνει ο ίδιος ο Πεσμαζόγλου. Έδρα στις Βρυξέλλες θα εξασφαλίσει όμως και το Κόμμα των Προοδευτικών του Σπύρου Μαρκεζίνη την οποία και θα καταλάβει αρχικά ο Απόστολος Παπαγεωργίου. Στην αναμέτρηση του 1984, εμφανίζεται για πρώτη φορά η περίφημη «ΕΠΕΝ» η οποία θα συγκεντρώσει το 2,29% και θα στείλει το Χρύσανθο Δημητριάδη στο Ευρωκοινοβούλιο. Το 1989 η Δημοκρατική Ανανέωση του Κωστή Στεφανόπουλου θα συγκεντρώσει το 1,36% και θα εξασφαλίσει στον Δημήτρη Νιάνια την παρουσία του στο Ευρωκοινοβούλιο. Το 1994 η μεγάλη έκπληξη έρχεται από την Πολιτική Άνοιξη του Αντώνη Σαμαρά η οποία σημειώνει μια μεγάλη εκλογική επιτυχία με το ποσοστό της να φτάνει στο 8,65%. Την Πολιτική Άνοιξη θα εκπροσωπήσουν στο Ευρωκοινοβούλιο η Κατερίνα Δασκαλάκη και ο Νικήτας Κακλαμάνης.

9.9. ΔΙΠΛΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Στις ευρωεκλογές του 2009, ο ΣΥΡΙΖΑ έλαβε την πέμπτη θέση με 4,70%. Το αποτέλεσμα αυτό θεωρήθηκε ως αποτυχία, ιδιαίτερα σε σύγκριση με τα διψήφια δημοσκοπικά ποσοστά της άνοιξης του 2008.

Η ψήφος στις Ευρωεκλογές αποκτά μεγαλύτερη βαρύτητα, γιατί το νέο Ευρωκοινοβούλιο θα λειτουργεί βάσει της Συνθήκης της Λισσαβόνας, το πιο πρόσφατο θεσμικό βήμα της Ε.Ε. προς την κατεύθυνση της ομοσπονδοποίησης. Η πιο ορατή αλλαγή εντοπίζεται στην ηγεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Κομισιόν), καθώς βάσει τον αριθμό των εδρών που θα καταλάβουν οι ευρωπαϊκές πολιτικές ομάδες, θα κριθεί ποιος θα είναι ο επόμενος πρόεδρος της Κομισιόν. Ένας Έλληνας, ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ Αλέξης Τσίπρας, είναι υποψήφιος Πρόεδρος της Επιτροπής με την παράταξη «Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά / Βόρεια Πράσινη Αριστερά». (CUE/NGL). (el/Wikipedia.gr)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο
ΕΥΡΩΕΚΚΛΟΓΕΣ 2014 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2014 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρονται τα κόμματα που συμμετείχαν αλλά και αυτά που απλά δήλωσαν συμμετοχή στις τελευταίες Ευρωεκλογές στην Ελλάδα. Επίσης, αναλύονται συμπεράσματα από την αυξημένη συμμετοχή κομμάτων και νέων πολιτικών σχεδιασμών. Στο τέλος του κεφαλαίου, αναφέρεται η εξωτερική πολιτική και οι πολιτικές θέσεις κάποιων κομμάτων σε σχέση με την Ευρώπη.

10. ΠΟΣΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

10.1. ΚΟΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ

Συνολικά 46 κόμματα και συνασπισμοί κομμάτων και ένας μεμονωμένος κατέθεσαν στον Άρειο Πάγο αιτήσεις συμμετοχής στις Ευρωεκλογές της 25^{ης} Μαΐου του 2014. Τελικά τα κόμματα που συμμετείχαν στις Ευρωεκλογές κατόπιν εγκρίσεως από τον Άρειο Πάγο ήταν 43 στον αριθμό. Αναλυτικά τα κόμματα αυτά είναι τα εξής :

1. Ο ΣΥΡΙΖΑ με αρχηγό τον Αλέξη Τσίπρα ο οποίος ήταν και υποψήφιος για πρόεδρος της Ε.Ε. (Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά-Βόρεια Πράσινη Αριστερά).
2. Η Νέα Δημοκρατία με αρχηγό τον Αντώνη Σαμαρά πρώην πρωθυπουργός της Ελλάδας. (Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα).
3. Η Ελιά – Δημοκρατική Παράταξη με αρχηγό τον Ευάγγελο Βενιζέλο (Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα).
4. Το ΚΚΕ με αρχηγό τον Δημήτρη Κουτσούμπα (Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά Βόρεια Πράσινη Αριστερά).
5. Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες με αρχηγό τον Πάνο Καμμένο (Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές).
6. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ με διοικούσα επιτροπή.
7. Η Δημοκρατική Αριστερά – προοδευτική συνεργασία με αρχηγό τον Φώτη Κουβέλη (Προοδευτική Συμμαχία Σοσιαλιστών και Δημοκρατών).
8. Η Δημιουργία ξανά με αρχηγό τον Θάνο Τζήμερο.

9. Η Δράση με αρχηγό τον Θεόδωρο Σκυλακάκη (Κόμμα Συμμαχίας Φιλελεύθερων και Δημοκρατικών για την Ευρώπη).
10. Η Δραχμή, Δημοκρατική Κίνηση Πέντε Αστέρων με αρχηγό τον Θεόδωρο Κατσανέβα.
11. Οι Έλληνες Ευρωπαίοι Πολίτες με αρχηγό τον Γεώργιο Χατζημαρκάκη.
12. Η Ένωση για την Πατρίδα και τον Λαό με αρχηγό τον Βύρωνα Πολύδωρα.
13. Η Ένωση Κεντρώων με αρχηγό τον Βασίλη Λεβέντη.
14. Το Κίνημα δεν πληρώνω με αρχηγό τον Βασίλη Παπαδόπουλο.
15. Η Κοινωνία Αξιών – Δημοκρατικοί με αρχηγούς τους Δημήτρη Μπουραντά και Θεόδωρο Πολυζωΐδη.
16. Το Κόμμα Πειρατών Ελλάδας(Πειρατική Διεθνής) και οι Οικολόγοι Πράσινοι (οι Πράσινοι-Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία) , με βμελή εκτελεστική γραμματεία.
17. Ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός με αρχηγό τον Γιώργο Καρατζαφέρη (Ευρώπη της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας).
18. Οι Πράσινοι με αρχηγό τον Νίκο Χρυσόγελο (οι Πράσινοι-Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία).
19. Το ΣΧΕΔΙΟ Β με αρχηγό τον Αλέκο Αλαβάνο.
20. Το Νέο Κόμμα με αρχηγό τον Νίκο Λαάρη.
21. Το ΠΟΤΑΜΙ με αρχηγό τον Σταύρο Θεοδωράκη.
22. Η ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ με αρχηγό τον Νίκο Μιχαολιάκο.
23. ΟΚΔΕ (Οργάνωση Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας) με διοικούσα επιτροπή.
24. Α.Σ.Κ.Ε. (Αγωνιστικό Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδας) με εκτελεστική επιτροπή.
25. Σύνδεσμος Εθνικής Ενότητας με αρχηγό τον Χρίστο Χρηστίδη.
26. Κοινωνία με αρχηγό τον Μιχάλη Ηλιάδη.
27. ΚΕΑΝ (Κίνημα Εθνικής Αντίστασης) με αρχηγό τον Ιπποκράτη Σαββούρα.
28. Κόμμα Ισότητας Ειρήνης και Φιλίας με αρχηγό τον Αλή Τσαούς Μουσταφά.
29. Κόμμα Ελλήνων Κυνηγών με αρχηγό τον Γιώργο Τσαγκανέλια.
30. Εργατικό Επαναστατικό Κόμμα (ΕΕΚ Τροτσκιστές) με αρχηγό τον Σαμπετάι Μάτσα.
31. Έλληνες Οικολόγοι με αρχηγό τον Δημοσθένη Βεργή.
32. Ενιαίο Παλλαϊκό Μέτωπο (ΕΠΑΜ) με αρχηγό τον Δημήτρη Καζάκη.

33. Εθνικό Μέτωπο με αρχηγό τον Εμμανουήλ Κώνστα.
34. Ανεξάρτητο Πολιτικό Κίνημα-Οικολογικό Ελληνικό με αρχηγό τον Δημήτριο Κολλάτο.
35. Ελπίδα Πολιτείας με αρχηγό τον Δημήτριο Αντωνίου.
36. Παναθηναϊκό Κίνημα με αρχηγό τον Θ. Μαραγκουδάκη.
37. Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία – Ουράνιο Τόξο με αρχηγό τον Σταύρο Αναστασιάδη.
38. Σοσιαλιστικό Κόμμα με αρχηγό τον Σταύρο Τζουμάκα.
39. Αγροτικό Κτηνοτροφικό Κόμμα Ελλάδας (ΑΚΚΕΛ) με αρχηγό τον Ε. Τσιομπανίδη.
40. Πατριωτική Ένωση-Ελληνική Λαϊκή Συσπείρωση(ΕΛ.ΛΑΣ),συνασπισμών των κομμάτων: Κόμμα Εθνικής Σωτηρίας-Αν. Κότσιαλος , Εθνικός Λαϊκός Σχηματισμός- Οδ. Τηλιγάδας, Κίνημα Πολιτικής Αλήθειας- Κ. Γκέκας.
41. ΟΑΚΚΕ (Οργάνωση για την Ανασυγκρότηση του ΚΚΕ) με 3μελή διοικούσα επιτροπή η οποία απαρτίζεται από τους : Η. Ζαφειρόπουλο, Δ. Γουρνά και Ε. Κωνσταντοπούλου.
42. ΜΛ ΚΚΕ (Μαρξιστικό-Λενινιστικό Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος) με διοικούσα επιτροπή που απαρτίζεται από τους: Αντ. Παπαδόπουλο και Π. Κουφοβασίλη.
43. Λευκό με αρχηγό τον Κων. Ντάλιο.

10.2. Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ-ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Οι ευρωεκλογές του 2014 διεξήχθησαν μία εβδομάδα μετά τον α' γύρο των δημοτικών και περιφερειακών εκλογών. Η χρονική επιλογή των δύο εκλογών είχε εμφανή επίδραση στην εκλογική συμμετοχή τη β' Κυριακή. Όπως φαίνεται αναλυτικά στον Πίνακα 1, από 6.088.121 ψηφοφόρους την Κυριακή του α' γύρου το εκλογικό σώμα μειώθηκε στις ευρωεκλογές σε 5.932.100, δηλαδή κατά 156.021 άτομα. Σε σχέση με τις εκλογές του Ιουνίου 2012 η μείωση φτάνει τα 284.698 άτομα, ενώ σε σχέση με τον Μάιο του 2012 τα 544.718 άτομα (!). Η μείωση του εκλογικού σώματος συνέβαλε στο να διαμορφώσει για τα κόμματα της συγκυβέρνησης ένα ελαφρώς καλύτερο φαινομενικά αποτέλεσμα, αφού είναι σχεδόν βέβαιον από τις έρευνες εκλογικής συμπεριφοράς ότι η αύξηση της συμμετοχής θα ενίσχυε αριθμητικά και ποσοστιαία τα κόμματα της μη-συγκυβέρνησης. Το στοίχημα της

μεγαλύτερης προσέλευσης στην κάλπη δεν επιτεύχθηκε για τα αριστερά κόμματα (κυρίως για τον ΣΥΡΙΖΑ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1996-2014

ΕΚΛΟΓΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 1996	6.978.656
ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 1999	6.712.684
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2000	7.026.527
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ 2002	7.267.049
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2004	7.573.368
ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2004	6.283.637
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ 2006	7.110.538
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2007	7.355.026
ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2009	5.261.355
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2009	7.044.479
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ 2010	5.988.678
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2012 (Α)	6.476.818
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2012 (Β)	6.216.798
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ 2014	6.088.121
ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2014	5.932.100

Πηγή: ΥΠΕΣ, Εκλογικά Αποτελέσματα

Έτσι, η πραγματική αποχή καταγράφηκε στο 28.5% σε ό,τι αφορά στις ευρωεκλογές, ενώ ήταν 27% περίπου στον α' γύρο των Περιφερειακών / Δημοτικών.

Παραμένει βεβαίως το γενικό συμπέρασμα, ότι η εκλογική συμμετοχή στην Ελλάδα μειώνεται σταθερά σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία. Συγκριτικά με τις Βουλευτικές εκλογές του 2004 το εκλογικό σώμα εμφανίζεται μειωμένο κατά 1.641.268 ψηφοφόρους, εκτινάσσοντας την αποχή σε τεράστια για τα ελληνικά ιστορικά δεδομένα επίπεδα. Η οικονομική και κοινωνική κρίση σχετίζεται, όπως φαίνεται, ευθέως με την εμπιστοσύνη στον κοινοβουλευτισμό και στις εκλογές.

Ταυτόχρονα, όπως φαίνεται στον Πίνακα 2, ενισχύθηκε αρκετά η επιλογή της άκυρης / λευκής ψήφου, τόσο σε σχέση με τις προηγούμενες ευρωεκλογές όσο και σε σχέση με τις δύο βουλευτικές εκλογές του 2012.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΗΣ – ΑΚΥΡΗΣ ΨΗΦΟΥ 1996-2014

ΕΚΛΟΓΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΕΥΚΩΝ / ΑΚΥΡΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 1996	198.607	2.8
ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 1999	283.988	4.2
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2000	158.516	2.2
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ 2002	441.918	6.1
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2004	166.667	2.2
ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2004	161.005	2.5
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ 2006	467.015	6.6
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2007	196.020	2.7
ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2009	133.818	2.5
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2009	186.137	2.6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ 2010	545.880	9.1
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2012 (Α)	152.682	2.4
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2012 (Β)	61.334	1.0
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ 2014	434.241	7.1
ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2014	225.494	3.8

Πηγή: ΥΠΕΣ, Εκλογικά Αποτελέσματα

10.3. Η ΧΩΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ – Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ “ΤΑΞΙΚΗΣ ΠΟΛΩΣΗΣ”

Οι Ευρωεκλογές του 2014 πιστοποίησαν τη μεταβολή της εκλογικής βάσης των κομμάτων. Θα έλεγε κανείς ότι στην ουσία σταθεροποίησαν την «εικόνα» του Ιουνίου 2012, η οποία πλέον δεν πρέπει να θεωρείται «μεταβατική». Αντιθέτως, η κοινωνική διαστρωμάτωση της ψήφου στις ευρωεκλογές έδειξε ότι «μεταβατική» ήταν η εικόνα που είχε προκύψει τον Μάιο του 2012.

Στον Πίνακα 3 καταγράφεται η «χωρική» κατανομή της ψήφου και διαγράφεται η διαφοροποιημένη εκλογική βάση των κομμάτων, αλλά και η εμβάθυνση της ταξικής πόλωσης που προέκυψε από τις εκλογές του Ιουνίου '12. Το ποσοστό των κομμάτων ανά κατηγορία περιοχής είναι ορθότερο να συγκρίνεται όχι με τόσο με το εθνικό ποσοστό αλλά με το ποσοστό στις αστικές περιοχές. Αυτό που κανείς εύκολα διαπιστώνει είναι η απολύτως διαφοροποιημένη συμπεριφορά μεταξύ των «εργατικών – μισθωτών» περιοχών και των «υψηλών» (αστικών) περιοχών. Οι μεν πρώτες δίνουν ισχυρά ποσοστά στον ΣΥΡΙΖΑ και στο ΚΚΕ, πολύ ισχυρότερα από το μέσο ποσοστό τους στις αστικές περιοχές, οι δε δεύτερες επιλέγουν με πολύ μεγάλη στατιστική σημαντικότητα την ΝΔ (και δευτερευόντως το ΠΟΤΑΜΙ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 : Η εκλογική επιρροή των κομμάτων στις Ευρωεκλογές 2014 σε επιλεγμένες περιοχές βάσει της κοινωνικο-επαγγελματικής (κ/ε) τους τυπολογίας (ποσοστά %)

	ΣΥΡΙΖΑ	ΝΔ	ΧΑ	ΕΛΙΑ	ΠΟΤΑΜΙ	ΚΚΕ	ΑΝΕΛ
ΕΘΝΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	26.6	22.7	9.4	8.0	6.6	6.1	3.5
ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	26.1	21.6	8.2	7.6	7.2	6.2	3.6
«Υψηλές περιοχές»							

Βουλιαγμένη	16.0	41.5	7.4	5.3	8.9	2.6	4.5
Βούλα	19.9	36.6	6.8	5.8	8.8	3.0	3.8
Ψυχικό	13.2	49.8	5.9	5.4	8.7	2.0	1.6
Φιλοθέη	12.3	52.5	5.1	5.0	9.2	1.5	1.6
Εκάλη	7.8	59.0	4.6	4.2	7.4	1.4	1.9
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ «Υψηλών»	13.8	47.9	6.0	5.1	8.6	2.1	2.7
«Υψηλές μεσαίες περιοχές»	–						
Χολαργός	27.4	24.9	7.3	6.7	8.1	5.0	3.2
Αγ. Παρασκευή	27.4	26.2	7.0	7.1	8.0	4.9	3.2
Χαλάνδρι	27.3	25.6	7.0	6.4	8.7	5.6	3.1
Βριλήσσια	26.3	26.8	7.0	6.4	9.4	4.6	2.9
Μαρούσι	27.1	25.3	7.3	6.8	8.8	5.3	3.4
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ «υψηλών μεσαίων»	–27.1	25.7	7.1	6.7	8.6	5.1	3.2
Μεσαίες περιοχές							
Ελληνικό	28.4	19.1	7.5	6.3	9.2	8.9	3.6
Ζωγράφου	29.2	22.3	8.0	7.4	7.0	7.6	3.0
Γαλάτσι	30.8	17.8	8.8	6.7	7.9	8.1	3.3
Βύρωνας	32.6	18.9	8.0	6.3	7.2	9.2	3.1
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ «μεσαίων»	30.2	19.5	8.1	6.7	7.8	8.4	3.2
Καματερό	32.1	14.4	10.9	6.4	6.5	10.1	3.8
Κερατσίνι	33.0	14.4	10.7	5.7	6.7	9.6	3.8
Νίκαια	34.3	13.7	10.2	6.0	6.5	11.2	3.9
Αγ. Ιωάννης Ρέντη	34.3	15.1	12.1	5.4	6.1	7.4	4.1

Περιστέρι	34.9	15.6	9.6	5.6	6.4	9.9	3.6
Αιγάλεω	34.5	15.1	9.9	6.0	6.6	9.5	3.5
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ							
«μισθωτών εργατικών περιοχών»	33.8	14.7	10.6	5.8	6.4	9.6	3.8

Πηγή: ΥΠΕΣ, Επεξεργασία Εκλογικών Αποτελεσμάτων

Όσο κανείς «ανεβαίνει» (ή αντίστοιχα «κατεβαίνει») στην κλίμακα της κοινωνικής χωρικής διαστρωμάτωσης βλέπει με σαφήνεια τις διαφοροποιήσεις για κάθε κόμμα. Ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί κυρίως μια εκλογική συμμαχία των «μισθωτών – εργατικών» στρωμάτων με τα μεσαία στρώματα. Λόγω της κρίσης φαίνεται ότι έχει αποκτήσει όμως ισχυρά ακροατήρια και στα μεσοαστικά στρώματα. Αντίθετα, είναι πλήρως σχεδόν απομονωμένος στις αστικές περιοχές. Το ΚΚΕ «ακολουθεί» τη χωρική γεωγραφία του ΣΥΡΙΖΑ, δείχνοντας ουσιαστικά ότι μεταξύ των εκλογικών σωμάτων αναπτύσσεται αμφίδρομη επικοινωνία. Η ΝΔ ακολουθεί την ακριβώς αντίθετη φορά, δείκτης και αυτός της μεγάλης πολιτικής – ταξικής πόλωσης που διακρίνει τον κομματικό ανταγωνισμό. Είναι ισχυρότατη στις «αστικές» περιοχές (εδώ πρέπει κανείς να συνυπολογίσει, επιπλέον, και τη μεγάλη δύναμη που κατέγραψαν και τα υπόλοιπα σχήματα της νεοφιλελεύθερης δεξιάς, όπως οι ΓΕΦΥΡΕΣ), όμως έχει συρρικνωθεί δραματικά στις «λαϊκές» και «μεσαίες» περιοχές, ενώ φαίνεται να χάνει και τις «τάξεις-στηρίγματα», δηλαδή τα μεσοαστικά στρώματα.

Η Χρυσή Αυγή βρίσκει την υποστήριξή της περισσότερο στις «λαϊκές» και «μεσαίες» περιοχές. Αντίθετα, το ειδικό της βάρος μειώνεται στις «αστικές» και «μεσοαστικές» περιοχές. Είναι επομένως δυνατό μόρφωμα, που διεκδικεί στο επίπεδο της ψήφου ένα μέρος της «λαϊκής αντι-συστηματικότητας».

Το ΠΟΤΑΜΙ καταγράφηκε τελικά, όπως διαφαινόταν άλλωστε, ως ένα μόρφωμα διαμαρτυρίας περισσότερο των αστικών και μεσοαστικών στρωμάτων. Η Ελιά δείχνει μια «πολυσυλλεκτικότητα» χαμηλής αντοχής. Τα ποσοστά της ήρθαν κατά βάση από την αγροτική περιφέρεια.

Μια τελική παρατήρηση για τη «χωρική» ψήφο: δεν φαίνεται να επιβεβαιώνεται μια εκτίμηση που είχε διατυπωθεί από κάποιον αναλυτή προεκλογικά ότι μεταξύ των λαϊκών στρωμάτων και των μεσοαστικών / αστικών υπάρχει τεράστια απόσταση, ένα ασυνεχές. Τα δεδομένα δείχνουν ότι η απόσταση (δηλαδή η «πόλωση») αφορά και μεγάλο μέρος των μεσοαστικών στρωμάτων. Οι ευρωεκλογές έδειξαν ότι οι κυρίαρχες τάξεις τείνουν να μείνουν χωρίς «τάξεις-στηρίγματα», προφανώς λόγω της τεράστιας κοινωνικής και οικονομικής καταστροφής μεγάλου μέρους των μεσοαστικών στρωμάτων. Η τάση αυτή μένει να δούμε πώς θα εξελιχθεί τους επόμενους μήνες και έως τις επόμενες εκλογές.

10.4. ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ-Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ “ΤΑΞΙΚΗΣ ΠΟΛΩΣΗΣ”

Η εικόνα της χωρικής πόλωσης επιβεβαιώνεται από την κοινωνική / επαγγελματική διαστρωμάτωση της ψήφου, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 4. Εδώ μπορεί να παρατηρήσει κανείς ευκρινέστερα τον τύπο κοινωνικής-εκλογικής συμμαχίας που τείνει σήμερα να διαμορφωθεί με τα υφιστάμενα κόμματα. Οι παρατηρήσεις που προκύπτουν θα πρέπει να ιδωθούν βεβαίως υπό το πρίσμα της τεράστιας αναταραχής που έχει προκληθεί στη δομή της εργασίας αυτά τα χρόνια. Οι διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται σε γενικές γραμμές αφορούν σε μία «στροφή» προς τα αριστερά των μισθωτών του δημόσιου τομέα και της μεγάλης δεξαμενής των ανέργων, αλλά και στη διαφαινόμενη «συντηρητικοποίηση» μεγάλου μέρους της σημερινής εργασίας στον ιδιωτικό τομέα..

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Η εκλογική επιρροή των κομμάτων κατά κοινωνικο-επαγγελματική κατηγορία

	ΣΥΡΙΖΑ	ΝΔ	ΧΑ	ΕΛΙΑ	ΠΟΤΑΜΙΚΚΕ	ΑΝΕΛ
ΕΘΝΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	26.6	22.7	9.4	8.0	6.6	3.5
Εργοδότες Επιχειρηματίες	8.7	37.4	23.5	9.0	1.0	8.7
Αυτοαπασχολούμενοι Αγρότες	37,5	22.5	10.0	7.5	5.0	10.0

κτηνοτρόφοι							
Αυτοαπασχολούμενοι							
Ελεύθεροι επαγγελματίες (επιστήμονες)	21.0	22.0	11.0	2.2	7.7	4.4	5.5
Επαγγελματίες – Βιοτέχνες – Μικροί έμποροι	32.0	12.8	11.2	4.8	7.2	3.2	5.6
Μισθωτοί Δημοσίου Τομέα	43.5	7.2	2.9	7.2	10.1	5.8	1.4
Μισθωτοί Ιδιωτικού Τομέα	21.0	20.0	15.2	6.7	7.6	8.6	1.9
Άνεργοι (για πρώτη φορά)	27.3	9.1	18.2	9.1	15.0	9.0	2.5
Άνεργοι (έχουν χάσει τη δουλειά τους)	36.3	12.9	12.9	2.4	5.6	7.3	1.4
Νοικοκυρές	28.3	24.4	9.4	6.3	3.9	7.1	3.1
Συνταξιούχοι	20.3	32.1	5.9	13.2	6.8	5.7	3.1
Μαθητές	/						
Σπουδαστές	/44.0	12.0	0	4.0	4.0	4.0	3.0
Φοιτητές							

Πηγή: VPRC, *Αθροιστικά Δεδομένα Εκλογικών Ερευνών, Μάιος 2014*

Όπως φαίνεται από τα στοιχεία, καταγράφεται μία μεγάλη απόκλιση στην ψήφο στο εσωτερικό της μισθωτής εργασίας, μεταξύ δημόσιου τομέα και ανέργων από τη μια και σημερινών εργαζόμενων στον ιδιωτικό τομέα από την άλλη. Στις δύο πρώτες κατηγορίες είναι εμφανές το μεγάλο προβάδισμα του ΣΥΡΙΖΑ. Αντίθετα, στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα (προσοχή: στους σημερινούς μισθωτούς) φαίνεται μια σχετική αντοχή της ΝΔ, αλλά και μια ισχυρή επιρροή της ΧΑ. Με άλλα λόγια, πιθανόν η γεωγραφία του σημερινού ιδιωτικού τομέα να έχει αλλοιωθεί.

Βεβαίως, η εικόνα αυτή της ψήφου των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα προέρχεται κυρίως από τα μεσαία και ανώτερα στελέχη του. Στις κατηγορίες αυτές ο ΣΥΡΙΖΑ

καταγράφει ένα ισχνό 11.8% και 13.8% αντίστοιχα, ενώ παρατηρείται και στις δύο κατηγορίες προβάδισμα της ΝΔ με 23.5% και 20% αντίστοιχα, αλλά και εξαιρετικά υψηλά ποσοστά για την ΧΑ με 20% και 14% αντίστοιχα. Στην κατηγορία των υψηλών στελεχών του ιδιωτικού τομέα καταγράφεται και ισχυρή παρουσία του ΠΟΤΑΜΙΟΥ με 12%.

Αντίθετα, στις κατώτερες θέσεις της απασχόλησης (κατώτερο προσωπικό γραφείου, ανειδίκευτοι εργασία, ειδικευμένη εργασία, ελαστική απασχόληση-part time) ο ΣΥΡΙΖΑ καταγράφει ένα ποσοστό κοντά στο 30%, με το μεγαλύτερο στην κατηγορία των ανειδίκευτων εργατών (33.3%).

Η κοινωνική κατανομή της ψήφου δείχνει μια μεγάλη ανακατάταξη σε σχέση με το μεταπολιτευτικό παρελθόν. Η κοινωνική κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων αγροτών φαίνεται να κινείται πια προς τα αριστερά (ΣΥΡΙΖΑ αλλά και ΚΚΕ). Όμως, η κοινωνική κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων επιστημονικών επαγγελματιών (δικηγόροι, μηχανικοί, γιατροί, κλπ) φαίνεται να κινείται μάλλον προς τα «δεξιά», δίνοντας ισχυρά ποσοστά σε ΝΔ, ΠΟΤΑΜΙ, αλλά και ΧΑ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Η εκλογική επιρροή των κομμάτων στις Ευρωεκλογές 2014 κατά ηλικιακή κατηγορία (%)

	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
ΣΥΡΙΖΑ	39.5	25.5	34.8	32.0	25.7	18.5
ΝΔ	10.5	17.3	13.9	12.9	20.9	37.9
ΧΑ	21.1	10.2	13.9	10.5	9.9	5.1
ΕΛΙΑ	2.6	5.1	2.5	4.3	8.3	14.5
ΠΟΤΑΜΙ	5.3	9.2	10.1	7.4	5.9	4.6
ΚΚΕ	2.6	7.1	5.1	6.3	7.5	4.6
ΑΝΕΛ	5.3	3.1	3.8	3.9	3.6	2.8
ΥΠΟΛΟΙΠΑ	13.2	22.4	15.8	22.7	18.2	12.0

Πηγή: VPRC, Αθροιστικά Δεδομένα Εκλογικών Ερευνών, Μάιος 2014

Η κατάταξη κατά ηλικιακή κατηγορία δείχνει την μεγάλη επιρροή του ΣΥΡΙΖΑ στις νεότερες(στην ηλικία 18-24 φθάνει στο 39,5%) και τις παραγωγικές ηλικίες, ενώ

μειώνεται στις μεγαλύτερες για να φτάσει στο 18,5% στους ψηφοφόρους πάνω από 65. Ακριβώς αντίθετη είναι η εικόνα για την ΝΔ η οποία φθάνει στο 37,9% για τις ηλικίες 65+. Από την τελευταία κατηγορία αντλεί τους περισσότερους ψήφους και το ΠΑΣΟΚ -Ελιά. Αξιοσημείωτη είναι η μεγάλη επιρροή της Χρυσής Αυγής στις ηλικίες 18-24(21,1 %) ενώ το Ποτάμι παρουσιάζει το μεγαλύτερο ποσοστό(10,1%) στις ηλικίες 35-44.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Η εκλογική επιρροή των κομμάτων στις Ευρωεκλογές 2014 κατά αστικότητα κατοικίας (%)

	Αστικές περιοχές	Ημιαστικές περιοχές	Αγροτικές περιοχές
ΣΥΡΙΖΑ	26.1	28.1	26.8
ΝΔ	21.6	24.6	24.4
ΧΑ	8.2	8.2	13.0
ΕΛΙΑ	7.6	5.8	10.0
ΠΟΤΑΜΙ	7.2	7.0	5.0
ΚΚΕ	6.2	7.6	4.7
ΑΝΕΛ	3.6	2.9	3.3
ΥΠΟΛΟΙΠΑ	19.5	15.8	12.7

Πηγή: VPRC, Αθροιστικά Δεδομένα Εκλογικών Ερευνών, Μάιος 2014

10.5. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΚΟΜΜΑΤΟΣ (ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΦΥΣΗ)

Οι Πράσινοι δεσμεύτηκαν να αγωνιστούν για να δημιουργήσουν μια δημοκρατική, κοινωνική, αλληλέγγυα, οικολογική Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία. Να κλείσουν τον δρόμο στις λαϊκίστικες, εθνικιστικές και ακροδεξιές δυνάμεις που επιδιώκουν την αποδόμηση της Ευρώπης, την απομόνωση και την κατεδάφιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του κοινωνικού μοντέλου και της περιβαλλοντικής προστασίας. Ο απομονωτισμός δεν είναι η απάντηση στην ανεξέλεγκτη και παντοδύναμη αγορά ή στις ισοπεδωτικές πολιτικές λιτότητας, η λύση βρίσκεται στην περισσότερη αλλά πιο

δημοκρατική και κοινωνική Ευρώπη, που έχει ως αδιαπραγμάτευτους πυλώνες της τα ανθρώπινα δικαιώματα, την αλληλεγγύη και την προστασία του περιβάλλοντος.

Νέα Δημοκρατία - Αντώνης Σαμαράς. Μείωση κατά 30% του ειδικού φόρου θέρμανσης, αλλά και για μείωση της εισφοράς αλληλεγγύης, Σημείωσε ότι θα απλοποιηθούν οι διαδικασίες για την έκδοση των συντάξεων, ώστε αυτή να επιτυγχάνεται «με το πάτημα ενός κουμπιού», ενώ δεσμεύτηκε για άμεση αποκατάσταση των ενστόλων, με σημαντικές αυξήσεις, όσο επιτρέπουν τα δημοσιονομικά δεδομένα. μείωση της εισφοράς αλληλεγγύης και για τις δόσεις εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς την εφορία και τα Ταμεία.

Συνασπισμός Ριζοσπαστική Αριστερά (ΣΥΡΙΖΑ) - Αλέξης Τσίπρας,

Όπως δεσμεύτηκε ο ΣΥΡΙΖΑ, για την επίτευξη των στόχων θα αξιοποιηθούν, στην περίπτωση εκβιασμού, όλα τα όπλα: «Η διακοπή πληρωμών, η καταγγελία για πρόκληση ζημίας στη χώρα μας, η προσφυγή για την ακύρωση των συλλογικών δικαιωμάτων και τη λεηλασία της δημόσιας περιουσίας», ενώ θα ενεργοποιηθεί άμεσα «η διαδικασία διεκδίκησης του κατοχικού δανείου και των γερμανικών επανορθώσεων». Το κείμενο δεσμεύει, επίσης, τον ΣΥΡΙΖΑ να μην υποκύψει σε πιέσεις σε περίπτωση που θα γίνει κυβέρνηση: «Η νέα κυβέρνηση της Αριστεράς δεν θα υποκύψει σε εκβιασμούς του ευρωπαϊκού κατεστημένου και της τρόικας. Θα παλέψει για λύση μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, πλην όμως δεν θα αποδεχθεί εκβιασμούς και Μνημόνια. Όπως συμπυκνώνει το σύνθημα: «Καμιά θυσία για το ευρώ», απόλυτη προτεραιότητα για τον ΣΥΡΙΖΑ είναι η αποτροπή της ανθρωπιστικής κρίσης και όχι η υποταγή σε υποχρεώσεις που ανέλαβαν άλλοι», τονίζεται στη διακήρυξη.

Το ΠΟΤΑΜΙ

Στις προγραμματικές του δηλώσεις ήταν:

1. Η αποτελεσματικότερη δημόσια διοίκηση και η βελτίωση ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών.
2. Η μείωση δημοσιονομικού κόστους – βέλτιστη και χρηστή αξιοποίηση πόρων.
3. Η Διαφάνεια, η λογοδοσία, η συμμετοχή.

Για την βελτίωση της ποιότητας κανόνων προτάθηκαν ο ρυθμιστικός προγραμματισμός, η συμμετοχικότητα, η εκτίμηση επιπτώσεων και νέοι τρόποι ρύθμισης, ο ex post έλεγχος εφαρμογής, η κωδικοποίηση, η ενίσχυση των δομών καλής νομοθέτησης,

Για την βελτίωση του κυβερνητικού συντονισμού, ο εκσυγχρονισμός λειτουργίας, η αποκάθαρση και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των υπουργείων, επιχειρησιακά σχέδια δράσης, ο προϋπολογισμός των προγραμμάτων, η αξιολόγηση των υπουργείων, η αναδιοργάνωση των δημόσιων νομικών προσώπων, η αξιολόγηση των δομών

Για την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, ο στρατηγικός προγραμματισμός, ο εκσυγχρονισμός των προσλήψεων, τα περιγράμματα των θέσεων, το σύστημα εξέλιξης, τα προγράμματα εκπαίδευσης και οι διαδικασίες αξιολόγησης.

Τα κόμματα που λαμβάνουν μέρος στις εκλογές για το Ευρωκοινοβούλιο, μπορούν εάν επιθυμούν να καταταχθούν σε κάποια από τις πολιτικές ομάδες που επικρατούν μέσα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ανάλογα με τις πολιτικές πεποιθήσεις τους. Οι ομάδες αυτές είναι οι εξής:

- Κοινοβουλευτική ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) με υποψήφιο για πρόεδρο της Ε.Ε. τον Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ. Με αυτή την ομάδα έχει καταταχθεί η ΝΔ.
- Ομάδα Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με υποψήφιο για την προεδρία της Ε.Ε. τον Μάρτιν Σούλτς.

- Ομάδα Ευρωπαίων Συντηρητικών και Μεταρρυθμιστών. Εδώ κατατάσσεται το ελληνικό κόμμα ANEL.
- Ομάδα Συμμαχίας Φιλελεύθερων και Δημοκρατών για την Ευρώπη με υποψήφιο για την Προεδρία της Ε.Ε. τον Γκι Φερχόφσταντ. Σε αυτή την ομάδα κατατάσσεται το ελληνικό κόμμα ΔΡΑΣΗ.
- Συνομοσπονδιακή ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών. Εδώ κατατάσσεται το ελληνικό κόμμα ΣΥΡΙΖΑ.
- Ομάδα των Πρασίνων/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία με υποψήφιους αρχηγούς Ε.Ε. τους Σκά Κέλλερ και Ζοζέ Μποβέ. Σε αυτή την ομάδα κατατάσσεται το ελληνικό κόμμα Οικολόγοι Πράσινοι.
- Ομάδα για την Ευρώπη της Ελευθερίας και της Άμεσης Δημοκρατίας που έχει σχηματιστεί από το Κίνημα για μια Ευρώπη των Ελευθεριών και της Δημοκρατίας και δεν παρουσίασε προεκλογικά κάποιον υποψήφιο πρόεδρο για την Ε.Ε.. Σε αυτή την ομάδα κατατάσσεται το ελληνικό κόμμα ΛΑΟΣ.
- Η Ευρώπη των Εθνών και της Ελευθερίας που ούτε αυτή παρουσίασε κάποιον υποψήφιο για τη προεδρία της Ε.Ε..
- Μη εγγεγραμμένοι.

10.6.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Σε σύγκριση με παλαιότερες ευρωεκλογές, στις τελευταίες εκλογές του 2014 ο αριθμός των κομμάτων που συμμετείχαν είναι πολύ μεγαλύτερος από αυτό των προηγούμενων ευρωεκλογών. Κατά συνέπεια και ο αριθμός των υποψήφιων ευρωβουλευτών που συμμετείχαν στη διαδικασία, ξεπερνούσε κατά πολύ των αριθμό των ευρωβουλευτών των παλαιότερων ετών. Αυτή η αυξημένη συμμετοχή ευρωβουλευτών και κομματικών συνδυασμών, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι λόγω της μειωμένης συμμετοχής των πολιτών στην διαδικασία εκλογής των ευρωβουλευτών που επικρατούσε τα τελευταία χρόνια, οδηγήθηκαν οι αρμόδιοι στη δημιουργία νέων συνασπισμών και κομμάτων για να καταφέρουν να δώσουν στους πολίτες το κίνητρο της ψήφου. Έτσι με μικρές και μεγάλες αλλαγές στις απόψεις και την ιδεολογία τους, καταλήξαμε στη δημιουργία νέων κομματικών συνδυασμών οι οποίες υπόσχονται να πράξουν σύμφωνα με τις ανάγκες των πολιτών.

10.7. ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ - ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Το ύψιστο δημοκρατικό δικαίωμα του κάθε πολίτη είναι η άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος, τούτέστιν η επιλογή των πολιτικών προσώπων που προσφέρονται να υπηρετήσουν το Έθνος κατά τον καλύτερο για τα συμφέροντα του τρόπο. Για να ασκήσει όμως σωστά την δημοκρατική του επιλογή ο πολίτης –ψηφοφόρος θα πρέπει να έχει μία σαφή εικόνα των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα και τον τρόπο επίλυσης τους από τους υποψήφιους πολιτικούς.

Από τις μέχρι τούδε δημόσιες παρουσιάσεις των θέσεων όλων των κομμάτων και των υποψηφίων τους εμφανίζεται η οικονομική κρίση ως το μοναδικό πρόβλημα, που αντιμετωπίζει ο ελληνικός λαός και προτείνεται η λύση του με ψευτοδιλήμματα μεταξύ μνημονίου και δραχμής, εντός ή εκτός ευρωζώνης, καθώς και κριτική των εκάστοτε δηλώσεων ξένων παραγόντων ,ενώ το ουσιαστικό πρόβλημα της Ελληνικής οικονομίας, πέραν του εντοπισμού των υπαιτίων και των λόγων που οδήγησαν στην κρίση, είναι η ανυπαρξία εθνικού προγράμματος αναδιάρθρωσης και ανάπτυξης των πλουτοπαραγωγικών δυνατοτήτων της χώρας. Για άλλη μία φορά το Ελληνικό πολιτικό σύστημα βρήκε εξιλαστήριο θύμα τον ξένο παράγοντα για να καλύψει τις δικές του αδυναμίες και βαρύτατες ευθύνες. Ο αποπροσανατολισμός όμως του πολίτη-ψηφοφόρου δεν περιορίζεται στα ανωτέρω, συνοπτικώς αναφερθέντα. Επεκτείνεται και σε άλλα σοβαρά θέματα όπως αυτά της εξωτερικής πολιτικής τα οποία απουσιάζουν παντελώς από τον δημόσιο διάλογο ,ως μη υπάρχοντα ,επιδρώντας αρνητικά στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των πολιτών καθ' όσον περιορίζεται το δικαίωμα στην πλήρη γνώση των θέσεων των κομμάτων και των υποψηφίων τους, οδηγώντας έτσι σε ενδεχόμενη εσφαλμένη επιλογή κόμματος.

Με βάση τα προγράμματα των κομμάτων που συμμετέχουν στη Βουλή, θα γίνει μία συνοπτική καταγραφή των θέσεων ορισμένων κομμάτων στα θέματα εξωτερικής πολιτικής .

10.7.1. Νέα Δημοκρατία

Ευρωπαϊκή Ένωση- ΝΑΤΟ:

Η Ν.Δ θεωρεί ότι η Ελλάδα είναι αναπόσπαστο κομμάτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεπώς εταίρος του ΝΑΤΟ. Πρεσβεύει ότι ενισχύοντας τον ευρώ-ατλαντικό προσανατολισμό της Ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, εδραιώνει την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας και προωθεί στη βάση του αμοιβαίου σεβασμού τις παραδοσιακές σχέσεις με τις ΗΠΑ.

Κυπριακό:

Επιδιώκει μία λύση δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική, χωρίς στρατεύματα κατοχής, συμβατή με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Μία λύση που θα εδράζεται στα ψηφίσματα και στις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και θα σέβεται τις αρχές και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκτιμά ότι η λύση θα πρέπει να γεννηθεί στην Κύπρο και να γίνει πρωτίστως αποδεκτή από τους ίδιους τους Κύπριους.

Σλαβική επιβουλή κατά της Μακεδονίας:

Στο ζήτημα της ονομασίας της ΠΓΔΜ, πιστεύει σε μία κοινώς αποδεκτή λύση για όλες τις χρήσεις (erga omnes) και προωθεί πολιτικές καλής γειτονίας, θεωρώντας το αυτονόητο και για την άλλη πλευρά. Ο οποιοσδήποτε γεωγραφικός προσδιορισμός δεν είναι δυνατό να αμφισβητεί το γεγονός ότι ο όρος Μακεδονία είναι αναπόσπαστο τμήμα της Ελληνικής ιστορίας και του Ελληνικού πολιτισμού.

Τουρκία:

Στηρίζει τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χωρίς όμως «εκπτώσεις» στην ανάγκη εναρμόνισης της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής της με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Θεωρεί ότι είναι ευρωπαϊκή απαίτηση ο σεβασμός του Οικουμενικού Πατριαρχείου και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και ότι είναι υποχρέωση της Τουρκίας ο σεβασμός του Διεθνούς Δικαίου και του Δικαίου της Θάλασσας, των διεθνών και διμερών συνθηκών, της κυριαρχίας και των δικαιωμάτων των άλλων κρατών ,με την πολιτική δε του casus belli δεν επιτυγχάνονται τα ανωτέρω.

Υφαλοκρηπίδα - ΑΟΖ :

Η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, η ανακήρυξη και, στη συνέχεια, η συμφωνία για την ΑΟΖ είναι αυτονόητοι στόχοι της εξωτερικής πολιτικής του κόμματος.

Αλβανία:

Στηρίζει την ευρωπαϊκή προοπτική της η οποία όμως διέρχεται από τον σεβασμό των δικαιωμάτων της Ελληνικής μειονότητας των Βορειοηπειρωτών, που μπορεί να λειτουργεί ως γέφυρα συνεργασίας και φιλίας μεταξύ των δύο κρατών.

Λοιπές πολιτικές:

Προωθεί τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό των Δυτικών Βαλκανίων και την ειρήνη και σταθερότητα στα Βαλκάνια. Επίσης στηρίζει την πολιτική καλής γειτονίας και οικονομικής συνεργασίας στον Εύξεινο Πόντο (ΟΣΕΠ) και συμβάλλει στην σταθερότητα και ειρήνη στη Μεσόγειο, Βόρειο Αφρική, Μέση Ανατολή. Ενθαρρύνει την ανάπτυξη σχέσεων με άλλους σημαντικούς διεθνείς πόλους όπως Ρωσία και Κίνα και αναπτύσσει σχέσεις φιλίας και συνεργασίας με τον Αραβικό Κόσμο, το Ισραήλ, την Κεντρική και Ανατολική Ασία, την Υποσαχάρια Αφρική, τη Νότια Αμερική και Αυστραλία. Συμμετέχει δημιουργικά σε όλους τους Διεθνείς και σε πολλούς Περιφερειακούς Οργανισμούς.

10.7.2. ΣΥΡΙΖΑ-Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο

Ευρωπαϊκή Ένωση:

Στο εκλογικό πρόγραμμα του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, αναφέρεται ότι σε όλες τις χώρες της Ευρώπης που πλήττονται από την κρίση και την κοινή πολιτική της Μεγάλης Συμμαχίας Συντηρητικών και Σοσιαλδημοκρατών που διαχειρίστηκαν μαζί την οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι λαοί αντιστέκονται. Ριζοσπάστες της Αριστεράς, Αριστεροί Σοσιαλιστές, Κομμουνιστές, Αριστεροί Οικολόγοι, εργατικά συνδικάτα και κοινωνικά κινήματα οικοδομούν μέτωπα για να ανατρέψουν αυτή την πολιτική. Επιστημονικά ιδρύματα, κοινωνικές οργανώσεις, διανοούμενοι σε όλον τον κόσμο προειδοποιούν ότι η πολιτική που εφαρμόζεται οδηγεί τις οικονομίες των χωρών της Ευρώπης σε πιο βαθιά κρίση, τη δημοκρατία στη συρρίκνωση, το περιβάλλον στην καταστροφή, την Ευρωπαϊκή Ένωση σε διάλυση και, προπάντων, τις λαϊκές τάξεις στη φτώχεια και την εξαθλίωση. Κάτω από αυτή την πίεση, ακόμα και μέσα στα σοσιαλδημοκρατικά

κόμματα, που στήριξαν αυτή την πολιτική, ακούγονται σήμερα φωνές που μιλούν για «ρύθμιση», για «κρατική παρέμβαση», για «μέτρα» που θα χαλιναγωγούν την ασυδοσία της κερδοσκοπίας. Ο ΣΥΡΙΖΑ πιστεύει επί πλέον ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση υπό την ηγεσία της Μεγάλης Συμμαχίας Συντηρητικών και Σοσιαλδημοκρατών γίνεται όλο και περισσότερο ένας αντιδημοκρατικός μηχανισμός κυριαρχίας του κεφαλαίου γεγονός που κερδίζει τον νου εκατομμυρίων Ευρωπαίων πολιτών. Θεωρείται ότι σήμερα είναι βέβαιο ότι η ένωση των κρατών της Ευρώπης δεν μπορεί να συνεχίσει σε αυτόν τον δρόμο και η ένωση της Ευρώπης χρειάζεται νέα εκκίνηση με κοινωνική ευαισθησία, οικολογική φροντίδα, φιλειρηνική εξωτερική πολιτική και δημοκρατία. Και αυτό δεν μπορούν και δεν θέλουν να το κάνουν οι πολιτικές δυνάμεις που κυβερνούν σήμερα. Τονίζεται ότι ,ολόκληρη η ευρωζώνη κλονίζεται. Οι νέες συμφωνίες οδηγούν την Ε. Ε. σε όλο και σε πιο αυταρχική κατεύθυνση, και γίνεται ολοφάνερο ότι αυτή η νεοφιλελεύθερη δομή, λειτουργία και πολιτική της Ε.Ε. πρέπει να ανατραπεί. Ήδη σε μεγάλες χώρες, όπως η Γαλλία, το νέο σύμφωνο για το ευρώ αμφισβητείται, στην ίδια τη Γερμανία η κυβέρνηση δυσκολεύεται να το περάσει στο κοινοβούλιο, ενώ στην Ιρλανδία θα κληθεί ο λαός να το κρίνει με δημοψήφισμα. Αυτό πρέπει να γίνει και στην Ελλάδα. Εκτιμάται ότι η επιτυχία του ΣΥΡΙΖΑ στην χώρα μας, δεν θα σημάνει απομόνωση, όπως λένε οι συνέταιροι του δικομματισμού και οι εκπρόσωποι της τρόικας για να τους φοβίσουν, αλλά θα γίνει θρυαλλίδα εξέλιξεων και ανατροπών, θα δώσει κουράγιο και δύναμη στους άλλους λαούς της Ευρώπης και θα βρουν συμπαράστατες και συμμάχους. Επιδίωξη είναι η ρήξη με τη νεοφιλελεύθερη πολιτική που κυριαρχεί στην Ε.Ε. και η οικοδόμηση ενός πανευρωπαϊκού μετώπου που θα παλέψει για μια διαφορετική Ευρώπη, μια Ευρώπη της ειρήνης, της εργασίας, των κοινωνικών δικαιωμάτων και της οικολογίας, της ισότητας ανάμεσα στα φύλα, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης, μια Ευρώπη σοσιαλιστική.

NATO:

Παρά τον αναγκαστικό περιορισμό των εξοπλιστικών δαπανών, η παραμονή της Ελλάδας στο NATO, αλλά και η ιδιαίτερα ευπειθής στάση της μέσα στη Συμμαχία συντηρούν τον κίνδυνο της εμπλοκής σε πολεμικές περιπέτειες.

Η ελληνική εξωτερική και στρατιωτική πολιτική εξακολουθεί να είναι συνένοχη για τον πόλεμο στο Αφγανιστάν και ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις συμμετέχουν σε

κοινά σώματα τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και του ΝΑΤΟ που προορίζονται για επεμβάσεις και πολέμους

Η πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ προβλέπει:

Την απεμπλοκή από διεθνείς ή διμερείς συμφωνίες και δραστηριότητες που συνδέονται με τον λεγόμενο «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας», οι οποίες υπηρετούν μόνο λογικές περιστολής δημοκρατικών δικαιωμάτων, καταστολής κινημάτων και αντιστάσεων και τα ηγεμονικά σχέδια των ΗΠΑ και των κυρίαρχων δυνάμεων της Ε.Ε.

Την αποχώρηση των ελληνικών στρατιωτικών δυνάμεων από αποστολές που συνιστούν επεμβάσεις του ιμπεριαλισμού σε ξένα εδάφη, ιδίως από το Αφγανιστάν, αλλά και Βαλκάνια. Για τις ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις πρέπει να ισχύσει η αρχή: κανένας στρατιώτης έξω από τα σύνορα της Ελλάδας.

Το κλείσιμο όλων των ξένων βάσεων στην Ελλάδα. Άμεση κατάργηση των βάσεων της Σούδας και του Άκτιου. Δεν θέλει την Ελλάδα στο ΝΑΤΟ, ούτε το ΝΑΤΟ στην Ελλάδα και αγωνίζεται για τη διάλυσή του.

Έχει σταθερή θέση εναντίον της παρουσίας με οποιονδήποτε τρόπο (εγκατάσταση, στάθμευση ή διέλευση) πυρηνικών όπλων και άλλων όπλων μαζικής καταστροφής στην Ελλάδα, αλλά και την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Τουρκία-ΑΟΖ-Σλαβική επιβουλή κατά της Μακεδονίας-Κυπριακό:

Οι σχέσεις της Ελλάδας με όλα τα κράτη, ιδίως με τα γειτονικά μας, πρέπει να βασίζονται στον σεβασμό και την επιδίωξη του αμοιβαίου οφέλους, του απαραβίαστου των συνόρων και της εδαφικής ακεραιότητας όλων των χωρών

Σε αυτό το πλαίσιο υποστηρίζει το ΣΥΡΙΖΑ την ανάγκη να καθοριστούν, έπειτα από διαπραγματεύσεις των όμορων κρατών, οι Αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες στην περιοχή μας. Σε αυτό το πλαίσιο υποστηρίζει τον διάλογο με την Τουρκία και την προσπάθεια να βρεθεί κοινά αποδεκτή λύση στο ζήτημα της ονομασίας της ΠΓΔΜ.

Υποστηρίζει την πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας για επανένωση του νησιού σε μια ενιαία διζωνική ομοσπονδία με δίκαιο διακανονισμό του εδαφικού και του περιουσιακού ζητήματος, καθώς και της επιστροφής όλων των Κυπρίων, εφόσον το θέλουν, στις εστίες τους.

10.7.3. ΠΑΣΟΚ

Ευρωπαϊκή Ένωση :

Για το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί για την Ελλάδα προνομιακό στρατηγικό πεδίο υπεράσπισης των εθνικών συμφερόντων και συνδιαμόρφωσης των πολιτικών που επηρεάζουν καθοριστικά, την καθημερινότητα και την ζωή των πολιτών.

Αποτελεί τον πολιτικό χώρο σκληρών διαπραγματεύσεων , αντιπαραθέσεων και προωθητικών συμβιβασμών, όπου τίποτα δεν χαρίζεται σε κανένα, και όπου κερδίζουν οι χώρες και οι κυβερνήσεις που διαθέτουν στρατηγική, γνώση των σύνθετων προβλημάτων και ικανότητα αξιοποίησης των συσχετισμών για την διαμόρφωση ευνοϊκών συμμαχιών.

Υποστηρίζει την Ευρώπη της Δημοκρατίας και της Συμμετοχής, της Πράσινης Ανάπτυξης, της Αλληλεγγύης, της Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής. Την Ευρώπη της πολυμορφίας και του πολιτισμού που σέβεται και ενδυναμώνεται μέσα από τις πολιτιστικές, θρησκευτικές και εθνικές παραδόσεις των λαών της. Την Ευρώπη που διαδραματίζει ισχυρό ρόλο στη διεθνή σκηνή για την ειρήνη, τη συνεργασία και την ρύθμιση της παγκοσμιοποίησης.

Αποδέχεται τη Συνθήκη της Λισσαβόνας ως βήμα που βελτιώνει το σημερινό θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην κατεύθυνση της πολιτικής ενοποίησης της Ευρώπης.

Επίσης, υποστηρίζει :

- την αναβάθμιση του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των Εθνικών Κοινοβουλίων,
- την αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης,
- τη θέσπιση ενός Ευρωπαϊκού Συμφώνου για την Απασχόληση,
- την ανάπτυξη μιας Ευρωπαϊκής στρατηγικής για την Πράσινη Ανάπτυξη και την Απασχόληση,
- την κατοχύρωση της Κοινωνικής Ευρώπης,
- τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Εσωτερικής Αγοράς με κανόνες και ρυθμίσεις,
- την κατοχύρωση μιας σύγχρονης, βιώσιμης Κοινής Αγροτικής Πολιτικής,
- την διαμόρφωση και την υλοποίηση μιας πραγματικά κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας.

Κυπριακό:

Δεσμεύεται να συνεχίσει να αγωνίζεται για την επίλυση του Κυπριακού στηρίζοντας την Κυπριακή Δημοκρατία, με βάση τη διζωνική, δικοινοτική Ομοσπονδία και σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΟΗΕ, τις συνθήκες και αρχές της Ε.Ε. και με πλήρη σεβασμό του Ευρωπαϊκού-Κοινοτικού Κεκτημένου. Θα αναλάβει διεθνή πρωτοβουλία για την απόσυρση των στρατευμάτων κατοχής από την Κύπρο και απαιτεί να εφαρμόσει η Τουρκία άμεσα το Πρωτόκολλο της Τελωνειακής Ένωσης και να αναγνωρίσει την Κυπριακή Δημοκρατία.

Τουρκία.

Το ΠΑΣΟΚ υποστηρίζει την εμπέδωση κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης και την ευρωπαϊκή προοπτική της Γείτονος και προτείνει μία Νέα Εθνική Στρατηγική για την ειρήνη και την ασφάλεια στην περιοχή. Η υποστήριξη της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας, δεν αποτέλεσε και δεν αποτελεί λευκή επιταγή. Η Τουρκία οφείλει να εκπληρώσει, στο ακέραιο, όλες τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει ως υποψήφια προς ένταξη χώρα απέναντι στην Ε.Ε. και σε όλα τα Κράτη-Μέλη της, μεταξύ άλλων ιδιαίτερα:

την υποχρέωση της να συμβάλλει εποικοδομητικά στην επίλυση του Κυπριακού, στο πλαίσιο των αποφάσεων του ΟΗΕ, των Ευρωπαϊκών Συνθηκών και με πλήρη σεβασμό του Κοινοτικού Κεκτημένου

την πλήρη εφαρμογή της Τελωνειακής Ένωσης με την Ε.Ε σε ό, τι αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία.

την υποχρέωση της, όπως και κάθε υποψήφιας χώρας προς ένταξη στην Ε.Ε., να υιοθετήσει και να εφαρμόσει το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, στο οποίο περιλαμβάνονται οι διεθνείς συνθήκες που δεσμεύουν την Ευρωπαϊκή Ένωση, μεταξύ των οποίων και η Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας.

την επίλυση του θέματος της οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας με την υποχρεωτική προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Το ΠΑΣΟΚ με τις πρωτοβουλίες του στο πλαίσιο της εθνικής συνεννόησης συνέβαλε αποφασιστικά στον καθορισμό της «εθνικής κόκκινης γραμμής», προκειμένου να επιλυθεί το πρόβλημα του ονόματος της ΠΓΔΜ: σύνθετη ονομασία, με γεωγραφικό προσδιορισμό, για όλες τις χρήσεις.

Νοτιοανατολική Ευρώπη:

Δεσμεύεται να καταστήσει ξανά την Ελλάδα «ατμομηχανή» της ευρωπαϊκής πορείας των χωρών των Βαλκανίων και να ολοκληρώσει αυτό που ξεκίνησε με την «Στρατηγική της Θεσσαλονίκης» το 2003, ως τη μόνη αξιόπιστη στρατηγική για τη σταθερότητα, την ασφάλεια και την ευρωπαϊκή επίλυση των προβλημάτων της περιοχής. Στην κατεύθυνση αυτή, η συνεργασία της Ελλάδας τόσο με τη Βουλγαρία όσο και με τη Ρουμανία είναι απολύτως απαραίτητη.

Λοιπές Πολιτικές:

Αποβλέπει σε σχέσεις ισοτιμίας με τις μεγάλες και ανερχόμενες παγκόσμιες δυνάμεις και

δεσμεύεται για την προώθηση ισότιμων σχέσεων με τις ΗΠΑ, την εμβάθυνση των σχέσεων με τη Ρωσία και την προώθηση της συνεργασίας με τις αναδύμενες δυνάμεις, όπως την Κίνα, την Ινδία, την Βραζιλία

10.7.4. Ανεξάρτητοι Έλληνες

Ευρωπαϊκή Ένωση:

Το κόμμα των Ανεξαρτήτων Ελλήνων στην Εθνική Αντιπρόταση που περιλαμβάνεται στο Κυβερνητικό του πρόγραμμα, χωρίς να αναφέρεται ρητά στην Ε.Ε. μνημονεύει ότι η συμβολή της χώρας μας στη δημιουργία κοινής Ευρωπαϊκής βάσης έπρεπε να είναι απείρως μεγαλύτερη και να βασίζεται περισσότερο στην μετουσίωση της ιστορικής πραγματικότητας σε αυτή μεθοδολογία σκέψης και δράσης παρά στην διατήρηση ενός κοινού ευρωπαϊκού σημείου ιστορικής αναφοράς. Ο λήπτης της Γνώσης δεν δύναται να συνειδητοποιήσει τις πραγματικές της διαστάσεις –αν μπορούσε θα ήταν ήδη κάτοχος της.

Η Ελλάδα μπορεί – γιατί πρέπει να έχεις για να μπορείς να δώσεις. Εκτιμά ότι η χώρα μας επωμίστηκε το βάρος προβλημάτων τα οποία δεν της αναλογούν, γι' αυτό δεν μπορεί πλέον να συρρικνώνει το επίπεδο ζωής σε κατηγορία εξαθλίωσης τριτοκοσμικής χώρας, περιμένοντας τους Ευρωπαίους πολίτες να συνειδητοποιήσουν ότι είναι νομοτελειακά οι επόμενοι και να δράσουν συλλογικά.

Θεωρεί επίσης το κόμμα των Ανεξαρτήτων Ελλήνων ότι δεν μπορούν οι Έλληνες να αναμένουν συγκεκριμένα κέντρα αποφάσεων να τους οδηγήσουν με μαθηματική

ακρίβεια στην εσωτερική χρεωκοπία , να τους στρέψουν κατά του κράτους τους – δηλαδή και του εαυτού τους υπό την μορφή εσωτερικού κανιβαλισμού, να καταστρέψουν το ευρώ και να οδηγήσουν την Ελλάδα στην δραχμή με ταπεινωτική υποτίμηση ,περιμένοντας τους Ευρωπαίους πολίτες να συνειδητοποιήσουν ότι η συγκριτική ανωτερότητα, η οποία τους παρουσιάζεται ως όραμα, αποτελεί ουτοπία.

Τουρκία- Τουρκικό Προξενείο Κομοτηνής:

Δεν μπορεί η χώρα μας πλέον να υφίσταται περαιτέρω εθνική ανασφάλεια επιτρέποντας την έλλειψη σεβασμού στην εθνική της ακεραιότητα από την Τουρκία για να μην διαταράξει, δήθεν, εσωτερικές ισορροπίες της τελευταίας.

Είναι αδιανόητο σε χώρα-μέλος του NATO και υποψήφια προς ένταξη στην ΕΕ να μην αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία και να τρομοκρατεί οικονομικά και στρατιωτικά την Ελλάδα. Δεν μπορεί να συνεχιστεί η ίδια ηττοπαθής πολιτική, περιμένοντας από κάποιας μορφής εθνικό ή διεθνή οργανισμό να ασκήσει τη δέουσα πίεση ούτως ώστε να σεβαστεί η Τουρκία τα αυτονόητα στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου.

Έλεγχος της δράσης του Τουρκικού Προξενείου Κομοτηνής και αυστηρή τήρηση του διπλωματικού πρωτοκόλλου στις ενέργειές του και τις πολιτικές που υλοποιεί σε σχέση με την Ελληνική μουσουλμανική μειονότητα.

Μεταναστευτικό :

Δεν μπορεί πλέον η Ελλάδα να αποτελεί το μεταναστευτικό ανάχωμα της ΕΕ, περιμένοντας μια κοινή ευρωπαϊκή πολιτική να επιλύσει το ευρωπαϊκό πρόβλημα που έχει μετατραπεί σε αμιγώς Ελληνικό διότι τα σύνορα της Ελλάδας και της Κύπρου δεν αντιμετωπίζονται στην πράξη ως σύνορα της ΕΕ.

Απαιτείται νέα Μεταναστευτική πολιτική με στόχους (α) την δραστική αλλαγή του Κώδικα Ιθαγένειας (Ν. Ραγκούση), με σκοπό την αυστηροποίηση των διατάξεών του, (β) καταγραφή υπάρχοντος πληθυσμού μεταναστών, (γ) διαχείριση υπάρχοντος πληθυσμού μεταναστών, (δ) ενίσχυση της αστυνόμευσης και φύλαξης των συνόρων, και (ε) δημιουργία υποδομών και υλοποίηση ενεργειών αντιστροφής του ρεύματος παράνομης μετανάστευσης. Επίσης, αναζήτηση συμμαχιών στο εξωτερικό αλλά και αυτοτελής εθνική προσπάθεια ριζικής μεταβολής των όρων της Συνθήκης Δουβλίνο II ακόμη και με λήψη μονομερών μέτρων αποσυμφόρησης της χώρας από τον πληθυσμό των παρανόμων μεταναστών που έχει συγκεντρωθεί. Οποιαδήποτε

εξαίρεση με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου λαμβάνεται υπόψη και αξιολογείται.

Ομογένεια:

Η σημασία της Ομογένειας ως μέρος του Έθνους δεν έχει γίνει κατανοητή. Είναι εμφανής η εγκατάλειψη των Ελλήνων εκτός Ελλάδος και η αποποίηση των πολλαπλασιαστικών οφελών που θα προέκυπταν από τη στοχευμένη ανάπτυξη αποτελεσματικών σχέσεων.

ΑΟΖ:

Ενεργοποίηση διαδικασιών κήρυξης ΑΟΖ και έναρξη διαπραγματεύσεων με τις όμορες χώρες για τον καθορισμό της. Αξιοποίηση του αποτελέσματος των εργασιών της Ειδικής Επιτροπής Θαλασσιών Υποθέσεων.

10.7.5. Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος

Ευρωπαϊκή Ένωση - NATO

Στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, ιδιαίτερα στη δεκαετία του 1980, η Ελλάδα προσαρμόζεται περισσότερο οργανικά στο σύστημα του ιμπεριαλισμού, μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του NATO και με τη συμμετοχή της σε διεθνείς διακρατικές συμφωνίες.

Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ αναβαθμίζεται η παρέμβαση του ιμπεριαλιστικού κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη θεσμοθετημένη δυνατότητα να αναμιγνύεται στο οικονομικό προστίθεται και η δυνατότητα να αναμιγνύεται και στο πολιτικό και στρατιωτικό επίπεδο, στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και της λεγόμενης εσωτερικής ασφάλειας.

Η συμμετοχή της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αναιρεί τον κυρίαρχο ρόλο του αμερικάνικου παράγοντα, ιδιαίτερα στον πολιτικό και στρατιωτικό τομέα. Στις σημερινές συνθήκες, η ντόπια ολιγαρχία φιλοδοξεί να παίξει ρόλο διαμεσολαβητή ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το NATO από τη μια και τις χώρες των Βαλκανίων και της Μεσογείου από την άλλη

Στις βασικές προγραμματικές κατευθύνσεις και στόχους πάλις εντάσσονται:

Η αποδέσμευση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ως βασική προϋπόθεση για την αξιοποίηση των εγχώριων αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας, για την πραγματική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων.

Η αποχώρηση από το NATO και τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση (ΔΕΕ). Η απομάκρυνση των αμερικανό-νατοϊκών βάσεων και των πυρηνικών όπλων.

Εξίσου επικίνδυνη με το NATO είναι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αιχμή την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) και την Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΕΠΑΑ).

Ελληνοτουρκικές σχέσεις- Σχεδιασμοί των αστικών τάξεων σε Ελλάδα και Τουρκία: Ανάμεσα στις κυρίαρχες τάξεις των δύο χωρών αναπτύσσεται οικονομικό-πολιτική και στρατιωτική συνεργασία, που δεν αναιρεί τον πολύχρονο ανταγωνισμό ανάμεσα στις δύο αστικές τάξεις, με αιχμή το Αιγαίο, το φυσικό του πλούτο, τον πολιτικό-στρατιωτικό του έλεγχο. Την ίδια ώρα που είναι φανερός στην περιοχή και ο ενδοϊμπεριαλιστικός ανταγωνισμός ΗΠΑ - ΕΕ - Ρωσίας – Κίνας.

Τμήμα της αστικής τάξης της χώρας μας, καθώς και ξένα μονοπώλια ενδιαφέρονται για την άμεση εκμετάλλευση των ενεργειακών πηγών, των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στο Αιγαίο. Η βιασύνη της ελληνικής άρχουσας τάξης να κλείσει θέματα δεν αφορά μόνο την αναβάθμιση της Τουρκίας, αλλά και τους δικούς της σχεδιασμούς, ιδιαίτερα μετά την αναβάθμιση των σχέσεων με το Ισραήλ.

Η εξέλιξη αυτή σχετίζεται με την άρνηση της ελληνικής κυβέρνησης (στάση που στηρίζεται από την ΕΕ και τις ΗΠΑ) να ορίσει τις Αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες (ΑΟΖ) της χώρας, παρά το γεγονός ότι στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου υπάρχει μεγάλη κινητικότητα και καθορίστηκαν ήδη ΑΟΖ από την Κύπρο, το Ισραήλ και το Λίβανο, με σκοπό την εκμετάλλευση κοιτασμάτων (Λεβιάθαν κ.ά.) ή τη διεκδίκηση περιοχών που εκτιμάται ότι υπάρχουν υδρογονάνθρακες. Το κύριο ζήτημα, τόσο για την υφαλοκρηπίδα, όσο και για την ΑΟΖ, είναι η οριοθέτηση των χωρικών υδάτων.

Κυπριακό:

Οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις δείχνουν πως όλο και περισσότερο λαμβάνουν υπόψη τους το αυξανόμενο «ειδικό βάρος» της Τουρκίας.

Είναι χαρακτηριστικό πως οι θέσεις - προτάσεις που τα τελευταία χρόνια εκπορεύτηκαν από τον ΟΗΕ, δεν αντιμετωπίζουν το πρόβλημα ως διεθνές πρόβλημα,

ως ζήτημα εισβολής και κατοχής, αλλά κινούνται στην κατεύθυνση της συνομοσπονδιακής λύσης, καλλιεργούν την ιδέα της διχοτόμησης.

Ταυτόχρονα, τα λεγόμενα ότι με την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. θα δοθεί λύση στο Κυπριακό, δεν επιβεβαιώθηκαν και δε θα μπορούσαν να επιβεβαιωθούν.

Η αιτία σχετίζεται με τον ίδιο τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα της ΕΕ. Η ιμπεριαλιστική ένωση δεν ενδιαφέρεται για τη δίκαιη επίλυση ζητημάτων, αλλά για την επέκταση και ισχυροποίηση της αγοράς της, τη συστηματικότερη εκμετάλλευση των εργαζομένων, υπέρ των συμφερόντων των μονοπωλίων που εκπροσωπεί.

Στους κόλπους της αστικής τάξης της Κύπρου υπάρχει από τη μια εκείνη η μερίδα που επιδιώκει και πιέζει για «λύση» (ακόμη κι αν αυτή δεν είναι δίκαιη και βιώσιμη), ώστε να επεκτείνει τη δράση της στα κατεχόμενα, ακόμη και με λύση διχοτόμησης. Από την άλλη υπάρχει κι εκείνη που άμεσα ή έμμεσα απορρίπτει κάθε λύση, θεωρώντας επικίνδυνη για τα συμφέροντά της ένα τέτοιο ενδεχόμενο, που θα αύξανε τη διείσδυση του τουρκικού κεφαλαίου στο σύνολο της Κύπρου. Οι αντιθέσεις αυτές έχουν αντανάκλαση στον πολιτικό συσχετισμό δύναμης στην Κύπρο.

Το ΚΚΕ εκφράζει την υποστήριξή του σε μια Κύπρο ενιαία, ανεξάρτητη, σε μια ομοσπονδιακή, διζωνική, δικαιοδική λύση, με μία και μόνη κυριαρχία και διεθνή προσωπικότητα, χωρίς ξένες βάσεις και στρατεύματα, κοινή πατρίδα των Τουρκοκύπριων και Ελληνοκύπριων, χωρίς ξένους εγγυητές και προστάτες, εντάσσοντας την πάλη για το Κυπριακό στη γενικότερη πάλη ενάντια στον ιμπεριαλισμό, ενάντια στις ιμπεριαλιστικές ενώσεις.

Βαλκάνια- ΠΓΔΜ- Αλβανία:

Τις εξελίξεις στην περιοχή σφραγίσει η διεύρυνση της Ε.Ε. και του ΝΑΤΟ στα Βαλκάνια. Η στρατηγική ένταξης των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στην Ε.Ε. και στο ΝΑΤΟ, η πιο άμεση εμπλοκή τους στα ιμπεριαλιστικά σχέδια σηματοδοτεί γενικότερα αρνητικές εξελίξεις για τους λαούς της περιοχής.

Σημαντικό ζήτημα που αφορά τις εξελίξεις στα Βαλκάνια και την ευρύτερη περιοχή είναι η ανεξαρτητοποίηση του Κοσόβου που συνδέεται με τον ιμπεριαλιστικό σχεδιασμό για το διαμελισμό της Γιουγκοσλαβίας, την αμερικανό-Νατοϊκή επίθεση το 1999 και τις γενικότερες ανακατατάξεις στα Βαλκάνια.

Ενώ οι ελληνικές κυβερνήσεις διακηρύσσουν πως συζητούν μόνον το όνομα της γειτονικής χώρας, στην πραγματικότητα η αστική τάξη της ΠΓΔΜ θέτει με κάθε

ευκαιρία ζήτημα αναγνώρισης «μακεδονικής» ταυτότητας και γλώσσας καθώς και ανάλογης «μειονότητας» στις βαλκανικές χώρες.

10.7.6. Λαϊκός Σύνδεσμος-Χρυσή Αυγή

Ευρωπαϊκή Ένωση –NATO:

Στην ιστοσελίδα του κόμματος δεν εντοπίστηκαν συγκεκριμένες θέσεις ως προς την Ε.Ε. και το NATO. Στην αναφορά για εξωτερική πολιτική καταγράφεται η θέση για πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική και σύναψη συμμαχιών με χώρες που σέβονται την ιστορία και τον πολιτισμό μας, υπερασπίζονται τα δίκαια μας και εξασφαλίζουν τα συμφέροντα του Έθνους μας. Προτείνει την δημιουργία Κέντρου Έρευνας Ανθελληνικών Δραστηριοτήτων. Επίσης, στην αναφορά για την καταγγελία του μνημονίου και όλων των δανειακών συμβάσεων, προτείνει την αποδέσμευση από διεθνείς οργανισμούς που δεν εξυπηρετούν τα εθνικά μας συμφέροντα και αποδέχεται την Ευρώπη των Εθνών και όχι την Ευρώπη του κεφαλαίου και των τοκογλόφων.

Σλαβική επιβουλή κατά της Μακεδονίας:

Ελληνική γη από τους αρχαίους χρόνους της γέννησης της Φυλής και του Έθνους μας. Συνέβαλε τα μέγιστα για την δημιουργία, τη διάδοση και την εξάπλωση του Ελληνικού πολιτισμού. Κατακτήθηκε από τους βάρβαρους που εισέβαλαν εκατοντάδες χρόνια μετά, όπως και όλη η Ελλάδα. Μετά την Εθνική εξέγερση και τους απελευθερωτικούς αγώνες των προγόνων μας, το μεγαλύτερο μέρος της ελευθερώθηκε, μερικά τμήματα παραμένουν εκτός της χώρας μας και οι Έλληνες που ζουν εκεί μεθοδικά διώκονται. Οι ανθέλληνες της παγκοσμιοποίησης χρησιμοποιούν τα ανδρείκελα του μορφώματος των Σκοπίων, προκειμένου να αλλοιώσουν την ιστορική αλήθεια και να συρρικνώσουν την Ελλάδα και τον Ελληνισμό. Τα ανδρείκελα των Σκοπίων παραχαράσσουν την ιστορία και επιβουλεύονται την Μακεδονία μας. Καμιά υποχώρηση. Χαρακτηρίζεται αδίκημα εσχάτης προδοσίας για όποιους πολιτικούς ή μη τολμήσουν και υποκύψουν και ως εχθρική ενέργεια κατά του Ελληνισμού για όσους το αναγνωρίζουν με το κάλπικο όνομα του.

Βόρειος Ήπειρος:

Άμεσα μέτρα στήριξης για τη παραμονή στις εστίες, τη βελτίωση της διαβίωσης, της ασφάλειας και της εκπαίδευσης.

Απόδοση της υπηκοότητας στους Έλληνες της Βορείου Ηπείρου.

Εφαρμογή των συμφωνηθέντων για την Αυτονομία (πρωτ. Κέρκυρας)

Στόχος η απελευθέρωση και η ενσωμάτωση στη μητέρα πατρίδα.

Το αλβανικό κατεστημένο εξολοθρεύει τους βορειοηπειρώτες και εποφθαλμιά την Ήπειρο.

Κύπρος:

Συνδρομή με κάθε τρόπο στον αγώνα για απελευθέρωση των κατεχόμενων.

Απόδοση και της Ελληνικής υπηκοότητας στους Ελληνοκύπριους και στενότερη συνεργασία σε όλους τους τομείς. Η Κύπρος είναι Ελλάδα.

Αιγαίο:

Επέκταση των χωρικών μας υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια, δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 3 της Διεθνούς Σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας και χωρίς να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη γειτονικών χωρών.

Δημιουργία και εξοπλισμός νησιωτικής Εθνοφρουράς.

Πρόγραμμα Εθνικής ανάπτυξης των νησιών σε όλους τους παραγωγικούς τομείς.

ΑΟΖ:

Άμεση χάραξη των ορίων της Ελληνικής Υφαλοκρηπίδας και της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) με βάση την αρχή της μέσης γραμμής και λαμβάνοντας ως ενιαίο σύνολο τα θαλάσσια όρια της Ελλάδος με την Τουρκία από τις εκβολές του Έβρου μέχρι το Καστελόριζο.

Μεταναστευτικό:

Άμεση σύλληψη και απέλαση όλων των λαθρομεταναστών.

Ιδιώνυμο όποιο έγκλημα τελεί αλλοδαπός. Οι ποινές δεν θα εκτίονται σε φυλακές, αλλά σε ειδικούς χώρους κράτησης, όπου παράλληλα θα παράγεται έργο υπέρ του Δημοσίου.

Διασφάλιση των συνόρων της χώρας από τις Ειδικές Δυνάμεις του Ελληνικού Στρατού. Εκ νέου διασπορά των ελληνικών ναρκοπεδίων κατά προσωπικού.

Κακούργημα η παράνομη είσοδος με υποχρεωτική κοινωνική εργασία.

Δέσμευση της περιουσίας σε όσους μισθώνουν ακίνητα ή απασχολούν ξένους χωρίς άδεια παραμονής και κάρτα εργασίας. Εξάρθρωση του παραεμπορίου και όλων που βρίσκονται πίσω από αυτό.

10.7.7. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση:

Για την Δημοκρατική Αριστερά οι στόχοι της εξωτερικής πολιτικής πρέπει να είναι η αποκατάσταση του κύρους της χώρας και η εμπέδωση του ευρύτερου ρόλου της ως χώρας μέλους της Ε.Ε στην περιοχή. Εκτιμά ότι λόγω της γενικευμένης ρευστότητας και του αδιευκρίνιστου τοπίου του παρόντος και του μέλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα είναι λάθος οποιοσδήποτε ανακαθορισμός της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής που θα δημιουργούσε προβληματισμό σε σχέση με τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, παρά τη βαθύτατη κρίση και τη συντηρητική αναδίπλωση, συνεχίζει να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο όπου οφείλει να στηρίζεται η ελληνική εξωτερική πολιτική.

Η παραμονή στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο και στο ενιαίο νόμισμα δεν είναι απλώς ένα οικονομικό ζήτημα για τη χώρα μας. Έχει σχέση με τη θέση της στον κόσμο αλλά και τις σχέσεις που διαμορφώνει από αυτή τη βάση με τον υπόλοιπο κόσμο. Είναι το εφαλτήριο στο οποίο η Ελλάδα πρέπει να βασίζεται για να αναπτύξει τον περιφερειακό και το διεθνή της ρόλο, ως χώρα ταυτόχρονα ευρωπαϊκή, βαλκανική και μεσογειακή. Αλλιώς, η Ελλάδα κινδυνεύει να βρεθεί περιθωριοποιημένη και αδύναμη στην αντιμετώπιση προβλημάτων με γειτονικές χώρες.

Θεωρεί ότι η γεωπολιτική λογική που εδράζεται στην προοπτική της δραχμής είναι λανθασμένη και επικίνδυνη. Εκτός από τις οικονομικές συνέπειες η Ελλάδα της δραχμής θα βρεθεί άμεσα σε εντεινόμενη γεωπολιτική περιδίνηση. Θα στερηθεί των δυνατοτήτων που τις δίνονται ως μέλος της ευρωζώνης και της Ε.Ε στο διεθνή στίβο για θέματα όπως το όνομα της ΠΓΔΜ, η ενοποίηση της Κύπρου ως διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας και γενικότερα η διαχείριση των προβλημάτων με την γείτονα Τουρκία.

Γι' αυτό, ακόμα και υπό γεωπολιτική οπτική, όσο διαρκεί η κρίση και μέχρι να αλλάξει ο συσχετισμός και οι πολιτικές στην Ε.Ε, η Δημοκρατική Αριστερά εκτιμά

ότι το συμφέρον της χώρας και του καθενός ξεχωριστά, επιβάλλει ως προτεραιότητα την προσπάθεια παραμονής εντός ευρωπαϊκού πλαισίου.

Όμως, ο βασικός άξονας της εξωτερικής πολιτικής της χώρας δεν ισοδυναμεί με την αποδοχή του χαρακτήρα που λαμβάνει η Ε.Ε μέσα και από την πρόσφατη εξέλιξη της Δημοσιονομικής Ένωσης. Οι σκληρές συντηρητικές πολιτικές που ασκούνται με κέντρο το γερμανογαλλικό άξονα μετατρέπουν την Ένωση σε παράγοντα όξυνσης της διεθνούς κρίσης. Η ευρωζώνη βρίσκεται στο επίκεντρο της κρίσης, αφενός διότι χώρες - μέλη της, με πρώτη την Ελλάδα, βρέθηκαν υπερχρεωμένες ως αποτέλεσμα και της άνισης ανάπτυξης στο εσωτερικό της και αφετέρου, διότι δε διέθετε τις δομές αλλά και την πολιτική βούληση για λύσεις μείζονος εμβέλειας που θα αντιμετώπιζαν συνολικά την κρίση. Η ευρωπαϊκή ενοποίηση συντελείται σήμερα, σχεδόν αποκλειστικά, υπό την ασφυκτική ηγεμονία του γαλλογερμανικού άξονα, με τον - αναγκαίο, κατά τα άλλα- δημοσιονομικό συντονισμό, ενώ καθιερώθηκε θεσμικά ο «χρυσός κανόνας» του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, αγνοώντας τις παραμέτρους της ανάπτυξης αλλά και της δημοκρατίας στη λήψη των αποφάσεων στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κρίση ανέδειξε την ανάγκη να υπάρξουν πολιτικές σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα επηρεάσουν τις εξελίξεις στην οικονομία υπό το πρίσμα των αναπτυξιακών και κοινωνικών προτεραιοτήτων, θα άρουν τη διαφορά ανάπτυξης Βορρά και Νότου και θα οδηγήσουν σε σύγκλιση το ευρωπαϊκό βιοτικό επίπεδο. Επίσης και σε άλλους τομείς όπως η ασφάλεια, η εξωτερική πολιτική, η ενέργεια, η μετανάστευση, το περιβάλλον, γίνεται καταφανής η ανάγκη να αναβαθμιστούν ποιοτικά οι κοινές πολιτικές και να αποκτήσουν αποφασιστική επίδραση στα δρώμενα.

Για να προωθηθούν τέτοιες πολιτικές είναι αναγκαίος πρωτίστως ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών. Για να μην είναι όμως ο οικονομικός συντονισμός και γενικότερα η διαμόρφωση των κοινών πολιτικών μια επιβολή ενός υπερδιευθυντηρίου- υπό την καθοδήγηση του γερμανογαλλικού άξονα - χρειάζεται μια Ε.Ε. πολιτικά ενοποιημένη σε βηματισμό προς ομοσπονδοποίηση.

Η πολιτική ενοποίηση θα πρέπει να διασφαλίζει την ισότιμη σχέση των εταίρων, τη σύμφυση των δημοκρατικών διαδικασιών του Ενωσιακού και κρατικού επιπέδου, τον κοινοβουλευτικό έλεγχο στις αποφάσεις των ευρωπαϊκών οργάνων και τον αποφασιστικό ρόλο του Ευρωκοινοβουλίου.

Η καρδιά αυτής της Ευρώπης θα κτυπά δημοκρατικά και αλληλέγγυα και όχι γερμανικά. Σε αυτή την Ευρώπη η Ευρωπαϊκή Γερμανία θα έχει το ειδικό βάρος που

προκύπτει από την πληθυσμιακή και οικονομική δύναμή της εντός του πλαισίου της ευρωπαϊκής συν-ανάπτυξης. Σε αυτή την ενωμένη Ευρώπη θα δημιουργείται η συνείδηση του ευρωπαϊκού συνανήκει, θα λειτουργήσουν νέες μορφές υπερκρατικής δημοκρατίας και οι ηγεμονικοί κρατικοί ρόλοι θα έχουν αντικατασταθεί από την ομοσπονδιακή συγκρότηση. Αυτή είναι η μόνη δημοκρατική λύση και αυτός είναι ο μόνος τρόπος να αντιμετωπιστεί ο σοβαρός κίνδυνος αποσταθεροποίησης της Ευρώπης.

Η Δημοκρατική Αριστερά επιδιώκει την αναίρεση των συντηρητικών πολιτικών της Ε.Ε και την προώθηση μιας ανάστροφης διαδικασίας προς την δημοκρατική εμφάνιση της Ευρώπης με την πολιτική, οικονομική και κοινωνική έννοια. Υποστηρίζει τη δημιουργία πανευρωπαϊκών συσπειρώσεων και δικτύσεων για συγκεκριμένα ζητήματα όπως η προστασία της εργασίας και η αντιμετώπιση της ανεργίας. Επιδιώκει τη γενικότερη συμπαράταξη φορέων της ευρωπαϊκής δημοκρατικής αριστεράς, της πολιτικής οικολογίας και της αριστερής σοσιαλδημοκρατίας με στόχο την διαμόρφωση ενός νέου συμφώνου ανάπτυξης, απασχόλησης, αναβάθμισης των συλλογικών αγαθών και κοινωνικής προστασίας. Οραματίζεται μια Ε.Ε. κοινωνικά ισχυρή, πρωταγωνίστρια της αειφόρου ανάπτυξης και των αναβαθμισμένων κοινών αγαθών, παράγοντα ειρήνης και ισόρροπης ανάπτυξης στον κόσμο.

Πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική :

Η Χώρα μας πρέπει να διερευνήσει και να αξιοποιήσει τις δυνατότητες συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα με τις μεγάλες, αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ρωσίας, της Κίνας, της Ινδίας, της Βραζιλίας κ.λπ., αλλά και με χώρες που μας προτείνουν στρατηγική συνεργασία βάθους, όπως το Ισραήλ, εξασφαλίζοντας μεγαλύτερα περιθώρια ελευθερίας και ελιγμών στην εξωτερική μας πολιτική προς όφελος των εθνικών μας συμφερόντων. Η αναζωογόνηση της συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα, στον εμπορικό, ευρύτερα τον οικονομικό τομέα, με τις χώρες αυτές πρέπει να αποτελεί στρατηγικό αίτημα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής που πρέπει να τεθεί στο επίκεντρο της προσοχής.

Η χώρα μας στους υπερεθνικούς οργανισμούς πρέπει να βρίσκεται στο πλευρό όσων αγωνίζονται για την υπεράσπιση της διεθνούς νομιμότητας και να αντιτίθεται στις επεμβάσεις και τους πολέμους. Πρέπει να υπερασπίζεται το αίτημα των φτωχών χωρών του λεγόμενου «τρίτου κόσμου» για ουσιαστική βοήθεια από τους διεθνείς οργανισμούς ώστε να αντιμετωπιστεί στοιχειωδώς το ζήτημα των χαοτικών

ανισοτήτων, που καταδικάζει ολόκληρους πληθυσμούς στην εξαθλίωση και τις ασθένειες. Να παρέχει, παρά την κρίση, όπως έχει δεσμευτεί μαζί με τις άλλες αναπτυγμένες χώρες, το 0,7% του ΑΕΠ της ως βοήθεια προς τις χώρες αυτές.

Υποστηρίζει την ανάληψη πρωτοβουλιών με την ενεργό συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εδραίωση ενός συστήματος διαπεριφερειακής συνεργασίας που θα αγκαλιάζει όλες τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης, την Τουρκία και τις αραβικές χώρες. Η διαπεριφερειακή συνεργασία, ως ένα ενδιάμεσο βήμα προς την τελική και πλήρη ένταξη των βαλκανικών χωρών και της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η αυξημένη συνεργασία με τις αραβικές χώρες και το Ισραήλ, μπορεί να ενισχύσει τις συνθήκες για εδραίωση της σταθερότητας, της δημοκρατίας και της οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας στην περιοχή. Με οδηγό πάντοτε τις βασικές αρχές του διεθνούς δικαίου, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της συνεργασίας και της ειρήνης

Τουρκία- Υφαλοκρηπίδα-ΑΟΖ :

Η Ελλάδα έχει κάθε συμφέρον, σε σχέση με τις ελληνοτουρκικές διαφορές, να παραμένει σταθερά αγκυροβολημένη εντός ευρωπαϊκού πλαισίου διότι έξω από αυτό θα είναι μια εξαιρετικά αποδυναμωμένη οντότητα απέναντι σε έναν πανίσχυρο γείτονα. Ταυτόχρονα έχει κάθε συμφέρον να υποστηρίζει την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας, διότι αυτή είναι η ασφαλέστερη οδός για ύφεση και σταθερότητα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Απαραίτητες προϋποθέσεις όμως είναι ο σεβασμός του ευρωπαϊκού κεκτημένου και η πλήρωση των κριτηρίων της Κοπεγχάγης που είναι, Δημοκρατία και Κράτος Δικαίου, Ελεύθερη Αγορά, Ανθρώπινα Δικαιώματα και Προστασία των μειονοτήτων. Σε καμιά περίπτωση η Τουρκία δεν μπορεί να εξακολουθήσει να μην αναγνωρίζει μία χώρα μέλος της ΕΕ, να αρνείται επίμονα να υλοποιήσει τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το Πρωτόκολλο της Άγκυρας, το οποίο η ίδια υπέγραψε.

Η Δημοκρατική Αριστερά υποστηρίζει την ευρωπαϊκή πορεία και ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ, υπό αυτές τις προϋποθέσεις. Αντιτάσσεται σε συντηρητικές «γεωπολιτικές» και «γεωπολιτισμικές» λογικές που θέλουν την Τουρκία εκτός του ευρωπαϊκού γίνεσθαι. Στηρίζει την εδραίωση του ευρωπαϊκού της προσανατολισμού και προσβλέπει στην προοπτική ένταξής της στην ΕΕ.

Ωστόσο, η ευρωπαϊκή πορεία της γειτονικής χώρας αποτελεί, κατά κύριο λόγο, εσωτερική υπόθεση στρατηγικής επιλογής και προτεραιοτήτων της ίδιας της

Τουρκίας, η οποία οφείλει να σεβασθεί το ευρωπαϊκό κεκτημένο και να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει έναντι της ΕΕ.

Η Ελλάδα δεν θέλει νέες εντάσεις και νέο κυνηγητό εξοπλισμών ανάμεσα στις δύο χώρες. Τα προβλήματα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις μπορούν και πρέπει να επιλυθούν με διάλογο στη βάση του διεθνούς δικαίου.

Σταθερός στόχος της Ελλάδας οφείλει να είναι η πλήρης εξομάλυνση των διμερών ελληνοτουρκικών σχέσεων, η οποία θα μπορούσε να αναδείξει τις δύο χώρες μας ως κύριο μοχλό προώθησης ειρηνικής και γόνιμης περιφερειακής συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου. Διμερή προβλήματα, μπορούν και πρέπει να επιλυθούν με διάλογο στη βάση του διεθνούς δικαίου.

Η εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων θα απελευθερώσει την ελληνική εξωτερική πολιτική από την αναγκαστική αντιπαλότητα με την Τουρκία και θα αναδείξει τις δύο χώρες ως κύριους μοχλούς προώθησης ειρηνικής και γόνιμης περιφερειακής συνεργασίας στα Βαλκάνια και τη Μεσόγειο.

Η κατεύθυνση αυτή δεν αντιστρατεύεται την ανάγκη η χώρα μας να προχωρήσει στον ορισμό της ελληνικής Ανεξάρτητης Οικονομικής Ζώνης με βάση το διεθνές δίκαιο της θάλασσας, να ξεκινήσει τις έρευνες για υδρογονάνθρακες ώστε να αξιοποιηθεί ο ενεργειακός πλούτος της χώρας.

Στις προτεραιότητες της ελληνικής πολιτείας πρέπει να είναι:

Η αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος, ώστε να παρέχονται για όλους ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης (ίδρυση νέων σχολικών μονάδων, τόσο δημόσιας όσο και μειονοτικής εκπαίδευσης, όπου αυτό είναι αναγκαίο, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των υπαρχόντων, ουσιαστική λειτουργία διαπολιτισμικών σχολείων).

ΚΥΠΡΙΑΚΟ:

Η Δημοκρατική Αριστερά υποστηρίζει σταθερά μια δίκαιη λειτουργική και βιώσιμη λύση στο Κυπριακό, που να τερματίζει την κατοχή και να ακυρώνει διχοτομικά τετελεσμένα, να διασφαλίζει την επανένωση του τόπου και του λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, καθώς και το δικαίωμα όλων των προσφύγων για επιστροφή. Μια τέτοια λύση δύναται να εξασφαλιστεί μόνο μέσα στο συμφωνημένο πλαίσιο δικαιοσύνης, διζωνικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, όπως περιγράφεται από τα

σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ. Λύση σύμφωνη με το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο, που να εδράζεται στις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου του 1977 και 1979 και να προνοεί τη μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας από ενιαίο σε ομοσπονδιακό κράτος, με μία κυριαρχία, μία ιθαγένεια, μία διεθνή προσωπικότητα.

Η Ελλάδα πρέπει να προωθεί μια λύση ασφάλειας για όλους τους Κυπρίους, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους: χωρίς κατοχικά στρατεύματα, παρωχημένα συστήματα εγγυήσεων και μονομερή δικαιώματα επέμβασης τρίτων, τα οποία άλλωστε είναι ξένα προς τον τρόπο λειτουργίας της ΕΕ. Να στηρίζει μέτρα για την οικονομική ενίσχυση των Τουρκοκυπρίων, εφόσον συντείνουν στην επαναπροσέγγιση των δυο Κοινοτήτων και την επανένωση της νήσου. Στόχος πρέπει να είναι η επίλυση του Κυπριακού, η οποία θα έλυνε αμέσως και το όλο ζήτημα της «απομόνωσης». Η αποτελεσματική συμμετοχή μιας επανενωμένης Κύπρου στην Ε.Ε αποτελεί την καλύτερη δυνατή εγγύηση για την ασφάλεια και ευημερία όλων των Κυπρίων.

Δυστυχώς, η μέχρι σήμερα στάση της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, στις διαπραγματεύσεις, υπήρξε συχνά απογοητευτική, ενώ και η ίδια η Τουρκία δεν ενθαρρύνει τη μετριοπάθεια στους Τουρκοκύπριους. Επί πλέον, επιβαρύνει το κλίμα των διαπραγματεύσεων, με απειλές σε βάρος κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κύπρου επί της Αποκλειστικής Οικονομικής της Ζώνης. Η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, δεν αποτελεί ζήτημα των δικαιοδικών διαπραγματεύσεων, αλλά αποκλειστική αρμοδιότητα της νόμιμης κυβέρνησης της Κύπρου. Η Δημοκρατική Αριστερά θεωρεί ότι η Διεθνής Κοινότητα οφείλει να στείλει σαφές μήνυμα στην Τουρκία να συμμορφωθεί με το Διεθνές Δίκαιο και να σεβασθεί τη Σύμβαση του ΟΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας, όπως ήδη έχει πράξει η Ευρωπαϊκή Ένωση, στα Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2011. Ο συντονισμός και η συνεργασία Ελλάδας και Κύπρου, αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα των εξελίξεων στο Κυπριακό και στην ευρύτερη περιοχή.

Σλαβική επιβουλή κατά της Μακεδονίας:

Το πρόβλημα της οριστικής ονομασίας της ΠΓΔΜ, παραμένει ανοικτό. Η κυβέρνηση της γείτονος όχι μόνον δεν έχει μετακινηθεί καθόλου από την αδιάλλακτη θέση της, αλλά, ενθαρρυμένη από την απόφαση του Δικαστηρίου της Χάγης, προχωρεί και σε περαιτέρω προκλήσεις. Η Δημοκρατική Αριστερά υποστηρίζει την κοινή θέση των κομμάτων της Βουλής για μια κοινά αποδεκτή ονομασία, με γεωγραφικό (ή και

χρονικό) προσδιορισμό, έναντι όλων. Επισημαίνουμε ότι ο βόρειος γείτονας μας οφείλει να πάψει να τροφοδοτεί τον αλυτρωτισμό απέναντι στην ελληνική Μακεδονία και να αντιληφθεί την αναγκαιότητα της συνεργασίας και της συνεννόησης.

Η Ελλάδα πρέπει να αξιοποιήσει με τον προσφορότερο τρόπο το δικαίωμα του veto που διαθέτει σχετικά με την ένταξη της ΠΓΔΜ σε διεθνείς οργανισμούς και ειδικά στην Ε.Ε και το ΝΑΤΟ, ώστε να ασκηθεί ακόμα μεγαλύτερη πίεση στη γειτονική χώρα για την υιοθέτηση μιας αμοιβαία αποδεκτής λύσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ

ΕΥΡΩΕΚΚΛΟΓΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΚΛΟΓΕΣ

ΤΟΥ 2014.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ

ΤΥΧΟΝ

ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ

ΤΕΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2014. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλυθούν οι παράγοντες που συνέβαλλαν στη διαμόρφωση των τελικών αποτελεσμάτων των τελευταίων Ευρωεκλογών και θα γίνει σύγκριση με Ευρωεκλογές παλαιότερων ετών.

11. ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Η πρώτη άμεση εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πραγματοποιήθηκε το 1979. Παλαιότερα, από το 1958 έως το 1974, οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διορίζονταν από τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών με αποτέλεσμα να έχουν λάβει διπλή εντολή.

Η Απόφαση και η Πράξη για την εκλογή των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με άμεση καθολική ψηφοφορία υπεγράφησαν στις Βρυξέλλες, στις 20 Σεπτεμβρίου 1976. Μετά την επικύρωση αυτών από όλα τα κράτη μέλη, οι πρώτες εκλογές πραγματοποιήθηκαν στις 7 και στις 10 Ιουνίου 1979 και εξελέγησαν 410 βουλευτές. Έκτοτε έχουν πραγματοποιηθεί έξι ακόμα εκλογικές διαδικασίες.

Εκλογές διεξάγονται πάντοτε στα νέα κράτη μέλη που εντάσσονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε τα κράτη αυτά να μπορέσουν να εκλέξουν τους δικούς τους αντιπροσώπους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ακόμα και εν μέσω κοινοβουλευτικής περιόδου. Αυτό συνέβη στην Ελλάδα το 1981, στην Πορτογαλία και την Ισπανία το 1987, στη Σουηδία το 1995, στην Αυστρία και τη Φινλανδία το 1996 και στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία το 2007. Εκλογές διεξήχθησαν επίσης στην Κροατία τον Απρίλιο του 2013 με σκοπό οι εκλεγέντες βουλευτές της να μπορέσουν να αναλάβουν τα καθήκοντά τους αμέσως μετά την ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Ιουλίου του 2013.

11.1. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Η συμμετοχή στις ευρωεκλογές από το 1979 παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις μεταξύ των κρατών μελών. Ενώ σε πολλές περιπτώσεις είναι χαμηλή, σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες τα αριθμητικά στοιχεία δεν παρουσιάζουν μεγάλη απόκλιση από εκείνα που αφορούν τις εθνικές εκλογές. Παρατηρείται επί σειρά ετών μια καθοδική τάση, η οποία ωστόσο εντάσσεται στο πλαίσιο μιας γενικότερης κάμψης που έχει διαπιστωθεί τις τελευταίες δεκαετίες στα ποσοστά συμμετοχής στις εκλογές στις δυτικές δημοκρατίες.

Είναι χαρακτηριστικό ότι την τελευταία δεκαετία βιώνουμε πρωτόγνωρες καταστάσεις οι οποίες κλονίζουν το ευρωπαϊκό οικοδόμημα ενώ από πολλούς αμφισβητείται η ύπαρξη του. Στις 25/05/14 ο ευρωπαϊκός λαός κλήθηκε στις κάλπες να αναδείξει ευρωβουλευτές προκειμένου να προασπίσει τα συμφέροντα του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

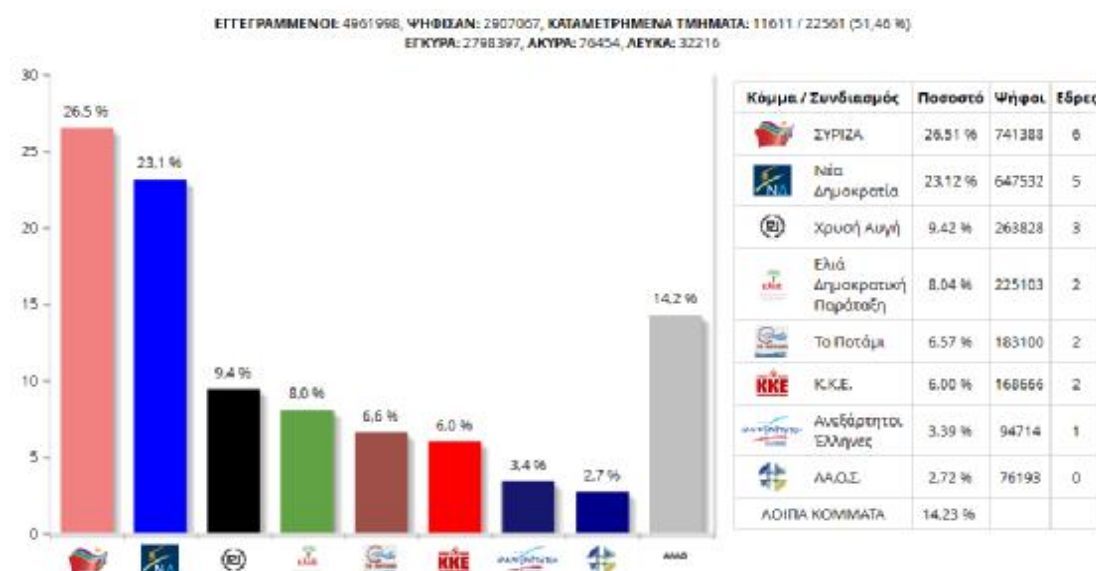
11.2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Κάνοντας μια σύντομη ιστορική αναδρομή, αξίζει να σημειωθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση ιδρύθηκε ως θεσμός προκειμένου να συμφιλιωθούν τα ευρωπαϊκά κράτη και να βγουν από το χάσμα των μεγάλων πολέμων που τα κλόνισαν τις προηγούμενες δεκαετίες (βλέπε Β' παγκόσμιος πόλεμος). Η ενότητα δηλαδή θεωρήθηκε από πολλούς ως μοναδική διαφυγή από ακραίες μορφές εθνικισμού που είχαν κατακερματίσει την ήπειρο. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι στη διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημιουργούνται πολώσεις μεταξύ των κρατών καθώς και ηγεμονικές τάσεις. Απέναντι σε αυτό καλούνταν ο ευρωπαϊκός λαός να δώσει απάντηση και εν μέρει την έδωσε παρ' όλες τις διαφορές που είχαν τα κράτη και οι λαοί μεταξύ τους.

Ξεκινώντας από την περίπτωση της Ελλάδας (που μας απασχολεί περισσότερο) παρατηρούμε το ΣΥΡΙΖΑ να προηγείται της Ν.Δ. με 3,86 ποσοστιαίες μονάδες. Πρόκειται μια αξιοσημείωτη διαφορά. Ο ελληνικός λαός με την απάντηση του καυτηρίασε της κυβερνητικές πολιτικές της Ν.Δ. και έδωσε μήνυμα για την ανασυγκρότηση μιας αριστερής διακυβέρνησης αξιόπιστης που δύναται να καταπνίξει τις πολιτικές λιτότητας έτσι ώστε να

εξασφαλισθεί αξιοπρέπεια και ευημερία. Η Ν.Δ. σίγουρα φαίνεται να είναι η ηττημένη των ευρωεκλογών. Το ΠΑΣΟΚ από την άλλη μόνο ικανοποιημένο πρέπει να θεωρείται λαμβάνοντας κανείς υπόψη το 8.02% που έλαβε δεδομένης πάντοτε της κρίσης που το κλονίζει με κυριότερη αυτή στο θέμα της ηγεσίας και –κατά πολλούς– την αλλαγή πολιτικής πλεύσης. Η ΔΗΜΑΡ όπως διαπιστώνεται με το 1,20% που λαμβάνει, δύναται να αποτελέσει παρελθόν στο μετέπειτα πολιτικό χάρτη της χώρας.

Αυτό που μας προξένησε ωστόσο τη μεγαλύτερη εντύπωση είναι η εντυπωσιακή άνοδος της Χρυσής Αυγής με το 9,40 % που λαμβάνει στις ευρωεκλογές(!). Εδώ πρέπει να αναρωτηθεί κανείς αν όντως η Ευρωπαϊκή Ένωση κλονίζεται. Η άνοδος της ακροδεξιάς, των εξτρεμιστικών καθώς και άκρως επικίνδυνων κινημάτων τα οποία κλονίζουν την Ευρώπη δημιουργώντας σοβαρότατο πολιτικό ρήγμα στα θεμέλια του θεσμού πρέπει να προβληματίσει το μέσο σκεπτόμενο ευρωπαϊκό πολίτη που επιθυμεί τη σταθερότητα της ένωσης. Τέτοιες πρακτικές δύνανται να ενισχύσουν αυταρχικές πολιτικές εντός ευρωπαϊκών κρατών, μένοντας τα ίδια πολύ μακριά από την αρχική ιδέα ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι η άνοδος της ακροδεξιάς, συνδέεται άρρηκτα με την οικονομική κρίση η οποία εξασθενεί το ευρωπαϊκό οικοδόμημα και δεν το ενδυναμώνει όπως ισχυρίζονται πολλοί (καθώς θεωρούν την κρίση ως μέσο ανασύνταξης των θεσμών της Ευρώπης).

Ενδεικτικός πίνακας πιθανών αποτελεσμάτων Ευρωεκλογών 2014(πηγή: www.neolaia.gr 22/03/2014)

Τα αίτια ωστόσο και οι συνέπειες είναι βαθύτερες. Η ακροδεξιά γενικότερα δεν έκανε αισθητή την παρουσία της μόνο στην Ελλάδα αλλά σε ολόκληρη την Ευρώπη με

κύριο σημείο θέασης την επικράτηση του Εθνικού Μετώπου της Μαρί Λεπέν στην Γαλλία με ποσοστό 25%. Το ίδιο συνέβη και στη Δανία καθώς η εθνικιστική, ρατσιστική δεξιά σημείωσε θρίαμβο με το ποσοστό του 24,9%. Αντίστοιχα παραδείγματα αποτελούν η Σουηδία, η Φιλανδία καθώς και το Βέλγιο.

Βεβαίως είναι αξιοσημείωτο να αναφέρουμε ότι κάθε πολιτικό εθνικιστικό μόρφωμα διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα ανάλογα με τα συμφέροντα και τις ανάγκες. Σε ορισμένες ευρωπαϊκές αλλά και μη χώρες οι ακροδεξιές οργανώσεις αναπτύσσουν πιο εξτρεμιστική δράση συγκριτικά με άλλες χωρίς ωστόσο αυτό να μη μας προβληματίζει. Η «αφύπνιση» της «εθνικής ιδέας» των ευρωπαϊκών χωρών είτε με τον έναν είτε με τον άλλο τρόπο, δύναται να αποτελέσει τροχοπέδη στην ομαλή λειτουργία του θεσμού.

Εμβαθύνοντας περισσότερο, στη δεκαετία του μεσοπολέμου του 1930 παρατηρούνται παρόμοιες πρακτικές και μια εύθραυστη δημοκρατία της Βαϊμάρης. Η Ευρώπη σαφώς επηρεασμένη από το Κραχ του 1929, προσπαθεί να μαζέψει τα κομμάτια της ενώ ταυτόχρονα ο εθνικισμός σταδιακά κάνει αισθητή τη παρουσία του. Είναι πολύ εύκολο να συνταυτιστούν καταστάσεις και να πει κανείς ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται. Μήπως στην Ευρώπη του 2014 στο βάθος του τούνελ κρύβεται ένας Μεσοπόλεμος;

11.3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τα τελευταία χρόνια αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα η Ελλάδα, βιώνουν μια οικονομική κρίση πρωτόγνωρη. Υπάρχει συνεχώς αύξηση των τιμών των αγαθών, βασικών και δευτερευόντων. Αύξηση τιμών και στις πρώτες ύλες και συνεχείς έκτακτοι φόροι για τις περιουσίες και τα υπάρχοντα του λαού. Μειώσεις των μισθών αλλά και των συντάξεων με ταυτόχρονη αύξηση των ωρών εργασίας. Η ανεργία έχει φτάσει στα ύψη, καθώς οι εργοδότες προχωρούν σε καθημερινές περικοπές ανθρώπινου δυναμικού, αλλά και εξόδων εφόσον οι φόροι για τις επιχειρήσεις τους έχουν αυξηθεί κατά πολύ.

Οι νέοι εγκαταλείπουν τη χώρα τους, στην προσπάθειά τους να διεκδικήσουν ένα καλύτερο μέλλον για τους ίδιους. Καθημερινά στα κέντρα των πόλεων αλλά και σε πολλά χωριά, βλέπει κανείς ανθρώπους να ψάχνουν στα σκουπίδια για να βρουν κάτι

να φάνε και άλλους ανθρώπους να πεθαίνουν γιατί δεν έχουν λεφτά ούτε για τα φάρμακά τους. Η απελπισία οδηγεί τους ανθρώπους στον εξευτελισμό, το θάνατο και τις αυτοκτονίες.

Κανένας λαός δεν μπορεί να αντέξει τέτοια πίεση και τέτοια εξαθλίωση. Στην απελπισία του ο κάθε πολίτης αναζητά μια ελπίδα, ένα φως στο τούνελ για να μπορέσει να συνεχίσει να παλεύει για ένα καλύτερο αύριο..για ένα καλύτερο μέλλον για τον ίδιο και την οικογένειά του. Όταν λοιπόν εμφανίζονται νέα κόμματα που υπόσχονται αυτά που ο λαός προσμένει και που δεν έχουν δοκιμαστεί έως τώρα στην πολιτική σκηνή και δράση, ο ίδιος ο λαός στρέφεται σε αυτά ακόμα και αν η ιδεολογία τους στέκει αντίθετη στα πιστεύω του. Ζωντανό παράδειγμα αποτελεί η ανάδειξη της Χρυσής Αυγής ως τρίτο κόμμα στις Ευρωεκλογές του 2014 καθώς και άλλων ακροδεξιών και εξτρεμιστικών κομμάτων.

Η ιστορία επαναλαμβάνεται, αλλά ταυτόχρονα διδάσκει. Σε παρόμοιες πρακτικές οφείλουμε να είμαστε αποφασιστικοί, διορατικοί αναλογιζόμενοι τις συνέπειες. Η Ευρώπη του 2014 οφείλει να αναθεωρήσει όλη της τη στάση απέναντι στους εξουθενωμένους από οικονομικής αλλά και ηθικής άποψης λαούς της. Να εξαιρεθούν από την άλλη τα παίγνια εξουσίας και η επιβολή ή ανάδειξη ισχύος από τα ισχυρότερα κράτη, ενώ ταυτόχρονα ο θεσμός οφείλει να ακολουθήσει κοινωνικές πολιτικές, δημιουργώντας κλίμα σιγουριάς στον ευρωπαϊό πολίτη έτσι ώστε να μην προβαίνει σε ακραίες τάσεις και πρακτικές. Ας αναλογιστούν λοιπόν οι αρμόδιοι για το ποιο είναι το σωστό για τον Ελληνικό λαό, για όλους τους Έλληνες που πάλευαν τόσα χρόνια για να χτίσουν μια αξιοπρεπή ζωή για τους ίδιους και τα παιδιά τους και για ένα καλύτερο μέλλον για τους νέους της χώρας κ όσων παιδιών πρόκειται να γεννηθούν. Και όλα αυτά, λίγο πριν έρθει «Μεσοπόλεμος» και είναι πλέον αργά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12^ο
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12^Ο ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο Κεφάλαιο αυτό θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν τα συμπεράσματα από το ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε για να απαντηθεί από τους Έλληνες Ευρωβουλευτές, καθώς επίσης και τα γενικά συμπεράσματα της πτυχιακής, τα οποία προέκυψαν με την ολοκλήρωσή της.

12.1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Το τελευταίο μέρος της πτυχιακής αυτής εργασίας, αποτελείται από ένα ερωτηματολόγιο το οποίο αναφέρεται στους Ευρωβουλευτές του τόπου μας. Για την απάντηση του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου, ερωτήθηκαν για το αν έχουν τον απαραίτητο χρόνο και διάθεση να το συμπληρώσουν, οι συγκεκριμένοι Ευρωβουλευτές:

Ο κ. Αλέξανδρος Μαλλιός υποψήφιος Ευρωβουλευτής Αχαΐας με το πολιτικό κίνημα ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ,

Η κα. Αναστασία Μανωλοπούλου υποψήφια Ευρωβουλευτής Αχαΐας με το πολιτικό κίνημα Ένωση για την Πατρίδα και το Λαό,

Η κα. Πηνελόπη Παναγιωτοπούλου υποψήφια Ευρωβουλευτής Αχαΐας με το πολιτικό κίνημα Νέα Δημοκρατία,

Η κα. Σοφία Σακοράφα Ευρωβουλευτής με το πολιτικό κίνημα ΣΥΡΙΖΑ,

Ο κ. Κωνσταντίνος Χρυσόγονος Ευρωβουλευτής με το πολιτικό κίνημα ΣΥΡΙΖΑ,

Η κα. Ελίζα Βόζεμπεργκ Ευρωβουλευτής με το πολιτικό κίνημα Νέα Δημοκρατία και

Ο κ. Στέλιος Κούλογλου Ευρωβουλευτής με το πολιτικό κίνημα ΣΥΡΙΖΑ.

Δεν λάβαμε καμία απάντηση από τους Ευρωβουλευτές:

Αλέξανδρος Μαλλιός,

Σοφία Σακοράφα και

Κωνσταντίνος Χρυσόγονος.

Ανταποκρίθηκαν θετικά και με μεγάλη προθυμία να απαντήσουν στις ερωτήσεις που ετοιμάσαμε οι Ευρωβουλευτές:

Ελίζα Βόζεμπεργκ,

Αναστασία Μανωλοπούλου,

Πηνελόπη Παναγιωτοπούλου και

Στέλιος Κούλογλου.

Στη διάρκεια όμως που δόθηκε σε αυτούς ως «προθεσμία» για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, συνέβησαν πολλά κρίσιμα για τη χώρα μας γεγονότα, όπως το δημοψήφισμα που εξήγγειλε ο Πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας για την Κυριακή 5 Ιουλίου 2015 και οι εκλογές στις 20 Σεπτεμβρίου 2015. Δεδομένου λοιπόν του αυξημένου φόρτου εργασίας και το γεγονός ότι οι συγκεκριμένοι Ευρωβουλευτές έπρεπε να λείψουν στην Ευρώπη για την εκπλήρωση των πολιτικών τους καθηκόντων, δεν κατάφεραν να απαντήσουν στις ερωτήσεις μας. Στάθηκαν όμως πολύ ευγενικοί μαζί μας, καθώς μας ενημέρωσαν για τη δυσκολία που προέκυψε και μας ευχήθηκαν τα καλύτερα για το μέλλον.

Από αυτή τη θέση, θα θέλαμε και εμείς με τη σειρά μας να τους ευχαριστήσουμε που έστω ανταποκρίθηκαν στο ερώτημά μας και να τους ευχηθούμε δύναμη, κουράγιο και σωστή κρίση για να μπορέσουν να διαπραγματευτούν όσο το δυνατόν καλύτερα τα θέματα που αφορούν τη χώρα μας και που αυτή τη στιγμή θα κρίνουν την παραμονή της ή όχι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι Ευρωεκλογές είναι πολύ σημαντικό γεγονός και για την Ευρώπη σαν Ένωση αλλά και για κάθε κράτος-μέλος ξεχωριστά. Κάθε πέντε χρόνια, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιλέγουν εκείνους που θα τους εκπροσωπήσουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δηλαδή το θεσμικό όργανο που εκλέγεται με άμεση ψηφοφορία και εκφράζει τα συμφέροντά τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ε.Ε.. Οι Ευρωεκλογές δεν καθορίζουν τις εγχώριες εξελίξεις σε κάθε κράτος-μέλος. Έχουν αυτόνομη πολιτική σημασία και αποτελούν μια κορυφαία πολιτική διαδικασία.

Ο Έλληνας αμφιταλαντεύεται για το ποιό είναι το διακύβευμα των σημερινών ευρωεκλογών. Το Ευρωκοινοβούλιο ψηφίζει κανονισμούς και οδηγίες που είτε ατόφιοι είτε με προσαρμογές ενσωματώνονται στα εθνικά δίκαια των κρατών μελών, άρα επηρεάζουν τα δικαιώματα των πολιτών, την εκπαίδευση και κατάρτισή τους, τις εργασιακές τους σχέσεις, την ανάπτυξη των περιφερειών τους, την προστασία της υγείας τους, τον πολιτισμό, την έρευνα, την προστασία του καταναλωτή και άλλων εκφάνσεων της καθημερινότητας όλων μας. Συνεπώς η συντηρητική ή προοδευτική προσέγγιση σε όλα αυτά έχει επιπτώσεις στη ζωή μας.

Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα διανύει μια πρωτόγνωρη οικονομική κρίση. Η ανεργία έχει αυξηθεί δραματικά εφόσον οι επιχειρήσεις είτε κάνουν περικοπές στο ανθρώπινο δυναμικό είτε χρεοκοπούν και κλείνουν. Φόροι προστίθενται συνεχώς σε βασικά και μη αγαθά αλλά και στην ακίνητη περιουσία των πολιτών, παράλληλα με μειώσεις μισθών και συντάξεων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται οι πολίτες και να δυσκολεύει ο τρόπος διαβίωσής τους. Κανένας όμως λαός δεν μπορεί να αντέξει τέτοια πίεση και εξαθλίωση.

Η πρωτόγνωρη αυτή οικονομική κρίση δεν περιορίζεται μόνο στην Ελλάδα. Πολλές είναι οι χώρες οι οποίες είτε συνεχίζουν να διανύουν περίοδο κρίσης είτε κατάφεραν να ξεπεράσουν την κρίση μετά από αρκετό χρονικό διάστημα περικοπών και λιτότητας. Η κρίση αυτή ανέδειξε την ανάγκη να προχωρήσει η Ένωση με μεγαλύτερη ταχύτητα σε ανώτερα και πιο σταθερά στάδια πολιτικής και οικονομικής συνεργασίας και ολοκλήρωσης. Πολιτικό διακύβευμα των Ευρωεκλογών είναι η επιλογή του προτύπου που θα εφαρμοστεί προκειμένου: να εξέλθει η Ένωση και τα κράτη-μέλη το συντομότερο δυνατό και με τις λιγότερες απώλειες από την κρίση, να θωρακισθεί από παρόμοιους μελλοντικούς κινδύνους, να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις βιώσιμης ανάπτυξης.

Οι πολίτες των κρατών-μελών καλούνται στις κάλπες των Ευρωεκλογών για να ψηφίσουν τους αντιπροσώπους που θεωρούν πιο ικανούς, για να διαπραγματευτούν στο Ευρωκοινοβούλιο, τα θέματα που αφορούν τους ίδιους και τη χώρα τους. Οι υποψήφιοι Ευρωβουλευτές θα πρέπει να διακατέχονται από ήθος, σοβαρότητα, πατριωτισμό και να έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για τα θέματα που πρέπει να διευθετηθούν.

Θα πρέπει λοιπόν όλοι αυτοί που εκλέχθηκαν από το λαό, να αναλογιστούν και να πράξουν με βάση ποιό είναι το καλύτερο για τη χώρα τους και που ταυτόχρονα δεν θα βλάπτει τα υπόλοιπα μέλη ή την ίδια την Ένωση. Ας μην κοιτούν κάποιιο μόνο το ατομικό τους συμφέρον και ας μην ξεχνούν τον αρχικό σκοπό δημιουργίας της Ένωσης. Ας βοηθήσουν με τις πράξεις τους να πάει η χώρα μπροστά, να βγει από την κρίση που τόσο έχει ταλαιπωρήσει το λαό και να αναπτυχθεί σωστά. Μόνο αν οι λαοί μείνουν ενωμένοι και κινητοποιηθούν για το κοινό τους συμφέρον θα μπορέσουν να οδηγηθούν στην ανάπτυξη και την ευημερία.

12.2.ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της εργασίας αυτής ήταν να διδάξει πρώτα απ' όλους τους συμμετέχοντες σε αυτήν αλλά και όποιον αργότερα θελήσει να τη διαβάσει για να ενημερωθεί για τον τρόπο διεξαγωγής των Ευρωεκλογών σε Ελλάδα και Ευρώπη, απέχοντας από κομματικούς ή άλλου είδους σκοπούς.

Η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπήρξε πολύ σημαντική και ουσιαστική σαν ιδέα. Στην πορεία της ως Ένωση, προσχώρησαν με τις εκάστοτε Συνθήκες, αρκετά κράτη-μέλη φτάνοντας σήμερα να αποτελείται από 28. Την πορεία αυτή σηματοδότησαν άλλοτε θετικά και άλλοτε αρνητικά οι διάφορες Συνθήκες που υπογράφηκαν από τα κράτη-μέλη ανά την ιστορία.

Το εκάστοτε κράτος-μέλος θέτει προτάσεις, γνώμες και αποφάσεις οι οποίες θα βοηθήσουν την χώρα που εκπροσωπεί κάνοντας γνωστά προβλήματα και ελλείψεις που αλλιώς δεν θα έβγαιναν στην επιφάνεια ποτέ.

Επιπλέον με την συμμετοχή τους τα κράτη-μέλη μπορούν να αποφύγουν κόντρες και προτάσεις συμφερόντων, δηλαδή ο εκπρόσωπος μιας χώρας, δεν μπορεί να εφαρμόσει κανόνες και νόμους που να βλάπτουν ή να υποσκελίζουν τα συμφέροντα κάποιας άλλης χώρας ή να καταπατούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να σχετίζονται με υπεξαίρεση εδαφικών περιοχών, εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου και άντληση των φυσικών πόρων. Κάτι τέτοιο μπορεί να αποφευχθεί εάν είναι ενεργό μέλος η εκάστοτε χώρα. Αν και μεταξύ των κρατών-μελών δεν επικρατεί πάντοτε η ισότητα και η δικαιοσύνη σε διάφορα θέματα που χρήζουν μεταξύ τους αντιμετώπιση, είναι πολλά τα θετικά αποτελέσματα αυτής της ένωσης των κρατών.

Επιπρόσθετα, θέτονται επί τάπητος θέματα που αφορούν τον Πολίτη, τα Ανθρώπινα δικαιώματα και γενικά τον άνθρωπο. Οι Ευρωβουλευτές παραθέτουν στο Ευρωκοινοβούλιο ζητήματα που αφορούν τη χώρα τους αλλά και του πολίτες της και τα θέτουν προς επίλυση .

Άλλος σημαντικός παράγοντας είναι ότι με τον θεσμό των Ευρωεκλογών οι εκπρόσωποι της κάθε χώρας αποφασίζουν όχι μόνο για θέματα που αφορούν την χώρα αλλά και για την Ένωση ως σύνολο. Επιπλέον, κάθε χώρα που αποτελεί κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να ενημερώνεται για τα εθνικά θέματα, θέματα νομισματικής πολιτικής και κρατικά θέματα άμεσα, εφόσον έχει εκλεγμένους αντιπροσώπους που μεταφέρουν τις θέσεις και τις απόψεις στην χώρα της εκπροσώπησής τους.

Εν τέλει, συμπεραίνουμε ότι ακόμα και χώρες με διαφορετική κουλτούρα, διαφορετικά ήθη και έθιμα, διαφορετική γλώσσα και θρησκεία, μπορούν να ενωθούν και να συμμαχήσουν για κοινούς σκοπούς και κοινά συμφέροντα αρκεί να είναι πρόθυμοι να δεχτούν και να αντιμετωπίσουν τη διαφορετικότητα των άλλων, για το κοινό τους συμφέρον. Να είναι πρόθυμοι να παλέψουν για τα δικαιώματά τους ως άνθρωποι αλλά και ως πολίτες της Ένωσης, για το κοινό καλό και για την ανάπτυξη του πολιτισμού, της εκπαίδευσης, της υγείας και της οικονομίας τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

- Πολιτική της Διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Nugent Neil, 2003
- Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Δονάτος Παπαγιάννης, Αθήνα-Κομοτηνή 2007
- Ευρωπαϊκή Ένωση, Σαχπεκίδου Ρ. Ευγενία, 2008
- Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Παπαγιάννης Δονάτος, 2011
- Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Σαχπεκίδου Ρ. Ευγενία, 2011
- Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο, Δάγτογλου, 1985
- Συνταγματικό Δίκαιο, Αθανάσιος Ράικος, 1984
- Ευρωεκλογές, Κολοβός Μάιος 2004
- Εκλογές 1981 για τη Βουλή των Ελλήνων, Δρετάκος, Αθήνα 1984
- 1979-2009 Ελλάδα Ευρωπαϊκή Ένωση 30 χρόνια από τη Συμφωνία Ένταξης, Ειδική έκδοση «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», 24 Μαΐου 2009
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση ένα σύντομο οδοιπορικό στην Ιστορία, τους θεσμούς και τις βασικές πολιτικές της, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Γραφείο για την Ελλάδα, κείμενα Νίκος Κωστίτσης, Αθήνα 1998
- Το σχέδιο του Συντάγματος της Ευρώπης που επεξεργάστηκε η Ευρωπαϊκή Συνέλευση, Παρουσίαση στον πολίτη, Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Λουξεμβούργο, 2004
- Σύνταγμα της Ευρώπης-Ευρωπαϊκές Κοινότητες, Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Λουξεμβούργο, 2004
- Τα Ελληνικά εκλογικά συστήματα και οι εκλογές 1926-1985, Αντώνης Παντελής, 1988

Η Τρίτη Ελληνική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
Βιβλιοπωλείον της «ΕΣΤΙΑΣ», Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών, Νίκος
Φραγκάκης, Α. Δ. Παπαγιαννίδης, Ρέα Αποστολίδου

Δικονομικόν Εκλογικόν Δίκαιον, ενδέκατη έκδοση, Αθανάσιος Γ. Ράικος, Αθήνα
1982

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ-ΔΙΑΔΥΚΤΙΟ:

<https://el.wikipedia.org/wiki/>

www.e-grammes.gr/article 7/06/2014, το άρθρο δημοσιεύτηκε στο φύλλο της 31^{ης} Μαΐου 2014 της εφημερίδας «Εμπρός»

www.ert.gr.

www.dikaiologitika.gr

www.tovima.gr/politics/article 30/06/2010

www.neolaia.gr/ 2014/03/22/dimoskopiseis-2014

eur-lex.europa.eu

europa.eu

www.europarl.europa.eu

elections.pblogs.gr

ekloges-prev.singularlogic.eu

www.eklogika.gr.

anexartitoiellines.gr.

www.nd.gr.

www.newsbomb.gr/ekloges/story

tvxs.gr/news/leonidas-kyrkos 23/02/2015, Συνέντευξη από Ανταίος Χρυσοστομίδης

thekotsi.blogspot.gr.

www.rizospastis.gr.

Socialistparty.gr/blogspot.gr

www.myota.gr 04/05/2015 (Συνέδριο για την Ευρώπη και τη Δυτική Ελλάδα)

www.sansimera.gr.

www.ypes.gr

www.vprc.gr

<http://www.academia>

<http://www.kalpes.gr/wiki-vote/eklogika-systimata>

<http://www.eklogika.gr/page/euoparliament/europaika-politika-kommata-ypopsifoi-gia-proedria-ee>

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-95-26_el

<http://www.taxydromos.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ

ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο στάλθηκε σε αρκετούς Ευρωβουλευτές, όμως λόγω του επιβαρυσμένου φόρτου εργασίας δεν απαντήθηκε από κανέναν τους.

Ερωτηματολόγιο

Στοιχεία φοιτητών: Στέφου Ελένη του Κωνσταντίνου

Χαντζή Μαρία του Κωνσταντίνου

Ναζίρης Χρήστος του Νικολάου

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της πτυχιακής εργασίας μας και ο σκοπός του είναι καθαρά εκπαιδευτικός και το περιεχόμενο του είναι απολύτως εμπιστευτικό.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΗΛΙΚΙΑ:

ΣΠΟΥΔΕΣ:

ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΚΑΤΕΧΕΤΕ:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. Πως λάβατε την απόφαση να ενασχοληθείτε με τα κοινά;

.....
.....
.....
.....
.....

2. Πόσο καιρό ασχολείστε με την πολιτική;

.....
.....
.....
.....

3. Πριν τις ευρωεκλογές με τι ασχολούσασταν;

.....
.....
.....
.....
.....

4. Πριν εκλεγείτε ευρωβουλευτής είχατε κάποιο άλλο πολιτικό αξίωμα;

.....
.....
.....
.....
.....

5. Τι σας οδήγησε να ασχοληθείτε με τις ευρωεκλογές;

.....
.....
.....
.....
.....

6. Πόσες φορές έχετε θέσει υποψηφιότητα ως ευρωβουλευτής;

.....
.....
.....
.....
.....

7. Τι θέση λάβατε στις πρόσφατες Ευρωεκλογές;

.....
.....
.....
.....
.....

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

8. Πώς αντιμετωπίζεται η χώρα μας από τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε.;

.....
.....
.....
.....
.....

9. Ποια είναι η θέση σας για όσα αναφέρονται για την πορεία της χώρας μας στην Ε.Ε.;

.....
.....
.....
.....
.....

10. Πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος του Ευρωβουλευτή;

.....
.....
.....
.....
.....

11. Πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα φαινόμενα διαφθοράς, αναξιοκρατίας και διαπλοκής; Πιστεύετε ότι συμβάλετε για μια εναλλακτική πρόταση ανατροπής αυτών των δυσάρεστων φαινομένων;

.....
.....
.....
.....
.....

12. Το φλέγον θέμα του περιβάλλοντος δεν έχει τύχει της απαιτούμενης προσοχής μέχρι σήμερα. Ποια είναι η γνώμη σας για την «πράσινη ανάπτυξη» και τι θεωρείτε ως άμεση προτεραιότητα προς την κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος;

.....
.....
.....
.....
.....

13. Η χώρα μας επηρεάζεται σαφέστατα από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα αυξημένα επίπεδα της ανεργίας και πώς βλέπετε τον αυξημένο κρατικό παρεμβατισμό που προέκυψε λόγω της κρίσης;

.....
.....
.....
.....
.....

14. Τελικά, οι Ευρωεκλογές για σας είναι κομματική ή προσωπική υπόθεση;

.....
.....
.....
.....
.....

Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας στη μελέτη!!!